

Europska unija
Ulaganje u budućnost

www.strukturnifondovi.hr

www.esf.hr

EuropeAid/I33183/D/SER/HR

Evaluacija prethodne pomoći pružene kroz IPA HRD OP

**PREGLED PRIMJERA DOBRE PRAKSE U REPUBLICI HRVATSKOJ
U OKVIRU OPERATIVNOG PROGRAMA "RAZVOJ LJUDSKIH
POTENCIJALA" 2007.-2013., IV. KOMPONENTE IPA-e**

“Evaluacija prethodne pomoći pružene kroz IPA HRD OP”

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Ovaj projekt provodi konzorcij na čelu s Ecorys International B.V. u partnerstvu s Ecorys UK i Ecorys Hrvatska d.o.o.

Projekt je započeo 30. lipnja 2014. i provodit će se do kraja lipnja 2015.

Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Ecorys International B.V.

Projektni partner:

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
Petračićeva 4/2
10 000 Zagreb
info@mrms.hr
www.mrms.hr

Projektni partner:

Ministarstvo socijalne politike i mladih
Savska cesta 66
10 000 Zagreb
ministarstvo@mspm.hr
www.mspm.hr

Projektni partner:

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
Donje Svetice 38
10 000 Zagreb
uzoj@mzos.hr
www.mzos.hr

Ugovorno tijelo:

Hrvatski zavod za zapošljavanje,
Ured za financiranje i ugovaranje projekata Europske unije
Petračićeva 4/3
10 000 Zagreb
cesdfc@hzz.hr
www.hzz.hr

Projektni ured:

Petračićeva 4/1
10 000 Zagreb
T +385 (0)1 3696466
E: marija.juraic@ecorys.com
www.ecorys.com

Za više informacija o EU fondovima: www.strukturnifondovi.hr

Dr. Magdalena Ivanova

Daniela Ivanova

Maja Hranilović

Zagreb, lipanj 2015.

Informacije i stavovi izneseni u ovom izvješću pripadaju autoru te ne odražavaju nužno i službene stavove Europske unije. Institucije i tijela Europske unije i osobe koje ih zastupaju ne mogu se smatrati odgovornima za korištenje ovdje sadržanih informacija. Umnožavanje je dozvoljeno pod uvjetom navođenja izvora.

SADRŽAJ

1.	SAŽETAK	7
2.	UVOD	8
2.1.	Istraživačke metode.....	9
2.1.1.	Sekundarno istraživanje.....	9
2.1.2.	Terensko istraživanje.....	9
2.1.3.	Postupak odabira.....	11
3.	OPIS PRIMJERA DOBRE PRAKSE	11
3.1.	Lokalna partnerstva za zapošljavanje – faza 3	13
3.1.1.	Opće informacije.....	13
3.1.2.	Pregled primjera dobre prakse.....	13
3.2.	Mladi na tržištu rada	15
3.2.1.	Opće informacije.....	15
3.2.2.	Pregled primjera dobre prakse.....	15
3.3.	Unaprjeđenje održivog zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih visokoobrazovanih osoba	17
3.3.1.	Opće informacije.....	17
3.3.2.	Pregled primjera dobre prakse.....	17
3.4.	Poticanje intenzivnijeg uključivanja osoba s invaliditetom na tržište rada	19
3.4.1.	Opće informacije.....	19
3.4.2.	Pregled primjera dobre prakse.....	19
3.5.	Uspostava podrške u socijalnom uključivanju i zapošljavanju socijalno ugroženih i marginaliziranih skupina	21
3.5.1.	Opće informacije.....	21
3.5.2.	Pregled primjera dobre prakse.....	21
3.6.	Uspostava podrške u socijalnom uključivanju i zapošljavanju socijalno ugroženih i marginaliziranih skupina - faza 2	23
3.6.1.	Opće informacije.....	23
3.6.2.	Pregled primjera dobre prakse.....	23
3.7.	Žene na tržištu rada	25
3.7.1.	Opće informacije.....	25
3.7.2.	Pregled primjera dobre prakse.....	25
3.8.	Uključivanje učenika s teškoćama u obrazovanje za zapošljavanje	27
3.8.1.	Opće informacije.....	27
3.8.2.	Pregled primjera dobre prakse.....	27
3.9.	Implementacija novih kurikuluma	29
3.9.1.	Opće informacije.....	29
3.9.2.	Pregled primjera dobre prakse.....	29
3.10.	Modernizacija školskih kurikuluma u strukovnim školama u skladu s promjenjivim potrebama tržišta rada/gospodarstva	31

3.10.1. Opće informacije	31
3.10.2. Pregled primjera dobre prakse.....	31
3.11. Regionalna mreža lokalnih obrazovnih ustanova	33
3.11.1. Opće informacije	33
3.11.2. Pregled primjera dobre prakse.....	34
Prilog 1. Lokalna partnerstva za zapošljavanje – faza 3, EuropeAid/129225/M/ACT/HR	36
Prilog 2. Mladi na tržištu rada, EuropeAid/129227/M/ACT/HR	67
Prilog 3. Unaprjeđenje održivog zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih visokoobrazovanih osoba, EuropeAid/131871/M/ACT/HR	102
Prilog 4. Poticanje intenzivnijeg uključivanja osoba s invaliditetom na tržište rada, EuropeAid/129157/M/ACT/HR	107
Prilog 5. Uspostava podrške u socijalnom uključivanju i zapošljavanju socijalno ugroženih i marginaliziranih skupina EuropeAid/129121/M/ACT/HR.....	144
Prilog 6. Uspostava podrške u socijalnom uključivanju i zapošljavanju socijalno ugroženih i marginaliziranih skupina – faza 2, EuropeAid/131454/M/ACT/HR.....	170
Prilog 7. Žene na tržištu rada, EuropeAid/129003/M/ACT/HR	174
Prilog 8. Uključivanje učenika s teškoćama u obrazovanje za zapošljavanje, EuropeAid/128940/M/ACT/HR	215
Prilog 9. Implementacija novih kurikuluma, EuropeAid/128900/M/ACT/HR.....	233
Prilog 10. Modernizacija školskih kurikuluma u strukovnim školama u skladu s promjenjivim potrebama tržišta rada/gospodarstva, EuropeAid/131231/M/ACT/HR	257
Prilog 11. Regionalna mreža lokalnih obrazovnih ustanova, EuropeAid/129021/M/ACT/HR	282

POPIS KRATICA

ASOO	Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih
DEFKO	Organizacijska jedinica za upravljanje strukturnim instrumentima Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih
ESF	Europski socijalni fond
HZZ	Hrvatski zavod za zapošljavanje
IPA	Instrument for Pre-Accession Assistance (Instrument prepristupne pomoći)
IPA HRD OP	Instrument for Pre-Accession Assistance Human Resources Development Operational Programme (Instrument prepristupne pomoći, Operativni program “Razvoj ljudskih potencijala”)
MRMS	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
MSPM	Ministarstvo socijalne politike i mladih
MZOS	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
OP	Opis posla (<i>Terms of Reference</i>)
OP RLJP	Operativni program „Razvoj ljudskih potencijala“
PO	Prioritetna os
TNOP	Tijelo nadležno za operativni program
TNPM	Tijelo nadležno za prioritet/mjeru

1. SAŽETAK

Ovaj pregled primjera dobre prakse (u nastavku teksta: „pregled“) pripremljen je u okviru projekta „**Evaluacija prethodne pomoći pružene kroz IPA HRD OP**“ (EuropeAid/133183/D/SER/HR, ugovor br. HR.4.1.02-0005). Projekt se provodi uz sufinanciranje u okviru Instrumenta pretprijetne pomoći (IPA) te je usmjeren na cjelokupnu evaluaciju IPA-inog Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala“ s ciljem pružanja relevantnih nalaza, zaključaka i preporuka u odnosu na ostvarenje određenog cilja za svaku mjeru programa, posebice u pogledu njegove relevantnosti, učinkovitosti, djelotvornosti, utjecaja i održivosti.

Krajnji cilj evaluacije jest pružiti uvide koji će biti korisni za nastavak programskog procesa te općenito poboljšati provedbu buduće potpore Europskog socijalnog fonda (ESF) u Republici Hrvatskoj. Cilj projekta je i poboljšati kapacitete Hrvatske za djelotvorno i učinkovito iskorištavanje sredstava koje osigurava Europska unija (EU) kroz pripremanje odgovarajućeg broja visokokvalitetnih projekata.

Glavni projektni partner je Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Uprava za koordinaciju programa i projekata Europske unije u području rada i socijalne sigurnosti, koje je nadležno tijelo za provedbu Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala“. Sva druga tijela nadležna za provedbu prioritarnih osi i mjera OP-a sudjeluju u tekućem evaluacijskom projektu kao projektni partneri. Te institucije čine Sektorski nadzorni odbor (SNO) kojim predsjedava visoki dužnosnik Ministarstva rada i mirovinskoga sustava.

Ovim pregledom primjera dobre prakse, nastoje se javnosti predstaviti neki od projekata provedenih u okviru Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala“ za razdoblje od 2007. do 2013. godine u Republici Hrvatskoj. Osim toga, ona će poslužiti i kao praktičan alat za potencijalne nositelje projekata financiranih sredstvima Europskog socijalnog fonda putem Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ za razdoblje od 2014. do 2020. godine. Pregled je strukturiran na sljedeći način:

- **1. poglavlje: Sažetak**
Ovo poglavlje sadrži sažete informacije o ciljevima ovog pregleda. Uz to su navedene i informacije o tekućem projektu.
- **2. poglavlje: Uvod**
Ovo poglavlje sadrži detaljne informacije o OP RLJP 2007. – 2013. U njemu su navedene i detaljne informacije o postupku odabira primjera dobre prakse tako da se šira javnost može upoznati s pristupima koji su se primjenjivali u pripremi pregleda.
- **3. poglavlje: Opis primjera dobre prakse**
U ovom poglavlju navedene su detaljne informacije o svakom projektu na temelju informacija dobivenih istraživanjem.

Pregled je dostavljen zainteresiranim stranama u PDF formatu na 600 USB memorija. Dokument je objavljen i na stranici www.hzz.hr.

2. UVOD

Operativni program „Razvoj ljudskih potencijala“ (OP RLJP) sufinanciran je u okviru Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA). Nakon ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, sufinanciranje je osigurano u okviru Europskog socijalnog fonda (ESF). Tijekom provedbe programa primjenjivale su se različite vrste specifičnih ugovora – ugovori o pružanju usluga, ugovori o nabavi opreme, ugovori o dodjeli bespovratnih sredstava, ugovori o izravnoj dodjeli bespovratnih sredstava i okvirni ugovori.

Struktura OP RLJP i raspodjela sredstava između njegovih prioritetnih osi i mjera prikazani su u sljedećoj tablici:

Tablica 1: Struktura OP RLJP 2007. – 2013.

Prioritetne osi i mjere	Ukupno (u eurima)	EU (IPA i ESF) (u eurima)	RH (u eurima)
Prioritetna os 1: Podrška pristupu održivom zapošljavanju i prilagodljivosti radne snage	52.866.870,00	44.936.822,60	7.930.047,40
Mjera 1.1. <i>Potpore u osmišljavanju i provedbi aktivne i preventivne politike na tržištu rada</i>			
Mjera 1.2. <i>Podrška učinkovitosti i kvaliteti hrvatskih javnih službi nadležnih za zapošljavanje</i>			
Prioritetna os 2: Jačanje socijalnog uključivanja i integracije osoba u nepovoljnom položaju	47.037.039,00	39.981.474,00	7.055.565,00
Mjera 2.1. <i>Potpore skupinama koje se nalaze u nepovoljnom položaju prilikom pristupa zapošljavanju</i>			
Mjera 2.2. <i>Potpore skupinama koje se nalaze u nepovoljnom položaju prilikom pristupa obrazovanju</i>			
Mjera 2.3. <i>Razvoj socijalnih usluga za poboljšanje mogućnosti zapošljavanja</i>			
Prioritetna os 3: Unaprjeđenje ljudskog kapitala u obrazovanju, istraživanju i razvoju	56.210.843,00	47.779.210,00	8.431.633,00
Mjera 3.1. <i>Daljnji razvoj i provedba Hrvatskog kvalifikacijskog okvira</i>			
Mjera 3.2. <i>Jačanje mjera za obrazovanje odraslih</i>			
Mjera 3.3. <i>Jačanje institucija odgovornih za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih te njihovih partnera</i>			
Prioritetna os 4: Tehnička pomoć	13.798.134,00	11.728.400,00	2.069.734,00
Mjera 4.1. <i>Priprema projekata</i>			
Mjera 4.2. <i>Upravljanje Operativnim programom i izgradnja kapaciteta</i>			
Prioritetna os 5: Jačanje uloge civilnog društva za bolje upravljanje	9.396.707,00	7.987.200,00	1.409.507,00
Mjera 5.1. <i>Promicanje socijalnog dijaloga</i>			
Mjera 5.2. <i>Jačanje uloge organizacija civilnog društva za društveno-ekonomski rast i demokratski razvoj</i>			
Ukupno 2007. – 2013. (u eurima)	179.309.593,00	152.413.106,60	26.896.486,40

Izvor: OP RLJP 2007. – 2013., rujan 2013.

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava (MRMS) je tijelo nadležno za upravljanje Operativnim programom. Upravljanje programom osiguravaju nadležne institucije prema sljedećem ustrojstvu:

Tablica 2: Upravljačka struktura OP RLJP 2007. – 2013.

Tijelo nadležno za OP	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava				
Tijelo nadležno za prioritet/mjeru	PO1 Zapošljavanje Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava	PO2 Socijalno uključivanje Ministarstvo socijalne politike i mladih (Mjera 2.1., Mjera 2.3.) Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta (Mjera 2.2.)	PO3 Obrazovanje Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	PO4 Tehnička pomoć Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava	PO5 Civilno društvo Ured za udruge Vlade RH
Ugovorno tijelo	Hrvatski zavod za zapošljavanje (HZZ)	Hrvatski zavod za zapošljavanje (Mjera 2.1., Mjera 2.3.) Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih (Mjera 2.2.)	Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih (ASOO DEFCO)	Hrvatski zavod za zapošljavanje (HZZ)	Hrvatski zavod za zapošljavanje (Mjera 5.1.) Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva

Izvor: OP RLJP 2007. – 2013., rujan 2013.

2.1. Istraživačke metode

Primjeri dobre prakse odabrani su primjenom kombiniranih pristupa sekundarnog i terenskog istraživanja koji su u nastavku detaljnije opisani.

2.1.1. Sekundarno istraživanje

Tijekom razdoblja od kolovoza do studenog 2014. godine, sekundarno istraživanje provedeno je provjerom različitih dokumenata: ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, raspoloživih izvješća (privremenih i/ili završnih), administrativnih podataka koje su dostavili nadležni projektni partneri, podataka prema pokazateljima na razini programa i projekata te podataka dobivenih konkretnijom analizom odabranih programa dodjele bespovratnih sredstava. Nadalje, tijekom preliminarnog odabira primjera dobre prakse primijenjeni su sljedeći kriteriji:

- relevantnost/ciljevi (opći cilj, specifični ciljevi, ključne aktivnosti, ciljane skupine);
- učinkovitost – ostvarivanje rezultata uz razuman utrošak sredstava i vremena;
- djelotvornost – ostvareni mjerljivi izlazi i rezultati;
- učinci;
- dodana vrijednost – partnerstva i inovacije;
- održivost i aktivnosti nadogradnje.

2.1.2. Terensko istraživanje

Terensko istraživanje provedeno je tijekom razdoblja od studenog 2014. do siječnja 2015. godine te je njime obuhvaćena čitava Hrvatska. Terensko istraživanje odnosilo se na 62 preliminarno odabrana projekta provedena u okviru programa dodjele bespovratnih sredstava.

Izrađen je upitnik kao metodološki alat za provedbu istraživanja. Upitnik je sadržavao 35 pitanja kojima su obuhvaćene sljedeće glavne teme:

- opće informacije o mjeri IPA-e;
- specifične informacije o ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava: broj, naziv, nositelj, partneri, mjesto provedbe, trajanje, ukupna vrijednost u eurima;
- opis projekta: povijest i značaj projekta, prednosti i inovacije, održivost i aktivnosti nadogradnje, naučene lekcije, priče o uspjehu;
- informacije za kontakt nositelja projekta: ime, adresa, adresa e-pošte, internetska stranica, brojevi telefona i mobitela, ime i prezime osobe za kontakt.

Nadalje, od nositelja projekata tražili su se i podaci o osobama koje su stekle korist sudjelovanjem u predmetnim projektima. U slučajevima gdje su korisnici/sudionici pristali na to, njihove su priče uvrštene u obrasce za opis projekata kao priče o uspjehu. Svi opisi projekata ilustrirani su fotografijama snimljenima tijekom provedbe projekata.

Razgovori su vođeni u prostorijama nositelja projekata. Prosječno trajanje razgovora bilo je oko 2 sata po projektu. Na početku svakog razgovora korisnicima je jasno objašnjena svrha terenskog posjeta. Također im je zajamčena anonimnost danih odgovora te je pojašnjeno da će njihovi odgovori biti uzeti u obzir zajedno s odgovorima nositelja svih ostalih projekata tijekom procesa izvođenja zaključaka. Općenito je atmosfera na razgovorima bila ugodna, a sudionici su otvoreno odgovarali na pitanja i iznosili svoja iskustva. Na razgovorima je u pravilu bilo prisutno više članova projektnog tima (npr. čelnici organizacija/institucija, voditelji projekata/asistenti, direktori financija, koordinatori, treneri, pojedinci koji su sudjelovali u razvoju projekata itd.).

Nositelji projekata do kojih se nije moglo doći tijekom posjeta zamoljeni su da ispune upitnik i pošalju ga putem elektroničke pošte. Razlog tome bila je nemogućnost sastanka s ocjeniteljima u predloženim terminima. Upitnik su mogli ispuniti na engleskom ili hrvatskom jeziku kako bi se izbjegla moguća netočna tumačenja pitanja. U nekim slučajevima od nositelja se tražilo da pojašne svoje odgovore putem telefona.

Ciljane skupine terenskog istraživanja bili su:

1. rukovoditelji;
2. nositelji projekata;
3. odabrani korisnici čije se priče o uspjehu i utjecaj koji su projekti imali na njih mogu smatrati motivacijom za sudjelovanje drugih u budućim projektima.

Terensko istraživanje provedeno je primjenom sljedećih instrumenata:

Tablica 3: Instrumenti terenskog istraživanja

Ciljana skupina	Instrumenti istraživanja
Rukovoditelji nadležnih tijela IPA OP RLJP	<ul style="list-style-type: none"> • Radne rasprave, konzultacije i/ili sastanci
Nositelji projekata <i>na temelju baze ugovora koju je pripremio evaluacijski tim</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Razgovori „licem u lice“ • Fokus grupa • Anketa putem e-pošte, nadopunjena telefonskim istraživanjem u određenim slučajevima
Odabrani sudionici projekata <i>na temelju preporuke nositelja projekata i/ili istraživanja projektnog tima</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Anketa putem e-pošte, nadopunjena telefonskim istraživanjem u određenim slučajevima • Razgovori „licem u lice“, anketa putem e-pošte i/ili telefonsko istraživanje u određenim slučajevima

Izvor: autori dokumenta

Po završetku terenskih posjeta organizirana je fokus grupa u prostorijama Ministarstva rada i mirovinskoga sustava 16. prosinca 2014. godine u Zagrebu. Fokus grupa bila je usmjerena na detaljnu analizu specifičnih tema koje su bile predmet istraživanja, pri čemu je bilo omogućeno zajedničko razmatranje problema i rješenja od strane

nositelja projekata. U fokus grupi sudjelovalo je 5 organizacija iz grada Zagreba i Zagrebačke županije koji nisu bili odabrani kao primjeri dobre prakse. Sastanak fokus grupe trajao je oko dva sata. Rasprava je bila strukturirana oko unaprijed zadanih tema koje su se odnosile na sljedeće:

- djelotvornost projekata;
- dobre prakse u provedbi projekata kojima su dodijeljena bespovratna sredstva;
- dodana vrijednost projekata;
- buduće perspektive;
- prijedlozi i preporuke.

Fokus grupu vodili su stručnjaci evaluacijskog tima, a rad se odvijao na engleskom jeziku, pri čemu su neki aspekti bili prevedeni na hrvatski jezik kada su to sudionici izričito zahtijevali.

2.1.3. Postupak odabira

Na temelju prethodno opisanog postupka istraživanja odabrane su relevantne informacije za primjere dobre prakse. Slijedom toga, nadležnim tijelima su predstavljani primjeri dobre prakse u svrhu konzultiranja i davanja suglasnosti. Prema gore navedenim kriterijima, kao i rezultatima terenskih posjeta, pripremljen je konačan popis od 60 primjera dobre prakse u okviru IPA OP RLJP 2007. – 2013. u Hrvatskoj.

Nadležni za konačan odabir primjera najbolje prakse bili su članovi sektorske konzultacijske grupe koju su činili predstavnici nadležnih institucija i članovi tima za tehničku pomoć.

3. OPIS PRIMJERA DOBRE PRAKSE

Prioritetna os 1: Podrška pristupu održivom zapošljavanju i prilagodljivosti radne snage

Mjere u okviru Prioritetne osi (PO) 1 usmjerene su na osjetljiva područja sektora zapošljavanja u Republici Hrvatskoj. U tom pogledu IPA OP RLJP identificirao je sljedeća područja:

- strukturna neusklađenost između ponude i potražnje na tržištu rada;
- neravnomjerna raspodjela nezaposlenosti u državi.

Sljedeći programi dodjele bespovratnih sredstava bili su predmetom istraživanja prilikom odabira primjera dobre prakse za ovu PO:

Mjera 1.1. Potpora u osmišljavanju i provedbi aktivne i preventivne politike na tržištu rada

- Lokalna partnerstva za zapošljavanje – faza 3, EuropeAid/129225/M/ACT/HR
- Mladi na tržištu rada, EuropeAid/129227/M/ACT/HR
- Unaprjeđenje održivog zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih visokoobrazovanih osoba, EuropeAid/131871/M/ACT/HR

Prioritetna os 2: Jačanje socijalne uključenosti i integracija osoba u nepovoljnom položaju

Mjere u okviru Prioritetne osi (PO) 2 usmjerene su na osjetljive točke sektora uključivanja u Republici Hrvatskoj. U tom pogledu, IPA OP RLJP identificirao je sljedeća područja:

- promicanje socijalnog uključivanja skupina u nepovoljnom položaju kroz njihovu integraciju u tržište rada;
- poboljšanje mogućnosti zapošljavanja i promicanje usklađivanja rada i obiteljskog života razvojem novih i poboljšanjem kvalitete postojećih socijalnih usluga u društvu;
- promicanje obrazovanja skupina s posebnim potrebama kroz njihovu integraciju u sustav redovitog obrazovanja.

Sljedeći programi dodjele bespovratnih sredstava bili su predmetom istraživanja prilikom odabira primjera dobre prakse za ovu PO:

Mjera 2.1. Potpora skupinama koje se nalaze u nepovoljnom položaju prilikom pristupa zapošljavanju

- Poticanje intenzivnijeg uključivanja osoba s invaliditetom na tržište rada, EuropeAid/129157/M/ACT/HR
- Uspostava podrške u socijalnom uključivanju i zapošljavanju socijalno ugroženih i marginaliziranih skupina, EuropeAid/129121/M/ACT/HR
- Uspostava podrške u socijalnom uključivanju i zapošljavanju socijalno ugroženih i marginaliziranih skupina – faza 2, EuropeAid/131454/M/ACT/HR
- Mladi na tržištu rada, EuropeAid/129003/M/ACT/HR

Mjera 2.2. Potpora skupinama koje se nalaze u nepovoljnom položaju prilikom pristupa obrazovanju

- Uključivanje učenika s teškoćama u obrazovanje za zapošljavanje, EuropeAid/128940/M/ACT/HR

Prioritetna os 3: Jačanje ljudskog kapitala u obrazovanju, istraživanju i razvoju

Mjere u okviru Prioritetne osi (PO) 3 usmjerene su na modernizaciju i prilagođavanje obrazovnih programa znanjima i vještinama za kojima će postojati potreba u budućnosti.

- Cilj je ojačati ulaganja u ljudski kapital i promicati veću zapošljivost kroz razvoj i provedbu dosljedne politike razvoja ljudskih potencijala te općenito povećanje relevantnosti, učinkovitosti i kvalitete sustava osposobljavanja i obrazovanja u odnosu na tržište rada.

Sljedeći programi dodjele bespovratnih sredstava bili su predmetom istraživanja prilikom odabira primjera dobre prakse za ovu PO:

Mjera 3.1. Daljnji razvoj i provedba Hrvatskog kvalifikacijskog okvira

- Implementacija novih kurikuluma, EuropeAid/128900/M/ACT/HR;
- Modernizacija školskih kurikuluma u strukovnim školama u skladu s promjenjivim potrebama tržišta rada/gospodarstva, EuropeAid/131231/M/ACT/HR

Mjera 3.2. Jačanje mjera za obrazovanje odraslih

- Regionalna mreža lokalnih obrazovnih ustanova, EuropeAid/129021/M/ACT/HR

3.1. Lokalna partnerstva za zapošljavanje – faza 3 (Referenca: EuropeAid/129225/M/ACT/HR)

3.1.1. Opće informacije

Obrazloženje

Poziv na dostavu projektnih prijedloga pripremljen je i proveden u skladu s Nacionalnim planom za poticanje zapošljavanja (2009. – 2010.), Zajedničkom procjenom prioriteta politike zapošljavanja Republike Hrvatske (JAP) i Zajedničkim memorandumom o socijalnom uključivanju (JIM).

Opći cilj

- Smanjiti nezaposlenost i opasnost od nove nezaposlenosti na regionalnoj i lokalnoj razini

Specifični cilj

- Podržati pripremu i provedbu odgovarajućih projekata za razvoj ljudskih potencijala u skladu s utvrđenim ciljevima na regionalnoj i lokalnoj razini kroz primjenu partnerskog pristupa

Prioriteti

- Podržati inovativne lokalne inicijative za zapošljavanje, partnerstva i mreže usmjerene ka poboljšanju situacije na regionalnim i lokalnim tržištima rada
- Podržati višeinstitucionalni pristup u osmišljavanju i provedbi aktivnih politika tržišta rada i mjera na lokalnoj razini

Dodijeljena financijska sredstva

Prema podacima iz prosinca 2014. godine, u okviru ovog programa dodjele bespovratnih sredstava ukupno je iskorišteno 2.532.709,10 eura, uključujući doprinos nositelja projekata. Prosječna vrijednost projekta iznosila je 96.472,16 eura.

3.1.2. Pregled primjera dobre prakse

Nositelji projekata i partneri

Nositelji projekata odabranih primjera dobre prakse u skladu su sa zahtjevima poziva na dostavu projektnih prijedloga te se radi o predstavnicima sljedećih organizacija:

- Hrvatski zavod za zapošljavanje,
- jedinice regionalne i lokalne samouprave,
- organizacije civilnog društva.

Partneri su bili predstavnici sljedećih organizacija:

- područni uredi Hrvatskog zavoda za zapošljavanje,
- institucije koje pružaju usluge usmjerene na razvoj ljudskih potencijala te tržišta rada, obrazovanje, osposobljavanje i profesionalno usmjeravanje,
- jedinice regionalne i lokalne samouprave,
- organizacije civilnog društva,
- udruženja poslodavaca i komore,
- regionalne i lokalne razvojne agencije.

Uključivanje svih navedenih dionika u pripremu i provedbu projekata jamčilo je postupanje prema načelima partnerskog i **višeinstitucionalnog pristupa** u osmišljavanju i provedbi aktivnih politika tržišta rada i mjera na lokalnoj razini (jedan od prioriteta programa dodjele bespovratnih sredstava).

Ciljane skupine

Ciljane skupine u okviru odabranih projekata bile su sljedeće:

- nezaposlene osobe, posebice dugotrajno nezaposlene osobe, osobe kojima prijete siromaštvo i/ili socijalno isključivanje te osobe koje žive u županijama s najvećim stopama nezaposlenosti;
- neaktivne osobe;
- zaposlene osobe;
- nezaposleni pripadnici nacionalnih manjina, posebice pripadnici romske manjine.

Može se zaključiti da su odabrani projekti bili prilagođeni specifičnim potrebama ciljanih skupina na razini županija. Projekti su se uglavnom temeljili na relevantnim regionalnim strateškim dokumentima, primjerice regionalnim operativnim programima, strategijama za razvoj ljudskih potencijala i sl.

Vrste aktivnosti

Podržane vrste aktivnosti koje su se provodile u okviru odabranih primjera projekata navedene su u sljedećoj tablici.

Tablica 4.: Podržane vrste aktivnosti u okviru primjera najbolje prakse

PODRŽANE VRSTE AKTIVNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnosti koje podupiru različita partnerstva u području razvoja ljudskih potencijala, kao što je podrška socijalnom dijalogu, poboljšanje veza između obrazovnog i poslovnog sektora, uspostava međužupanijskih partnerstava i mreža za zapošljavanje, osnivanje sektorskih i tematskih partnerstava i saveza • Razvoj i pružanje usluga tržišta rada i modela, primjerice razvoj informacijskih sustava za lokalna tržišta rada, analiza lokalnih tržišta rada, razvoj modela i priručnika za analizu i istraživanje tržišta rada, edukacije namijenjene lokalnim dionicima te osposobljavanje trenera u području analize i praćenja tržišta rada • Aktivnosti kojima se podupiru inicijative zapošljavanja u području razvoja ljudskih potencijala, kao što je izrada lokalnih planova za razvoj zapošljavanja te promicanje zapošljavanja skupina u nepovoljnom položaju • Aktivnosti usmjerene na savjetovanje, posredovanje pri zapošljavanju, usluge osposobljavanja i prekvalifikacije namijenjene nezaposlenim i zaposlenim osobama • Aktivnosti koje se odnose na usluge osnaživanja, usmjeravanja i savjetovanja, prilagođene potrebama skupina koje su u nepovoljnom položaju na tržištu rada

Izvor: Smjernice za prijavitelje

Potrebno je napomenuti i da su odabrani projekti provedeni uz primjenu različitih inovativnih aktivnosti i/ili pristupa. Kao rezultat toga, inicijative lokalnih partnerstava za zapošljavanje povećane su na regionalnoj razini.

Ostvarenja i rezultati

Odabrani projekti ostvarili su sljedeće ključne rezultate:

- povećani su kapaciteti za partnerstva ključnih dionika lokalnog tržišta rada;
- povećana je zapošljivost predstavnika ciljanih skupina koji su bili uključeni u projekte;
- povećana je pripremljenost ciljanih skupina za poduzetničke aktivnosti;
- povećana je svijest u lokalnom društvu o specifičnostima i nedostacima regionalnog tržišta rada i njegove uloge u lokalnom i regionalnom gospodarstvu.

Među ključnim ostvarenjima postignutim kroz provedbu odabranih projekata mogu se istaknuti sljedeća: uspostavljene odgovarajuće IT platforme, provedeno nekoliko stotina edukacija, održano više desetaka aktivnosti podizanja svijesti, pripremljeno i dostavljeno više tisuća artikala i materijala za svrhe povećanja vidljivosti i informiranja, itd.

Može se zaključiti i da su odabrani projekti rezultirali zapošljavanjem stotina sudionika projekata, odnosno motivirali ostale sudionike na daljnje obrazovanje.

Prednosti i inovacije projekata

Raširena upotreba informacijsko-komunikacijskih tehnologija ključna je prednost odabranih projekata. To je omogućilo primjenu brojnih inovativnih alata i pristupa po kojima se odabrani projekti ističu u odnosu na ostale.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Na sve odabrane projekte nadovezali su se novi slični projekti i/ili inicijative financirane sredstvima Europske unije, jedinica lokalne i regionalne samouprave te drugih izvora. Nadalje, u većini slučajeva uspostavljene su održive strukture koje i danas funkcioniraju.

Naučene lekcije

Ostvarena partnerstva u okviru odabranih projekata izgradila su modele koji se mogu primjenjivati i u drugim hrvatskim županijama kako bi se povećale inicijative lokalnih partnerstava za zapošljavanje.

Sažete informacije o svakom od odabranih projekata navedene su u Prilogu 1.

3.2. Mladi na tržištu rada (Referenca: EuropeAid/129227/M/ACT/HR)

3.2.1. Opće informacije

Obrazloženje

Od početka svjetske gospodarske krize 2008. godine, nezaposlenost među mladima jedan je od najvećih problema na hrvatskom tržištu rada. Stoga je jedan od glavnih ciljeva i mjera za suzbijanje nezaposlenosti mladih pružiti osobama koje traže prvi posao prilagođenu podršku te razviti mjere koje će olakšati njihov pristup tržištu rada. U tom pogledu, predmetni program dodjele bespovratnih sredstava sukladan je Zajedničkoj procjeni prioriteta politike zapošljavanja Republike Hrvatske (JAP). U dokumentu se ističe kako je nužno osigurati trajno uključivanje mladih u tržište rada. Uz to, Zajednički memorandum o socijalnom uključivanju (JIM) sadrži opis glavnih izazova u pogledu rješavanja problematike siromaštva i socijalne isključenosti pri čemu se pomoć ugroženim skupinama ističe kao jedna od ključnih tema. Isto tako, Nacionalni plan za promicanje zapošljavanja u 2009. i 2010. godini, usvojen u svibnju 2009., nacionalni je strateški dokument za provedbu aktivnih mjera na tržištu rada u RH koji je u potpunosti sukladan prioritetima JAP-a. Temeljem prethodne analize, opći i specifični ciljevi poziva na dostavu projektnih prijedloga formulirani su na sljedeći način:

Opći cilj:

- Smanjiti nezaposlenost mladih na regionalnoj razini

Specifični cilj:

- Promicati i poticati zapošljavanje mladih (uvažavajući partnerski pristup) kroz mjere i metode rada koje će olakšati njihov ulazak na tržište rada.

Prioriteti

- Podrška razvoju i provedbi prilagođenih aktivnih politika tržišta rada te mjera za zapošljavanje nezaposlenih mladih osoba
- Podrška novim metodama rada koje mogu povećati zapošljivost nezaposlenih mladih osoba

Dodijeljena financijska sredstva

Prema podacima iz prosinca 2014. godine, u okviru ovog programa dodjele bespovratnih sredstava ukupno je iskorišteno 3.245.384,71 eura, uključujući doprinos nositelja projekata. Prosječna vrijednost projekta iznosila je 108.179,49 eura.

3.2.2. Pregled primjera dobre prakse

Nositelji projekata i partneri

Nositelji projekata odabranih primjera dobre prakse u skladu su sa zahtjevima poziva na dostavu projektnih prijedloga te se radi o predstavnicima sljedećih organizacija:

- Hrvatski zavod za zapošljavanje,
- jedinice regionalne i lokalne samouprave,
- organizacije civilnog društva.

Partneri su predstavnici sljedećih organizacija:

- Hrvatski zavod za zapošljavanje,
- institucije koje pružaju usluge usmjerene na razvoj ljudskih potencijala te tržišta rada, obrazovanje, osposobljavanje i profesionalno usmjeravanje,
- jedinice regionalne i lokalne samouprave,
- organizacije civilnog društva,
- udruženja poslodavaca i komore,
- regionalne i lokalne razvojne agencije.

Ciljane skupine

Ciljane skupine u okviru odabranih projekata bile su sljedeće:

- dugotrajno nezaposlene mlade osobe (dulje od godinu dana),
- nezaposlene mlade osobe bez radnog iskustva,

- nezaposlene mlade osobe s nižom razinom kvalifikacija i vještina,
- nezaposlene mlade osobe iz županija s najvišim stopama nezaposlenosti: Osječko-baranjske, Vukovarsko-srijemske, Sisačko-moslavačke, Virovitičko-podravске i Karlovačke županije.

Vrste aktivnosti

Podržane vrste aktivnosti koje su se provodile u okviru odabranih primjera projekata navedene su u sljedećoj tablici.

Tablica 5. Podržane vrste aktivnosti u okviru primjera najbolje prakse

PODRŽANE VRSTE AKTIVNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnosti usmjerene na razvoj i provedbu programa obrazovanja i osposobljavanja prilagođenih potrebama lokalnih tržišta rada te specifičnim potrebama ciljanih skupina • Aktivnosti usmjerene na pružanje radnog iskustva van uobičajenih načina zapošljavanja (volonterski rad) te stjecanje radnog iskustva kroz socijalno poduzetništvo i radna mjesta u socijalnim poduzećima • Promicanje i razvoj programa zapošljavanja, stažiranja i vježbeništva za dugotrajno nezaposlene mlade osobe, osobe koje traže prvi posao i mlade osobe s ograničenim radnim iskustvom u privatnim i javnim organizacijama te organizacijama civilnog društva • Organizacija kampanja, okruglih stolova, seminara, edukacija, tematskih radionica i diseminacija publikacija te druge inicijative usmjerene na promicanje zapošljavanja mladih

Izvor: Smjernice za prijavitelje

Ostvarenja i rezultati

Odabrani projekti ostvarili su sljedeće ključne rezultate:

- povećana je zapošljivost nezaposlenih mladih osoba kroz stjecanje novih znanja i vještina sukladno zahtjevima lokalnih tržišta rada;
- povećana je zapošljivost nezaposlenih mladih osoba kroz stjecanje radnog iskustva;
- povećana je pripremljenost ciljanih skupina za poduzetničke aktivnosti;
- projekti su pridonijeli daljnjem razvoju socijalnog poduzetništva u Hrvatskoj;
- povećana je svijest među lokalnim poslodavcima o prednostima zapošljavanja nezaposlenih mladih osoba;
- povećana je svijest mladih o mogućnostima zapošljavanja kroz volonterski rad;
- povećana je svijest ciljane skupine o koristima cjeloživotnog učenja.

Među ključnim ostvarenjima postignutim kroz provedbu odabranih projekata mogu se istaknuti sljedeća: provedeno nekoliko stotina edukacija u različitim područjima, npr. ECDL, strani jezici, ključne kompetencije, poduzetništvo itd., održano više desetaka aktivnosti s ciljem podizanja svijesti, pripremljeno i diseminirano više tisuća artikala i materijala za svrhe povećanja vidljivosti i informiranja, itd. Može se zaključiti i da su odabrani projekti rezultirali zapošljavanjem stotina sudionika projekata, odnosno motivirali ostale sudionike na daljnje obrazovanje.

Prednosti i inovacije projekata

Razvijeni modeli za pružanje ciljanih usluga nezaposlenim mladim osobama kao spoj teorijskih znanja, praktičnih vještina i radnog iskustva mogu se s lakoćom primijeniti u drugim hrvatskim županijama. Ti modeli mogu postati nacionalni standardi u suzbijanju nezaposlenosti među mladima.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Na sve odabrane projekte nadovezali su se novi slični projekti i/ili inicijative financirane sredstvima Europske unije, jedinica lokalne i regionalne samouprave te drugih izvora. U slučajevima gdje su uspostavljene održive strukture, one funkcioniraju i danas. Nadalje, motivacijske radionice koje su pripremili područni uredi HZZ-a održavaju se i danas kao specifične usluge namijenjene nezaposlenim mladima u evidenciji HZZ-a.

Naučene lekcije

Kapaciteti partnerstava u svim odabranim projektima ojačani su, a posebice se to odnosi na razvoj i provedbu projekata financiranih sredstvima EU koji su bili usmjereni na rješavanje problematike nezaposlenosti mladih.

Sažete informacije o svakom od odabranih projekata navedene su u Prilogu 2.

3.3. Unaprjeđenje održivog zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih visokoobrazovanih osoba

(Referenca: EuropeAid/131871/M/ACT/HR)

3.3.1. Opće informacije

Obrazloženje

Ovaj program dodjele bespovratnih sredstava bio je usmjeren na povećanje zapošljivosti ciljane skupine – nezaposlenih visokoobrazovanih osoba kroz razvoj programa za stjecanje mekih vještina. S obzirom na to, u svrhu bolje pripreme za prvi ulazak na tržište rada, visokoobrazovane dugotrajno nezaposlene osobe potrebno je upoznati s tehnikama aktivnog traženja posla, prezentacijskim vještinama, povećati njihovu motivaciju kroz specifične radionice itd. Program je također u skladu sa sljedećim prioritetima Zajedničke procjene prioriteta politike zapošljavanja RH:

- privući i zadržati više ljudi u statusu zaposlenosti;
- povećati ponudu radne snage i modernizirati sustave društvene zaštite;
- revidirati i vrednovati postojeće programe za dugotrajno nezaposlene osobe i osobe kojima prijete dugotrajna nezaposlenost;
- razviti učinkovitu strategiju politike u ovom području;
- pružiti odgovarajuće obrazovanje nezaposlenim osobama i drugim osobama kojima prijete dugotrajna nezaposlenost.

Na osnovu prethodne analize, opći i specifični ciljevi poziva na dostavu projektnih prijedloga formulirani su kako slijedi:

Opći cilj

- Pružiti podršku razvoju i provedbi aktivne politike tržišta rada

Specifični cilj

- Povećati zapošljivost dugotrajno nezaposlenih visokoobrazovanih osoba kroz razvoj prilagođenih usluga i mjera

Prioriteti

- Povećati zapošljivost dugotrajno nezaposlenih visokoobrazovanih osoba u svrhu njihovog uključivanja u tržište rada

Dodijeljena financijska sredstva

Prema podacima iz prosinca 2014. godine, u okviru ovog programa dodjele bespovratnih sredstava ukupno je iskorišteno 3.245.384,71 eura, uključujući doprinos nositelja projekata. Prosječna vrijednost projekta iznosila je 145.983,75 eura.

3.3.2. Pregled primjera dobre prakse

Nositelj projekta i partneri

Nositelj projekta odabranog primjera dobre prakse u skladu je sa zahtjevima poziva na dostavu projektnih prijedloga, a radi se o Poljoprivrednom fakultetu Sveučilišta u Osijeku.

Partneri su predstavnici sljedećih organizacija:

- područni uredi Hrvatskog zavoda za zapošljavanje,
- jedinice regionalne i lokalne samouprave,

Ciljana skupina:

- Visokoobrazovane dugotrajno nezaposlene osobe
- Visokoobrazovane nezaposlene osobe bez radnog iskustva

- Visokoobrazovane nezaposlene osobe iz županija s najvišim stopama nezaposlenosti – Brodsko-posavska, Osječko-baranjska i Vukovarsko-srijemska

Vrste aktivnosti

Podržane vrste aktivnosti koje su se provodile u okviru odabranih primjera projekata navedene su u sljedećoj tablici.

Tablica 6. Podržane vrste aktivnosti u okviru primjera najbolje prakse

PODRŽANE VRSTE AKTIVNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Unaprjeđenje tehničkih i mekih vještina kroz formalno i neformalno obrazovanje • Pružanje usluga profesionalnog usmjeravanja i posredovanja. Navedene usluge mogu se pružati u partnerstvu s jedinicama lokalne samouprave, obrazovnim ustanovama i zavodima za zapošljavanje kako bi se ostvario najveći mogući učinak te iskoristili raspoloživi resursi partnera.

Izvor: Smjernice za prijavitelje

Ostvarenja i rezultati

- Povećana zapošljivost ciljane skupine kroz pripremu i provedbu programa razvoja mekih vještina te programa „Stručnjak za ruralni razvoj i ruralnu ekonomiju“
- Uspostavljena stručna mreža za podršku visokoobrazovanim osobama u području poljoprivrede
- Povećan kapacitet nositelja projekta za razvoj i provedbu projekata usmjerenih na unaprjeđivanje lokalnog tržišta rada
- Povećani kapaciteti partnera za provedbu EU projekata
- Povećana svijest u društvu o problematici nezaposlenih visokoobrazovanih osoba

Provedbom odabranog projekta postignuta su sljedeća ključna ostvarenja: provedba brojnih edukacija, objavljivanje niza priručnika, priprema i diseminacija više stotina artikala i materijala u svrhu povećanja vidljivosti i informiranja, itd.

Zahvaljujući sudjelovanju u projektu, svi su sudionici općenito povećali svoju zapošljivost kroz stjecanje novih znanja i vještina te jačanje motivacije. 70% osoba koje su obrazovane kroz projektne programe usavršavanja stupilo je u radni odnos nakon projekta.

Prednosti i inovacije projekata

Poljoprivredni fakultet u Osijeku ima značajna iskustva u procesima uvođenja rezultata znanstveno-istraživačkog rada u ruralna područja. Napori su bili usmjereni na bolje povezivanje i umrežavanje svih relevantnih dionika u ruralnim područjima kako bi se adekvatno odgovorilo na potrebe mladih u svrhu održivog ruralnog razvoja. Kroz razvoj novih obrazovnih programa i centara, kompetencije mladih se jačaju te se stvaraju preduvjeti za njihovo umrežavanje s lokalnim javno-privatnim partnerstvima, što doprinosi razvoju ukupnog socijalnog kapitala na području istočne Hrvatske i šire. Nadalje, osnivanje i rad mreže HERAnet jamstvo je održivosti projektnih rezultata.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

U vrhu ostvarivanja ciljeva projekta bilo je nužno poboljšati meke vještine te unaprijediti tehničke kompetencije visokoobrazovanih nezaposlenih osoba iz ruralnih dijelova Brodsko-posavske, Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije. Dva nova kurikuluma za program stručnog usavršavanja razvijena su i verificirana od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske. Oba kurikuluma primjenjuju se i danas. Po završetku projekta obrazovano je više desetaka novih studenata, kao i starijih polaznika.

Naučene lekcije

Projekt je pokazao složenu prirodu prelaska mladih s obrazovanja na zapošljavanje kao posljedicu djelovanja različitih čimbenika koji uključuju poteškoće u pristupu daljnjem obrazovanju i osposobljavanju, nedostatak kvalitetnih radnih mjesta i sezonski karakter poslova. Utvrđeno je i da su mladi ljudi izolirani i neinformirani o postojećim politikama, a posebice o politikama EU.

Više informacija o odabranom projektu nalazi se u **Priložu 3.**

3.4. Poticanje intenzivnijeg uključivanja osoba s invaliditetom na tržište rada (EuropeAid/129157/M/ACT/HR)

3.4.1. Opće informacije

Obrazloženje

Program dodjele bespovratnih sredstava „Poticanje intenzivnijeg uključivanja osoba s invaliditetom na tržište rada“ razvijen je u okviru Prioritetne osi 2 IPA OP RLJP 2007. – 2013., „Jačanje socijalne uključenosti i integracija osoba u nepovoljnom položaju“. Program je u skladu važnim strateškim dokumentima. U tom pogledu, pomoć najugroženijim skupinama jedan je od ključnih ciljeva politike navedenih u Zajedničkom memorandumu o socijalnom uključivanju (JIM) te Zajedničkoj procjeni prioriteta politike zapošljavanja Republike Hrvatske (JAP). S obzirom na to, neke od mjera i prioriteta opisanih u JIM-u odnose se na zapošljavanje osoba s invaliditetom. Jedan od glavnih prioriteta definiranih u JAP-u jest učinkovitije provođenje i proširivanje postojećih programa namijenjenih ugroženim skupinama na tržištu rada. Nadalje, Nacionalni plan za promicanje zapošljavanja u 2009. i 2010. godini, usvojen u svibnju 2009., nacionalni je strateški dokument za provedbu aktivnih mjera na tržištu rada u RH koji je u potpunosti sukladan prioritetima JAP-a. U skladu s prethodno opisanim strateškim dokumentima, ovaj program dodjele bespovratnih sredstava imao je sljedeće glavne značajke:

Opći cilj:

- Promicati socijalno uključivanje osoba s invaliditetom kroz njihovu integraciju u tržište rada

Specifični cilj:

- Povećati zapošljivost osoba s invaliditetom i pomoći im u pristupu na tržište rada kroz razvoj i provedbu aktivnih mjera tržišta rada

Prioriteti

- Podržati pristup zapošljavanju i obrazovanju osobama s invaliditetom kroz multidisciplinarni pristup kako bi ih se uključilo u tržište rada ili zadržalo na njemu
- Osvještavanje javnosti o pravima i problemima osoba s invaliditetom te jačanje svijesti poslodavaca o prednostima njihova zapošljavanja kako bi se omogućilo njihovo ravnopravno sudjelovanje na tržištu rada

Dodijeljena financijska sredstva

Prema podacima iz prosinca 2014. godine, u okviru ovog programa dodjele bespovratnih sredstava ukupno je iskorišteno 2.066.263,79 eura, uključujući doprinos nositelja projekata. Prosječna vrijednost projekta iznosila je 108.750,73 eura.

3.4.2. Pregled primjera dobre prakse

Nositelji projekata i partneri

Nositelji projekata odabranih primjera dobre prakse u skladu su sa zahtjevima poziva na dostavu projektnih prijedloga te se radi o predstavnicima sljedećih organizacija:

- područni uredi Hrvatskog zavoda za zapošljavanje,
- institucije koje pružaju specijalizirane rehabilitacijske, psihosocijalne usluge, usluge razvoja ljudskih potencijala i usluge usmjerene na razvoj tržišta rada,
- jedinice regionalne i lokalne samouprave,
- poduzeća koja pružaju usluge edukacije,
- organizacije civilnog društva.

Partneri su predstavnici sljedećih organizacija:

- područni uredi Hrvatskog zavoda za zapošljavanje,
- institucije koje pružaju usluge usmjerene na razvoj ljudskih potencijala te tržišta rada, obrazovanje, osposobljavanje i profesionalno usmjeravanje,
- jedinice regionalne i lokalne samouprave,
- organizacije civilnog društva,
- regionalne i lokalne razvojne agencije.

Ciljane skupine

- Dugotrajno nezaposlene osobe s invaliditetom (dulje od godinu dana)

- Neaktivne osobe s invaliditetom
- Zaposlene osobe s invaliditetom
- Nezaposlene osobe s invaliditetom iz županija s najvećim stopama nezaposlenosti¹
- Potencijalni poslodavci osoba s invaliditetom

Vrste aktivnosti

Podržane vrste aktivnosti koje su se provodile u okviru odabranih primjera projekata navedene su u sljedećoj tablici.

Tablica 7. Podržane vrste aktivnosti u okviru primjera najbolje prakse

PODRŽANE VRSTE AKTIVNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnosti usmjerene na razvoj i provedbu programa obrazovanja i osposobljavanja te pružanje informacija o prilikama na tržištu rada za osobe s invaliditetom • Aktivnosti usmjerene na pružanje radnog iskustva osobama s invaliditetom kroz socijalno poduzetništvo i zapošljavanje u socijalnim poduzećima • Aktivnosti usmjerene na promicanje mogućnosti, raspoloživih poticajnih mjera te prednosti zapošljavanja osoba s invaliditetom • Aktivnosti usmjerene na ispunjavanje posebnih potreba osoba s invaliditetom u svrhu njihove lakše integracije na tržištu rada

Izvor: Smjernice za prijavitelje

Ostvarenja i rezultati

- Poboljšana znanja, vještine i praktična radna iskustva osoba s invaliditetom, prilagođena njihovim specifičnim sposobnostima i potrebama tržišta rada
- Razvoj i provedba niza specijaliziranih obrazovnih programa i aktivnosti namijenjenih osobama s invaliditetom
- Izrađeni i implementirani modeli/standardi prilagođeni osobama s invaliditetom u okviru socijalnog poduzetništva
- Osmišljavanje i razvoj održivih proizvoda, usluga i struktura namijenjenih osobama s invaliditetom
- Povećani institucionalni kapaciteti pružatelja usluga namijenjenih osobama s invaliditetom
- Povećana motivacija osoba s invaliditetom
- Povećana svijest poslodavaca u pogledu koristi zapošljavanja osoba s invaliditetom
- Povećana svijest društva u pogledu koristi zapošljavanja osoba s invaliditetom

Provedbom odabranog projekta postignuta su sljedeća ključna ostvarenja: provedba brojnih edukacija, objavljivanje niza priručnika, održavanje više stotina sastanaka, provedba više desetaka aktivnosti s ciljem podizanja svijesti, priprema i diseminacija više tisuća artikala i materijala u svrhu povećanja vidljivosti i informiranja, itd. Zahvaljujući sudjelovanju u projektima, svi su sudionici povećali svoju zapošljivost kroz stjecanje novih znanja i vještina te jačanje motivacije. Više desetaka osoba s invaliditetom stupilo je u radni odnos nakon završetka projekata.

Prednosti i inovacije projekata

Svaki od odabranih projekata uključivao je izradu modela socijalnog uključivanja i integracije osoba s invaliditetom na tržište rada.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Na sve odabrane projekte nadovezali su se novi slični projekti i/ili inicijative financirane sredstvima Europske unije, jedinica lokalne i regionalne samouprave te drugih izvora.

Naučene lekcije

Uspjeh odabranih projekata rezultat je snažnih partnerstava stvorenih tijekom njihove provedbe.

Sažete informacije o svakom od odabranih projekata navedene su u Prilogu 4.

¹ Vukovarsko-srijemska, Sisačko-moslavačka, Virovitičko-podravka, Brodsko-posavska, Karlovačka, Bjelovarsko-bilogorska, Osječko-baranjska, Požeško-slavonska, Šibensko-kninska, Ličko-senjska (Godišnjak HZZ-a, 2008.)

3.5. Uspostava podrške u socijalnom uključivanju i zapošljavanju socijalno ugroženih i marginaliziranih skupina (EuropeAid/129121/M/ACT/HR)

3.5.1. Opće informacije

Obrazloženje

Program dodjele bespovratnih sredstava „Uspostava podrške u socijalnom uključivanju i zapošljavanju socijalno ugroženih i marginaliziranih skupina“ pripremljen je u okviru Prioritetne osi 2 OP RLJP 2007. – 2013., „Jačanje socijalne uključenosti i integracija osoba u nepovoljnom položaju“. Primatelji socijalne pomoći osobe su kojima prijete veliki rizik od dugotrajne nezaposlenosti i socijalnog isključivanja. Često su dugotrajno nezaposleni primatelji socijalne pomoći osobe niže razine obrazovanja, s manjkom profesionalnih i mekih vještina, ali i motivacije za traženje posla i zadržavanje radnog mjesta; izloženi su višestrukim i akumuliranim problemima i posljedicama socijalne isključenosti te je njihov pristup tržištu rada osobito otežan. U tom pogledu, neki dugotrajno nezaposleni primatelji socijalne pomoći suočavaju se s još većim problemima u vezi ulaska na tržište rada i socijalnog uključivanja jer pripadaju određenim skupinama, npr. osobe s invaliditetom, izbjegle i raseljene osobe, pripadnici nacionalnih manjina, starije nezaposlene osobe, beskućnici, ovisnici, žrtve nasilja u obitelji te bivši zatvorenici.

Opći cilj

- Promicati socijalno uključivanje dugotrajno nezaposlenih primatelja socijalne pomoći kroz pružanje podrške u njihovom pristupu tržištu rada

Specifični cilj

- Priprema dugotrajno nezaposlenih primatelja socijalne pomoći za integraciju u tržište rada

Prioriteti

- Jačanje socijalne uključenosti
- Poboljšanje pristupa zapošljavanju i sudjelovanja na tržištu rada
- Promicanje partnerstva u područjima socijalnog uključivanja i zapošljavanja

Dodijeljena financijska sredstva

Prema podacima iz prosinca 2014. godine, u okviru ovog programa dodjele bespovratnih sredstava ukupno je iskorišteno 1.889.885,60 eura, uključujući doprinos nositelja projekata. Prosječna vrijednost projekta iznosila je 99.467,14 eura.

3.5.2. Pregled primjera dobre prakse

Nositelji projekata i partneri

Nositelji projekata odabranih primjera dobre prakse u skladu su sa zahtjevima poziva na dostavu projektnih prijedloga te se radi o predstavnicima sljedećih organizacija:

- organizacije civilnog društva,
- javne institucije,
- jedinice lokalne i regionalne samouprave,
- regionalne i lokalne razvojne agencije,

Partneri su predstavnici sljedećih organizacija:

- organizacije civilnog društva,
- javne institucije,
- jedinice lokalne i regionalne samouprave.

Ciljane skupine

Dugotrajno nezaposleni primatelji socijalne pomoći iz sljedećih socijalno ugroženih skupina koje su još više izložene riziku od socijalnog isključivanja: osobe s invaliditetom, pripadnici nacionalnih manjina, starije nezaposlene osobe, ovisnici, žrtve nasilja u obitelji.

Vrste aktivnosti

Podržane vrste aktivnosti koje su se provodile u okviru odabranih primjera projekata navedene su u sljedećoj tablici.

Tablica 8. Podržane vrste aktivnosti u okviru primjera najbolje prakse

PODRŽANE VRSTE AKTIVNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Jačanje motivacije dugotrajno nezaposlenih primatelja socijalne pomoći za sudjelovanje u programima zapošljavanja i ulazak na tržište rada • Angažiranje dugotrajno nezaposlenih primatelja socijalne pomoći u projektnim aktivnostima koje će olakšati razvoj radnih kompetencija • Pružanje psihosocijalne podrške dugotrajno nezaposlenim primateljima socijalne pomoći u pristupu tržištu rada i održavanju radnog odnosa • Promicanje partnerstva između javnog i privatnog sektora te sektora civilnog društva • Organizacija kampanja, lokalnih skupina, okruglih stolova, seminara, edukacija, tematskih radionica, izrada i diseminacija publikacija te druge inicijative

Izvor: Smjernice za prijavitelje

Ostvarenja i rezultati

- Povećana zapošljivost i vještine socijalnog uključivanja predstavnika ciljane skupine
- Povećana motivacija dugotrajno nezaposlenih primatelja socijalne pomoći za zapošljavanje
- Povećani institucionalni kapaciteti pružatelja usluga namijenjenih dugotrajno nezaposlenim primateljima socijalne pomoći
- Povećana javna svijest o socijalnoj isključenosti i siromaštvu u ciljanim županijama
- Povećana razina zaštite prava te psihosocijalne pomoći za korisnike stalne socijalne pomoći i marginalizirane skupine

Provedbom odabranih projekata postignuta su sljedeća ključna ostvarenja: provedba brojnih edukacija, održavanje više stotina sastanaka, provedba više desetaka aktivnosti za podizanje svijesti, objavljivanje niza priručnika, priprema i diseminacija više stotina artikala i materijala u svrhu povećanja vidljivosti i informiranja, itd.

Prednosti i inovacije projekata

U većini projekata primijenjeni su inovativni pristupi u pogledu jačanja motivacije ciljane skupine za zapošljavanje i socijalno uključivanje. Uz to, kroz individualna savjetovanja radilo se i na rješavanju specifičnih osobnih problema ciljane skupine. U konačnici, pružena pravna i psihosocijalna pomoć povećala je samopoštovanje korisnika, kao i njihov osjećaj pravne i socijalne sigurnosti.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Povećani su zapošljivost i vještine socijalnog uključivanja ciljane skupine. Nadalje, ciljana skupina stekla je alate za poboljšanje komunikacijskih vještina, razvoj pozitivnih stavova, rast samopoštovanja i samopouzdanja te je na taj način povećana njezina motivacija za zapošljavanje. Slijedom navedenoga, više desetaka dugotrajno nezaposlenih osoba stupilo je u radni odnos tijekom i nakon završetka projekata.

Kroz sve partnerske projekte povećan je kapacitet za provedbu projekata financiranih sredstvima EU. U većini slučajeva između partnera je vladalo veliko povjerenje te su svi iznimno profesionalno pristupili osmišljavanju i provedbi projekata. Projektni partneri bili su odlučni služiti interesima ciljane skupine. Kao rezultat toga, iz odabranih projekata proizašle su aktivnosti nadogradnje. One su financirane u okviru IPA OP RLJP te drugih programa RH i EU.

Naučene lekcije

Razvoj međusektorske suradnje bio je ključan za uspješan razvoj i održivost svih odabranih projekata.

Sažete informacije o svakom od odabranih projekata navedene su u Prilogu 5.

3.6. Uspostava podrške u socijalnom uključivanju i zapošljavanju socijalno ugroženih i marginaliziranih skupina - faza 2 (EuropeAid/131454/M/ACT/HR)

3.6.1. Opće informacije

Obrazloženje

Program dodjele bespovratnih sredstava „Uspostava podrške u socijalnom uključivanju i zapošljavanju socijalno ugroženih i marginaliziranih skupina“ pripremljen je u okviru Prioritetne osi 2 IPA OP RLJP 2007. – 2013., „Jačanje socijalne uključenosti i integracija osoba u nepovoljnom položaju“.

Program je također usklađen s prioritetima sljedećih dokumenata: Zajednički memorandum o socijalnom uključivanju (2007.), Zajednička procjena prioriteta politike zapošljavanja RH (2008.), Revidirana Lisabonska strategija, Zaključci Predsjedništva Europskog vijeća u Bruxellesu (13./14. ožujka 2008.), Integrirane smjernice za rast i radna mjesta (2005. – 2008.) i Odluka Vijeća od 6. Listopada 2006. o Strateškim smjernicama zajednice o koheziji (2006/702/EZ), Nacionalni provedbeni plan za socijalno uključivanje (2007./2008., 2009./2010.) Nacionalni plan za borbu protiv diskriminacije 2008. – 2013., Nacionalni plan za Rome, i Akcijski plan za desetljeće za uključivanje Roma 2005. – 2015.

Opći cilj

- Promicati socijalno uključivanje dugotrajno nezaposlenih korisnika usluga socijalne skrbi i primatelja socijalne pomoći kroz pružanje podrške u njihovom pristupu tržištu rada

Specifični cilj

- Priprema dugotrajno nezaposlenih korisnika usluga socijalne skrbi i primatelja socijalne pomoći za integraciju u tržište rada

Prioriteti

- Izravan angažman dugotrajno nezaposlenih korisnika usluga socijalne skrbi i primatelja socijalne pomoći u radnim aktivnostima
- Pružanje psihosocijalne pomoći dugotrajno nezaposlenim korisnicima usluga socijalne skrbi i primateljima socijalne pomoći

Dodijeljena financijska sredstva

Predviđena ukupna vrijednost sredstava za dodjelu u okviru ovog programa iznosi 2.072.279,62 eura, uključujući doprinose nositelja projekata. Prosječna vrijednost projekta iznosila je 121.898,80 eura.²

3.6.2. Pregled primjera dobre prakse

Nositelj projekta i partneri

Nositelj projekta koji je odabran kao primjer dobre prakse je privatna tvrtka. Partneri su bili predstavnici sljedećih organizacija:

- javne institucije – područni uredi HZZ-a u županijama s visokim stopama nezaposlenosti.³

Ciljane skupine

- Osobe s invaliditetom

Vrste aktivnosti

Podržane vrste aktivnosti koje su se provodile u okviru odabranih primjera projekata navedene su u sljedećoj tablici.

² U vrijeme predodabira projekata za terenske posjete u okviru ovog zadatka, u studenom 2014., samo je sljedeći projekt bio završen te su sredstva bila isplaćena.

³ Sisak, Kutina, Slavonski Brod, Vukovar.

Tablica 9. Podržane vrste aktivnosti u okviru primjera najbolje prakse

PODRŽANE VRSTE AKTIVNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Jačanje motivacije dugotrajno nezaposlenih korisnika usluga socijalne skrbi i primatelja socijalne pomoći kroz pružanje podrške u njihovom pristupu tržištu rada • Aktivnosti čiji je cilj unaprjeđivanje radnih navika i kompetencija dugotrajno nezaposlenih korisnika usluga socijalne skrbi i primatelja socijalne pomoći • Pružanje psihosocijalne podrške i osnaživanja dugotrajno nezaposlenim primateljima socijalne pomoći za pristup tržištu rada i održavanje radnog odnosa • Zapošljavanje u stvarnom radnom okruženju

Izvor: Smjernice za prijavitelje

Ostvarenja i rezultati

- Povećani su kapaciteti tvrtke Geneza d.o.o. za osposobljavanje osoba s invaliditetom kroz primjenu djelotvornih pristupa i metoda – javno-privatno partnerstvo, e-učenje, mentorstvo, podizanje svijesti.
- Povećana je zapošljivost i motivacija osoba s invaliditetom – po uspješnom završetku edukacije, tvrtka je zaposlila 10 osoba s invaliditetom.
- Povećani su kapaciteti partnera za razvoj i provedbu EU projekata i području socijalnog uključivanja.
- Povećana je svijest dionika i društva o problemima osoba s invaliditetom u pogledu socijalne integracije i zapošljavanja.

Provedbom odabranog projekta postignuta su sljedeća ključna ostvarenja: provedba različitih edukacija, opremanje 10 radnih mjesta za rad od kuće (hardver, softver, namještaj), priprema i diseminacija više stotina artikala i materijala za svrhe povećanja vidljivosti i informiranja itd.

Prednosti i inovacije projekta

S ciljem što lakšeg praćenja procesa osposobljavanja, projektni tim odabrao je metodu osposobljavanja kroz e-učenje. Polaznici su imali mogućnost učiti od kuće te u vrijeme koje im najviše odgovara. Primjenom ove inovativne metode e-učenja bilo je moguće uključiti osobe iz više regija. Tijekom osposobljavanja korištena je najmodernija IT tehnologija. Polaznici su mogli komunicirati međusobno te također sa svojim mentorima. To je stvorilo prijateljsku radnu atmosferu – komentiranje određenih tema i zajedničko rješavanje problema bili su tipični pristupi u stjecanju novih vještina. Na taj način polaznici su usvojili koncept komunikacije u modernom poslovanju te uvidjeli njegov utjecaj na radne odnose i odnose s klijentima.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Projekt je također osigurao profesionalni razvoj internog osoblja tvrtke Geneza d.o.o. Tim predavača stekao je nova znanja i iskustva na području obrazovanja i osposobljavanja, posebice u pogledu prilagođavanja obrazovnih metoda osobama s invaliditetom. Uz to su poboljšani i tehnički kapaciteti tvrtke za provedbu inovativnih programa osposobljavanja. S obzirom na navedeno, novi program e-učenja omogućio je bolje uključivanje osoba s invaliditetom u visokotehnološko tržište rada. Kao rezultat projekta, platforma i program e-učenja verificiralo je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta. Zahvaljujući projektu, 10 osoba s invaliditetom zaposleno je u tvrtki Geneza d.o.o., čime su one ostvarile ekonomsku neovisnost. S druge strane, radilo se o ključnom koraku u boljoj integraciji osoba s invaliditetom u osoblje tvrtke.

Naučene lekcije

Za tvrtku Geneza d.o.o. ovo je bio prvi EU projekt. U tom pogledu, tvrtka je stekla značajna znanja iz područja razvoja, organizacije i provedbe projekata te posebice partnerstava s javnim institucijama u sektoru socijalnog uključivanja.

Više informacija o odabranom projektu nalazi se u **Priložu 6.**

3.7. Žene na tržištu rada

(Referenca: EuropeAid/129003/M/ACT/HR)

3.7.1. Opće informacije

Obrazloženje

Program dodjele bespovratnih sredstava „Žene na tržištu rada“ razvijen je u okviru Prioritetne osi 2 OP RLJP 2007. – 2013., „Jačanje socijalne uključenosti i integracija osoba u nepovoljnom položaju“. Sve više žena, većinom samohranih majki, starijih i dugotrajno nezaposlenih žena, izloženo je siromaštvu i socijalnom isključivanju. Uklanjanje neravnopravnosti između spolova stoga je pitanje socijalne pravde i ekonomske nužnosti. Promjene u obiteljskoj strukturi također se odražavaju kroz pojavu novih socijalnih rizika. Nadalje, pristup tržištu rada posebice je otežan određenim skupinama, kao što su starije žene, Romkinje, dugotrajno nezaposlene žene, žene iz područja visoke nezaposlenosti te neaktivne žene. Potrebno je naglasiti da dugotrajna nezaposlenost i ekonomska neaktivnost vode do siromaštva i socijalne isključenosti. U tom pogledu, dostupnost mogućnosti obrazovanja i osposobljavanja te usklađivanje rada i obiteljskog života među najvažnijim su pitanjima. Program je također u skladu sa Zajedničkim memorandumom o socijalnom uključivanju (2007.) i Zajedničkom procjenom prioriteta politike zapošljavanja Republike Hrvatske (2008.). Na kraju, no ne i najmanje važno, strateški cilj Nacionalnog plana za promicanje zapošljavanja 2009. – 2010. jest povećati zapošljivost i sudjelovanje radno sposobnih žena u tržištu rada.

Opći cilj

- Povećati zapošljivost žena u nepovoljnom položaju i pružiti im pomoć pri ulasku u tržište rada

Specifični cilj:

- Podržati razvoj i provedbu učinkovitijih aktivnih politika tržišta rada te prilagođenih radnih metoda usmjerenih na socijalno ugrožene skupine žena na tržištu rada uzimajući u obzir integraciju načela ravnopravnosti spolova

Prioriteti

- Pružanje više programa obrazovanja, edukacija i praktikuma prilagođenih potrebama i okolnostima u kojima se nalaze žene u nepovoljnom položaju (posebno one s malo ili nedovoljno vještina) pri svom povratku na tržište rada
- Razvoj i provedba novih međuinstitucionalnih modela i međusektorskih poslovnih rješenja za rad sa skupinama žena u nepovoljnom položaju
- Pružiti intenzivne i individualne usluge posredovanja i usluge usmjeravanja/savjetovanja pri zapošljavanju, traženju posla, razvijanju poslovnih vještina, kao i za treninge i programe obrazovanja

Dodijeljena financijska sredstva

Prema podacima iz prosinca 2014. godine, u okviru ovog programa dodjele bespovratnih sredstava ukupno je iskorišteno 2.306.415,54 eura, uključujući doprinos nositelja projekata. Prosječna vrijednost projekta iznosila je 128.134,20 eura.

3.7.2. Pregled primjera dobre prakse

Nositelji projekata i partneri

Nositelji projekata i partneri u okviru ovog programa dodjele bespovratnih sredstava bile su sljedeće vrste organizacija:

- organizacije civilnog društva,
- javne institucije,
- regionalne razvojne agencije,
- jedinice lokalne i regionalne samouprave.

Ciljane skupine

- Nezaposlene žene starije od 40 godina
- Dugotrajno nezaposlene žene (dulje od godinu dana)
- Neaktivne žene korisnice socijalne pomoći i one koje to nisu
- Samohrane majke koje su neaktivne ili nezaposlene dulje od 6 mjeseci
- Nezaposlene žene iz županija s najvećim stopama nezaposlenosti (Vukovarsko-srijemska, Sisačko-moslavačka, Virovitičko-podravaska, Brodsko-posavska, Karlovačka, Bjelovarsko-bilogorska, Osječko-baranjska, Požeško-slavonska, Šibensko-kninska, Ličko-senjska)
- Nezaposlene pripadnice nacionalnih manjina, posebice pripadnice romske manjine.

Vrste aktivnosti

Podržane vrste aktivnosti koje su se provodile u okviru odabranih primjera projekata navedene su u sljedećoj tablici.

Tablica 10. Podržane vrste aktivnosti u okviru primjera najbolje prakse

PODRŽANE VRSTE AKTIVNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Pružanje pomoći i informacija o prilikama na tržištu rada te dostupnim poticajnim mjerama za zapošljavanje • Aktivnosti usmjerene na stvaranje novih metoda rada i usluga koje će olakšati pristup skupinama žena u nepovoljnom položaju na tržište rada • Aktivnosti usmjerene na povećanje zapošljivosti skupina žena u nepovoljnom položaju • Aktivnosti usmjerene na stvaranje mreža, partnerstava i novih metoda pružanja pomoći skupinama žena u nepovoljnom položaju

Izvor: Smjernice za prijavitelje

Ostvarenja i rezultati

- Povećana je zapošljivost i poboljšane su vještine socijalnog uključivanja žena u ciljanim županijama.
- Ciljana skupina osnažena je za bolje socijalno uključivanje i integraciju u tržište rada – kao rezultat toga zaposleno je više desetaka žena tijekom ili nakon provedbe projekta.
- Povećani su institucionalni kapaciteti partnera za razvoj i provedbu projekata financiranih sredstvima EU u području socijalnog uključivanja.
- Povećan je institucionalni kapacitet novoosnovanih udruga.
- Tijelo za međusektorsku suradnju u svrhu povećanog zapošljavanja i zapošljivosti žena osnovano je i funkcionira.
- Povećane su aktivnosti volonterstva u područjima provedbe projekta.

Provedbom odabranih projekata ostvareni su sljedeći ključni izlazi: provedba brojnih edukacija, objavljivanje niza priručnika, održavanje više stotina sastanaka, provedba više desetaka aktivnosti s ciljem podizanja svijesti, priprema i diseminacija više tisuća artikala i materijala u svrhu povećanja vidljivosti i informiranja, itd.

Prednosti i inovacije projekta

Razvijeni modeli za pružanje ciljanih usluga nezaposlenim ženama kao spoj teorijskih znanja, praktičnih vještina i radnog iskustva mogu se s lakoćom primijeniti u drugim hrvatskim županijama. Ti modeli mogu postati nacionalni standardi u suzbijanju nezaposlenosti žena.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Na sve odabrane projekte nadovezali su se novi slični projekti i/ili inicijative u području socijalnog uključivanja, financirane sredstvima Europske unije, jedinica lokalne i regionalne samouprave te iz drugih izvora. Nadalje, u većini slučajeva uspostavljene su održive strukture koje i danas funkcioniraju.

Naučene lekcije

Partnerstva stvorena u okviru odabranih projekata izgradila su modele socijalnog uključivanja i osnaživanja ciljane skupine koji se mogu uvelike primjenjivati u drugim županijama RH.

Sažete informacije o svakom od odabranih projekata navedene su u **Prilogu 7.**

3.8. Uključivanje učenika s teškoćama u obrazovanje za zapošljavanje (Referenca: EuropeAid/128940/M/ACT/HR)

3.8.1. Opće informacije

Obrazloženje

Program dodjele bespovratnih sredstava „Uključivanje učenika s teškoćama u obrazovanje za zapošljavanje“ razvijen je u okviru Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala“⁴, Prioritetna os 2, „Jačanje socijalne uključenosti i integracija osoba u nepovoljnom položaju“, mjera 2.2. „Potpora skupinama koje se nalaze u nepovoljnom položaju prilikom pristupa obrazovanju“⁵ s namjerom promicanja ravnopravnog pristupa obrazovanju kroz razvoj i uvođenje uključivih obrazovnih i nastavnih metoda te promicanje iskorjenjivanja segregacije i diskriminacije. Navedenom mjerom promicana su bolja obrazovna postignuća (kroz aktivnosti usmjerene na smanjenje neuspjeha u školi i odustajanja od obrazovanja) te poboljšanje mogućnosti na tržištu rada i socijalne integracije osoba u nepovoljnom položaju te osoba s posebnim obrazovnim potrebama.

Opći cilj

- Povećati obrazovna postignuća srednjoškolaca s teškoćama u skladu s njihovim potrebama te općenito njihove mogućnosti uključivanja u tržište rada i društvo

Specifični cilj

- Velikoj većini djece (učenika) i mladim osobama s teškoćama⁶ nedostaje potpora društva u svakodnevnom životu. Kako bi se zadovoljile njihove posebne potrebe, nužno je uspostaviti instrumente koji će omogućiti razvoj individualnih obrazovnih programa i odredbi dodatnog obrazovanja (podučavanja) nastavnika i drugih stručnih suradnika u radu s djecom (učenicima) s teškoćama. S obzirom na to da školama nedostaju stručnjaci, pojavila se potreba uspostave potpore školama, nastavnicima i djeci (učenicima).

Prioriteti

- Projekti čiji su ciljevi poboljšavanje zapošljivosti učenika s teškoćama, upotpunjavanje (nadograđivanje) vještina nastavnika/stručnih suradnika/zaposlenika
- Projekti čiji je cilj poboljšanje uvjeta učenja i podučavanja u srednjim strukovnim školama i centrima za srednje obrazovanje učenika s teškoćama
- Projekti čiji je cilj poboljšanje stvaranja uvjeta za praktičnu nastavu za učenike s teškoćama te stvaranje i proširivanje partnerstva između različitih dionika

Dodijeljena financijska sredstva

Prema podacima iz prosinca 2014. godine, u okviru ovog programa dodjele bespovratnih sredstava ukupno je iskorišteno 1.414.615,48 eura, uključujući doprinos nositelja projekata. Prosječna vrijednost projekta iznosila je 202.087,93 eura.

3.8.2. Pregled primjera dobre prakse

Nositelji projekata i partneri

- Organizacije civilnog društva, institucije u javnom sektoru, lokalne vlasti
- Određene vrste organizacija, kao što su: srednje strukovne škole, centri za srednjoškolsko obrazovanje učenika s teškoćama, udruženja nastavnika strukovnih škola, uredi državne uprave na regionalnoj (županijskoj) razini, gradski uredi za obrazovanje

⁴ <http://www.strategija.hr/Default.aspx>

⁵ Prema OP RLJP, definicija „skupina u nepovoljnom položaju“ uključuje osobe koje se nalaze u nepovoljnom položaju prema obrazovanju, uključujući one s posebnim obrazovnim potrebama (osobe koje ne završe osnovnu i srednju školu, osobe iz nerazvijenih regija, **osobe s teškoćama** i manjine). Za svrhe ovog poziva, pojam „skupine u nepovoljnom položaju“ odnosi se prije svega na „učenike s teškoćama“.

⁶ U skladu s Pravilnikom o osnovnom obrazovanju učenika s teškoćama (NN, 23/91.), vrste teškoća su: oštećenje vida, oštećenje sluha, poremećaji govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće u učenju, tjelesni invaliditet i kronične bolesti, mentalna retardacija, poremećaji u ponašanju, autizam.

- Organizacije civilnog društva za osobe s teškoćama i poduzeća, ali samo u partnerstvu sa školama i/ili centrima za srednjoškolsko obrazovanje učenika s teškoćama

Ciljane skupine

- Srednjoškolski učenici s teškoćama
- Nastavnici/stručni suradnici/zaposlenici

Vrste aktivnosti

Podržane vrste aktivnosti koje su se provodile u okviru odabranih primjera projekata navedene su u sljedećoj tablici.

Tablica 11. Podržane vrste aktivnosti u okviru primjera najbolje prakse

PODRŽANE VRSTE AKTIVNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnosti usmjerene na razvoj vještina i kompetencija nastavnika, stručnih suradnika ili zaposlenika u skladu s potrebama učenika s teškoćama, uključujući edukacije • Aktivnosti koje će strukovnim školama i centrima za srednje obrazovanje učenika s teškoćama omogućiti opremanje, razvijanje i podjelu materijala za učenje, izrađenih u skladu s potrebama učenika s teškoćama • Aktivnosti usmjerene na izgradnju partnerstva između strukovnih škola, centara za srednje obrazovanje učenika s teškoćama, organizacija civilnog društva koje rade s osobama s teškoćama i poslodavaca te međuzupanijskih vijeća strukovnih nastavnika.

Izvor: Smjernice za prijavitelje

Ostvarenja i rezultati

- Razvijene i implementirane zajedničke inovativne metodologije za učenike s teškoćama
- Poboljšani uvjeti učenja za učenike s teškoćama u raznim strukovnim školama
- Povećana zapošljivosti i vještine socijalnog uključivanja učenika s teškoćama – zaposleno 2 učenika
- Povećan kapacitet partnera za provedbu projekata financiranih sredstvima EU u području obrazovanja učenika s teškoćama
- Povećana svijest društva u ciljanim županijama o problemima uključivanja učenika s teškoćama u području obrazovanja

Provedbom odabranih projekata postignuta su sljedeća ključna ostvarenja: provedba brojnih edukacija, objavljivanje niza priručnika, održavanje više stotina sastanaka, provedba više desetaka aktivnosti s ciljem podizanja svijesti, priprema i diseminacija više tisuća artikala i materijala u svrhu povećanja vidljivosti i informiranja, itd.

Prednosti i inovacije projekta

Svi odabrani projekti pokazuju izvrsnu integraciju inicijativa socijalnog uključivanja, obrazovanja i zapošljavanja te postignute rezultate na tom polju. U tom pogledu, prilikom osmišljavanja i provedbe odabranih projekata primijenjeni su inovativni pristupi.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Razvijene metodologije i nabavljena oprema u okviru odabranih projekata još uvijek su u primjeni. Osim toga, spomenute metodologije primjenjuju se i u sve većem broju drugih škola. Na sve odabrane projekte nadovezali su se novi slični projekti i/ili inicijative u području socijalnog uključivanja, financirane sredstvima Europske unije, jedinica lokalne i regionalne samouprave te iz drugih izvora.

Naučene lekcije

Odabrani projekti imaju (potencijalno) značajan utjecaj na politike jer se njihovi rezultati mogu pretočiti u regulativu kojom se propisuju uvjeti za nastavnike i stručne suradnike koji u školama rade s učenicima s teškoćama. Nadalje, razvoj profesionalne podrške nastavnicima osigurava održivost aktivnosti i napretka postignutog u školama u području uključivanja.

Sažete informacije o svakom od odabranih projekata navedene su u **Priložu 8.**

3.9. Implementacija novih kurikuluma (Referenca: EuropeAid/128900/M/ACT/HR)

3.9.1. Opće informacije

Obrazloženje

Program dodjele bespovratnih sredstava „Implementacija novih kurikuluma“ razvijen je u sklopu Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala“⁷, Prioritetna os 3, „Unaprjeđenje ljudskog kapitala u obrazovanju, istraživanju i razvoju“, mjera 3.1, „Daljnji razvoj i provedba Hrvatskog kvalifikacijskog okvira“. Svrha ove mjere je ojačati modernizaciju i daljnji razvoj sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, osobito u pogledu njegove prilagodbe strukturnim promjenama u ekonomiji i njegove usklađenosti s pravnom stečevinom EU, a posebice s trenutačnim kopenhaskim procesom. Svrha ove mjere je i učinkovito konsolidiranje i provođenje reformirane strukovne politike na nacionalnoj razini. Trebala bi ustanoviti jezgrovitu mrežu strukovnih institucija i probnih centara koji bi mogli udovoljiti zahtjevima za potrebnom modernizacijom obrazovnog sadržaja i onoga što on donosi (naročito novih kurikuluma visoke kvalitete i relevantnih aktivnosti za osiguranje kvalitete) te koji bi osiguravali nužno kontinuirano revidiranje i prilagođavanje strukovnih propisa kako bi oni bili u skladu s konkretnim lokalnim potrebama.

Opći cilj

- Pomoći stvaranju novih modularnih kurikuluma temeljenih na ishodima učenja, posebice u pogledu uvođenja sustavnog pristupa relevantnim inovacijama strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u skladu s promjenama na lokalnom/regionalnom tržištu rada i u skladu s novom metodologijom i zahtjevima Zakona o strukovnom obrazovanju te Nacionalnog okvirnog kurikuluma za predškolski odgoj i opće obvezno obrazovanje u osnovnoj i srednjoj školi. Radi se o vrlo složenom cilju, koji ne pruža informacije o predviđenoj promjeni u sektoru. On je u skladu s ciljem prioritetne osi koji se odnosi na povećanje kvalitete sustava obrazovanja i osposobljavanja.

Specifični ciljevi

- Uvođenje metoda i kolaborativnih mehanizama potrebnih za djelotvorno planiranje i provedbu strukovnih inovacija, prvenstveno orijentiranih na uvođenje novih strukovnih kurikuluma
- Jačanje kapaciteta strukovnih nastavnika za uvođenje modernih, na učenika orijentiranih pristupa u predavanju, a potrebnih za uvođenje novih kurikuluma
- Poboljšanje pristupa strukovnih škola mjerama za suzbijanje ranog napuštanja škole/poboljšanje metoda strukovnih škola za svoje učenike s poremećajima u ponašanju te promoviranje i jačanje usmjeravanja i savjetovanja o karijeri u strukovnim školama

Dodijeljena financijska sredstva

Prema podacima iz prosinca 2014. godine, u okviru ovog programa dodjele bespovratnih sredstava ukupno je iskorišteno 3.858.919,84 eura, uključujući doprinos nositelja projekata. Prosječna vrijednost projekta iznosila je 226.995,28 eura.

3.9.2. Pregled primjera dobre prakse

Nositelji projekata i partneri

Nositelji projekata bili su srednje strukovne škole u obveznom partnerstvu s najmanje još jednom strukovnom školom.

Partneri su također bili:

- poduzeća koja djeluju na lokalnoj/regionalnoj razini,
- socijalni partneri na lokalnoj/regionalnoj razini (gospodarske komore, profesionalne organizacije, organizacije poslodavaca, sindikati),
- općine/gradovi/županije.

Ciljane skupine

- Nastavnici strukovnih škola

⁷ <http://www.strategija.hr/Default.aspx>

- Učenici strukovnih škola
- Učenici s teškoćama

Vrste aktivnosti

Podržane vrste aktivnosti koje su se provodile u okviru odabranih primjera projekata navedene su u sljedećoj tablici.

Tablica 12. Podržane vrste aktivnosti u okviru primjera najbolje prakse

PODRŽANE VRSTE AKTIVNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Modifikacija postojećih kurikuluma za strukovno obrazovanje i osposobljavanje u skladu sa zahtjevima kurikuluma za strukovno obrazovanje i osposobljavanje na nacionalnoj razini i u uskoj suradnji sa socijalnim partnerima na lokalnoj/regionalnoj razini • Razvijanje i uvođenje kurikularnih obilježja koji čvršće povezuju teoriju i praksu i pružaju adekvatan izvor realnih radnih vještina koje se odmah mogu iskoristiti na tržištu rada (npr. horizontalno uvođenje međunarodno priznatih certifikata koje dodjeljuju međunarodno kompanije; horizontalno uvođenje učenja o poduzetništvu u kurikulum za strukovno obrazovanje i osposobljavanje itd.) • Razvijanje i uvođenje drugih programa povezanih sa strukovnim obrazovanjem i osposobljavanjem kao dio dodatnih kurikularnih aktivnosti u bliskoj suradnji sa socijalnim partnerima na lokalnoj/regionalnoj razini • Aktivnosti koje se bave specifičnim nedostacima i analizom potreba radi poboljšanja kapaciteta strukovnih nastavnika za uvođenje kurikuluma za strukovno obrazovanje i osposobljavanje • Razvoj inovativnog stručnog usavršavanja na radnome mjestu za strukovne nastavnike kako bi svladali posebnu didaktiku strukovnog obrazovanja i osposobljavanja / suvremene pedagoške metode nastave i učenja usmjerene na učenika te nove tehnologije s gledišta strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (tj. njihovog utjecaja na način izvođenja poslova) u suradnji s drugim strukovnim školama, socijalnim partnerima i drugim dionicima (putem, primjerice, modularnog treninga, uključujući e-učenje; studijska putovanja / suradničko učenje, stručnu radnu praksu u tvrtkama, suradničku nastavu, sudjelovanje u organizaciji konferencija, okruglih stolova i drugih događaja itd.); • Obrazovanje strukovnih nastavnika za relevantnu primjenu novih multimedijjskih alata / e-učenje, obrazovanje kao i relevantan razvoj / probno testiranje novih multimedijjskih alata / metoda i izvora e-učenja u strukovnim školama (npr. specijalizirane internetske platforme i softver, IT obrasci, virtualne knjižnice, alati itd.) • Uvođenje metoda isplativih i prilagođenih treninga unutar strukovnih škola za poboljšanje znanja stranih jezika strukovnih nastavnika (npr. znanje stranih jezika vezano za strukovno obrazovanje i osposobljavanje i specifične sektore/industriju) kako bi se osiguralo redovito razvijanje značajki strukovnih kurikuluma u skladu sa standardima EU – relevantne isplative aktivnosti mogu uključivati e-učenje, miješano učenje („blended learning“), nabavu relevantne IT pomoći i strukovne/profesionalne literature na stranim jezicima, izradu glosara ključnih termina strukovnog obrazovanja i osposobljavanja/specifične industrije itd.

Izvor: Smjernice za prijavitelje

Ostvarenja i rezultati

- Povećana znanja i vještine nastavnika i učenika u partnerskim školama
- Dugoročno poboljšana opremljenost škola nabavom moderne opreme
- Poboljšane veze između strukovnog obrazovanja i tržišta rada

Provedbom odabranih projekata postignuta su sljedeća ključna ostvarenja: provedba brojnih edukacija, objavljivanje niza priručnika, održavanje više stotina sastanaka, provedba više desetaka aktivnosti s ciljem podizanja svijesti, priprema i diseminacija više tisuća artikala i materijala u svrhu povećanja vidljivosti i informiranja, itd.

Prednosti i inovacije projekta

Primjena inovativnih znanja i vještina profesora i učenika ključno je postignuće odabranih projekata. Nadalje, svi su projekti u potpunosti bili usmjereni na tržište rada. U većini slučajeva, odabrani projekti predstavljaju pozitivne primjere snažne suradnje između obrazovnog sustava i relevantnih javnih institucija. Rezultati projekta u potpunosti su u skladu sa stabilnošću partnerstva.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Novi kurikulumi razvijeni u okviru odabranih projekata i danas se dosljedno provode. Nadalje, škole-partneri neprekidno razmjenjuju iskustva sa sličnim školama u Hrvatskoj. Kao rezultat provedbe projekata povećan je kapacitet partnera za razvoj i provedbu budućih projekata financiranih sredstvima EU.

Naučene lekcije

Partneri su imali jasan zajednički interes u pogledu provedbe projekta. Međusobne uloge i odgovornosti partnera bile su jasno definirane. Nadalje, rukovodstvo projekta bilo je posvećeno provedbi projekta u zadanom vremenskom i financijskom okviru kroz primjenu učinkovitih metoda. Savjet drugim institucijama – sklapanje partnerstva s iskusnim organizacijama koje su potpuno relevantne za predmet projekta.

Sažete informacije o svakom od odabranih projekata navedene su u **Priložu 9.**

3.10. Modernizacija školskih kurikuluma u strukovnim školama u skladu s promjenjivim potrebama tržišta rada/gospodarstva (Referenca: EuropeAid/131231/M/ACT/HR)

3.10.1. Opće informacije

Ovaj program dodjele bespovratnih sredstava nastavak je aktivnosti provedenih u okviru programa IPA IV RLJP „Implementacija novih kurikuluma“ te rezultata/ključnih postignuća projekata strukovnog obrazovanja u okviru programa CARDS 2002 i CARDS 2003. Svrha ovog programa bila je potencirati daljnji razvoj i podizanje kapaciteta strukovnih škola za pružanje moderne nastave usmjerene na učenike, posebice školske praktične nastave u skladu sa Zakonom o strukovnom obrazovanju te promjenjivim potrebama tržišta rada/gospodarstva. U tom pogledu, cilj je bio potaknuti strukovne škole na razvoj i primjenu novih i suvremenih znanstvenih, tehničkih i inovativnih postignuća kako bi povećale relevantnost svojih učenika na tržištu rada.

Opći cilj

- Pojačati uvođenje suvremenih i inovativnih sadržaja/obilježja u nastavu u strukovnim školama unutar postojećeg sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, u skladu sa Zakonom o strukovnom obrazovanju i Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, s ciljem osiguranja njihove relevantnosti/prilagodljivosti na tržištu rada, povećanja kapaciteta za pružanje suvremene školske praktične nastave te ispunjavanja potreba gospodarstva utemeljenog na znanju

Specifični cilj

- Pružiti potporu strukovnim školama u razvoju pristupa odozdo prema gore („bottom up“) kako bi svojim učenicima mogle osigurati osuđevnjenjene kompetencije i pristup najnovijim tehnologijama podižući tako njihovu relevantnost na tržištu rada
- Potaknuti strukovne škole na razvoj i primjenu novih i suvremenih znanstvenih, tehničkih i inovacijskih postignuća u pružanju obrazovanja

Prioriteti

- Razviti i primijeniti nova inovativna obilježja u pružanju obrazovanja u strukovnim školama u bliskoj suradnji sa socijalnim partnerima na regionalnoj/lokalnoj razini
- Povećati kapacitete (ljudske, materijalne, prostorne itd.) strukovnih škola za pružanje suvremene praktične nastave
- Jačanje kapaciteta strukovnih nastavnika za uvođenje modernih, na učenika usmjerenih pristupa nastavi
- Poboljšati druge aspekte strukovnih škola vezane uz kurikulum radeći u skladu s mehanizmima osiguranja kvalitete ustanovljenima na nacionalnoj razini/razini Europske unije

Dodijeljena financijska sredstva

U prosincu 2014. godine, u okviru ovog programa dodjele bespovratnih sredstava ukupno je iskorišteno 4.859.305,91 eura, uključujući doprinos nositelja projekata. Prosječna vrijednost projekta iznosila je 161.978,86 eura.

3.10.2. Pregled primjera dobre prakse**Nositelji projekata i partneri**

Nositelji projekata u okviru ovog programa dodjele bespovratnih sredstava bile su organizacije ili ustanove koje pružaju strukovno obrazovanje i osposobljavanje. Prihvatljivi partneri bile su sljedeće organizacije:

- socijalni partneri na lokalnoj, regionalnoj ili sektorskoj razini (odgovarajući regionalni/sektorski ogranci strukovnih/sektorskih udruženja, udruga poslodavaca, komora i/ili sindikata);
- jedinice regionalne i lokalne samouprave;
- organizacije civilnog društva s dokazanim iskustvom na području relevantnom za projekt i koje doprinose osmišljavanju i provedbi projekta u skladu s potrebama lokalnog gospodarstva/lokalne zajednice;
- pojedinačna poduzeća, mala i srednja poduzeća, koja posluju na lokalnoj/regionalnoj razini;
- institucije visokog obrazovanja;
- zadruge.

Ciljane skupine

- Učenici strukovnih škola
 - Osoblje strukovnih škola, uključujući: ravnatelje, nastavnike i predavače, djelatnike uključene u stručnu praksu (uključujući vježbeništvo) u poduzećima
- Socijalni partneri na regionalnoj/lokalnoj razini

Vrste aktivnosti

Podržane vrste aktivnosti koje su se provodile u okviru odabranih primjera projekata navedene su u sljedećoj tablici.

Tablica 13. Podržane vrste aktivnosti u okviru primjera najbolje prakse

PODRŽANE VRSTE AKTIVNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Izrada i provođenje razvojnih planova za strukovne škole/školskih kurikulumu/zajedničkih akcijskih planova sa socijalnim partnerima na sektorskoj/regionalnoj/lokalnoj razini vezanih uz uvođenje novih obilježja u pružanje obrazovanja kroz izvannastavne aktivnosti, druge obrazovne aktivnosti, programe i projekte • Razvoj i primjena novih obilježja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u pružanju obrazovanja u strukovnim školama, u bliskoj suradnji sa socijalnim i/ili drugim partnerima na lokalnoj/regionalnoj razini, koja će kroz izvannastavne aktivnosti, inovativne obrazovne programe i/ili projekte raditi na daljnjem povećanju kompetencija učenika strukovnih škola koje su im potrebne da bi bili relevantni na tržištu rada (npr. ljetne radionice/kampovi za učenike strukovnih škola o informacijskim i komunikacijskim tehnologijama, netradicionalni oblici na učenika usmjerenih metoda kroz razvoj različitih relevantnih projekata na lokalnoj/regionalnoj razini, stažiranja/radne prakse u relevantnim poduzećima, te drugi relevantni mehanizmi za osiguranje bolje mobilnosti i zapošljivosti učenika strukovnih škola) • Razvoj novih obilježja pružanja obrazovanja u strukovnim školama koja će kroz izvannastavne aktivnosti, inovativne obrazovne programe i/ili projekte doprinijeti ispunjenju gorućih potreba za vještinama ili prepoznavanju budućih nestašica vještina vezanih uz visoku tehnologiju i/ili suočavanje sektora sa specifičnim gospodarskim promjenama na regionalnoj razini (uključujući restrukturiranje industrije), provođenje specifičnih regionalnih mjera, specifične potrebe sektora malih i srednjih poduzeća na regionalnoj/lokalnoj razini itd. • Provedba aktivnosti analize specifičnih raskoraka i potreba s ciljem unapređenja kapaciteta nastavnika strukovnih škola za razvoj i provedbu ranije spomenutih elemenata novih obilježja pružanja obrazovanja u strukovnim školama • Izrada i provedba akcijskih planova za povećanje kapaciteta strukovnih škola za izvođenje suvremene, napredne praktične nastave (napomena: uključujući nabavu opreme) • Razvoj inovativnog stručnog usavršavanja na radnome mjestu za strukovne nastavnike kako bi savladali: posebnu didaktiku strukovnog obrazovanja i osposobljavanja / suvremene pedagoške metode nastave i učenja usmjerene na učenika te nove tehnologije s gledišta strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (tj. njihovog utjecaja na način izvođenja poslova) u suradnji s drugim strukovnim školama, socijalnim partnerima i drugim dionicima (putem, primjerice, modularnog treninga, uključujući e-učenje; studijska putovanja / suradničko učenje, stručnu radnu praksu u tvrtkama, suradničku nastavu, sudjelovanje u organizaciji konferencija, okruglih stolova i drugih događaja itd.); • Osnivanje/razvoj mreža s drugim relevantnim strukovnim školama, ustanovama visokog obrazovanja, istraživačkim ustanovama i/ili pojedinačnim poduzećima iz određenog strukovnog područja ili više njih s ciljem razvoja inovativnih i tehnološki naprednih obilježja rada strukovnih škola, uključujući razmjenu i šire prihvaćanje dobre prakse, organiziranje seminara, konferencija itd.

Izvor: Smjernice za prijavitelje

Ostvarenja i rezultati

- Povećane vještine i znanja nastavnika u strukovnim školama
- Povećane posebne kompetencije i vještine učenika strukovnih škola u skladu s dinamikom tržišta rada
- Povećana motivacija učenika za učenje i rad
- Dugoročno poboljšana opremljenost škola nabavom moderne opreme
- Povećan interes za upise novih učenika u strukovne škole koje su sudjelovale u odabranim projektima

Provedbom odabranih projekata postignuta su sljedeća bitna ostvarenja: provedba brojnih edukacija, objavljivanje niza priručnika, održavanje više stotina sastanaka, provedba više desetaka aktivnosti s ciljem podizanja svijesti, priprema i diseminacija više tisuća artikala i materijala u svrhu povećanja vidljivosti i informiranja, itd.

Prednosti i inovacije projekta

Modeli razvijeni u okviru odabranih projekata za modernizaciju kurikuluma u strukovnim školama u skladu s promjenjivim potrebama tržišta rada lako se mogu implementirati i u drugim strukovnim školama diljem Hrvatske.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Rezultati projekta u potpunosti su u skladu sa stabilnošću partnerstva. Partnerstva između škola produbljena su, što je dovelo do većeg broja zajedničkih inicijativa. Partneri su općenito povećali svoje kapacitete za provedbu projekata iz područja obrazovanja financiranih sredstvima EU.

Naučene lekcije

Ključan čimbenik uspjeha odabranih projekata bila je primjena nastavnih metoda usmjerenih na učenike. Uz to su povećani i kapaciteti nastavnika za pružanje obrazovanja usmjerenog na buduće zapošljavanje.

Sažete informacije o svakom od odabranih projekata navedene su u **Prilogu 10.**

3.11. Regionalna mreža lokalnih obrazovnih ustanova (Referenca: EuropeAid/129021/M/ACT/HR)

3.11.1. Opće informacije**Obrazloženje**

Ovaj poziv za podnošenje projektnih prijedloga pripremljen je u okviru Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala“ (OP RLJP), pod Prioritetnom osi 3, „Unaprjeđivanje ljudskog kapitala i zapošljivosti“, mjera 3.2: „Jačanje sustava obrazovanja odraslih“, operacija: „Regionalna mreža lokalnih obrazovnih ustanova“. Kao što je navedeno u prioritetima i mjerama OP-a, namjera je bila unaprijediti sustave obrazovanja odraslih i visokog obrazovanja u Hrvatskoj te omogućiti učenicima/studentima svih dobnih skupina stjecanje kompetencija u svrhu boljeg odgovaranja na potrebe tržišta rada. Važnost programa dodjele bespovratnih sredstava „Regionalna mreža lokalnih obrazovnih ustanova“ leži u činjenici da je namijenjen razvoju djelotvornog sustava obrazovanja i osposobljavanja koji bi odgovarao potrebama tržišta rada, primarno u deset odabranih županija⁸, ali i na čitavom teritoriju Republike Hrvatske. Predviđeno je da će regionalna mreža stvorena temeljem ovog poziva na podnošenje projektnih prijedloga biti presudna za razvoj ekonomije temeljene na znanju i za povećavanje zaposlenosti. Štoviše, ustanove za obrazovanje odraslih trebale bi osigurati svojim polaznicima opremljenost ključnim kompetencijama i drugim kompetencijama koje pružaju osnovu za cjeloživotno učenje. To je od ključne važnosti za unaprjeđenje konkurentnosti sudionika obrazovanja odraslih na tržištu rada. Ovaj poziv na podnošenje projektnih prijedloga usmjeren je i na promicanje jednakih mogućnosti i smanjenje regionalnih razlika.

Opći cilj

- Unaprijediti ključne i druge kompetencije sudionika obrazovanja odraslih koji će im omogućiti aktivnije sudjelovanje na tržištu rada

⁸ Odabrano je sljedećih deset županija: Ličko-senjska, Vukovarsko-srijemska, Zadarska, Šibensko-kninska, Sisačko-moslavačka, Požeško-slavonska, Karlovačka, Virovitičko-podravsko, Brodsko-posavska i Osječko-baranjska županija, kao što je navedeno u Operativnom programu za regionalnu konkurentnost 2007. – 2009.

Specifični cilj

- Modernizacija postojećih i razvoj novih kratkih programa obrazovanja odraslih kao cilj obvezan za sve prijavitelje. Nadalje, predviđeno je stvaranje regionalne mreže razmjennom ovih kratkih programa obrazovanja odraslih. Ovo se prvenstveno odnosi na ustanove u deset odabranih županija, a prijaviti se mogu i ustanove za obrazovanje odraslih iz drugih krajeva Republike Hrvatske

Prioriteti

- Povećati konkurentnost zaposlenih i nezaposlenih osoba prilagođavanjem potrebama tržišta rada
- Promicati jednake mogućnosti za sve u pristupu tržištu rada

Dodijeljena financijska sredstva

Prema podacima iz prosinca 2014. godine, u okviru ovog programa dodjele bespovratnih sredstava ukupno je iskorišteno 3.640.170,48 eura, uključujući doprinos nositelja projekata. Prosječna vrijednost projekta iznosila je 191.587,92 eura.

3.11.2. Pregled primjera dobre prakse

Nositelji projekata i partneri

Nositelji projekata bile su ustanove za obrazovanje odraslih – osnovne škole, srednje škole, otvorena pučka učilišta, veleučilišta i druge ustanove registrirane za obrazovanje odraslih. Sklapanje partnerstva bilo je obvezno za prijavitelje. Nadalje, prihvatljivi partneri bile su ustanove za obrazovanje odraslih i/ili organizacije civilnog društva. Barem jedan partner morala je biti ustanova za obrazovanje odraslih.

Vrste aktivnosti

Podržane vrste aktivnosti koje su se provodile u okviru odabranih primjera projekata navedene su u sljedećoj tablici.

Tablica 14. Podržane vrste aktivnosti u okviru primjera najbolje prakse

PODRŽANE VRSTE AKTIVNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnosti usmjerene na pripremu, verifikaciju i provedbu moderniziranih postojećih i/ili izradbu novih kratkih programa koji će omogućiti sudionicima obrazovanja odraslih aktivnije sudjelovanje na tržištu rada • Aktivnosti usmjerene na proizvodnju brošura, letaka i drugih materijala za promicanje ponuđenih kratkih programa, ustanova za obrazovanje odraslih i regionalne mreže • Aktivnosti usmjerene na podizanje svijesti, kao npr. info-dani, seminari, okrugli stolovi, konferencije, medijske kampanje koje će promicati ustanove za obrazovanje odraslih te važnost obrazovanja odraslih i cjeloživotnog učenja • Seminari, radne skupine, treninzi, studijska putovanja • Aktivnosti usmjerene na unaprjeđenje kapaciteta nastavnog osoblja za provedbu kratkih programa kao npr. stručno usavršavanje na radnom mjestu • Izrada radnih materijala (radni listovi, vodiči, elektronički materijali, knjige i sl.) • Nabava opreme i materijala nužnih za provedbu kratkih programa razvijenih u sklopu ovog projekta (Ukupna vrijednost proračunske stavke „Oprema i roba” bilo koje dodjele sredstava u sklopu ovog poziva za podnošenje projektnih prijedloga ni u kojem slučaju ne smije prelaziti 30% ukupnih prihvatljivih troškova projekta)

Izvor: Smjernice za prijavitelje

Ostvarenja i rezultati

- Povećana zapošljivost polaznika kroz stjecanje novih znanja i vještina te povećanje motivacije
- Povećani kapaciteti mreža ustanova za obrazovanje odraslih
- Povećani kapaciteti partnera za provedbu projekata financiranih sredstvima EU
- Povećana svijest polaznika i društva o načelima cjeloživotnog učenja

- Unaprijeđena obrazovna okruženja u partnerskim organizacijama
- Povećan broj novih verificiranih kurikuluma za obrazovanje odraslih

Provedbom odabranih projekata postignuta su sljedeća ključna ostvarenja: provedba brojnih edukacija, objavljivanje niza priručnika, održavanje više stotina sastanaka, provedba više desetaka aktivnosti s ciljem podizanja svijesti, priprema i diseminacija više tisuća artikala i materijala u svrhu povećanja vidljivosti i informiranja, itd.

Prednosti i inovacije projekta

Ključan čimbenik uspjeha odabranih projekata bilo je snažno partnerstvo između ustanova za obrazovanje odraslih i strukovnih organizacija. Ovaj inovativan ciljani pristup pokazao je potrebu za brojnijim i kvalitetnijim inicijativama usmjerenima na lakšu integraciju i reintegraciju odraslih polaznika u regionalno tržište rada.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Kroz odabrane projekte uspostavljeni su modeli mreža ustanova za obrazovanje odraslih čiji je cilj promicanje razmjene i širenja dobre prakse vezano uz modernizaciju programa u skladu s potrebama tržišta rada. Partneri su općenito povećali svoje kapacitete za provedbu projekata iz područja obrazovanja odraslih koji se financiraju sredstvima EU. Slijedom svega navedenoga, proveden je i niz novih projekata financiranih iz fondova EU te nacionalnih i drugih izvora.

Naučene lekcije

Partneri su imali jasan zajednički interes u pogledu provedbe projekta. Međusobne uloge i odgovornosti partnera bile su jasno definirane. Nadalje, rukovodstvo projekta bilo je posvećeno provedbi projekta u zadanom vremenskom i financijskom okviru kroz primjenu učinkovitih metoda. Savjet drugim institucijama – sklapanje partnerstva s iskusnim organizacijama koje su potpuno relevantne za predmet projekta.

Sažete informacije o svakom od odabranih projekata navedene su u Priložu 11.

Prilog 1. Lokalna partnerstva za zapošljavanje – faza 3, EuropeAid/129225/M/ACT/HR

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 1.1. POTPORA U OSMIŠLJAVANJU I PROVEDBI AKTIVNE I PREVENTIVNE POLITIKE NA TRŽIŠTU RADA
Program dodjele bespovratnih sredstava	LOKALNA PARTNERSTVA ZA ZAPOŠLJAVANJE – FAZA 3, EUROPEAID/129225/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.1.1.01.02.c05
Naziv projekta	Udaljeni jednim klikom
Nositelj projekta	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Varaždin
Partner(i)	Fakultet organizacije i informatike u Varaždinu (FOI), Sveučilište u Zagrebu Razvojna agencija sjever – DAN Agencija za razvoj Varaždinske županije – AZRA Varaždinska županija Grad Varaždin
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Varaždin Županija: Varaždin
Mjesto provedbe ⁹	Varaždinska županija
Trajanje projekta	Od 27.1.2011. do 26.1.2012.
Ukupna vrijednost projekta U eurima	116.302,15 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Provedba ovog projekta bila je usmjerena na Varaždinsku županiju. Uslijed visoke stope nezaposlenosti u županiji od 12,4% tijekom razdoblja 2009. - 2010. te nastavka njenog rasta i nakon 2010. godine, ključni dionici na lokalnom tržištu rada odlučili su poduzeti radnje s ciljem rješavanja tog problema. U navedenom razdoblju, više od polovine registriranih nezaposlenih osoba u Varaždinskoj županiji bile su osobe starije od 40 godina sa slabim poznavanjem informacijskih tehnologija. S obzirom na to, projekt je posebno pripremljen za te osobe. U tom pogledu, oba modula za izrađeni portal tržišta rada bila su prikladna za sve ciljane skupine i krajnje korisnike. Također je uočeno kako unatoč bavljenju raznih institucija ovom problematikom nije bilo međuinstitucionalnog pristupa svih ključnih dionika tržišta rada u njegovom rješavanju. S jedne strane, na internetu je postojalo više od 100 izvora informacija o različitim aspektima tržišta rada u županiji, ali je bio potreban koncentriraniji pristup kako bi informacije bilo lakše prepoznati. Tako velik broj mogućih izvora informacija otežavao je snalaženje na svjetskoj mreži, a pronalaženje pravih informacija ponekad je bilo više rezultat sreće nego strukturiranog pretraživanja dostupnih izvora. To je bio jedan od glavnih razloga za razvoj i provedbu projekta.</p>	
Opći cilj	
Razvoj mreže ključnih dionika lokalnog tržišta rada u svrhu smanjenja nezaposlenosti i rizika od rasta nezaposlenosti na lokalnom tržištu rada.	
Specifični ciljevi	

⁹ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

- Izgraditi informacijski modul kroz međuinstitucionalan partnerski pristup ključnih dionika lokalnog tržišta rada koji će osigurati informiranje dionika, nezaposlenih osoba i šire javnosti
- Izgraditi modul za učenje na daljinu koji će svim registriranim polaznicima pružiti nove vještine i znanja o tematici zapošljavanja

Ciljane skupine

- Više od 300 nezaposlenih osoba starijih od 40 godina (dugotrajno nezaposlene osobe, tehnološki višak i osobe s invaliditetom te osobe s poteškoćama pri zapošljavanju)
- Više od 100 predstavnika ključnih dionika lokalnog tržišta rada
- 49 predstavnika projektnih partnera i suradnika educiranih za administratore portala

Krajnji korisnici

- Nezaposlene i neaktivne osobe
- Učenici i studenti
- Poslodavci
- Lokalne institucije
- Šira javnost

Ključne aktivnosti

- Upravljanje projektom
- Izgradnja infrastrukture i sigurnosnih sustava portala
- Konzultacije s ključnim dionicima lokalnog tržišta rada
- Proces razvoja informacijskog modula
- Radionice mješovitog učenja
- Razvoj modula učenja na daljinu
- Radionice za administratore portala
- Promidžbena kampanja

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Izrađen je internetski portal namijenjen sudionicima na tržištu rada:
 - razvijen je informacijski modul na temelju sustava upravljanja sadržajima (CMS), dizajniran kako bi omogućio razmjenu podataka između velikog broja ljudi;
 - razvijen i uveden je modul za učenje na daljinu putem portala koji je omogućio korisnicima stjecanje novih vještina i znanja potrebnih za podizanje njihove zapošljivosti.
- Povećana je zapošljivost predstavnika ciljanih skupina.
- Povećani su kapaciteti ključnih dionika lokalnog tržišta rada.
- Provedena je promidžbena kampanja.

Ostvarenja:

- Održane 32 radionice mješovitog učenja s više od 180 sudionika
- 5 ključnih grupa konzultacijskih sastanaka za: javna tijela, obrazovne institucije, OCD-e, poslodavce te lokalnu i regionalnu samoupravu
- 19 konzultacija o razvoju internetskog portala održano između ključnih dionika tržišta rada
- Plan promotivne kampanje: priprema i diseminacija 4000 letaka, 1500 mapa, 100 promotivnih plakata, 7 promotivnih displeja, 4 jumbo plakata, 16 radio emisija i 9 novinskih članaka
- Održana početna i završna konferencija uz sudjelovanje ukupno 280 osoba

Značaj projekta

Projekt je bio usmjeren na izradu internetskog portala putem kojeg bi projektni partneri, zajedno s drugim ključnim dionicima (općinama, gradovima, komorama i drugim potpornim institucijama), pružili nezaposlenim osobama i

široj javnosti u Varaždinskoj županiji sve relevantne informacije u vezi tržišta rada. Projektom se promicalo socijalno uključivanje marginaliziranih skupina na tržištu rada (stariji radnici, dugotrajno nezaposleni, radnici koji su dobili otkaz kao višak te osobe s invaliditetom). Posebna pažnja u ovom projektu posvećena je nezaposlenim osobama starijima od 40 godina koje su često žrtve diskriminacije na tržištu rada. Projektom su podržani aktivno starenje i reintegracija starije radne snage kroz stjecanje novih vještina za zapošljavanje i samozapošljavanje. Projekt „Udaljeni jednim klikom“ također se temeljio na prethodnom iskustvu nositelja projekta i partnera u predmetnom području. Svi prethodni projekti bili su usmjereni na razvoj ljudskih potencijala i poticanje razvoja gospodarstva te su uključivali veliki broj dionika. Stoga je ovaj projekt imao dobre temelje za partnerstvo ključnih dionika lokalnog tržišta rada i provedbu novih aktivnosti. Navedeno partnerstvo poboljšalo je lokalno tržište rada i doprinijelo održivom gospodarskom rastu, istodobno podupirući socijalno uključivanje, rodno osviještenu politiku zapošljavanja i načelo ravnopravnosti. Kao rezultat provedbe projekta zaposleno je 30 osoba.

Prednosti i inovacije projekta

Projekt je bio prvi te vrste u Varaždinskoj županiji. Radionice za miješanu edukaciju nezaposlenih sudionika poboljšale su njihove vještine traženja posla. Radionice su bile podijeljene na 8 tematskih jedinica: Motivacija, samoprocjena i samopoštovanje; Stres i nezaposlenost – potraga za poslom nakon četrdesete; Životopis i zamolba za posao na modernom tržištu rada; Komunikacijske i prezentacijske vještine: prvi dojam i razgovor za posao; Što i kamo na internetu; Kako postati poduzetnik; MSP-i: pregled poslovnog plana te Prednosti programa iz područja poljoprivrede. Sudjelovanje u radionicama dovelo je do veće konkurentnosti sudionika na tržištu rada, povećanja njihovih kompetencija te smanjenja rizika od socijalnog isključivanja. Nadalje, zaposleni sudionici povećali su svoja znanja i vještine te tako smanjili opasnost od nezaposlenosti. S druge strane, predstavnici lokalnih institucija uspostavili su nove i poboljšali postojeće odnose s ključnim dionicima lokalnog tržišta rada. U tom pogledu, kapaciteti projektnih partnera i suradnika povećani su kroz edukaciju njihovih predstavnika za administratore portala tržišta rada. Pored toga, nezaposlene i neaktivne osobe dobile su relevantne informacije s tržišta rada putem portala te posebice putem modula za učenje na daljinu.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Portal (informacijski modul i modul za učenje na daljinu) još uvijek je aktivan. Trenutno svi partneri koriste portal kao mjesto na kojem mogu razmjenjivati pouzdane informacije o regionalnom tržištu rada. S druge strane, postojeće veze između ključnih dionika lokalnog tržišta rada održavaju se kroz provedbu zajedničkih projekata. U tom pogledu, sve partnerske institucije imaju bogato iskustvo u području unaprjeđivanja regionalnog i lokalnog tržišta rada. Novi projekti provode se u području lokalnog i regionalnog razvoja te razvoja ljudskih potencijala. Svi su partneri članovi lokalnog partnerstva za zapošljavanje. Tijekom razdoblja ožujak 2011. – ožujak 2013., HZZ PU Varaždin sudjelovao je u sličnom projektu financiranom u okviru IPA programa prekogranične suradnje Slovenija-Hrvatska 2007. – 2013. s partnerima iz Slovenije i Hrvatske.¹⁰

Naučene lekcije

Nositelj projekta, HZZ Područni ured Varaždin, povećao je svoj kapacitet upravljanja projektnim ciklusom, posebice u provedbi projekata EU-a. Sve naučene lekcije primijenjene su u narednim projektima u razdoblju od 2011. do 2014. godine. Nadalje, radionice za administratore portala povećale su kapacitete projektnih partnera i suradnika u predmetnom području.

Priče o uspjehu

Zahvaljujući uspješnoj provedbi projekta učenici i studenti sada mogu putem portala dobiti relevantne informacije o tržištu rada koje će im pomoći pri odlučivanju i odabiru odgovarajućeg zanimanja. S druge strane, poslodavci imaju sustavno uređene izvore informacija o prilikama za financiranje i sufinanciranje te dobivanje zajmova, što će im pomoći u lakšem korištenju potencijalnih financijskih izvora namijenjenih njihovom razvoju. Pored toga, lokalne institucije koje nisu nužno i dio tržišta rada lakše mogu dobiti informacije od ključnih institucija na tržištu rada. Koristi za širu javnost ogledaju se u organiziranijem i aktivnijem tržištu rada, s povezanim institucijama, proaktivnim nezaposlenim i neaktivnim osobama te bolje obaviještenim poslodavcima. Partnerski pristup u izradi portala uspostavio je i ojačao veze između ključnih dionika lokalnog tržišta rada, a edukacije administratora portala

¹⁰ <http://www.ipa-pom.eu/hr/projekthr/o-projektu>

povećale su njihove kapacitete. Partnerski pristup od vitalnog je značaja – međusobna suradnja i podjela odgovornosti ključni su čimbenici u ostvarivanju postavljenih ciljeva.

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Varaždin
Puna poštanska adresa	Baruna Trenka 56 42 000 Varaždin Hrvatska
Adresa e-pošte	blazenka.rogina@hzz.hr
Internetske stranice	http://www.iscemposel.hr/
Broj telefona i faksa	Tel. + 385 42 401 529 Faks: + 385 42 230 445
Osoba za kontakt:	Blaženka Rogina, voditeljica projekta

„Projektne radionice“

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 1.1. POTPORA U OSMIŠLJAVANJU I PROVEDBI AKTIVNE I PREVENTIVNE POLITIKE NA TRŽIŠTU RADA
Program dodjele bespovratnih sredstava	LOKALNA PARTNERSTVA ZA ZAPOŠLJAVANJE – FAZA 3, EUROPEAID/129225/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.1.1.01.02.c09
Naziv projekta	Centar za tradicijske obrte
Nositelj projekta	GTF - Regionalni centar za jednakost spolova
Partner(i)	Regionalni razvojni edukacijski centar „Primus Fortissimus“, Otočac Udruga Gačanka, Otočac Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Gospić
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Zagreb Županija: Grad Zagreb
Mjesto provedbe ¹¹	Ličko-senjska županija
Trajanje projekta	Od 27.1.2011. do 26.1.2012.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	99.628,77 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Rast turističke industrije kao ključni pokretač razvoja županije istaknut je kao jedan od strateških ciljeva u Razvojnoj strategiji Ličko-senjske županije. Pod tim strateškim ciljem županijskog strateškog programa razvoja naglašen je razvoj selektivnih oblika turizma i turistička ponuda koja se temelji na održivom razvoju i zaštiti kulturnog, prirodnog i tradicionalnog nasljeđa te temeljnih resursa za razvoj turizma. Projekt „Centar za tradicijske obrte“ bio je usmjeren na izgradnju i jačanje turističkog potencijala ruralnih dijelova Ličko-senjske županije iskorištavanjem velikog potencijala lokalnog ruralnog stanovništva koje je nezaposleno ili neaktivno na tržištu rada te korištenjem postojećih znanja i vještina u tradicijskoj obrtničkoj proizvodnji. Centar je postao zajednička platforma za opsežne i učinkovite aktivnosti u pogledu tradicijske baštine u Ličko-senjskoj županiji. Centar za tradicijske obrte pruža kvalitetne informacije, pomoć u tematici vezanoj uz tradicijsku baštinu te je kroz njega stvorena snažna mreža svih relevantnih dionika iz javnog i privatnog sektora te sektora civilnog društva.</p>	
Opći cilj	
Smanjiti nezaposlenost kroz revitalizaciju i integriranje tradicijske baštine u turističku ponudu u Ličko-senjskoj županiji	
Specifični ciljevi	
Uspostaviti centar za tradicijske obrte kao stalnu pomoć dugotrajno nezaposlenom i neaktivnom ruralnom stanovništvu u Ličko-senjskoj županiji	
Ciljane skupine	

¹¹ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

Dugotrajno nezaposlene i neaktivne osobe iz Ličko-senjske županije (30 iz seoskih domaćinstava)
Krajnji korisnici
Više od 150 seoskih domaćinstava, 10 OCD-a, lokalna i regionalna tijela (HZZ Područni ured Gospić, Grad Otočac, Ličko-senjska županija, HGK Ličko-senjske županije, Turistička zajednica grada Otočca, Turistička zajednica Ličko-senjske županije, Hrvatska obrtnička komora), strukovne organizacije, društveni centri, 68 javnih institucija, 5 turističkih organizacija/udruženja, kulturne institucije i organizacije, 70 poduzetnika, lokalne i regionalne zajednice te veliki broj turista
Ključne aktivnosti
<ul style="list-style-type: none"> • Upravljanje projektom • Osnivanje i promicanje Centra za tradicijske obrte • Treniranje trenera iz ciljne skupine projekta u proizvodnji, razvoju poslovanja, marketingu, promociji i ulozi tradicijskog nasljeđa i proizvoda u ruralnom turizmu • Održavanje radionica za edukaciju 30 osoba iz ciljne skupine projekta s prethodnim znanjem o tradicijskim obrtima i tradicijskoj obrtničkoj proizvodnji • Održavanje radionica iz tradicijske obrtničke proizvodnje za 30 osoba iz ciljne skupine bez prethodnog znanja i iskustva o tradicijskoj obrtničkoj proizvodnji • Prikupljanje i organiziranje podataka o tradicijskoj baštini, obrtima i proizvodima u Ličko-senjskoj županiji • Priprema i provedba završne konferencije te sajma tradicijskih obrta s etno-revijom u svrhu promicanja tradicijske baštine i obrta • Promicanje projekta
Ostvarenja i rezultati
<p>Rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osnovan je i promoviran Centar za tradicijske obrte u Ličko-senjskoj županiji. • 15 trenera iz ciljne skupine projekta educirano je u proizvodnji, razvoju poslovanja, marketingu, promociji i ulozi tradicijskog nasljeđa i proizvoda u ruralnom turizmu. • 30 osoba iz ciljne skupine projekta s prethodnim znanjem tradicijskih obrta iz seoskih domaćinstava educirano je u proizvodnji, razvoju poslovanja, marketingu, promociji i ulozi tradicijskog nasljeđa i proizvoda u ruralnom turizmu; • 30 osoba iz ciljne skupine projekta bez prethodnog iskustva u tradicijskoj obrtničkoj proizvodnji osnaženo i educirano je za proizvodnju tradicijskih obrtničkih proizvoda. • Tradicijska baština i obrti Ličko-senjske županije važni za turističku ponudu identificirani, promovirani i pozicionirani su na turističkom tržištu. <p>Ostvarenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 92 osobe educirane su kroz sve aktivnosti projekta umjesto planiranih 75 osoba. • Pripremljeno je i podijeljeno 200 kompleta edukativnih materijala. • Provedene su aktivnosti informiranja i vidljivosti – 1000 DVD-a, 1000 brošura, 200 edukativnih CD-a kao dodatni materijal, 1000 letaka, promotivni <i>banner</i>, izrađena web-stranica – www.cto.com.hr, 500 plakata.
Značaj projekta
Kroz projekt su poduzeti posebni naponi u analiziranju početne situacije iz perspektive ravnopravnosti spolova te s ciljem aktivnog sudjelovanja oba spola, s posebnim naglaskom na uključivanje žena. Naime, ženama u ruralnim područjima potrebna je dodatna podrška za sudjelovanje u ovim aktivnostima uslijed života u patrijarhalnom okruženju. U tom pogledu, GTF je primijenio svoja stručna znanja stečena kroz prethodne projekte. Nacionalne manjine i marginalizirane skupine imale su ravnopravan status u projektu. Projekt je također pridonio općoj održivosti okoliša jer se temeljio na tradicijskim procesima održive proizvodnje i potpunom uvažavanju okoliša. Nadalje, razvijeni su sljedeći obrazovni moduli: Proizvodnja tradicijskih proizvoda, Prodaja tradicijskih proizvoda,

Održivi razvoj u praksi – profitabilne aktivnosti u ruralnim područjima te Organizacija obiteljskog seoskog gospodarstva u turističke svrhe.

Kao rezultat provedbe projekta zaposleno je 8 osoba, a jedna osoba počela je studirati.

Prednosti i inovacije projekta

Projekt je pridonio boljem institucionalnom razumijevanju potreba i mogućnosti dugotrajno nezaposlenih osoba u Ličko-senjskoj županiji. Nadalje, s ciljem očuvanja tradicijskih znanja i vještina, njihove revitalizacije i razvoja svijesti o tradicijskim obrtima kao izvršnoj mogućnosti zapošljavanja za osobe različitih dobi, razina obrazovanja, spola i ekonomskog statusa, Centar za tradicijske obrte organizirao je prvi Sajam tradicijskih obrta Like i Gacke. U sajama su uključene radionice te demonstracije tradicijskih proizvoda. Kao rezultat projekta, Sajam tradicijskih obrta postao je redovita manifestacija u dolini Gacke. Među brojnim atrakcijama sajma važno je istaknuti promidžbu 34 tradicijska obrtnička proizvoda, proizvedena tijekom projekta i pripremljena za prodaju na tržištu. Posebice se ističe 19 potpuno inovativnih proizvoda, kao što su „bivolje mlijeko“, svijeće od prirodnog voska sa figurama muškaraca i žena japodskih plemena, čajevi od bilja ubranog na obroncima Velebita, konzervirano ličko voće i povrće, proizvodi od meda i suhog voća te voćni liker. Treneri i polaznici Centra za tradicijske obrte autori su ovih inovativnih proizvoda.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Tijekom provedbe projekta stvoreni su skladni odnosi između nositelja projekta i partnera. Svaki partner pridonio je realizaciji projekta sukladno svojim znanjima i kapacitetima. U tom pogledu, međusobne uloge i odgovornosti partnera bile su jasno definirane. Na primjer, prikupljanje i sistematizacija postojećeg znanja o proizvodima tradicijske baštine organizirale su partnerske udruge. Na temelju prikupljenih podataka izrađeni su priručnici te prilagođeni moduli za edukaciju ciljane skupine. Slijedom navedenoga, kroz programe edukacije obrađeno je 35 različitih tema o ruralnom turizmu, financiranju, marketingu i promociji proizvoda. Sve te teme su svrsishodno, ali pojednostavljeno obrađene i prilagođene ciljanim skupinama. Uz to, HZZ PU Gospić bio je odgovoran za odabir predstavnika ciljanih skupina koji će sudjelovati u edukacijskim aktivnostima projekta. Kvalitetno partnerstvo nastavljeno je kroz provedbu projekta u okviru IPA IV programa Mladi na tržištu rada pod nazivom YEDA – Program ekonomske pomoći mladima i Mreža mladih s ruralnih područja kao potpora mladima pri aktivnom uključivanju na tržište rada (Br. ugovora: IPA4.1.1.1.02.02.30). Proveden je još jedan projekt, financiran u okviru Transnacionalnog programa za jugoistočnu Europu – „SEE WoRD – Žene Jugoistočne Europe u Mreži za ruralni razvoj“.

Kao rezultat provedbe različitih projekata, Centar za tradicijske obrte postao je jedna od novih turističkih atrakcija u Gackoj kao jedinstveno mjesto za demonstraciju i izlaganje tradicijskih obrtničkih proizvoda izravno povezano s Vodenicama kod Majerovog izvora na rijeci Gackoj.

Naučene lekcije

Partnerstvo stvoreno na ovom projektu model je koji se može iskoristiti u razvoju sličnih partnerstava u svrhu postizanja učinkovitijih i širih ciljeva. Rezultati projekta unaprijedili su socijalni život u ruralnim područjima koja ubrzano propadaju. To je postignuto kroz aktivno sudjelovanje lokalne zajednice u aktivnostima tradicijske proizvodnje, turističkih posjeta te organizacije i sudjelovanja u sajmovima tradicijskih obrta. Treneri Centra za tradicijske obrte nastavili su svoje aktivnosti nakon završetka projekta. Kapaciteti OCD-a bez većih iskustava u izravnom radu s tradicijskim obrtima ojačani su kroz mrežu partnera iz javnog i privatnog sektora te civilnog društva, stvorenu u okviru projekta.

Priče o uspjehu

J.M., 39-godišnjakinja iz Ličko-senjske županije

Na preporuku HZZ-a PU Gospić, J.M. je uključena u projekt kao jedna od sudionica. Sudjelovala je u edukacijskim aktivnostima te je dobila individualnu podršku. Odlučila je sudjelovati u projektu kako bi poboljšala svoje vještine i znanja iz tradicijskih obrta Ličko-senjske županije te povećala svoju radnu motivaciju. Projekt je potpuno ispunio njezina očekivanja te je vrlo zadovoljna novostečenim vještinama i znanjima. O koristima koje joj je omogućilo sudjelovanje u projektu izjavila je:

„U projekt sam ušla isključivo radi poboljšanja svog znanja o ručnim izradama tradicionalnih obrta (pletenje,

tkanje...), a to mi pomaže isključivo na mom imanju koje iz godine u godinu poboljšavam i ulazim u sferu nuđenja gostima isključivo tradicionalne izrade autohtonih suvenira, hrane i usluge smještaja.”

Informacije za kontakt nositelja projekta	
Puno ime	GTF - Regionalni centar za jednakost spolova
Puna poštanska adresa	Savska cesta 41/2 10000 Zagreb Hrvatska
Adresa e-pošte	gtf@zg.t-com.hr
Internetske stranice	http://www.gtf.hr/en/home/ www.cto.com.hr
Broj telefona i faksa	Tel. +385 1 6137 783 /Mob: Faks: +385 1 6137 784 /Mob:
Osoba za kontakt:	Mary Ann Rukavina Cipetić, direktorica GTF-a

„Edukacija u Lici – Centar za tradicijske obrte u Senju“

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 1.1. POTPORA U OSMIŠLJAVANJU I PROVEDBI AKTIVNE I PREVENTIVNE POLITIKE NA TRŽIŠTU RADA
Program dodjele bespovratnih sredstava	LOKALNA PARTNERSTVA ZA ZAPOŠLJAVANJE – FAZA 3, EUROPEAID/129225/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.1.1.01.02.c10
Naziv projekta	Partnerstvo za razvoj ljudskih potencijala dugotrajno nezaposlenih i socijalno isključenih osoba
Nositelj projekta	Liga za prevenciju ovisnosti
Partner(i)	ANST 1700 Split, Hrvatska DEDALUS, Split, Hrvatska
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Split Županija: Splitsko-dalmatinska
Mjesto provedbe ¹²	Split
Trajanje projekta	Od 27.1.2011. do 26.1.2012.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	101.570,78 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Ovisnost o drogama i alkoholu je kronična recidivirajuća bolest te složena društvena pojava koja ima dugoročne štetne učinke za pojedince, obitelji i društvo. Liječenje ovisnosti dugotrajan je proces u kojem bi se u obzir trebali uzimati medicinski, psihološki i socijalni aspekti. Uspjeh programa protiv ovisnosti i programa liječenja ovisnika pridonio je kvaliteti provedbe projekta i reintegraciji ovisnika u društvo. U najširem smislu, socijalizacija podrazumijeva svaki oblik socijalnog uključivanja koji se može povezati sa radnim, kulturnim, sportskim i drugim društvenim aktivnostima. No najznačajniji dio socijalizacije ovisnika odvija se kroz zapošljavanje i/ili stručno osposobljavanje u svrhu pripreme za tržište rada.</p> <p>U navedenom kontekstu, predmetni je projekt potpuno sukladan ciljevima i prioritetima poziva na dostavljanje projektnih prijedloga. Ključne aktivnosti provedene su na polju psihosocijalne podrške, obrazovanja i profesionalne terapije. To je pridonijelo razvoju ljudskih potencijala dugotrajno nezaposlenih bivših ovisnika i beskućnika u Splitsko-dalmatinskoj županiji. Projektne aktivnosti provedene su u okviru snažnog partnerstva koje je bilo ključan čimbenik u zapošljavanju i socijalnom uključivanju ciljane skupine.</p>	
Opći cilj	
Povećanje sudjelovanja dugotrajno nezaposlenih i socijalno isključenih nezaposlenih osoba (bivših ovisnika i beskućnika) u procesu aktivnog zapošljavanja i povećanja zapošljivosti ciljane skupine	
Specifični cilj	
Razvoj profesionalnih vještina, jačanje samopouzdanja i motivacije socijalno isključenih dugotrajno nezaposlenih osoba (bivših ovisnika i beskućnika) za sudjelovanje u programima zapošljavanja i pristup tržištu rada.	
Ciljane skupine	

¹² Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

Dugotrajno nezaposleni liječeni ovisnici o drogama i alkoholu te beskućnici
Krajnji korisnici
Obitelji dugotrajno nezaposlenih bivših ovisnika o drogama i alkoholu, njihovi prijatelji, susjedi, poznanici, policija, zdravstvene i socijalne institucije, poslodavci, građani
Ključne aktivnosti
<ul style="list-style-type: none"> • Upravljanje projektom • Informatička edukacija – osnovna i napredna razina • Radionice komunikacijskih vještina – individualno savjetovanje, grupno savjetovanje, trening komunikacijskih vještina, sastanci s potencijalnim poslodavcima • Izrada priručnika „Aktivno traženje posla - priručnik za dugotrajno nezaposlene osobe“ • Radionice za stjecanje praktičnih vještina / profesionalna radna terapija – likovne aktivnosti, izrada okvira za slike, krojenje, edukacija iz programa <i>Corel Draw</i>, izrada budževa, rad s fotokopirnim strojem, seminar o samozapošljavanju • Promicanje projekta.
Ostvarenja i rezultati
<p>Rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Povećana je računalna pismenost sudionika u projektu – 40 korisnika educirano za osnovnu razinu, 15 korisnika educirano za naprednu razinu. • Povećane su komunikacijske i prezentacijske vještine 50 sudionika u projektu. • Povećani su radni kapaciteti te znanja i vještine za samozapošljavanje oko 80 sudionika projekta. <p>Ostvarenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pripremljen je priručnik te tiskan i distribuiran u 1500 primjeraka. • Pripremljeno je i podijeljeno 350 kompleta edukativnih materijala. • Aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti: 4000 letaka, 400 plakata, 4 TV spota, 6 radio spotova, novinske publikacije
Značaj projekta
<p>Projekt je pridonio povećanju povjerenja u lokalnoj zajednici razbijanjem predrasuda prema marginaliziranim skupinama (dugotrajno nezaposlene osobe koje su socijalno isključene) te smanjenjem razine njihovog egzistencijalnog straha, što je dovelo do mobilizacije lokalnih zajednica s jedne strane i osnaživanja dugotrajno nezaposlenih žena s druge strane. Nadalje, aktivnosti usmjerene na izgradnju vještina s ciljem povećanja zapošljivosti korisnica te na podizanje svijesti relevantnih dionika u lokalnim zajednicama stvorile su preduvjete za formalno osnivanje socijalne zadruge kao novog modela ekonomskog osnaživanja korisnika. Projektom su također uspostavljene suradnje/kontakti s različitim dionicima (lokalna/regionalna samouprava, javne institucije) relevantnima za rješavanje problematike nezaposlenosti. U tom pogledu, većina dionika na određenoj je razini bila aktivno uključena u projektne aktivnosti. Uspostavljena suradnja i kontakti kapitalizirani su za buduće partnerske projekte.</p>
Prednosti i inovacije projekta
<p>Najsnažniji element projekta bila je komponenta izgradnje kapaciteta. Kao rezultat toga, velik broj sudionika sudjelovao je u radionicama te su bili potpuno zadovoljni njihovim sadržajem i kvalitetom. Na taj način projekt je potaknuo marginalizirane i socijalno isključene osobe da budu proaktivne prilikom traženja zaposlenja. Na kraju projekta, 32 osobe već su iskoristile novostečene vještine i znanja bilo kroz pokretanje vlastitog posla ili stupanja u radni odnos. Većina sudionika povećala je svoje samopouzdanje. To im je pomoglo u lakšoj integraciji u tržište rada, odnosno samozapošljavanju.</p>
Održivost i aktivnosti nadogradnje

Kapacitet partnerstva također je ojačan. Među partnerima je vladalo veliko povjerenje te vrlo profesionalan pristup. Projektni partneri bili su odlučni služiti interesima ciljane skupine. Aktivnosti nadogradnje financirane su u okviru drugih nacionalnih i europskih programa.

Naučene lekcije

Pružene edukacije i podrška povećali su samopoštovanje korisnika kao i njihov osjećaj sigurnosti. Nadalje, posebna pažnja posvećena je stjecanju novih znanja i vještina u skladu s potrebama tržišta rada u regiji. Shodno tome, projektne aktivnosti su usmjerene na ispunjavanje tih potreba. To je posljedično doprinijelo povećanju prilika za zapošljavanje i socijalnom uključivanju sudionika projekta.

Priče o uspjehu

I.M., 42-godišnjakinja iz Splita

Kada se uključila u projekt, I.M. je bila nezaposlena. Bila je visoko obrazovana, ali, nažalost, to nije bilo dovoljno za pronalaženje posla. Čula je za projekt putem medijske objave te se odlučila uključiti. Sudjelovala je u radionicama te je dobila podršku za lakši povratak na tržište rada. Glavni razlog za uključivanje u projekt bila je njezina želja za stjecanjem novih znanja i vještina. One su joj pomogle pronaći novi posao i unaprijediti karijeru. Stoga je gospođa vrlo zadovoljna svojim sudjelovanjem u projektu, koji je potpuno ispunio njezina očekivanja. Zahvaljujući povećanju znanja i vještina, I.M. je uspjela pronaći novi posao te također ima priliku sudjelovati u drugim sličnim projektima.

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Liga za prevenciju ovisnosti
Puna poštanska adresa	Bana Josipa Jelačića 4 Split 21000 Hrvatska
Adresa e-pošte	liga@liga.hr
Internetske stranice	www.liga.hr
Broj telefona i faksa	Tel. +385 21 346 966 Faks: +385 21 314 413 Faks:
Osoba za kontakt:	Tatjana Radmilo, izvršna direktorica

„Umjetnost izrade okvira – radna terapija za liječene ovisnike“

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 1.1. POTPORA U OSMIŠLJAVANJU I PROVEDBI AKTIVNE I PREVENTIVNE POLITIKE NA TRŽIŠTU RADA
Program dodjele bespovratnih sredstava	LOKALNA PARTNERSTVA ZA ZAPOŠLJAVANJE – FAZA 3, EUROPEAID/129225/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.1.1.01.02.c11
Naziv projekta	Forum socijalnih poduzetnika (SEFOR) ¹³
Nositelj projekta	Udruga za kreativni razvoj Slap
Partner(i)	Zdravi grad, Split Centar tehničke kulture, Rijeka
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Osijek: Županija: Osječko-baranjska
Mjesto provedbe ¹⁴	Osijek, Lužnica, Varaždin, Zagreb, Rijeka, Split
Trajanje projekta	Od 27.1.2011. do 26.1.2012.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	120.090,00 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>U Republici Hrvatskoj je socijalno poduzetništvo prepoznato kao iznimno važan čimbenik za nastavak razvoja civilnog društva te posebice za daljnju održivost organizacija civilnog društva. Kako je navedeno u Nacionalnoj strategiji stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva (poglavlje 8.3.): „Izgradnja socijalne ekonomije i stvaranje uvjeta za socijalno poduzetništvo izvrsne su prilike za stvaranje višestrukih pozitivnih učinaka, kako ekonomskih tako i socijalnih. Neprofitno poduzetništvo može biti jedan od načina za olakšavanje posljedica nezaposlenosti, posebice za kategorije stanovništva kojima je teško pronaći zaposlenje.“</p> <p>U navedenom okviru, cilj ovog projekta bilo je stvaranje poticajnog okruženja za socijalno zapošljavanje u RH kao modela za postizanje više razine održivosti neprofitnih organizacija te, istodobno, povećanja zaposlenosti marginaliziranih skupina stanovništva isključenih iz tržišta rada. Kao rezultat toga, povećana je sigurnost radnih mjesta zaposlenika socijalnih poduzeća kao i održivost tih organizacija. Istodobno, socijalni poduzetnici trebaju pomoć u jačanju svojih upravljačkih kapaciteta i boljem pozicioniranju svojih poduzeća, što će im omogućiti otvaranje većeg broja boljih i sigurnijih radnih mjesta. Nadalje, 30-50 organizacija socijalnog poduzetništva postale su članice SEFOR-a te dobile informacije i edukaciju putem web-magazina, priručnika i drugih aktivnosti podrške. Također, 12-15 mentora/konzultanata i 20-30 članova regionalnih partnerskih vijeća educirano je u području socijalnog poduzetništva.</p>	
Opći cilj	
Stvaranje poticajnog okruženja za socijalno zapošljavanje u RH kao modela za postizanje višeg stupnja održivosti neprofitnih organizacija te, istodobno, povećanja zaposlenosti marginaliziranih skupina stanovništva isključenih iz tržišta rada	
Specifični ciljevi	

¹³ https://www.youtube.com/watch?v=ly5fzr_vH18

¹⁴ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

Izgradnja kapaciteta socijalnih poduzetnika i povećanje njihove konkurentnosti na tržištu rada kroz partnerski pristup

Ciljane skupine

40 socijalnih poduzetnika (OCD-i, zadruge i druge neprofitne socijalno-usmjerene organizacije)

Krajnji korisnici

Zaposlenici neprofitnih organizacija kojima su osigurana sigurnija radna mjesta te mogućnosti za poboljšanje vještina

Nezaposlene osobe, posebice socijalno marginalizirane skupine zaposlene kroz programe socijalnog zapošljavanja

Ključne aktivnosti

- Stvaranje partnerskog foruma za socijalno zapošljavanje (SEFOR)
- Osnivanje regionalnih resursnih centara i stručnih timova
- Podrška provedbi Nacionalne strategije u socijalnom zapošljavanju i socijalnom poduzetništvu
- Program izgradnje kapaciteta za socijalne poduzetnike
- Izrada priručnika za socijalno poduzetništvo
- Osnivanje obrazovnih i informativnih medija
- Pružanje marketinških usluga socijalnim poduzetnicima
- Utemeljenje godišnje nagrade „Socijalni poduzetnik godine“

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Osnovan je partnerski forum za socijalno zapošljavanje (SEFOR)
- Izrađena je baza podataka o socijalnim poduzetnicima u RH
- Izgrađena je platforma za provedbu Nacionalne strategije socijalnog zapošljavanja i socijalnog poduzetništva
- Izgradnja kapaciteta 12-15 savjetnika/mentora specijaliziranih za socijalno poduzetništvo
- Izgradnja kapaciteta za 40 socijalnih poduzetnika kroz 200 sati savjetovanja u 4 različita polja socijalnog poduzetništva
- Utemeljena je godišnja nagrada za poduzetnika godine

Ostvarenja:

- 118 lidera u socijalnom poduzetništvu izgradilo je svoje upravljačke i liderske kapacitete.
- Provedeno je 10 integriranih poslovnih/marketinških planova te 10 strategija za odnose s javnošću.
- 10 socijalnih poduzetnika dobilo je promotivne materijale i pakete za bolje pozicioniranje svojih poduzeća.
- Internetski magazin za socijalno zapošljavanje je aktivan, a 2 tiskana izdanja su pripremljena i distribuirana za 500 dionika.
- 5 internetskih video seminara snimljeno je i stavljeno na raspolaganje u korist 70 socijalnih poduzetnika.
- Izrađen je Priručnik o socijalnom poduzetništvu te distribuiran u 300 primjeraka.

Značaj projekta

Projekt je osigurao mogućnosti zapošljavanja marginaliziranih skupina, uključujući liječene ovisnike, osobe s invaliditetom, žene starije od 45 godina, mlade osobe bez radnog iskustva i sl. Kroz izgradnju kapaciteta socijalnih poduzeća, organiziranje resursnih centara i sudjelovanje u izradi Nacionalne strategije za razvoj socijalnog poduzetništva stvoreno je povoljno okruženje i uvjeti za zapošljavanje predstavnika ciljane skupine.

Nadalje, u okviru aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti utemeljene u siječnju 2012. održane su dodjele nagrada „Socijalni poduzetnik 2011. godine“ te „Najbolja ideja za socijalno poduzeće“. Događaj je podržalo Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Ured za udruge Republike Hrvatske i British Council. Pokazalo se da je to izvrsna prilika za podizanje svijesti o socijalnim poduzećima u Hrvatskoj i promicanje istih. Prva nagrada za

socijalno poduzetništvo dodijeljena je organizaciji ACT Čakovec. Nagradu za socijalno poduzeće dobila je tvrtka Domaće mlijeko d.o.o. Varaždin.

Prednosti i inovacije projekta

Na samom početku predviđeno je da će SEFOR postati mreža socijalnih poduzetnika koja će omogućiti bolju suradnju s nadležnim državnim institucijama. Nakon brojnih događanja u okviru ovog i drugih projekata koje su proveli SLAP i druge organizacije, SEFOR je preimenovan u Forum socijalnog poduzetništva. U njega su uključeni stručnjaci sa sveučilišta, predstavnici državnih institucija, socijalni poduzetnici te sve druge strane zainteresirane za stvaranje poticajnog okruženja za razvoj socijalnog poduzetništva u Hrvatskoj. SEFOR je svim dionicima pomogao u prevladavanju prepreka koje su postojale između njih. U tom pogledu, međusektorski timovi i radne skupine osnovani su u svrhu traženja najboljih načina za organiziranje i razvoj socijalnih poduzeća u Hrvatskoj. Projekt se može smatrati inovativnim modelom pružanja usluga socijalnim poduzetnicima, ali i modelom održivog poslovanja. Trenutno kroz svoje regionalne urede CEDRA pruža usluge ne samo socijalnim poduzećima nego i jedinicama lokalne samouprave, drugim javnim institucijama i poslovnom sektoru.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Suradnja s oba partnera nastavljena je kroz projekt SEFOR 2 koji je financirala fondacija UNICREDIT, u kojem su obje organizacije bile formalni partneri. Također, za vrijeme provedbe ovog projekta, SLAP i Zdravi grad još uvijek su provodili projekt ESENSEE¹⁵, koji je također bio u području socijalnog poduzetništva. Pored osnivanja mreže www.CEDRA.hr i njene izgradnje kao formalnog klastera za eko-socijalni razvoj gospodarstva i inovacije, postojeće partnerstvo doseglo je novu razinu – postalo je više orijentirano na socijalno poduzetništvo i time održivije. Nadalje, zajedno s nekoliko drugih partnera (Cedra Čakovec, HUB Zagreb, DURA i DEŠA iz Dubrovnika) postavljeni su temelji za standardizaciju usluga te je izrađen poslovni plan za klaster CEDRA. U kasnijoj fazi, mreža CEDRA.hr registrirana je kao udruga koja predstavlja klaster resursnih centara za socijalna poduzeća s regionalnim uredima u Osijeku, Zagrebu, Čakovcu, Rijeci, Splitu i Dubrovniku, čime je pokrivena čitava Hrvatska.

Naučene lekcije

Projekt se pokazao vrijednim iskustvom učenja za sve uključene partnere. Stekli su nova iskustva i vještine iz socijalnog poduzetništva. Istodobno je projekt otvorio niz novih prilika za nastavak razvoja socijalnog poduzetništva u Hrvatskoj. Slijedom toga, partnerstvo je prošireno novim organizacijama te je otvoreno za regionalnu suradnju putem mreže ESENSEE. U tom pogledu, CTK Rijeka proširio je opseg svojih aktivnosti na regionalnoj osnovi te je podijelio svoja iskustva s drugim ograncima CTK-a (Zagreb, Osijek i Karlovac). Zdravi grad Split osnovao je obrazovnu ustanovu. Udruga je iznimno posvećena razvoju obrazovnih programa za eko-poduzeća kako bi ojačala eko-socijalnu edukaciju u najvećoj mogućoj mjeri.

Priče o uspjehu

M.T., 42-godišnjakinja iz Osijeka

Kada se M.T. uključila u projekt bila je zaposlena i zainteresirana za socijalno poduzetništvo. Imala je visoku stručnu spremu. Čula je za projekt od kolega te se odlučila uključiti. Sudjelovala je u radionicama te je dobila podršku za poboljšanje znanja iz područja socijalnog poduzetništva. To joj je pomoglo u unaprjeđivanju vlastite karijere. Stoga je gospođa bila vrlo zadovoljna svojim sudjelovanjem u projektu, koji je potpuno ispunio njezina očekivanja.

„Treninzi su bili odlični i predavači vrlo dobri, informirani i izuzetno dobro su podijelili svoje znanje. Sve u svemu sam vrlo zadovoljna.“

M.U., 33-godišnjakinja iz Osijeka

Kada se M.U. uključila u projekt bila je zaposlena i zainteresirana za socijalno poduzetništvo. Imala je visoku stručnu spremu. Za projekt je saznala od partnerske organizacije i odlučila se uključiti kako bi povećala svoje znanje iz predmetnog područja. Sudjelovala je u radionicama te je dobila podršku za poboljšanje znanja iz

¹⁵ SLAP i Zdravi grad sudjelovali su u drugoj regionalnoj inicijativi ESENSEE (Eko-socijalna gospodarska mreža jugoistočne Europe), zajedno s partnerima iz Italije, Srbije, Makedonije i Kosova. Mreža ESENSEE radila je na osnivanju Akademije za eko-socijalnu ekonomiju kroz izradu obrazovnog programa za lidere u socijalnoj inovaciji i socijalnom poduzetništvu.

područja socijalnog poduzetništva. To joj je pomoglo u unaprjeđivanju vlastite karijere. Stoga je gospođa bila vrlo zadovoljna svojim sudjelovanjem u projektu, koji je potpuno ispunio njezina očekivanja.

„Treneri su bili odlični, a sadržaj vrlo praktičan te sam neke vještine koje sam stekla na radionici primjenjivala kasnije u radu.“

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Udruga za kreativni razvoj Slap
Puna poštanska adresa	Lorenza Jagera 6/3 31 000 Osijek Hrvatska
Internetske stranice	www.slap.hr www.pomakonline.com
Broj telefona i faksa	Tel. +385 31 213 556 /Mob: Faks: +385 31 213 557 /Mob:
Osoba za kontakt:	Sonja Vuković, izvršna direktorica Ante Vekić, voditelj projekta

„Radionica s institucijama u okviru projekta SEFOR“

„Prva nagrada za socijalno poduzetništvo dodijeljena je organizaciji ACT Čakovec“

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 1.1. POTPORA U OSMIŠLJAVANJU I PROVEDBI AKTIVNE I PREVENTIVNE POLITIKE NA TRŽIŠTU RADA
Program dodjele bespovratnih sredstava	LOKALNA PARTNERSTVA ZA ZAPOŠLJAVANJE – FAZA 3, EUROPEAID/129225/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.1.1.01.02.c17
Naziv projekta	Puni krug
Nositelj projekta	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Požega
Partner(i)	Poduzetnički centar Pakrac d.o.o. Hrvatska gospodarska komora, Županijska komora Požega
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Požega Županija: Požeško-slavonska
Mjesto provedbe ¹⁶	Požeško-slavonska županija
Trajanje projekta	Od 27.1.2011. do 26.1.2012.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	94.560,18 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Cilj projekta bio je povećati zapošljivost dugotrajno nezaposlenih osoba u Požeško-slavonskoj županiji kroz povećanje njihove motivacije, unaprjeđivanje kompetencija i vještina traženja posla. Projekt je uključivao specifične aktivnosti usmjerene na sve tri skupine dionika lokalnog tržišta rada – dugotrajno nezaposlene osobe, lokalne poslodavce i savjetnike HZZ-a. Dugotrajno nezaposlene osobe razvile su i/ili ojačale svoje ključne kompetencije (komunikacijske, prezentacijske, socijalne, poduzetničke i digitalne) nužne za uspješno traženje posla na modernom tržištu rada, čime je općenito povećana zapošljivost ove ciljane skupine. Savjetnici HZZ-a unaprijedili su i osuvremenili svoje savjetničke vještine, posebice kroz bolje upoznavanje s različitim komunikacijskim tehnikama. Lokalni poslodavci imali su priliku naučiti više o važnosti razvoja ljudskih potencijala tvrtke te načinu na koji to može poboljšati poslovne rezultate i razvoj organizacije. Na taj način, tri važne grupe dionika povećale su svoje kapacitete za davanje doprinosa poboljšanju profila zaposlenosti Požeško-slavonske županije.</p>	
Opći cilj	
Smanjiti nezaposlenost dugotrajno nezaposlenih osoba u Požeško-slavonskoj županiji	
Specifični ciljevi	
Povećati zapošljivost nezaposlenih osoba u Požeško-slavonskoj županiji kroz jačanje njihove motivacije, unaprjeđivanje njihovih kompetencija i vještina traženja posla	
Ciljane skupine	
<ul style="list-style-type: none"> • Dugotrajno nezaposlene osobe • Savjetnici HZZ-a Područni ured Požega • Poslodavci 	

¹⁶ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

Krajnji korisnici

- Članovi obitelji predstavnika ciljane skupine
- Poslodavci
- Relevantne županijske institucije
- Stanovništvo Požeško-slavonske županije

Ključne aktivnosti

- Upravljanje projektom i koordinacija
- Provedba informativne kampanje
- Prilagođene radionice i edukacije za dugotrajno nezaposlene osobe – motivacijska radionica, motivacijski grupni sastanci, radionica komunikacijskih vještina, radionica socijalnih i građanskih kompetencija, poduzimanje inicijative i poduzetništvo, radionica digitalnih kompetencija, radionica „Kako poboljšati mogućnosti zapošljavanja“
- Poboljšanje kompetencija savjetnika HZZ-a – komunikacijskih i prezentacijskih vještina, specifičnih savjetničkih vještina, poznavanja osnova poduzetništva
- Prilagođene radionice za poslodavce, razvoj ljudskih potencijala, radionica o vođenju razgovora za posao
- Diseminacija rezultata projekta – okrugli stol, završna konferencija
- Priprema priručnika:
 - „Mali savjeti za traženje posla“
 - „Mali savjeti za upravljanje ljudskim potencijalima“
 - „Mali savjeti za uspješan rad“
 - Vodič za korištenje info-točke

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Povećani su kapaciteti partnera za provedbu EU projekata; 130 dugotrajno nezaposlenih osoba, 17 savjetnika HZZ-a i 20 poslodavaca izravno je sudjelovalo u aktivnostima.
- Povećani su kapaciteti savjetnika HZZ-a za pružanje usluga različitim ciljanim skupinama.
- Povećana je svijest u Požeško-slavonskoj županiji o situaciji na tržištu rada kao i o problemima dugotrajno nezaposlenih osoba.
- Povećani su kapaciteti lokalnih poslodavaca na području razvoja ljudskih potencijala.
- Otvorena je Info-točka i opremljena računalnom opremom te je korištena u 75 navrata od strane nezaposlenih osoba.

Ostvarenja:

- 1000 primjeraka priručnika za dugotrajno nezaposlene osobe
- 200 primjeraka priručnika za poslodavce
- 20 primjeraka priručnika za savjetnike HZZ-a
- Aktivnosti povećanja vidljivosti i informiranja – 300 letaka, 30 plakata, 3 banneri, medijske objave

Značaj projekta

Dugotrajno nezaposlene osobe povećale su svoju motivaciju za zapošljavanje kao i sposobnosti socijalnog uključivanja. Nadalje, unaprijedile su svoje komunikacijske vještine, educirane su o modernim metodama traženja posla te o samozapošljavanju i zapošljavanju u organizacijama civilnog društva. 30 sudionika unaprijedilo je svoje računalne vještine i dobilo diplome, što je povećalo njihovu konkurentnost na tržištu rada.

Poslodavci su povećali svoje kapacitete na području razvoja ljudskih potencijala. Također su naučili kako pravilno voditi razgovor za posao u različitim situacijama i kako odabrati najboljeg kandidata.

Savjetnici HZZ-a imali su priliku za odmak od rutine svakodnevnog posla te provjeriti načine na koje komuniciraju sa nezaposlenim osobama. Savjetnici HZZ-a također su saznali korisne informacije o uspješnom savjetovanju. Nadalje, savjetnici HZZ-a povećali su svoje razumijevanje poduzetništva kako bi mogli pružiti kvalitetniju inicijalnu podršku korisnicima s poduzetničkim idejama.

Sinergija navedenih pristupa dovela je do poboljšanja položaja dugotrajno nezaposlenih osoba na županijskom tržištu rada. Na taj način ostvaren je „puni krug“. Kao rezultat toga, 14 dugotrajno nezaposlenih osoba uspješno

je pronašlo posao tijekom projekta, dok je 25 osoba nastavilo obrazovanje.

Prednosti i inovacije projekta

Inovativna aktivnost: „Radionica o vođenju razgovora za posao“ – zajednička vježba poslodavaca i potencijalnih zaposlenika uključenih u projekt – simulacija razgovora za posao između nezaposlenih osoba i poslodavaca koji su istodobno vježbali svoje vještine odabira odgovarajućih zaposlenika. Razgovori su snimljeni kako bi se omogućilo naknadno analiziranje jezika tijela sudionika. Neki poslodavci upravo su kroz ovu aktivnost pronašli nove zaposlenike među krajnjim korisnicima ovog projekta.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Održivost projekta zajamčena je uspostavom Info-točke – nove usluge HZZ-a PU Požega koja se pokazala jednim od najzanimljivijih rezultata. Info-točka još uvijek je aktivna. Sve nezaposlene osobe u evidenciji HZZ-a Požega mogu koristiti usluge Info-točke. Nezaposlene osobe tako mogu pretraživati poslove, pisati poruke e-pošte, pripremati svoje životopise i zamolbe za posao te se prijavljivati za otvorena radna mjesta. Nezaposlenim osobama zainteresiranima za poduzetništvo Info-točka pruža relevantne informacije i savjete u vezi postupaka otvaranja poduzeća.

Izrađeni priručnici također su još u uporabi. Nadalje, edukacije razvijene u sklopu projekta postale su dijelom standardne ponude HZZ-a u Požegi.

Partnerstvo uspostavljeno u okviru projekta i dalje je općenito vitalno. Nakon opisanog projekta, partneri su zajednički razvili nekoliko drugih inicijativa. Primjerice, početkom 2012. godine, u sklopu programa dodjele bespovratnih sredstava „Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja“, EuropeAid/132434/M/ACT/HR, HZZ-u u Požegi odobren je novi ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava IPA 4.1.1.1.05.01.c22 „LPE vs. LPE - Lokalno partnerstvo za zapošljavanje protiv lokalnih problema nezaposlenosti“.

Svi sudionici povećali su svoju zapošljivost stjecanjem novih znanja i vještina te povećanjem motivacije za zapošljavanje tijekom sudjelovanja u projektnim aktivnostima. Više od 15% sudionika zaposleno je tijekom razdoblja provedbe projekta (do kraja projekta u siječnju 2012.). Nešto manje od 10% uključeno je u druge aktivne mjere na tržištu rada nakon završetka projekta. Potvrđeno je da je u prosincu 2014. 32% sudionika u projektu bilo zaposleno.

Naučene lekcije

Kapacitet partnerstva također je ojačan. Među partnerima je vladalo veliko povjerenje te vrlo profesionalan pristup. Projektni partneri bili su odlučni služiti interesima ciljane skupine. Pružene edukacije i podrška povećali su samopoštovanje korisnika kao i njihov osjećaj sigurnosti. Nadalje, posebna pažnja posvećena je stjecanju novih znanja i vještina u skladu s potrebama tržišta rada u Požeško-slavonskoj županiji. Shodno tome, projektne aktivnosti su usmjerene na ispunjavanje tih potreba. To je posljedično doprinijelo povećanju prilika za zapošljavanje i socijalnom uključivanju sudionika projekta.

Priče o uspjehu

Tomislav Soldo iz Požega

Kada se uključio u projekt, g. Soldo je bio nezaposlen. Bio je visoko obrazovan, ali, nažalost, to nije bilo dovoljno za pronalaženje posla. Odlučio se uključiti u projekt kako bi stekao nova znanja i vještine te povećao motivaciju za traženje posla. Sudjelovao je u radionicama te je dobio podršku za lakši povratak na tržište rada. One su mu pomogle pronaći novi posao i unaprijediti karijeru. Stoga je g. Soldo vrlo zadovoljan svojim sudjelovanjem u projektu, koji je potpuno ispunio njegova očekivanja. O projektu „Puni krug“ gospodin Soldo izjavio je sljedeće:

„Naučio sam dosta o socijalnim vještinama i percepciji ponašanja u civilnom društvu. Motivacijska radionica je bila poticajna i usmjerena na ustrajnost u traženju zaposlenja. Naučio sam kako istaći svoje pozitivne karakteristike u predstavljanju poslodavcu. Vježbali smo javni nastup što je bilo korisno, posebno jer nas je u tome korigirao i podržavao stručnjak. Sve je ukupno djelovalo na moju motivaciju za traženjem posla. Pohvalno je to što su na radionicu „Razgovor za posao“ bili pozvani respektabilni predstavnici poslodavaca iz našeg okruženja. Kvalitetan stručnjak g. Glavaš je bio angažiran za provođenje radionica. Mogu istaći da sam zapamtio to što me je ohrabrio da osvijestim da svi imamo talent i da ga treba istaći/iskoristiti prilikom traženja posla.“

Informacije za kontakt nositelja projekta	
Puno ime	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Požega
Puna poštanska adresa	Alojzija Stepinca 5 34000 Požega Hrvatska
Adresa e-pošte	martina.keller@hzz.hr
Internetske stranice	www.hzz.hr
Broj telefona i faksa	Tel. +385 34 638 370 /Mob: Faks: +385 34 638 374
Osoba za kontakt:	Martina Keller, rukovoditeljica odjela za provođenje projekata

„Radionica komunikacijskih vještina“

„Simulacija razgovora za posao s poslodavcima“

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 1.1. POTPORA U OSMIŠLJAVANJU I PROVEDBI AKTIVNE I PREVENTIVNE POLITIKE NA TRŽIŠTU RADA
Program dodjele bespovratnih sredstava	LOKALNA PARTNERSTVA ZA ZAPOSŁJAVANJE – FAZA 3, EUROPEAID/129225/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.1.1.01.02.c24
Naziv projekta	Partnerstvo na djelu
Nositelj projekta	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Čakovec
Partner(i)	Međimurska županija Razvojna agencija Međimurske županije - REDEA Grad Čakovec Grad Mursko Središće Grad Prelog
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Čakovec Županija: Međimurska županija
Mjesto provedbe ¹⁷	Međimurska županija
Trajanje projekta	Od 27.1.2011. do 26.1.2012.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	94.568,74 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Prema Uputama za prijavitelje predmetnog Poziva na dostavljanje projektnih prijedloga, tržište rada bilo je obilježeno strukturnom neusklađenošću između ponude i potražnje radne snage, izrazitom segmentiranošću te neravnomjernom distribucijom nezaposlenosti u zemlji. Međimurska županija suočavala se s istim problemima, uz dodatnu karakteristiku da je registrirana nezaposlenost u razdoblju 2008. – 2010. rasla čak i brže nego u ostatku Hrvatske. U tom pogledu, projekt je bio usmjeren na stvaranje novih metoda rada i pružanja usluga ugroženim skupinama dugotrajno nezaposlenih osoba, neaktivnih osoba i zaposlenih osoba kojima prijete nezaposlenost. Kao rezultat toga, predložena je edukacija ciljanih skupina u određenim zanimanjima koja nedostaju na tržištu rada prema utvrđenim potrebama. Kroz projekt su pružena i specifična znanja MSP-ima u smislu razvoja ljudskih potencijala kao ključnog čimbenika uspjeha svakog poduzeća. Uz to, projekt je bio sukladan Regionalnom operativnom programu Međimurske županije, Prioritet 8 „Poboljšanje obrazovne strukture i prilagodba obrazovanja potrebama gospodarstva“, Mjera 2 „Stručno osposobljavanje i doškolovanje nezaposlenih osoba za tržište rada“ te Mjera 6 „Smanjivanje neravnoteže u ponudi i potražnji na tržištu rada“.</p>	
Opći cilj	
<p>Smanjiti stopu nezaposlenosti i opasnosti od nove nezaposlenosti na lokalnoj i regionalnoj razini boljom harmonizacijom dostupne radne snage kroz uspostavu efikasnog i održivog sustava podrške za planiranje ljudskih resursa u skladu s potrebama tržišta rada.</p>	
Specifični cilj	
<p>Uspostavljanje efikasnih i održivih mehanizama podrške za razvoj ljudskih potencijala u skladu s potrebama tržišta rada.</p>	

¹⁷ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

Ciljane skupine

- Dugotrajno nezaposlene osobe
- Neaktivne osobe
- Zaposlene osobe kojima prijeti nezaposlenost

Krajnji korisnici

HZZ Područni ured Čakovec, Međimurska županija, grad Čakovec, grad Mursko Središće, grad Prelog, lokalna zajednica, šira javnost

Ključne aktivnosti

- Jačanje kapaciteta i partnerstva s MSP-ima
- Uspostavljanje Mobile Job kluba
- Osposobljavanje za utvrđena zanimanja koja nedostaju na tržištu rada
- Aktivnosti za povećanje vidljivosti i informiranja

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Uspostavljen je sustav podrške za MSP-e putem radionica i stručnog usavršavanja na poslu.
- Uspostavljen je Mobile Job klub – 102 osobe (51 žena) iskoristile su pružene usluge; provedena je 21 radionica.
- Provedena je edukacija za ciljanu skupinu u skladu s utvrđenim potrebama kroz projektne aktivnosti.

Ostvarenja:

- Održano je 5 sastanaka s MSP-ima o različitim temama uz nazočnost 109 sudionika.
- Održana su 3 sastanka s Vijećem lokalnog partnerstva za zapošljavanje uz nazočnost 35 sudionika.
- Priručnik za MSP-e tiskan je i diseminiran u 1000 primjeraka.
- Izrađen je katalog zanimanja koja nedostaju na tržištu rada Međimurske županije u nakladi od 3000 primjeraka.
- Provedene su aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti: dizajnirano, tiskano i diseminirano je 2000 letaka; 20 plakata za Mobile Job klub; 10 plakata za najavu javnih rasprava u lokalnoj zajednici; 70 kompleta za zapošljavanje pripremljeno i podijeljeno; 10 medijskih objava u 2 regionalna tiskana medija u Međimurju; 60 objava na radiju; 2 radijske emisije putem lokalne postaje; početna konferencija sa 91 sudionikom; završna konferencija sa 77 sudionika.

Značaj projekta

Kroz suradnju s MSP-ima nastojalo se prilagoditi koncept razvoja ljudskih potencijala, posebice u planiranju novog zapošljavanja i odabiru kandidata, ali i u sistematizaciji novih raznih mjesta. Kao rezultat toga, MSP-i su počeli prepoznavati vrijednost takvog pristupa, stoga su ovakve aktivnosti nastavljene na redovitoj osnovi. Pristup su prepoznali i drugi dionici lokalnog tržišta rada te je on primijenjen u novim inicijativama. U tom pogledu, Grad Čakovec je pokrenuo inicijativu „Nova generacija na poslu“ s ciljem poticanja MSP-a na pružanje mentorstva za mlade bez radnog iskustva. Nadalje, pozitivno iskustvo iz predmetnog projekta doprinijelo je većem interesu MSP-a za sudjelovanje u novim takvim aktivnostima. Glavni razlog interesa za takve aktivnosti logičan je jer su one prilagođene lokalnim potrebama te pružaju besplatne mogućnosti MSP-ima za unaprjeđenje znanja i poslovanja. Kao rezultat prethodno opisane uspješne suradnje, partneri su pokrenuli druge inicijative, usmjerene na MSP-e, kako bi ih podržali kao organizacije koje otvaraju nova radna mjesta.

Prednosti i inovacije projekta

Jedna od ključnih aktivnosti projekta bilo je uspostavljanje inovativnog Mobile Job kluba. Svrha ove inovacije bila je u projekt uključiti marginalizirane općine u Međimurskoj županiji te se približiti izoliranim predstavnicima ciljanih skupina. Stoga je izrađen obrazovni modul za rad s ugroženim skupinama. Modul je uključivao teme kao što su: kako se prijaviti za posao i pripremiti životopis, kako biti aktivniji u traženju posla, prilike na tržištu rada i

gdje naći ključne informacije o zapošljavanju, mogućnostima besplatnog obrazovanja ili prekvalifikacije. Kako bi se što veći broj osoba iz ciljanih skupina uključio u ovu aktivnost, navedene teme obrađene su i u posebnom priručniku. Nova usluga pokazala se vrlo uspješnom te je više ljudi pokazalo interes od prvotno predviđenog broja od 70 osoba – 102 osobe koristile su usluge koje je pružao Mobile Job klub.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Na lokalnoj razini, suradnja s lokalnim vlastima je poboljšana. Zahvaljujući projektu, povećana je svijest o partnerskom pristupu u rješavanju problema lokalnog tržišta rada. Svi partneri bili su vrlo aktivni te su pružali podršku tijekom provedbe projekta. Shodno tome, suradnja je nastavljena kroz druge projekte. Nadalje, redovito promicanje rezultata projekta bilo je važan korak u planiranju aktivne politike na tržištu rada. U tom pogledu, osnovano Regionalno vijeće za zapošljavanje Međimurske županije, kao mehanizam podrške, ojačalo je kapacitete lokalnih dionika. To ih je pripremio za nove inovativne inicijative za rješavanje problematike lokalnog tržišta rada. Nadalje, tijekom razdoblja ožujak 2011. – ožujak 2013., HZZ PU Čakovec sudjelovao je u sličnom projektu financiranom u okviru IPA programa prekogranične suradnje Slovenija-Hrvatska 2007. – 2013. s partnerima iz Slovenije i Hrvatske: <http://www.ipa-pom.eu/hr/projekthr/o-projektu>

Naučene lekcije

Kroz projekt se istaknula važnost partnerstva, posebice u provedbi novih i prilagođenih aktivnosti na lokalnom tržištu rada u Međimurskoj županiji. U pravilu, takav pristup osigurava održivu konkurentnost te sposobnost nadležnih institucija za upravljanje dinamičnim tržištem rada. Kako bi se ostvario pristup „od dna prema vrhu“, partnerstvo je izgrađeno na načelu decentralizirane lokalne pokrivenosti – lokalne vlasti iz svih međimurskih gradova uključene su jer su bile upoznate s problemima i ograničenjima svakog područja. S druge strane, prilikom definiranja ciljanih skupina u obzir je uzet njihov utjecaj kroz dulje razdoblje. Stoga je primijenjen prilagođeni pristup svim projektnim aktivnostima. Dakle, uspjeh projekta rezultat je prethodno opisanog stabilnog partnerstva. U tom pogledu, svaki je partner odabran u skladu sa svojim profilom i iskustvom. Tijekom provedbe projekta partnerstvo je bilo korektno i uspješno te je nastavljeno i nakon završetka istog.

Priče o uspjehu

Među ključnim aktivnostima projekta bilo je osposobljavanje dugotrajno nezaposlenih osobe u zanimanjima koja nedostaju na tržištu rada Međimurske županije. Uspješno je obrazovano 32 sudionika u sljedećim najtraženijim zanimanjima: šivači, rukovatelji viličarom, rukovatelji CNC strojem i AutoCAD specijalisti. Nadalje, zanimanja koja na tržištu rada nedostaju opisana su u katalogu na temelju stvarnih potreba tržišta rada Međimurske županije.

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	HZZ Područni ured Čakovec
Puna poštanska adresa	Bana Josipa Jelačića 1 40000 Čakovec Hrvatska
Adresa e-pošte	HZZ.Cakovec@hzz.hr
Internetske stranice	www.hzz.hr
Broj telefona i faksa	Tel. +385 40 396 800 Faks: +385 40 395 452
Osoba za kontakt:	Melita Levačić, rukovoditeljica odjela za provođenje projekata

„Završna konferencija projekta“

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 1.1. POTPORA U OSMIŠLJAVANJU I PROVEDBI AKTIVNE I PREVENTIVNE POLITIKE NA TRŽIŠTU RADA
Program dodjele bespovratnih sredstava	LOKALNA PARTNERSTVA ZA ZAPOŠLJAVANJE – FAZA 3, EUROPEAID/129225/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.1.1.01.02.c25
Naziv projekta	Računalnim obrazovanjem protiv marginalizacije
Nositelj projekta	Općina Darda
Partner(i)	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Osijek Hrvatski informatički zbor Zagreb
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Darda Županija: Osječko-baranjska
Mjesto provedbe ¹⁸	Općina Darda
Trajanje projekta	Od 27.1.2011. do 26.1.2012.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	116.700,66 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>U okviru ovog projekta, cilj Općine Darda bio je usmjeren na probleme dugotrajne nezaposlenosti, posebice među pripadnicima srpske, mađarske i romske nacionalne manjine. Propadanje krupne industrije u regiji doprinijelo je povećanju nezaposlenosti. Edukacija navedenih demografskih skupina iz osnovnih informatičkih vještina identificirana je kao idealna prilika za povećanje njihove zapošljivosti. Kroz partnerstvo Općine Darda i Hrvatskoj zavoda za zapošljavanje, Područni ured Osijek, pokrenuta je inicijativa „Računalnim obrazovanjem protiv marginalizacije“ (RECIPE), koju je podržao Hrvatski informatički zbor, nositelj ECDL programa u Hrvatskoj. U svrhu osiguranja relevantnosti za ciljane skupine te njihovog sudjelovanja, partneri su se obratili vijećima srpske, mađarske i romske nacionalne manjine. Od rane faze, pružatelj informatičke edukacije Algebra davao je ogroman doprinos uspjehu projekta. Partneri su se odlučili za suradnju s Algebrom na temelju njihovog bogatog iskustva u provedbi sličnih projekata vezano uz ECDL program.</p>	
Opći cilj	
Povećanje mogućnosti zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih osoba i socijalno ugroženih skupina u Osječko-baranjskoj županiji	
Specifični ciljevi	
Povećanje mogućnosti zapošljavanja socijalno ugroženih skupina u Općini Darda kroz razvoj i dostavu kontinuiranog informatičkog obrazovanja	
Ciljane skupine	
Odrasli polaznici (zaposleni i nezaposleni), sudionici u novim kratkim obrazovnim programima s posebnim	

¹⁸ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

naglaskom na nacionalne manjine i poljoprivrednike
Krajnji korisnici
Općina Darda, institucije jedinica lokalne samouprave, HZZ Područni ured Osijek, Vijeće srpske nacionalne manjine u općini Darda, Vijeće romske nacionalne manjine u općini Darda, Vijeće mađarske nacionalne manjine u općini Darda
Ključne aktivnosti
<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj organizacijskog ustrojstva i priprema akcijskog plana Informatičkog centra Darda • Nabava opreme za Informatički centar Darda • Odabir i edukacija budućih ECDL predavača • Odabir kandidata za ECDL tečajeve • Provedba ECDL tečajeva • Osnivanje info-kluba • Izrada web-stranice projekta • Promidžbena kampanja
Ostvarenja i rezultati
<p>Rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Povećana informatička pismenost ciljane skupine – educirano je 120 osoba, 88 je dobilo diplomu. • Osnovan je informatički centar u Dardi s 12 računala. • Povećan je kapacitet 6 predavača informatike kroz njihov odabir i edukaciju. • Osnovan je info-klub. • Stvoren je pozitivan stav prema edukaciji u općini Darda kroz provedbu promotivne kampanje. <p>Ostvarenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti: tiskano i podijeljeno 1500 letaka, 200 plakata, 3 biltena tiskanih u ukupno 450 primjeraka, 1 medijska konferencija, 5 radijskih emisija i 1 TV emisija, web-stranice s informacijama o projektu.
Značaj projekta
<p>Projektni partneri zajednički su radili na ostvarivanju cilja pružanja edukacije iz informatičkih vještina socijalno isključenim skupinama u regiji u svrhu pripreme za zapošljavanje. Svaka organizacija imala je svoju svrhu u projektu u sklopu ostvarivanja zajedničkog cilja. Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Osijek bavi se problematikom zapošljavanja u okviru svoje nadležnosti. Zavod primjenjuje holistički pristup u pogledu ispunjavanja ponude i potražnje na tržištu rada. Razvija usluge koje su u skladu s potrebama njegovih korisnika – poslodavaca i potencijalnih zaposlenika. Primjenom alata kao što je ECDL, radi na razvijanju vještina i kompetencija nezaposlenih osoba. U projektima kao što je „Računalnim obrazovanjem proziv marginalizacije“ preuzima vodeću ulogu u promicanju partnerstava između dionika na tržištu rada.</p> <p>Hrvatski informatički zbor, kao krovna nacionalna organizacija informatičkih stručnjaka, radi na unaprjeđivanju digitalne pismenosti opće populacije. Od 2003., zbor je nositelj provedbe programa ECDL u Republici Hrvatskoj.</p> <p>nacionalnih manjina, sukladno zakonskim odredbama, su neprofitna tijela čiji je djelokrug očuvanje i zaštita nacionalnih manjina te promicanje njihove integracije u društvu. S ciljem zastupanja potreba nacionalne manjine u lokalnom području, nacionalna manjina bira svoje predstavnike.</p> <p>Kao rezultat projekta, 120 polaznika educirano je za osnovnu i naprednu ECDL razinu, a 88 ih je dobilo ECDL diplome: 3 sudionika bile su osobe s invaliditetom, 5 Roma, 27 osoba iz drugih nacionalnih manjina, 26 žena u dobi od 25 do 49 godina i 2 žene starije od 49 godina. Edukaciju iz projektnog upravljanja pohađalo je 16 polaznika, a 14 ih je dobilo uvjerenja. Trenutno je zaposleno 8 sudionika u projektu.</p>
Prednosti i inovacije projekta
U skladu s projektnim ciljevima, svi kandidati za ECDL diplomu bili su iz srpske, mađarske ili romske nacionalne manjine, uz podjednaku zastupljenost svih skupina. Edukacija i testiranje iz ECDL-a ponuđeno je svim kandidatima. Na temelju njihovih rezultata, nekim kandidatima ponuđena je daljnja edukacija iz napredne razine

ECDL-a. Nadalje, uspješni kandidati za naprednu razinu ECDL-a imali su priliku nastaviti obrazovanje kako bi postali ovlašteni ECDL ispitivači, što bi im omogućilo da i sami podučavaju buduće polaznike. Tečaj je bio na rasporedu svaka dva mjeseca, pri čemu je edukacija bila dostupna za najviše 2 kandidata po pojedinačnom tečaju. Također se održavao tečaj iz upravljanja projektima za javni sektor u trajanju od 4 dana, i to za najviše 10 polaznika.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Kao rezultat provedbe projekta, u Dardi će ostati značajno infrastrukturno nasljeđe: Općina je postavila info-štab za promicanje koristi ECDL edukacije. Osnovan je centar za računalno obrazovanje i opremljen s 12 računala. Novi objekt službeno je odobren za ECDL certifikaciju (reviziju) od strane Hrvatskoj informatičkog zbora. Trenutno su raspoloživi prostori i kvalificirani ECDL predavači za pružanje novih ECDL tečajeva. Nadalje, otvaranjem info-kluba postavljeni su dobri temelji za socijalno uključivanje i zapošljavanje ugroženih skupina, uključujući nacionalne manjine.

Naučene lekcije

Projekt je izvrstan primjer poštivanja ljudskih prava nacionalnih manjina osiguranjem pristupa obrazovanju i ravnopravnosti na tržištu rada. U tom pogledu, sudjelovanje vijeća nacionalnih manjina kao suradnika na projektu pokazalo se iznimno pozitivnim pristupom. Nadalje, poticanjem žena na sudjelovanje u projektu poštivana je ravnopravnost spolova kao jedno od temeljnih načela modernog društva.

Provedba projekta dovela je do snažnog partnerstva između ciljane skupine i projektnih partnera. Projekt je također pomogao u borbi protiv nezaposlenosti te socijalne i etničke marginalizacije.

Priče o uspjehu

Predavači su bili vrlo impresionirani motiviranošću kandidata. Na temelju prethodnog iskustva u provedbi besplatne ECDL edukacije, postojala je bojazan da će biti veliki broj odustajanja i manjka interesa među kandidatima. Međutim, na iznenađenje predavača, kandidati su bili zainteresiraniji od osoba koje su privatno platile za ECDL obuku i testiranje. Nadalje, prosječna prolaznost bila je veća od 80%, iznad nacionalnog prosjeka (75%). Aktivna uloga čelnika vijeća manjina bila je jedan od ključnih čimbenika uspjeha.

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Općina Darda
Puna poštanska adresa	Sv. Ivana Krstitelja 89 31326 Darda Hrvatska
Adresa e-pošte	opcina.darda@os.t-com.hr
Internetske stranice	http://www.darda.hr/
Broj telefona i faksa	Tel. +385 31 740 002 Faks: +385 31 740 201 /Mob:
Osoba za kontakt:	Radomir Čvarković, zamjenik načelnika Općine Darda

„Priprema kandidata za ECDL testiranje“

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 1.1. POTPORA U OSMIŠLJAVANJU I PROVEDBI AKTIVNE I PREVENTIVNE POLITIKE NA TRŽIŠTU RADA
Program dodjele bespovratnih sredstava	LOKALNA PARTNERSTVA ZA ZAPOSŁJAVANJE – FAZA 3, EUROPEAID/129225/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.1.1.01.02.c26
Naziv projekta	Zajedno ka zapošljavanju i socijalnom ukljućivanju
Nositelj projekta	Udruga za promicanje ljudskih prava i medijskih sloboda CENZURA PLUS
Partner(i)	Udruga „Prospero” Graćac, Udruga „NIT” Korenica, Udruga „Tara” Lićko Petrovo selo, Źenska grupa Lapac Donji Lapac, Tehnološki centar Split
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Split Županija: Splitsko-dalmatinska
Mjesto provedbe ¹⁹	Ratom zahvaćena područja Zadarske i Lićko-senjske Źupanije
Trajanje projekta	Od 27.1.2011. do 26.1.2012.
Ukupna vrijednost projekta U eurima	117.622,31 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Projekt „Zajedno ka zapošljavanju i socijalnom ukljućivanju“ odvijao se u Zadarskoj i Lićko-senjskoj Źupaniji, i to u sljedećim područjima: Graćac, Korenica, Donji Lapac i Lićko Petrovo selo. Navedena mjesta nalaze se u istočnoj Lici te su obilježena sličnim socioekonomskim karakteristikama: poslijeratno okruženje, razaranja i iseljavanje stanovništva te povezane posljedice u obliku siromaštva, nezaposlenosti i slabe kvalitete života građana. Lika je ekonomski najnerazvijenija hrvatska regija, a spomenute Źupanije u vrhu su po stopi nezaposlenosti u Hrvatskoj. Ovi negativni aspekti najviše pogađaju osjetljive skupine u zajednici, a najveća i najzastupljenija od tih skupina su Źene. Glavni problem kojim se bavilo u okviru projekta je, dakle, bila velika nezaposlenost, siromaštvo i socijalna iskljućenost Źena kao posebice ugrožene i osjetljive skupine, često izloŹene višestrukoj diskriminaciji. Źene u Lici općenito, ali posebice dugotrajno nezaposlene Źene, imaju niŹu razinu obrazovanja i manjak radnog iskustva. Nedostaju im neke od osnovnih vještina potrebnih za pronalaŹenje posla (npr. raćunalna i informacijska pismenost). Uslijed njihove slabije zastupljenosti na trŹištu rada, Źene imaju manje prilika unaprijediti svoja znanja i/ili usvojiti potrebne vještine, zbog čega se osjećaju nesigurno te su još manje uspješne na trŹištu rada. Zbog patrijarhalnog okruženja Źene trajno pate od manjka samopouzdanja. Također, zbog rodnih stereotipa Źene ne sudjeluju u javnom Źivotu i ne socijaliziraju se kako bi postale uspješne i neovisne obrazovane Źene, već ostaju kućanice. Nesudjelovanje na trŹištu rada dovodi do socijalne izolacije jer Źene gube socijalne kontakte i nemaju prilika, slobodnog vremena ni sredstava za stvaranje novih kontakata. Źene većinom Źive u siromaštvo i potpuno ovise o svojim partnerima, zbog čega su često izloŹene nasilju i zlostavljanju. Prepreke s kojima se suoćavaju kod poslodavaca, u svojim obiteljima i ostatku zajednice prilikom traŹenja posla predstavljaju ćitav niz ogranićenja koje nameće društvno okruženje koje ih neprestano stavlja u nepovoljan poloŹaj u odnosu na muškarce.</p>	
Opći cilj	
Smanjiti nezaposlenost nezaposlenih i dugotrajno nezaposlenih Źena u područjima Like zahvaćenim ratom kroz	

¹⁹ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

pripremu i provedbu odgovarajućih aktivnosti za razvoj ljudskih potencijala (izgradnja kapaciteta žena slabijeg obrazovanja) te stvaranje odgovarajućih prilika za zapošljavanje uz primjenu partnerskog pristupa (na području gdje Lika pokazuje potencijal za gospodarski razvoj – u turizmu)

Specifični ciljevi

- Povećati zapošljivost kroz povećanje razine znanja i vještina potrebnih na današnjem tržištu rada te povećanje samopouzdanja najmanje 226 nezaposlenih žena kao socijalno ugrožene skupine na tržištu rada kojoj prijete siromaštvo i/ili socijalna isključenost u ratom zahvaćenim područjima Zadarske i Ličko-senjske županije (područja općina Gračac, Korenica/Plitvička jezera, Ličko Petrovo Selo i Donji Lapac) kao i povećanje njihovih mogućnosti sudjelovanja na tržištu rada, odnosno osnaživanje i motiviranje za samozapošljavanje
- Smanjiti nejednakosti na lokalnim tržištima rada kroz promicanje zapošljavanja žena (kao ugrožene skupine), partnerski pristup u provedbi aktivnosti socijalnog uključivanja te provedbi Zakona o ravnopravnosti spolova te Zakona o suzbijanju diskriminacije u području rada i zapošljavanja, u ciljanim ruralnim, ratom pogođenim područjima te područjima posebne državne skrbi
- Stvoriti prikladne prilike za zapošljavanje i samozapošljavanje kroz osnivanje Ličke ženske socijalne zadruge kao partnerskog modela ekonomskog osnaživanja žena, na temelju načela socijalne zadruge i pravedne trgovine, koja će organizirati proizvodnju, marketing i prodaju proizvoda koje proizvode žene u ciljanim ruralnim i ratom pogođenim područjima te područjima posebne državne skrbi u Zadarskoj i Ličko-senjskoj županiji

Ciljane skupine

- Nezaposlene i dugotrajno nezaposlene žene kojima prijete siromaštvo i/ili socijalno isključivanje iz županija s najvećim stopama nezaposlenosti u RH, ratom zahvaćenih područja Zadarske i Ličko-senjske županije (najmanje 226 dugotrajno nezaposlenih žena iz dvije ciljane županije, uključujući žene iz ruralnih i ratom pogođenih područja, žene slabijeg obrazovanja te žene starije od 40 godina)
- Važni dionici iz javnog i privatnog sektora te sektora civilnog društva: nadležna tijela, tvrtke i udruge iz dviju ciljanih županija te institucije i organizacije na razini države (najmanje 15 važnih dionika);
- Javnost: građani dviju ciljanih županija, uključujući i građane susjednih županija Šibenske i Splitsko-dalmatinske te dio stanovništva na razini države (najmanje 800.000 ljudi).

Krajnji korisnici

Kao krajnji korisnik projekta definirano je čitavo hrvatsko društvo.

Ključne aktivnosti

- Aktivnosti izgradnje kapaciteta za dugotrajno nezaposlene žene – računalna/informatička pismenost, engleski jezik, keramika, krojenje i šivanje, vođenje turista, tkanje, radionice o osnovama poduzetništva, psihološka podrška za žene
- Kampanja za povećanje vidljivosti projekta, promicanje međusektorske i unutarsektorske suradnje na socijalnom uključivanju te promicanje ravnopravnosti spolova kroz zagovaranje i lobiranje
- Osnivanje i rad socijalne zadruge za ekonomsko osnaživanje žena u Lici: „Lička ženska socijalna zadruga“

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Povećana je razina znanja i vještina potrebnih na modernom tržištu rada, odnosno prilikom upuštanja u samostalan poduzetnički pothvat, kao i samopouzdanje dugotrajno nezaposlenih žena u Zadarskoj i Ličko-senjskoj županiji. To se odnosilo na unaprjeđivanje i/ili jačanje kapaciteta žena kroz različite tečajeve posebno prilagođene njihovim potrebama i sposobnostima, što se smatra unaprjeđivanjem ljudskih potencijala te time i strane potražnje na tržištu rada.
- Međusektorska i unutarsektorska suradnja između javnog i privatnog sektora na programima socijalnog uključivanja smatra se dodanom vrijednošću te prilikom za povećanje mogućnosti u zajednicama. Aktivnosti podizanja svijesti i zagovaranja na lokalnoj i nacionalnoj razini utjecale su na institucionalno

jačanje i unaprjeđivanje strane ponude na tržištu rada.

- Stvoreni su preduvjeti za ekonomsko osnaživanje dugotrajno nezaposlenih žena u ratom pogođenim i ruralnim područjima Zadarske i Ličko-senjske županije. Na kraju, aktivnosti umrežavanja i izgradnje partnerstva u socijalnom poduzetništvu i socijalnom marketingu omogućile su praktičnu primjenu rezultata edukacijskih aktivnosti, što je opipljiv primjer inovativnog modela koji bi mogao riješiti probleme te se potencijalno prenositi u druga okruženja koja imaju slične poteškoće.

Ostvarenja:

- Ukupno je bilo 388 sudionika koji su educirani kroz 42 tečaja.
- Aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti: jednosatne TV emisije „Cenzura“, web-stranice projekta, promotivni materijali, javne/ulične aktivnosti, 1 radio spot, 1 okrugli stol, niz medijskih objava.

Značaj projekta

Projekt „Zajedno ka zapošljavanju i socijalnom uključivanju“ osmišljen je i pripremljen na temelju problema koje se njime nastojalo rješavati te konteksta okruženja u kojem se provodio. Projekt je bio relevantan u smislu provedenih aktivnosti i postignutih rezultata. Sve planirane aktivnosti kulminirale su željenim rezultatima. Kvaliteta obrazovnih programa, a posebice zadovoljstvo sudionica, smatra se temeljnim postignućem projekta. Projekt je postigao željenu svrhu te ojačao znanja, vještine i samosvijest dugotrajno nezaposlenih žena iz Zadarske, Ličko-senjske i Šibensko-kninske županije. Kroz projekt je također pružana tehnička pomoć udrugama na lokalnoj razini te poticana njihova međusobna suradnja. Čvrsta suradnja između partnera i izgradnja njihovih kapaciteta doveli su do formiranja kolektivne snage koja je u konačnici olakšala njihovo prepoznavanje u zajednicama te dovela do većeg stupnja razumijevanja od strane lokalnih vlasti. Projekt je također prepoznat u smislu razine uključenosti ciljane skupine i njezinog sudjelovanja u osmišljavanju i provedbi projekta te u smislu visokog stupnja lokalnog vlasništva. Projekt je osmišljen uz pristup „od dna prema vrhu“ te je bio utemeljen na stvarnim potrebama tržišta rada te iskustvu rada lokalnih partnera s nezaposlenim ženama.

Prednosti i inovacije projekta

„Zajedno ka zapošljavanju i socijalnom uključivanju“ bio je složen projekt u kojem je u obzir uzeta izgradnja kapaciteta, kampanja zagovaranja te uspostava inovativnog koncepta – ženskog socijalnog poduzetništva. Projekt je ponudio stotinama dugotrajno nezaposlenih žena u Zadarskoj, Ličko-senjskoj i Šibensko-kninskoj županiji mogućnost odlaska iz „kućnog geta“ te boljeg uključivanja u društvo. Ponudio je ženama opipljive vještine relevantne za povećanje njihove zapošljivosti. Što je još važnije, znatno je povećao njihovo samopouzdanje i motivaciju. Projekt je pokazao značajnu promjenu u smislu načina na koji se žene doživljavaju i kako se osjećaju u vezi sebe. Uočeno je značajno osnaživanje žena – povećala se njihova motiviranost za sudjelovanje u radu lokalnih udruga, samozapošljavanje, traženje posla te rad u socijalnoj zadruzi. Navedeni aspekti predstavljaju plodno tlo za daljnji rast kapaciteta žena u Lici, što bi također moglo općenito potaknuti jačanje njihovog položaja na tržištu rada u cjelini. Na kraju, no ne i najmanje važno, projekt je osigurao tehničku pomoć lokalnim udrugama i potaknuo njihov razvoj.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Lička ženska socijalna zadruga predstavlja praktičnu primjenu općih ideja projekta, no radi se i o stvarnoj prilici za žene da se zaposle i zarađuju vlastite prihode. Osnovana socijalna zadruga pokazuje snažnu institucionalnu održivost te najvidljiviji ishod ovog projekta, s obzirom na to da svim ženama s područja provedbe projekta omogućuje prilike za zapošljavanje kroz samozapošljavanje i proizvodnju za zadrugu. Svi konzultirani dionici, posebice predstavnici jedinica lokalne samouprave, vide ovu poduzetničku udrugu ne samo kao mjesto gdje brojne marginalizirane nezaposlene žene mogu stjecati prihode nego i kao inovativan model koji se može primijeniti na drugim područjima te djelovati kao regionalni pokretač rasta u cjelini.

Nakon završetka projekta provedeno je nekoliko inicijativa za jačanje Ličke ženske socijalne zadruge kroz razvoj i provedbu dva nova projekta: tijekom razdoblja od travnja 2013. do studenog 2014. razvijen je jedan novi²⁰

²⁰ Projekt je proveden u okviru programa dodjele bespovratnih sredstava "Uspostava podrške u socijalnom uključivanju i zapošljavanju socijalno ugroženih i marginaliziranih skupina - 2. faza", br. ugovora IPA4.1.2.1.05.01.c05

projekt te je proveden u predmetnom području; u razdoblju 2014. – 2015. jedan novi projekt još uvijek je u provedbi²¹ u predmetnom području. Oba projekta utemeljena su na pozitivnom iskustvu iz opisanog projekta.

Naučene lekcije

Projekt se temelji na „široj slici“ i općoj viziji programa Cenzura Plus u području osnaživanja žena i razvoja Like. Jasno je da je Lika među najnerazvijenijim regijama u Hrvatskoj te da je nužno poticati ruralni razvoj koji će generirati rast životnog standarda. Ideja o diversifikaciji ličke ekonomije (posebice na temelju poljoprivrede) usmjerenoj više na usluge i malo poduzetništvo (npr. turizam) čvrsto je ugrađena u analizu problematike i svrhu projekta.

Priče o uspjehu

Ukupan broj sudionika u projektu bio je 388, i to iz Ličko-senjske, Zadarske i Šibensko-kninske županije, među kojima je bilo 372 žene i 16 muškaraca, 322 dugotrajno nezaposlene osobe, od kojih je 163 bilo starije od 50 godina, uz 290 žena starijih od 40 godina, 95 pripadnika nacionalnih manjina te 123 osobe samo sa završenom osnovnom školom. Ukupno su kroz projekt povećani kapaciteti 254 žene iz ciljane skupine dugotrajno nezaposlenih žena kojima prijeti siromaštvo i socijalna isključenost. To je 13% više od planiranog broja sudionica projektu. Sudjelovale su u 42 tečaja te dobile diplome, čime su povećale svoje radne potencijale. Korisnice su povećale svoju svijest te imaju priliku tražiti posao ili samozapošljavanje u novoj Ličkoj ženskoj socijalnoj zadruzi. Slijedi izjava 45-godišnje sudionice iz Like:

„Ovo je bilo fantastično iskustvo. Iako nisam imala prethodnih iskustava u radu s keramikom i nemam talenta, vrlo sam zadovoljna svojim radom i napretkom. Mislim da su ovi tečajevi keramike neka vrsta psihičkog odmora i opuštanja od stresa za mene. Grupa je funkcionirala odlično i napravili smo neke sjajne stvari. Učitelj je također bio vrlo zadovoljan s nama. Sada je važno nastaviti s onim što smo ovdje započeli. Bilo bi sjajno kad bi se naši proizvodi mogli prodavati putem zadruge.“

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Udruga za promicanje ljudskih prava i medijskih sloboda CENZURA PLUS
Puna poštanska adresa	Šetalište Bačvice 10 21000 Split Hrvatska
Adresa e-pošte	udruga.cenzura@st.t-com.hr
Internetske stranice	www.cenzura.hr www.curly-sheep.com
Broj telefona i faksa	Tel./faks: +385 21 489 167
Osoba za kontakt:	Zeljana Buntić-Pejaković, izvršna direktorica

²¹ Projekt je proveden u okviru programa dodjele bespovratnih sredstava "Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici", br. ugovora IPA4.1.2.3.01.01.c14.

„Tečaj keramike“

„Tečaj informatike“

„Završetak tečaja jezika“

Prilog 2. Mladi na tržištu rada, EuropeAid/129227/M/ACT/HR

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 1.1 POTPORA U OSMIŠLJAVANJU I PROVEDBI AKTIVNE I PREVENTIVNE POLITIKE NA TRŽIŠTU RADA
Program dodjele bespovratnih sredstava	MLADI NA TRŽIŠTU RADA EUROPEAID/129227/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.1.1.02.02.c07
Naziv projekta	Operativna grupa za zapošljavanje mladih
Nositelj projekta	PRONI Centar za socijalno podučavanje
Partner/i	HZZ Područni ured Osijek HZZ Područni ured Vukovar HZZ Područni ured Sisak Volonterski centar Osijek
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Osijek Županija: Osječko-baranjska
Mjesto provedbe ²²	Osječko-baranjska, Vukovarsko-srijemska i Sisačko-moslavačka županija
Trajanje projekta	Od 03.05.2011. do 02.05.2012.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	99.638,25 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Predloženim projektom nastojalo se povećati osobni angažman nezaposlenih mladih Osječko-baranjske, Vukovarsko-srijemske i Sisačko-moslavačke županije u aktivnostima samostalnog razvoja. Na ovaj način nezaposleni mladi u navedenim županijama mogli bi povećati svoje prilike za integraciju na tržište rada i socijalno uključivanje. U vrijeme razvoja ovog projekta, tržište rada u navedenim županijama imalo je potrebu za zaposlenicima s naprednim i poboljšanim vještinama te znanjem iz različitih područja. U tom kontekstu, nezaposleni mladi u navedenim županijama nisu odgovarali zahtjevima tržišta rada te se u većini slučajeva radilo o marginaliziranim nezaposlenim osobama u nepovoljnom položaju. Glavni razlozi odnose se na manjak određenih vještina i iskustva. Također, mladi ljudi iz ovih županija ne posjeduju osnovne vještine kako bi sudjelovali na tržištu rada. Kao rezultat gore navedenog te s malim šansama za zapošljavanje, mladi ljudi u Osječko-baranjskoj, Vukovarsko-srijemskoj i Sisačko-moslavačkoj županiji izgubili su motivaciju za ulaganje u vlastiti razvoj i napredak. To je u ovim županijama rezultiralo mladim ljudima koji su postali društveno isključeni – smanjena je razina njihove poslovne motivacije kao i spremnosti za uključivanje na lokalno tržište rada i u zajednicu.</p> <p>U skladu s gore navedenim, projektni partneri odlučili su pripremiti i provesti projekt kojim bi se nastojalo pronaći rješenje za probleme nezaposlenosti mladih u Osječko-baranjskoj, Vukovarsko-srijemskoj i Sisačko-moslavačkoj županiji.</p>	
Opći cilj	
Povećati razinu zapošljavanja nezaposlenih mladih iz županija s najvećim stopama nezaposlenosti kako bi im se	

²² Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

omogućio lakši ulazak na tržište rada i socijalno uključivanje u Osječko-baranjskoj, Vukovarsko-srijemskoj i Sisačko-moslavačkoj županiji.

Specifični cilj

Podržati i izgraditi kapacitete (vještine, znanja i iskustva) nezaposlenih mladih i onih koji po prvi puta traže posao, koristeći međusektorski partnerski pristup u provedbi inovativnih metoda informiranja, savjetovanja, posebno kreiranih treninga te pružanja i promoviranja radnog iskustva izvan redovnog zaposlenja.

Ciljane skupine

Nezaposleni mladi iz županija s najvećom stopom nezaposlenosti – Osječko-baranjska, Vukovarsko-srijemska i Sisačko-moslavačka, s manjom razinom kvalificiranosti i vještina te bez radnog iskustva. Mladi između 15 i 24 godine koji su često manje informirani i imaju potrebu za podrškom u traženju informacija, savjetovanju i sudjelovanju u neformalnim edukacijama.

Krajnji korisnici

- Potencijalni poslodavci iz ciljanih županija, korisnici usluga HZZ-a
- Prijatelji i obitelji pripadnika ciljane skupine, ljudi koji su najbliži ciljanoj skupini
- Organizacije civilnog društva koje rade s mladima, posebno info centri za mlade
- Lokalne institucije u ciljanim županijama
- Šira javnost

Ključne aktivnosti

- Provedba informativnih sastanaka i pojedinačnih savjetovanja od strane Operativne grupe za zapošljavanje mladih
- Planiranje i provedba prilagođene radionice „Škola životnih vještina“
- Provedba edukacija za stjecanje ECDL diplome te iz područja upravljanja projektnim ciklusom
- Omogućavanje radnog iskustva kroz edukaciju i mentorstvo volonterskih timova Info-centra za mlade
- Javna promotivna kampanja

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Uspostavljen je sustav međusobne podrške i razmjene između partnera uključenih u akciju.
- Osnovana je funkcionalna Operativna grupa za zapošljavanje mladih, sadržana od 3 tima (1 voditelj iz Info-centra za mlade i 1 savjetnik iz HZZ-a na svakoj lokaciji); mladi iz ciljane skupine obaviješteni su o mogućnosti sudjelovanja na informativnim sastancima i pojedinačnim savjetovanjima u Info-centrima za mlade; povećana je svijest javnosti o projektu i aktivnostima.
- Podignuta je razina profesionalnog usmjerenja i informiranosti mladih o tržištu rada u sklopu Info-centra za mlade u Osijeku, Vukovaru i Sisku; kroz 20 provedenih informativnih sastanaka, 228 mladih dobilo je najprimjerenije i najtočnije informacije o potrebama i prilikama tržišta rada.
- Podignuta je razina savjetovanja mladih i posredovanja radnih mjesta unutar lokalnih Info-centara za mlade u Osijeku, Vukovaru i Sisku; 173 mlade osobe osnaženo je i upućeno kako pronaći posao
- Pripremljena su i provedena 3 ciklusa radionice „Škola životnih vještina“ – 44 mlade osobe pohađale su radionicu i dobile certifikat.
- Uspješno je proveden ECDL tečaj u Osijeku, Vukovaru i Sisku - 85 pripadnika ciljane skupine dobilo je ECDL Start diplomu.
- 56 pripadnika ciljane skupine završilo je radionicu „Upravljanje projektnim ciklusom“ te je dobilo certifikate; izrađeno je 10 konceptualnih bilješki projekata.
- 116 poslodavaca kontaktirano je i informirano o dodatnim načinima stjecanja profesionalnog iskustva mladih kroz aktivnost „Info-dani za poslodavce“ u sklopu kojeg je održan okrugli stol „Kako pronaći prvi posao kada je uvjet prethodno radno iskustvo“.
- Osnovani su volonterski timovi od 20 volontera u Info-centrima za mlade u Osijeku, Vukovaru i Sisku;

razvijene su i provedene 3 radionice „Kako biti dobar volonter“ i 3 uvodne radionice „Moje radno okruženje“.

- Omogućeno je 6 mjeseci radnog iskustva za 14 mladih osoba koje prvi puta traže posao i mladih s ograničenim radnim iskustvom kroz mentorstvo procesa stjecanja radnog iskustva volontera u Info-centrima za mlade koje je zapisano u dokumente volontera.

Ostvarenja:

- Aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti: 3000 letaka i 200 plakata, objavljivanja na web stranicama partnerskih institucija kao i u društvenim medijima

Značaj projekta

Mladi ljudi bez radnog iskustva imali su koristi od projekta zbog priznanja njihovog volonterskog angažmana kao relevantnog radnog iskustva. Osim toga, vježbajući pisanje CV-a te aktivno i uspješno traženje posla putem interneta, pripadnici ciljane skupine povećali su kapacitete zaposlenja. Kao jedan od ishoda projekta, tako stvoreni kurikulum može se koristiti u drugim dijelovima Hrvatske i inozemstvu gdje su nezaposleni ljudi, a pogotovo osobe koje prvi puta traže posao, već duže vrijeme nezaposleni.

Šira javnost imala je koristi od konkretnih primjera dobre prakse u vezi rješavanja problema nezaposlenosti mladih kroz međusektorsko partnerstvo te od upoznavanja sa značajem aktivnog sudjelovanja i integracije mladih na tržište rada te njihovog socijalnog uključivanja u Osječko-baranjskoj, Vukovarsko-srijemskoj i Sisačko-moslavačkoj županiji.

Širom ciljanih županija, s posebnim naglaskom na potencijalne poslodavce, projekt je imao utjecaj na pokretanje procesa aktivnog sudjelovanja mladih ljudi u Osječko-baranjskoj, Vukovarsko-srijemskoj i Sisačko-moslavačkoj županiji podizanjem svijesti o zapošljavanju mladih s radnim iskustvom izvan konvencionalnog posla, pogotovo kada se radi o onima koji prvi puta traže posao, te o važnosti aktivnog sudjelovanja mladih na tržištu rada.

Prednosti i inovacije projekta

Kroz provedbu dvije uvodne radionice: „Kako biti dobar volonter“ i „Moje radno okruženje“, 20 volontera je educirano te im je omogućeno lakše sudjelovanje u volonterskom radu. Provedbom „Mentoriranog volontiranja“ omogućeno je radno iskustvo mladima koji prvi puta traže posao i mladima s ograničenim radnim iskustvom. Poslodavci zahtijevaju radno iskustvo, ali je mogućnost dobivanja prvog radnog iskustva kroz zapošljavanje slaba. Kroz 6 mjeseci iskustva u PRONI Centru, 14 volontera dobilo je priliku razviti širok raspon vještina i kompetencija, ovisno o njihovim osobnim potrebama i otvorenosti za nova znanja. Kao dodatnu vrijednost projekta, potrebno je istaknuti kako su 3 aktivnosti organizirali volonteri, tijekom kojih su stekli vrlo važne organizacijske vještine. Budući kako se radilo o osobama koje prvi puta traže posao, stjecanje radnih navika također je bilo od velike važnosti. Primili su pismene certifikate o stečenim vještinama, provedenom vremenu i poslu koje je zapisano u dokumente volontera. U kasnijoj fazi to će svakako motivirati poslodavce da priznaju to iskustvo relevantnim. Zadovoljstvo volontera vidljivo je u činjenici da su ostajali duže nego što je bilo potrebno dok neki od njih i dalje volontiraju u Info-centru za mlade. Njihov volonterski rad pomogao je u kvalitativnoj provedbi ovog projekta.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Mogućnost financiranja aktivnosti nadogradnje ovog projekta leži u činjenici kako su Info-centri za mlade uključeni u proračune lokalne uprave u Osijeku, Vukovaru i Sisku kao i u Ministarstvu socijalne politike i mladih, kroz provedbu Nacionalnog programa za mlade. Partneri projekta, HZZ PU Osijek, Vukovar i Sisak, imaju značajnu ulogu u provedbi projekta kao i u aktivnostima nadogradnje. To su javne institucije koje imaju resurse za provedbu projekata i mjera, posebno onih vezanih uz probleme nezaposlenosti mladih, iz državnog proračuna kao i iz EU fondova. Partner Volonterski centar također je osigurao institucionalna sredstva podrške za promoviranje volontiranja od Ministarstva socijalne politike i mladih. Postojeće strukture omogućit će nastavak aktivnosti nadogradnje. Ova metoda rada u obliku Operativne grupe za zapošljavanje mladih u Hrvatskoj je inovativna, ali se oslanja na prenošenje iskustava iz zemalja EU-a te kao takva predstavlja učinak umnožavanja.

Naučene lekcije

Rad s odabranim partnerima donio je novo iskustvo u provedbi projekata. To je pomoglo partnerima podijeliti i razmijeniti različite stilove rada, načine razmišljanja i metoda u provedbi projekta. To je rezultiralo uspostavom

mnogih novih odnosa kao i novim mogućnostima za daljnju suradnju. Također, udruživanjem napora, znanja i stručnosti partnera, ali i drugih sudionika iz ciljanih županija, eksperimentiralo se na novim metodama rada. Za neke predstavnike organizacijskih partnera (Osijek, Sisak) ovo je bilo prvo iskustvo rada na EU projektu.

Priče o uspjehu

Odnos između projektnog tima i pripadnika ciljane skupine bio je na vrlo profesionalnoj razini. Važno je istaknuti kako projekt ne bi postigao zadane ciljeve bez izgradnje otvorenog i prijateljskog, ali u isto vrijeme i profesionalnog odnosa. Mladima je svakako potreban individualni pristup koji oni vrlo cijene. Stoga su svi članovi projektnog tima uspostavili dobre odnose s pripadnicima ciljanih skupina te su počeli s procedurom informiranja, motiviranja i odabira pripadnika ciljane skupine. Takav odnos uspostavljen je kroz individualni i grupni pristup provedbom informativnih sastanaka, pojedinačnog savjetovanja, radionica, treninga. Dodatna motivacija i podrška dana je nekim pojedincima iz ciljane skupine što je rezultiralo njihovom interesu za sudjelovanje u različitim aktivnostima i projektima, neovisno o trenutnom projektu. Poseban odnos uspostavljen je s volonterima kroz mentorski proces volontiranja u Info klubovima za mlade.

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	PRONI Centar za socijalno podučavanje
Puna poštanska adresa	Šetalište P. Preradovića 7 31 000 Osijek Hrvatska
Adresa e-pošte	osijek@proni.hr
Internetske stranice	www.proni.hr
Broj telefona i faksa	Tel: 031 207 428 Fax: 031 207 427
Osoba za kontakt	Sanja Vuković-Čović, izvršna direktorica

„Info dan u Osijeku“

„Individualna podrška”

Opće informacije	
Mjera IPA HRD OP	MJERA 1.1 POTPORA U OSMIŠLJAVANJU I PROVEDBI AKTIVNE I PREVENTIVNE POLITIKE NA TRŽIŠTU RADA
Program dodjele bespovratnih sredstava	MLADI NA TRŽIŠTU RADA EUROPEAID/129227/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.1.1.02.02.c08
Naziv projekta	We Know How
Nositelj projekta	Centar tehničke kulture Rijeka
Partner/i	Hrvatski zavod za zapošljavanje - Područni ured Rijeka, Hrvatska gospodarska komora - Županijska komora Rijeka, Obrtnička komora Primorsko-goranske županije, RRA Porin, Društvo za kibernetiku psihoterapije Rijeka, Udruga za kreativni razvoj Slap
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Rijeka Županija: Primorsko-goranska
Mjesto provedbe ²³	Primorsko-goranska županija Rijeka Osječko-baranjska županija Karlovačka županija
Trajanje projekta	Od 03.05.2011. do 02.05.2012.
Ukupna vrijednost projekta U eurima	115.610,11 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Stopa nezaposlenosti, kao makroekonomski faktor, postala je glavni problem u Hrvatskoj kao i u Primorsko-goranskoj županiji tijekom prošlog desetljeća. Prema Državnom zavodu za statistiku, stopa registrirane nezaposlenosti u Hrvatskoj u prosincu 2009. iznosila je 16,7%, što je najviša registrirana stopa nezaposlenosti od početka 2007. godine. U prosincu 2009., 63% svih nezaposlenih u Primorsko-goranskoj županiji bile su osobe sa završenom srednjom školom, kvalificirani i visoko kvalificirani radnici. U usporedbi s 2008. godinom, stopa nezaposlenosti tih skupina bila je viša za 11%. Stoga je svrha projekta bila omogućiti zapošljavanje i samozapošljavanje mladih ljudi. Među najbitnijim potrebama mladih nezaposlenih osoba je pronalaženje posla u struci, odnosno posla koji je prikladan njihovim sposobnostima i karakteristikama. Pored toga, njihova želja je napredovati u toj karijeri, imati osjećaj profesionalnog uspjeha te biti prihvaćeni u društvu. U tom pogledu, svrha projekta je usmjeravanje na sljedeće specifične probleme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedovoljna količina općeg poslovnog znanja zahtijevanog od strane poslodavaca, • nedostatak podrške iz okoline za daljnji profesionalni razvoj, • nedostatak poticaja za zapošljavanje mladih osoba, pogotovo onih bez radnog iskustva, • nedovoljna promidžba poduzetništva među mladim osobama. 	
Opći cilj	
Smanjenje nezaposlenosti mladih osoba te kvalificiranih i visoko kvalificiranih osoba (između 15 i 24 godine) i poticanje socijalnog uključivanja gore navedenih kategorija u Primorsko-goranskoj županiji	

²³ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

<p>Specifični cilj</p> <p>Usvajanje praktičnog znanja i vještina u skladu s potrebama modernog poslovanja i zahtjevima tržišta za 60 nezaposlenih osoba između 15 i 24 godine u razdoblju od 12 mjeseci i uključivanje društveno hendikepiranih i onesposobljenih u cilju bržeg zapošljavanja.</p>
<p>Ciljane skupine</p> <p>Ciljana skupina uključivala je 60 dugoročno nezaposlenih mladih osoba od 15 do 24 godine, kvalificiranih, visoko kvalificiranih ili sa završenom srednjom školom, 34 žene i 26 muškaraca.</p>
<p>Krajnji korisnici</p> <p>Poslodavci i društvo Primorsko-goranske županije.</p>
<p>Glavne aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planiranje edukacijskih modula • Odabir sudionika • Provedba treninga i psihološke podrške mladima • Promidžba projekta • Sajmovi zapošljavanja • Daljnji nastavak treninga • Ocjena projekta
<p>Ostvarenja i rezultati</p> <p>Rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poboľšana je računalna pismenost mladih - 60 ljudi je obučavano, 57 osoba dobilo je ECDL diplome • Poboľšane su jezične vještine poslovnog engleskog ciljane skupine • Poboľšana je poduzetnička kultura mladih • Povećana je svijest društva o nezaposlenosti mladih • Poboľšane su veze između potencijalnih poslodavaca i nezaposlenih mladih • Povećana je spremnost poslodavaca Primorsko-goranske županije da zaposle mlade - 5 mladih ljudi zaposleno je 3 mjeseca nakon završetka projekta <p>Ostvarenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pripremljena su i podijeljena 72 kompleta materijala za obuku uključujući kurikulume, USB stikove, kemijske olovke, ECDL knjige • Održano je 320 sati radionica • Održana su 45 pojedinačna savjetovanja • 77 poslodavca uključeno je u provedbu projekta • 52 mlade osobe posjetile su sajmove poslova • Povećanje informiranja i vidljivosti:: razvijena je internetska stranica, 1000 letaka, 500 plakata, 300 brošura, 4 medijska članka
<p>Značaj projekta</p> <p>Projekt je temeljen na edukacijskoj metodologiji visoke kvalitete koja je ranije testirana od strane projektnih partnera kroz nekoliko edukacijskih ciklusa i u nekoliko edukacijskih programa. Spajanjem edukacijskog programa s komponentom socijalnog uključivanja hendikepiranih, onesposobljenih i siromašnih sa skupinom običnih mladih ljudi također tvori uspješan društveni edukacijski alat. Uključivanje mladih ljudi iz svih dijelova županije, što uključuje otoke i planinske dijelove, i plaćanje njihovih troškova prijevoza, doprinijelo je jednakim šansama za edukacijom onih koji žive izvan Rijeke. Primijenjene radne metode ustupile su sudionicima nova znanja i vještine kao i nove načine razmišljanja, procjenjivanja i rješavanja problema. Interaktivni pristup omogućio je sudionicima</p>

podijeliti svoja mišljenja i dobiti povratne informacije od njihovih obučavatelja. Osobni kontakt s lokalnim poduzetnicima omogućio je sudionicima razgovarati s potencijalnim budućim zaposlenicima u opuštenoj atmosferi.

Kao rezultat provedbe projekta, 5 mladih osoba zaposleno je u prva 3 mjeseca nakon završetka projekta dok je jedan sudionik pokrenuo vlastitu tvrtku.

Prednosti i inovacije projekta

Postignute su sljedeće glavne prednosti projekta:

- ponuđen je alternativni model (samo)zapošljavanja kroz sistematski pristup koji uključuje proces profesionalnog odabira, edukacije, pojedinačnog savjetovanja i promidžbe zapošljavanja, cijelo vrijeme uzimajući u obzir specifične potrebe ciljane skupine projekta;
- kroz projekt se povećala motivacija, samopoštovanje i edukacija mladih, dugoročno nezaposlenih pojedinaca, što je rezultiralo poboljšanjem kvalitete njihovog života;
- kroz projekt se u financijskom smislu pomoglo onima koji su pronašli posao;
- postignuta je bolja profesionalna sposobnost kroz edukacijski program, mentorstvo i savjetovanje;
- uloženi su napor u stvaranje pozitivnog učinka na promjenu javnog mišljenja u vezi zapošljavanja mladih ljudi u posebnim uvjetima - dugoročna nezaposlenost ili bez radnog iskustva.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Centar tehničke kulture Rijeka postavio je zahtjevan plan aktivnosti koji je uključivao nekoliko aspekata tijekom provedbe te je na taj način osigurao održivost i nadogradnju projekta:

- izgradnja infrastrukture koja će omogućiti profesionalniji pristup neformalnoj edukaciji mladih nezaposlenih osoba i onih koji su društveno isključeni;
- izgradnja strateških partnerstva i stvaranje temelja za sudjelovanje javnog, privatnog i civilnog sektora u dugoročnom procesu smanjivanja nezaposlenosti i socijalnog uključivanja ciljane skupine;
- razvoj metodologije obučavanja znanja u: ICT obuci nadograđenom s poduzetništvom; marketingu; aktivnom traženju posla; poslovnom engleskom jeziku; kreativnim radionicama; forum-kazalištima kao načinom poboljšanja komunikacijskih vještina i povećavanja poslovne motivacije; edukaciji temeljenoj na zadacima;
- partneri koji su sudjelovali u edukacijskom dijelu projekta poboljšali su svoju metodologiju rada te su stvorili partnerstva koja su primijenili u nekoliko novih projekata; kroz sve projekte težilo se omogućavanju zapošljavanja skupina u nepovoljnom položaju kroz direktno mentorstvo i podučavanje ili kroz razvoj društvenih poduzeća kao legalnih formi za zapošljavanje skupina u nepovoljnom položaju; projekti su financirani putem IPA-e HRD OP 2007.-2013., IPA-e CBC Slovenija – Hrvatska, lokalnih partnerstva za zapošljavanje i dr.

Naučene lekcije

Rezultat projekta „We Know How” su mnoga nova iskustva i informacije o potrebama zapošljavanja mladih osoba, posebno mladih osoba bez radnog iskustva. Također su istaknute potrebne promjene u edukacijskom sustavu kako bi se omogućile specifične i korisne vještine u raznim područjima. Neka od tih područja su: razvoj poduzetništva, napredna računalna pismenost, napredne vještine stranog jezika (poslovni engleski), komunikacijske vještine i vještine aktivnog pronalaženja posla. Nažalost, spomenuta znanja i vještine nisu dovoljno integrirane u edukacijski sustav, ali su prepoznate od strane ljudi sa završenom srednjom školom kao bitne za ulazak na tržište rada, kako u zapošljavanju tako i u samozapošljavanju. Ovaj projekt pomogao je povećati svijest društva o značaju zapošljavanja mladih te pogotovo zapošljavanju mladih bez radnog iskustva.

Partnerstvo između javnih institucija, privatnih organizacija i OCD-a također je donijelo novu perspektivu u pozicioniranju vodećeg partnera ne samo kao ključnog pružatelja usluga specifičnoj ciljanoj skupini, već kao koordinirajućeg tijela koje povezuje i pokreće partnerstva lokalnog tržišta rada, što je još važnije. S druge strane, umrežavanje koje su ostvarili sudionici i poduzetnici korisno je za poboljšanje lokalnog tržišta rada.

Priče o uspjehu

Kristijan Vulinović, mladić iz Kraljevice

Gospodin Kristijan Vulinović, mladić iz Kraljevice, bio je nezaposlen kada se pridružio projektu. Trenutno je

student. Unutar projekta sudjelovao je na raznim obukama kako bi povećao mogućnost zapošljavanja te na taj način zajamčio lakši ulazak na lokalno tržište rada. Također je primio individualnu podršku za povećavanje poslovne motivacije te izbjegavanje društvenog isključivanja. Zatim je sudjelovao u poduzetničkim aktivnostima kao i u radionicama o volontiranju. U spomenutom kontekstu, projekt je za njega bio vrlo važan. Ovdje možete pročitati njegove povratne informacije o projektu:

„Kroz projekt sam naučio mnogo korisnih sadržaja, poput poslovne komunikacije na engleskom jeziku, komunikacije s medijima, korištenja alata iz programskog paketa Microsoft Office te mnogo drugih stvari. Osim toga, stekao sam mnoga nova poznanstva s ljudima sličnih interesa.“

Jasmina Dizdarević, mlada žena iz Rijeke

Gospođica Jasmina Dizdarević iz Rijeke bila je nezaposlena kada se pridružila projektu. Trenutno je studentica. Unutar projekta sudjelovala je na raznim obukama kako bi povećala mogućnost zapošljavanja te na taj način lakše ušla na lokalno tržište rada. Također je primila individualnu podršku za povećanje poslovne motivacije te izbjegavanje marginalizacije. Zatim je sudjelovala u poduzetničkim aktivnostima. U spomenutom kontekstu, projekt je za nju bio važan. Ovdje možete pročitati njene povratne informacije o projektu:

„S ECDL-om sam jako zadovoljna i komunikacijsko-motivacijske radionice bile su interesantne i inovativne, a druženje i upoznavanje ljudi koji su uspješno započeli nove poslovne poduhvate bilo je korisno.“

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Centar tehničke kulture Rijeka
Puna poštanska adresa	Školjić 5d, 51000 Rijeka Hrvatska
Adresa e-pošte	ctk.rijeka@ri.t-com.hr
Internetske stranice	www.ctk-rijeka.hr www.ctk-rijeka.hr/wkh/
Broj telefona i faksa	Tel: 051 327 183 Tel: 051 327 187 Fax: 051 338 531
Osoba za kontakt	Olivera Stanić, izvršna direktorica

„ECDL obuka“

„Forum-kazalište“

Opće informacije	
Mjera IPA HRD OP	MJERA 1.1 POTPORA U OSMIŠLJAVANJU I PROVEDBI AKTIVNE I PREVENTIVNE POLITIKE NA TRŽIŠTU RADA
Program dodjele bespovratnih sredstava	MLADI NA TRŽIŠTU RADA EUROPEAID/129227/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.1.1.02.02.c10
Naziv projekta	Volonterski centri - spona između volonterstva i zapošljivosti mladih
Nositelj projekta	Udruga za razvoj civilnog društva SMART
Partner/i	Udruga MI, Split Volonterski centar Osijek Volonterski centar Zagreb Grad Rijeka
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Rijeka Županija: Primorsko-goranska
Mjesto provedbe ²⁴	Primorsko-goranska županija Splitsko-dalmatinska županija Osječko-baranjska županija Grad Zagreb
Trajanje projekta	Od 03.05.2011. do 02.05.2012.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	129.244,23 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Prema statističkim podacima iz siječnja 2010. godine, prosječna stopa nezaposlenosti mladih u Hrvatskoj iznosila je 27%. Brojke za ciljane županije bile su sljedeće: Primorsko-goranska – 26,8%; Osječko-baranjska - 29,5%; Splitsko-dalmatinska 26,8%; Zagrebačka, uključujući Grad Zagreb – 26,08%. Uzimajući u obzir <i>Eurostat</i>, navedene brojke neke su od najviših stopa nezaposlenosti mladih u Europi u 2010. godini. Također, u isto vrijeme postoji značajan problem profesionalne neusklađenosti između ponude i potražnje radne snage. U većini slučajeva obrazovna postignuća nisu jedini kriterij za zapošljavanje, već je veliki naglasak stavljen na radno iskustvo. Još jedan ozbiljan problem dugoročna je nezaposlenost mladih što s vremenom vodi prema individualnom gubitku učinkovitosti i vještina te manjoj mogućnosti zapošljavanja. Zbog svega navedenog, morali su se započeti novi pristupi i inicijative u cilju porasta zapošljavanja mladih. Koncept volonterstva jedan je od onih napora koji trebaju biti dalje korišteni u smislu poboljšavanja zapošljivosti nezaposlenih mladih osoba. Volontiranje u neprofitnom sektoru ima potencijal biti čvrsti pravac kako bi se stekle i poboljšale razne sposobnosti, znanja, vještine i stavovi, posebno uzimajući u obzir kako karijere mladih osoba danas postaju raznolike. Kvantitativno istraživanje <i>Volonterstvo i razvoj zajednice</i> pokrenuto od strane SMART-a na slojevitom uzorku pojedinaca Primorsko-goranske županije tijekom 2006./2007. godine, potvrdilo je potencijal volonterstva u neprofitnom sektoru u pogledu razvijanja ključnih profesionalnih vještina (takozvane „tvrde“ i „meke“ vještine) mladih osoba te zatim i priznavanja tih vještina i profesionalnog iskustva dobivenih kroz volontiranje od strane poslodavaca u drugim sektorima.</p>	
Opći cilj	

²⁴ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

Povećati zapošljivost i fleksibilnost mladih u Hrvatskoj

Specifični ciljevi

- U potpunosti iskoristiti postojeće resurse u području volonterstva u Hrvatskoj u cilju većih izgleda zapošljavanja nezaposlenih mladih
- Omogućiti razvoj specifičnih kapaciteta neprofitnih organizacija (NPO) uključujući jedinice lokalne/regionalne samouprave i zavode za zapošljavanje u cilju donošenja raznolikih mjera koje bi mogle olakšati ulaz nezaposlenih i neaktivnih mladih na tržište rada

Ciljne skupine

- **Primarna ciljana skupina:** 80-100 nezaposlenih mladih između 18 i 29 godina koji pripadaju specifičnoj ciljanoj skupini dugoročno nezaposlenih mladih i nezaposlenih mladih bez radnog iskustva u Hrvatskoj
- **Sekundarna ciljana skupina:** 40-60 neprofitnih organizacija uključujući jedinice lokalne/regionalne samouprave i zavode za zapošljavanje zainteresirane za izgradnju okvira za volontiranje kao i za razvijanje volonterskog radnog plasmana nezaposlenih mladih

Krajnji korisnici

- Nezaposlene i neaktivne mlade osobe u Hrvatskoj suočene s određenim problemima u vezi ulaska i integracije na radno tržište
- Potencijalni poslodavci (jedinice lokalne samouprave, neprofitni sektor)
- Zavodi/uređi za zapošljavanje

Ključne aktivnosti

- **KOMPONENTA 1. Uključivanje volontera i NPO centar karijera**
(regrutiranje nezaposlenih mladih, obučavanje nezaposlenih mladih - osnove volonterstva, razvijanje organizacijskih vještina nezaposlenih mladih, sudjelovanje volontera - nezaposleni mladi u međunarodnim programima obuke)
- **KOMPONENTA 2. Smještanje volontera u neprofitne organizacije uključujući jedinice lokalne/regionalne samouprave** (selekcija i obuka pružatelja volonterskog plasmana, provedba volonterskog plasmana, nadgledanje i podrška/mentorstvo u procesu provedbe volonterskog plasmana, sastanak završne procjene obuke s pružateljima volonterskog plasmana i volontera - nezaposlenih mladih)
- **KOMPONENTA 3. Jačanje suradnje između regionalnih Volonterskih centara i Zavoda za zapošljavanje** (simpozij: „Volontiranje i zapošljivost“, smjernice za nezaposlene mlade)

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Mlade nezaposlene osobe poboljšale su specifične sposobnosti, znanja, vještine i stavove potrebne za uspješan radni plasman u neprofitnom sektoru.
- Povećano je znanje NPO-a u vezi postavljanja/planiranja/provedbe volonterskog plasmana kako bi nezaposlenim mladim osobama osigurali okruženje pogodno za učenje.
- Povećano je razumijevanje među raznim sudionicima o demonstriranom specifičnom značaju te je odgovoreno na izazove/koristi volontiranja u procesu povećavanja radnog iskustva nezaposlenih mladih.

Ostvarenja:

- Razvijeno i distribuirano 1000 primjeraka smjernica za nezaposlene mlade
- Proveden 1 simpozij
- Aktivnosti informiranja i vidljivosti

Značaj projekta

Kao rezultat provedenog projekta, nezaposleni mladi postali su svjesni kako volontiranje može biti efikasan put prema stjecanju vještina i znanja što može povećati zapošljivost. Volontiranje je također pomoglo mladim osobama u stjecanju potrebnog radnog iskustva koje je vrlo važno za integraciju na tržište rada. Učenje i razmjena informacija ne samo da je vodilo prema poboljšanoj zapošljivosti mladih osoba već prema raznovrsnim karijerama.

Kroz projekt je također omogućen bolji pristup novim mrežama ljudi i informacija te povećana mogućnost pristupa novim prilikama i samopoštovanje ciljane skupine.

Preko predstavnika obrazovnog procesa, neprofitne organizacije (što uključuje jedinice lokalne i regionalne samouprave) stekle su znanja i vještine u organiziranju efikasnih programa volonterskog plasmana prateći osnovna načela volonterskog ciklusa upravljanja. Štoviše, pružatelji programa volonterskog plasmana prihvatili su svoj udio u povećavanju zapošljivosti mladih osoba, predstavnika ciljane skupine. U tom kontekstu, uspostavljeni su mehanizmi međusektorske suradnje u bavljenju nezaposlenosti mladih.

Prednosti i inovacije projekta

Važan ispit za razne inovacije/moderne metodologije jest koliko učinkovito i koliko brzo institucija/organizacija može povećati bilo koju inovaciju u tehničkom i upravljačkom kapacitetu. Udruga SMART, zajedno s partnerima, imala je jedinstvenu priliku u pogledu daljnjeg povećavanja aktivnosti s inovativnim elementima vezanih uz učenje odraslih osoba i smjernice zapošljavanja. Ovaj projekt bio je korak pripreme za pokretanje inicijativa većih razmjera u drugim županijama temeljenih na razvoju inovativnih i prilagođenih programa volonterskog plasmana, koji će uključivati teme poput:

- volonterstva kao načina premošćivanja generacijskog jaza i izgradnje relevantne solidarnosti, socijalne kvalitete života na lokalnoj razini,
- volonterstva kao mehanizam za promoviranje međukulturalnog dijaloga i europskih vrijednosti,
- planiranja raznolikih prilagođenih programa obuke o upravljanju volonterima/općim volonterskim pitanjima za specifične ciljane skupine.

Također, aktivnosti koje su provedene u ovom projektu ne bi samo mogle biti prenijete na druge županije, već bi lako mogle obuhvatiti druge društveno isključene ciljane skupine suočene s dugoročnom nezaposlenošću. Tijekom razdoblja provedbe ovog projekta, izrađen je mehanizam/alat za mjerenje volonterstva kao i volonterskog portfelja. Ministarstvo socijalne politike i mladih u kasnijoj je fazi daljnje razvilo te alate kako bi bili nacionalno prepoznati.

Održivost i aktivnost nadogradnje

Od svog osnutka, SMART je postala održiva organizacija koja ojačava neprofitne organizacije, neformalne skupine i predstavnike različitih sektora (posebno lokalne samouprave). Ovi naponi nadopunjeni su razvojem pristupa s više sudionika (neprofitne organizacije, lokalne/državne vlasti i tvrtke). U ovom pogledu projektne su aktivnosti u skladu sa sljedećim strateškim smjernicama SMART-a: „Promicanje volonterstva i filantropije u lokalnim zajednicama“ i „Unaprjeđenje suradničkih procesa u službi održivog lokalnog i regionalnog razvoja“. Zbog toga svi obrazovni alati izrađeni tijekom projekta dostupni su raznim sudionicima. Vještine, znanja, stavovi i „know-how“ premješteni su na područja vezana uz pripremu pomno isplaniranih volonterskih plasmana i koordinaciju tih plasmana u skladu sa zahtjevima „Volonterskog ciklusa upravljanja“. Projektom se također uspostavio mehanizam za međusektorsku suradnju za bavljenje s problemima nezaposlenosti mladih. U tom pogledu, tijekom provedbe projekta ostvarilo se opsežno dijeljenje resursa, znanja, iskustva i provedbe primjera dobre prakse. Kroz ovaj projekt, SMART i projektni partneri promovirali su modele/metode suradnje ključnih lokalnih sudionika koji su presudni u smislu razvoja prikladnih sposobnosti i kvalifikacija u području nezaposlenosti mladih u vezi s upravljanjem volonterima. Zbog toga je izrađen i proveden novi projekt od strane Udruge SMART, Udruge „MI“ (Split) i Volonterskog centra Osijek - ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava IPA4.1.1.1.04.01.c01 „Na putu prema zaposlenju - razvoj novih znanja i vještina visokoobrazovanih nezaposlenih osoba“.

Naučene lekcije

Projektom je istaknut značaj partnerstva, pogotovo u slučaju provedbe inovativnih i prilagođenih akcija na lokalnom tržištu rada u Primorsko-goranskoj županiji. Ta vrsta pristupa u pravilu omogućava održivu kompetitivnost partnerskih organizacija. Primijenjen je prilagođeni pristup svim projektnim aktivnostima.

Logično, uspjeh projekta rezultat je gore objašnjenog stabilnog partnerstva. Također, svaki partner odabran je u skladu sa svojim profilom i iskustvom. Tijekom provedbe projekta, partnerstvo je bilo korektno i uspješno te je nastavljeno nakon završetka projekta.

Priče o uspjehu

Marta Grahovac, mlada žena iz Rijeke

Iako gospođica Grahovac ima više obrazovanje, odlučila se pridružiti projektu kako bi poboljšala svoje vještine zapošljivosti i svoju karijeru. Sudjelovala je na obukama. Gospođica Grahovac također je istaknula kako je projekt bio od velike važnosti za nju jer ne samo da je željela steći nove vještine i znanja, već i upoznati osobe koje se nalaze u sličnoj životnoj situaciji. Kao rezultat toga, ovo iskustvo u potpunosti je ispunilo njena očekivanja:

„Na sudjelovanju u ovom projektu sam upoznala mnoge ljude koji su bili u istoj situaciji kao i ja. Međusobno smo se podržavali, učili i družili se. Sudjelovanje u ovom projektu je bilo izvrsno iskustvo za mene i u potpunosti sam zadovoljna time što sam dobila.“

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Udruga za razvoj civilnog društva SMART
Puna adresa	Blaža Polića 2/4, 51000 Rijeka, Hrvatska
Adresa e-pošte	smart@smart.hr
Internetske stranice	www.smart.hr
Broj telefona i faksa	Tel. 051 332 750 Fax. 051 330 470
Osoba za kontakt	Marta Hauser, voditeljica volonterskog programa

„Certifikacija upravljanja volonterima“

Opće informacije	
Mjera IPA HRD OP	MJERA 1.1 POTPORA U OSMIŠLJAVANJU I PROVEDBI AKTIVNE I PREVENTIVNE POLITIKE NA TRŽIŠTU RADA
Program dodjele bespovratnih sredstava	MLADI NA TRŽIŠTU RADA EUROPEAID/129227/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.1.1.02.02.c13
Naziv projekta	Mladi i socijalno poduzetništvo
Nositelj projekta	Organizacija za građanske inicijative OGI
Partner/i	Hrvatski zavod za zapošljavanje - Područni ured Osijek
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Osijek Županija: Osječko-baranjska
Mjesto provedbe ²⁵	Grad Osijek i Osječko-baranjska županija
Trajanje projekta	Od 03.05.2011. do 02.05.2012.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	85.859,60 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Na kraju veljače 2010. godine 12000 nezaposlenih mladih osoba bilo je prijavljeno u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, Područni ured Osijek. 9327 njih završilo je srednju školu dok su ostali završili osnovnu školu ili nisu imali završenu srednju školu. Jedan od ključnih razloga nezaposlenosti mladih manjak je radnog iskustva i nespremnost poslodavaca zaposliti nekvalificirane mlade osobe. U tom pogledu pojavio se veliki rizik dugoročnog nezapošljavanja mladih. Prema podacima HZZ Područnog ureda Osijek, na kraju 2009. godine bilo je oko 22% prijavljenih dugoročno nezaposlenih mladih koji su bili prijavljeni duže od godine dana. Drugi razlog za dugoročnu nezaposlenost je činjenica kako nezaposleni mladi često imaju završenu nižu razinu obrazovanja. U tom teškom kontekstu nezaposlenosti mladih Osječko-baranjske županije, poticanje volonterstva odigralo je posebno veliku ulogu među mladim osobama i socijalne ocjene volonterskog rada. Veliki broj mladih osoba nije bio upoznat s volonterstvom i nije bio svjestan njegovih velikih prilika u zapošljavanju. Također, manjak specifičnih ključnih sposobnosti kao i kultura cjeloživotnog učenja mladih osoba dodatni su ključni razlozi za visoku stopu nezaposlenosti u Osječko-baranjskoj županiji. Ovaj projekt bio je usmjeren na sve gore navedene probleme.</p>	
Opći cilj	
Podrška razvoju aktivne politike tržišta rada i mjera za nezaposlene mlade na području Osječko-baranjske županije.	
Specifični ciljevi	
<ul style="list-style-type: none"> • Poboljšati sposobnost mladih osoba bez radnog iskustva na tržištu rada • Potaknuti zapošljavanje mladih osoba kroz promoviranje socijalnog poduzetništva 	
Ciljane skupine	

²⁵ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

<ul style="list-style-type: none"> • 500 mladih osoba u Osijeku i okolici • 20 poduzetnika
<p>Krajnji korisnici</p> <p>Obrazovne institucije, institucije koje pružaju podršku nezaposlenim mladim osobama, organizacije civilnog društva, odgovorna ministarstva, predstavnici medija, ostali građani naše županije.</p>
<p>Ključne aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Priprema i provedba sedmodnevnih radionica u poduzetništvu • Organiziranje studijskih posjeta ureda uspješnih poslodavaca • Priprema i provedba radionica aktivnog traženja posla • Pružanje informacija i savjetovanja u aktivnom traženju posla • Provedba upitnika o mogućnosti zapošljavanja u Osječko-baranjskoj županiji • Izgradnja temelja za socijalnu uslužnu zadrugu • Upravljanje projektom
<p>Ostvarenja i rezultati</p> <p>Rezultati:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Poboljšano znanje mladih osoba o poduzetništvu i mogućim oblicima poduzetništva 1.2. Poboljšana razina svijesti mladih osoba o potrebama tržišta rada, povećana motivacija te sposobnost za aktivno uključivanje na tržište rada 2.1. Utvrđene vrste poslova koje nisu utvrđene i definirane na formalnoj razini obrazovanja, utvrđeni mogući poslodavci za poslove sa skraćenim radnim vremenom te su određeni oni koji bi radili te poslove 2.2. Pripremljeno je osnivanje zadruga pružanje socijalnih usluga <p>Ostvarenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 141 mlada osoba sudjelovala je u projektnim aktivnostima • Aktivnosti informiranja i vidljivosti: 200 primjeraka brošure „Mladi i socijalno poduzetništvo“, 200 primjeraka brošure „Vještine i znanja za aktivno traženje posla“, 1000 letaka, 500 plakata
<p>Značaj projekta</p> <p>Inovativne metode projekta doprinijele su povećanju zapošljivosti ciljane skupine, a pogotovo dugoročno nezaposlenih mladih osoba bez radnog iskustva i s niskom razinom obrazovanja. Stjecanjem novog znanja o poduzetništvu i mogućim oblicima poduzetništva, ciljana skupina bila je potaknuta pokrenuti vlastiti posao. Poseban naglasak također je stavljen na socijalno poduzetništvo. Također, zahvaljujući doprinosu HZZ-ovog Područnog ureda Osijek, predstavnici ciljane skupine upoznati su s potrebama tržišta rada Osječko-baranjske županije. Poseban naglasak stavljen je na izgradnju kapaciteta ciljane skupine za aktivno traženje posla kao i kako se predstaviti na razgovoru za posao. Kroz projektne aktivnosti također je uspostavljen izravni kontakt između potencijalnih poslodavaca i predstavnika ciljane skupine. To je pomoglo da 4 mlade osobe, predstavnici ciljane skupine, pronađu posao tijekom ili nakon provedbe ovog projekta.</p>
<p>Prednosti i inovacije projekta</p> <p><i>Projektom se povećala zapošljivost nezaposlenih mladih u Osječko-baranjskoj županiji provedbom raznih aktivnosti koje izgrađuju kapacitet za aktivno traženje posla, stjecanjem najvažnijeg adekvatnog znanja i vještina za lokalno tržište rada. Za potrebe projekta se također osmislio model obuke usredotočen na razvoj poduzetničkog duha i promicanje ideje samozapošljavanja nezaposlenih mladih osoba u regiji.</i></p>
<p>Održivost i aktivnosti nadogradnje</p>

Provedbom projekta smanjena je društvena isključenost nezaposlenih mladih osoba. To je rezultiralo pozitivnim učinkom po društveni razvoj mladih osoba i njihove zajednice. U isto vrijeme, promovirani su volonterstvo i neformalno obrazovanje povećavanjem svijesti mladih po EU načelima cjeloživotnog učenja. To je pozitivno utjecalo na razvoj ljudskog kapitala u Osječko-baranjskoj županiji kao i na provedbu budućih projekata koji su provodili neformalno obrazovanje.

Provedeno je nekoliko daljnjih projekata s državnim poticajem u suradnji s HZZ-om Osijek i drugim organizacijama.²⁶

Naučene lekcije

Kroz projekt se također utjecalo na jačanje kapaciteta partnera za razvoj i provedbu EU projekata, pogotovo u sektorima nezaposlenosti mladih i cjeloživotnog učenja. Partner je bio uključen u cjelokupno upravljanje projektnim ciklusom ovog projekta. Uloge i zaduženja svih partnera bile su jasne od samog početka što je bilo od iznimne pomoći u cjelokupnom upravljanju i koordiniranju projekta.

Priče o uspjehu

MARINA MIŠANOVIĆ, mlada žena iz Osijeka

„Kada sam se prijavila za sudjelovanje u ovom projektu, bila sam nezaposlena gotovo 2 godine. Sudjelovanjem u projektnim aktivnostima stekla sam nova znanja (socijalno poduzetništvo) te sam poboljšala određene vještine i znanja koja sam već posjedovala (pisanje zamolbe, CV-a, kako se predstaviti potencijalnom poslodavcu). Također sam imala daljnji interes naučiti kako pripremati i provoditi EU projekte te sam kontaktirala organizaciju koja je provodila ovaj projekt kako bih postala volonter i učila o EU projektima. Volontirala sam od rujna 2011. do prosinca 2011. te sam u tom razdoblju stekla nova znanja i upoznala puno novih ljudi u organizaciji koji su sudjelovali u mom obrazovanju. Također sam kao volonter sudjelovala u organiziranju projektnih aktivnosti. Sve je to omogućilo dobivanje posla na istom projektu. Čak i kada je projekt završio, nastavila sam raditi za istu organizaciju. Njihova sam zaposlenica posljednje 3 godine (od siječnja 2012.).

Kao jednoj od zaposlenica Organizacije za građanske inicijative, omogućeno mi je pohađanje tečaja za Voditeljicu izrade i provedbe projekata financiranih iz EU fondova na otvorenom učilištu Algebra. Otad radim u OGI-ju kao voditeljica projekata, sudjelujući u izradi i provedbi EU i lokalnih projekata.

Sudjelovanjem u ovom projektu i volontiranjem u OGI-ju, dobila sam posao, poboljšala svoje vještine i znanja, dobila daljnje obrazovanje, radila s mnogo raznih ljudi sudjelujući u nekoliko EU i lokalnih projekata.”

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Organizacija za građanske inicijative
Puna poštanska adresa	Kralja Petra Svačića 36 31000 Osijek Hrvatska
Adresa e-pošte	ogi@os.t-com.hr
Internetske stranice	http://www.ogi.hr/EN/index_en.html http://nezaposleni.ogi.hr
Broj telefona i faksa	Tel: 031 582 29 Fax: 031 582 291
Osoba za kontakt	Branislav Vorkapić, izvršni direktor

²⁶ <http://www.ogi.hr/završeni-projekti/>

„Posjet tvrtki Grafika d.o.o.“

„Posjet Regionalnoj razvojnoj agenciji“

Opće informacije	
Mjera IPA HRD OP	MJERA 1.1 POTPORA U OSMIŠLJAVANJU I PROVEDBI AKTIVNE I PREVENTIVNE POLITIKE NA TRŽIŠTU RADA
Program dodjele bespovratnih sredstava	MLADI NA TRŽIŠTU RADA EUROPEAID/129227/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.1.1.02.02.c19
Naziv projekta	„Promijenimo prilike za nezaposlene mlade na tržištu rada Dubrovačko-neretvanske županije - ŠANSA”
Nositelj projekta	Regionalna razvojna agencija Dubrovačko-neretvanske županije DUNEA d.o.o.
Partner/i	Dubrovački centar za poduzetništvo (DCP) Hrvatski zavod za zapošljavanje - Područni ured Dubrovnik (HZZ Dubrovnik) Hrvatska gospodarska komora - Županijska komora Dubrovnik (HGK) Hrvatska obrtnička komora Dubrovačko-neretvanske županije (HOK)
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Dubrovnik Županije: Dubrovačko-neretvanska
Mjesto provedbe ²⁷	Dubrovačko-neretvanska županija
Trajanje projekta	Od 03.05.2011. do 02.05.2012.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	108.378,89 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Tijekom 2009. godine povećala se stopa dugoročno nezaposlenih mladih i mladih bez radnog iskustva u dobnoj skupini od 20 do 29 godina u Dubrovačko-neretvanskoj županiji. Postotak dugoročno nezaposlenih mladih i mladih bez radnog iskustva u dobnoj skupini od 20 do 29 godina iznosio je 24% od ukupnog broja nezaposlenih u županiji. Jedan od glavnih razloga za visoku stopu nezaposlenosti mladih je nerazmjer između formalnih obrazovnih programa i potreba tržišta rada. Postoje ozbiljne nedosljednosti između ponude i potražnje tržišta rada za određene profile obrazovanja i vještina u mnogim sektorima. Vještine mlade radne snage stečene tijekom formalnog obrazovanja često nisu adekvatne za potrebe tržišta rada. To smanjuje šanse mladih osoba u pronalasku pravog posla te povećava rizik dugoročne nezaposlenosti i društvenog isključenja. Osim privatnih škola, fakulteti mladima ne nude poduzetničko znanje. Populacija mladih suočena je s još jednom ozbiljnom preprekom na njihovom putu prema zapošljavanju. U formalnom obrazovanju ne postoji praktično iskustvo ili bilo kakva poveznica između teoretskog znanja i praktičnog rada u postojećim poslovnim djelatnostima.</p> <p>Gore opisana negativna tendencija u vezi nezaposlenosti mladih u Dubrovačko-neretvanskoj županiji potaknula je projektne partnere izraditi i provesti ovaj projekt.</p>	
Opći cilj	
Pružiti podršku novim radnim metodama za povećavanje zapošljivosti nezaposlenih mladih u dobnoj skupini od 20 do 29 godina	
Specifični cilj	
Povećati kapacitete i motivaciju dugoročno nezaposlenih mladih i mladih bez radnog iskustva u dobnoj skupini od 20 do 29 godina kako bi pokrenuli vlastiti posao	

²⁷ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

Ciljane skupine

Dugoročno nezaposleni mladi i mladi bez radnog iskustva u dobnoj skupini od 20 do 29 godina

Krajnji korisnici

- Obitelji nezaposlenih mladih
- Lokalna zajednica
- HZZ Dubrovnik

Ključne aktivnosti

- Upravljanje i koordinacija projekta
- Uvođenje specijaliziranih obuka za podizanje kapaciteta mladih - područje Neretve, otoci, područje Dubrovnika
- Provedba praktičnih komponenti u tvrtkama iz sektora turizma: stažiranje mladih
- Promicanje i diseminacija projekta

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Poboljšana znanja i vještine osnovnog poduzetništva potencijalnih „start-up“ tvrtki mladih kroz uspostavu specijaliziranih programa obuka - 137 osoba je obučeno; provedeno je 6 sastanaka osposobljavanja trenera
- Obogaćeno radno iskustvo kroz dva tjedna stažiranja - praktični program za potencijalne „start-up“ tvrtke, 5 voditelja motivirano je za prijenos znanja i iskustva (eng. *know-how*)
- Promovirano poduzetništvo mladih kroz promocijske i promidžbene aktivnosti
- Osigurana kontinuirana podrška i savjetodavne usluge tijekom inovativne internetske platforme

Ostvarenja:

- Izdano i distribuirano 500 poslovnih vodiča za mlade
- Aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti: distribuirano 1000 letaka, izdano 20 članaka u lokalnim medijima, 10 gostovanja na radio postajama, održana završna konferencija za novinare od 50 sudionika

Značaj projekta

Projektom se uspješno pronaći ravnotežu između stvarne potražnje tržišta rada i poboljšane razine znanja i vještina ciljanih skupina. To je postignuto kroz sljedeće dvije vrste projektnih aktivnosti:

- provedba obrazovnog paketa „*Od ideje do realizacije*“ – obuka o pokretanju posla upoznala je mlade s osnovama poduzetništva; pokrivene su sljedeće teme: pravni okvir i propisi „start-up“ tvrtke, izazovi i rizici vođenja vlastitog posla i kako ih riješiti, motivacija pokretanja vlastitog posla i dr.;
- dva tjedna praktičnog iskustva kroz takozvano „*stažiranje*“.

Primjenom gore navedenog pristupa, 137 mladih osoba (u dobnoj skupini od 20 do 29 godina) koji su bili dugoročno nezaposleni ili nezaposleni bez radnog iskustva, steklo je nova znanja i vještine potrebne za pokretanje vlastitog posla.

Prednosti i inovacije projekta

Uspostavila se suradnja između postojećih poduzetnika koji su pružili intenzivan prijenos znanja i iskustva sudionicima projekta. Na ovaj su način sudionici stekli potrebno radno iskustvo koje je od velike pomoći za buduće poduzetnike. Projektom se izravno utjecalo na poboljšanje kapaciteta poduzetništva te tehničkih i voditeljskih vještina mladih jer su polaznici usvojili nova znanja i stekli vještine vođenja uspješnog posla. Važan čimbenik uspjeha bila je činjenica kako je obuka provedena na cijelom području Dubrovačko-neretvanske županije. Opisanim modelom demonstrirao se značaj praktične komponente obuke. Također je od velike važnosti da je ova komponenta bila primijenjena zajedno s teoretskim aktivnostima kako bi se povećao poduzetnički duh sudionika projekta.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Ovaj projekt zapravo je aktivnost nadogradnje drugog projekta²⁸ financiranim pod programom dodjele bespovratnih sredstava IPA HRD OP 2007. - 2013., Lokalna partnerstva za zapošljavanje - faza 3 u kojem je DUNEA partner. Kao rezultat toga, ovaj projekt ima strategiju dugoročne održivosti. Nakon provedbe projekta partneri su nastavili s profesionalnom pomoći svim sudionicima projekta koji su pokrenuli svoj posao. Pomoć je nastavljena do kraja prve godine utemeljenja posla. Ove savjetodavne aktivnosti pružane su besplatno. Neke daljnje aktivnosti nadogradnje iz područja edukacije, istraživanja tržišta i investicijskih studija pružene su „start-up“ tvrtkama nakon završetka projekta. To je u praksi zajamčilo važan multiplikativni učinak projekta.

Može se zaključiti kako se osmišljeni model unutar ovog projekta može lako prenijeti na druge županije Hrvatske sa svrhom uspješne borbe protiv nezaposlenosti mladih na razini države.

Naučene lekcije

Oснаžen je kapacitet partnerstva, posebno u razvoju i provedbi EU projekata. Među partnerima je vladalo veliko povjerenje i svi su imali vrlo profesionalan pristup. Uloge i odgovornosti partnera jasno su definirane što je zajamčilo dobro upravljanje projektom. Svi projektni partneri bili su odlučni služiti interesima ciljanih skupina. Kao rezultat toga, sve pružene obuke i podrške povećale su samopoštovanje i osjećaj sigurnosti korisnika. Posebna pažnja obratila se na stjecanje novih znanja i vještina koje su u skladu s potrebama tržišta rada Dubrovačko-neretvanske županije. Zbog toga su se projektne aktivnosti provodile prema tim potrebama. Logično, to je pridonijelo većim šansama za zapošljavanje i socijalno uključivanje sudionika projekta.

Priče o uspjehu**M.B., 32-godišnja žena iz Dubrovnika**

M.B. je bila nezaposlena kada se pridružila projektu. Posjeduje visoku stručnu spremu no to nije bilo dovoljno kako bi pronašla posao. O projektu je informirana od strane HZZ Područnog ureda Dubrovnik. Sudjelovala je u aktivnostima obuke uz koje je povećala svoju zapošljivost i radnu motivaciju stjecanjem novih znanja i vještina. Njezina očekivanja bila su ispunjena jer je sudjelovanjem u projektu uspjela pronaći novi posao. Ovdje možete pročitati njene povratne informacije:

„Drago mi je što sam sudjelovala na raznim seminarima i što sam proširila svoja znanja i kompetencije. Smatram da je potrebno više ovakvih projekata za mlade nezaposlene osobe i da se ne treba ograničiti samo na dob do tridesete godine života, jer je mnogo mladih osoba nezaposleno i iza tridesete godine. Seminari su bili jako pozitivno iskustvo.“

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Regionalna razvojna agencija Dubrovačko-neretvanske županije DUNEA d.o.o.
Puna poštanska adresa	Branitelja Dubrovnika 41, pp 358 20000 Dubrovnik Hrvatska
Adresa e-pošte	info@dunea.hr
Internetske stranice	http://www.dunea.hr/web/en/about-us.html
Broj telefona i faksa	Tel: 020 312 714 Fax: 020 312 715
Osoba za kontakt	Gđa Melanija Milić, izvršna direktorica

²⁸ IPA4.1.1.1.01.02.c14 „Razvoj pripravničkog programa kroz lokalno partnerstvo u Dubrovačko-neretvanskoj županiji – S.I.P.“

„Radionica“

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 1.1. POTPORA U OSMIŠLJAVANJU I PROVEDBI AKTIVNE I PREVENTIVNE POLITIKE NA TRŽIŠTU RADA
Program dodjele bespovratnih sredstava	MLADI NA TRŽIŠTU RADA, EUROPEAID/129227/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.1.1.02.02.c26
Naziv projekta	TAKE YOUR CHANCE – educiranje i osnaživanje mladih nezaposlenih osoba, dugotrajno nezaposlenih i bez radnog iskustva kako bi im se olakšao ulazak na tržište rada
Nositelj projekta	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Virovitica
Partner(i)	VIDRA – Agencija za regionalni razvoj Virovitičko podravске županije Razvojna agencija Sjever – DAN d.o.o.
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Virovitica Županija: Virovitičko-podravska
Mjesto provedbe ²⁹	Republika Hrvatska, Virovitičko-podravska županija, Virovitica, Orahovica, Slatina i općina Pitomača
Trajanje projekta	Od 13.7.2011. do 12.07.2012.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	97.644,42 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Tijekom 2010. godine, kada je došlo do ideje za ovaj projekt, Virovitičko-podravska županija bila je područje posebne državne skrbi, a socioekonomska i financijska situacija u njoj bila je složena. Stopa nezaposlenosti bila je vrlo visoka – 25,8%. Nezaposlenost mladih bila je, kao i danas, jedan od glavnih problema na lokalnom tržištu rada. Udio mladih u ukupnoj stopi nezaposlenosti iznosio je 21,1%. Jedan od glavnih razloga visoke stope nezaposlenosti bila je neusklađenost između ponude i potražnje na lokalnom tržištu rada u pogledu određenih vještina i kompetencija. Godine 2009. provedeno je istraživanje među poslodavcima, pri čemu je većina izjavila kako ima teškoća s pronalaženjem kvalificiranih radnika. Među tim poteškoćama bile su sljedeće: nedostatak potrebnih zanimanja, manjak radnika s odgovarajućim radnim iskustvom, manjak radnika s potrebnim računalnim vještinama, manjak radnika s potrebnim znanjem stranih jezika, manjak radnika s potrebnim društvenim vještinama. Ovaj projekt bio je usmjeren na davanje doprinosa rješavanju navedene problematike sa svrhom lakšeg ulaženja mladih na tržište rada u Virovitičko-podravskoj županiji.</p>	
Opći cilj	
Doprinijeti smanjenju nezaposlenosti mladih na lokalnoj i regionalnoj razini	
Specifični ciljevi	
Educirati i osnažiti mlade dugotrajno nezaposlene osobe i mlade osobe bez radnog iskustva kako bi im se olakšao ulazak na tržište rada	
Ciljane skupine	
<ul style="list-style-type: none"> • 100 dugotrajno nezaposlenih mladih osoba • 100 mladih osoba bez radnog iskustva 	

²⁹ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

Krajnji korisnici

Poslodavci, lokalna zajednica i obrazovne institucije

Ključne aktivnosti

- Istraživanje tržišta rada
- Aktivnosti osnaživanja
- Obrazovanje
- Predstavljanje 30 mladih educiranih i kvalificiranih nezaposlenih osoba poslodavcima
- Promicanje projekta

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Povećana je zapošljivost ciljane skupine.
 - Ciljana skupina stekla je nova znanja iz stranih jezika i računalnih vještina.
 - Povećana je sposobnost traženja posla ciljane skupine.
- Povećano je samopouzdanje ciljane skupine.
- Povećana je svijest ciljane skupine o koristima cjeloživotnog učenja.
- Povećana je razina poduzetništva u ciljanoj skupini.

Ostvarenja:

- Aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti: projekt je promoviran putem 5 internetskih banera, 33 radio oglasa, 3 novinska članka, 1500 letaka, 1000 brošura, 150 vrećica s logotipom projekta, 150 podložaka za miš, 150 mapa, 600 olovaka, 100 majica, 100 kapa i 100 USB stikova.
- Održana je završna konferencija s 38 sudionika.

Značaj projekta

Projekt je bio usmjeren na obrazovanje i osnaživanje mladih osoba koje su nezainteresirane za traženje posla, neprilagodljive ili imaju slabo samopouzdanje. Tijekom provedbe projekta educirano je 206 osoba za pisanje životopisa te su prošle radionicu „Nove metode traženja posla“, 63 mlade osobe stekle su računalne vještine i dobile ECDL certifikat, 61 mlada osoba povećala je znanje engleskog jezika, 27 mladih osoba sudjelovalo je na start-up seminaru za poduzetnike početnike i naučilo kako postati poduzetnik, a 40 mladih osoba prošlo je trening komunikacijskih i prezentacijskih vještina te trening pregovaračkih i prodajnih vještina. Sve novostečene vještine i znanja pomoći će mladim ljudima u lakšem i bržem ulasku na tržište rada te povećati njihovu prilagodljivost, čak i u slučaju potrebe promjene mjesta stanovanja. Uz to je 40 mladih osoba predstavljeno poslodavcima. Nadalje, projekt je bio važan za krajnje korisnike jer su poslodavci imali priliku zaposliti mladu educiranu, motiviranu i kvalificiranu radnu snagu s relevantnim vještinama i znanjima; bio je također koristan za lokalnu zajednicu jer su neke od tih osoba počele razvijati vlastita poduzeća; korist obrazovnih institucija proizlazi iz činjenice da je provedbom i promicanjem ovog projekta u javnosti povećana svijest o relevantnim temama i interes za cjeloživotno učenje. Od opće koristi za sve uključene bio je doprinos gospodarskom razvoju jer educirani i motivirani mladi ljudi imaju drukčije stavove prema zapošljavanju i radu te više samopouzdanja, a to može dovesti do različitih koristi kako za njih tako i za njihove obitelji i lokalnu zajednicu.

Prednosti i inovacije projekta

Projektna inovacija bila je radionica „Nove metode traženja posla“. Proveli su je savjetnici koji su bili posebno educirani za rad s mladima. Sadržaj radionice uključivao je teoretske i praktične dijelove te prezentacije, film o pozitivnom i negativnom ponašanju na razgovoru za posao itd. Praktične vježbe iz pisanja životopisa te objave životopisa na internetskim stranicama HZZ-a također su bile dijelom radionice. Kao rezultat tih aktivnosti, 206 mladih osoba steklo je vještine pisanja životopisa i traženja posla na internetu, a svi sudionici objavili su svoje životopise na internetu.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Partnerstvo je nastavljeno kroz inicijativu „Lokalno partnerstvo za zapošljavanje“ koja je pokrenuta u Virovitičko-podravskoj županiji. Nadalje, radionica „Nove metode traženja posla“ nastavlja se održavati u HZZ-u Područni ured Virovitica te je od velike pomoći u zapošljavanju mladih. Trenutno se radionica organizira uz pomoć vlastitih resursa. Nadalje, projekt nadogradnje financiran je u okviru IPA OP RLJP (vidi fusnotu dolje).³⁰

Naučene lekcije

Projekt je pridonio izgradnji institucionalnih kapaciteta svih partnera u području pripreme i provedbe projekata EU-a. Pored toga, za uspješan projekt važno je pridržavati se sljedećih načela:

- definirati ostvarive i realne rezultate;
- što detaljnije planirati aktivnosti;
- nužna je detaljna analiza rizika projekta i plan za smanjenje istih;
- međusobne uloge i odgovornosti partnera trebaju biti jasno definirane.

Priče o uspjehu

Činjenica da je tijekom provedbe projekta gotovo 40 osoba (20%) koje su sudjelovale u radionicama „Nove tehnike traženja posla“ pronašlo posao govori o uspjehu i visokoj učinkovitosti radionica. Uz to, 15 od 124 sudionika (11%) u ECDL tečaju i tečaju engleskog jezika te 7 od 60 sudionika (11%) u kratkom treningu prije završetka projekta (dvomjesečno razdoblje) pronašlo je posao. Ukupno je u radni odnos stupilo 17,7% mladih sudionika u projektu nakon njegovog završetka.

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Virovitica
Puna poštanska adresa	Antuna Mihanovića 40 33000 Virovitica Hrvatska
Adresa e-pošte	hzz.virovitica@hzz.hr
Internetske stranice	www.hzz.hr
Broj telefona i faksa	Tel. +385 33 638 300 /Mob: Faks: +385 33 721 401
Osoba za kontakt:	Suzana Štimac, viša stručna savjetnica, Odjel za provođenje projekata

„Osposobljavanje za ECDL diplomu“

³⁰ "Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja", EuropeAid/132434/M/ACT/HR, IPA4.1.1.1.05.01.c16, Naziv projekta: "Ojačani kapaciteti – bolji rezultati"

„Susret s poslodavcima“

Opće informacije	
Mjera IPA HRD OP	MJERA 1.1 POTPORA U OSMIŠLJAVANJU I PROVEDBI AKTIVNE I PREVENTIVNE POLITIKE NA TRŽIŠTU RADA
Program dodjele bespovratnih sredstava	MLADI NA TRŽIŠTU RADA EUROPEAID/129227/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.1.1.02.02.c28
Naziv projekta	Nove mogućnosti i novi pristupi u svrhu povećanja zapošljivosti mladih osoba za završenim fakultetom na području Dubrovačko-neretvanske županije (N.O.N.A.) ³¹
Nositelj projekta	DEŠA - Dubrovnik, humanitarna i mirotvorna organizacija
Partner/i	COSPE - Firenca, Italija
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Dubrovnik Županija: Dubrovačko-neretvanska
Mjesto provedbe ³²	Dubrovačko-neretvanska županija
Trajanje projekta	Od 13.07.2011. do 12.07.2012.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	110.234,61 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Svrha ovog projekta bila je smanjenje nezaposlenosti specifičnih ciljanih skupina mladih osoba u Dubrovačko-neretvanskoj županiji prilagođavanjem projektnih aktivnosti zahtjevima tržišta rada. Opći cilj projekta odgovarao je prioritetima Operativnog programa Razvoja ljudskih potencijala u razdoblju 2007. - 2009.</p> <p>Prema statistikama županije, više od 300 studenata godišnje diplomira u Dubrovačko-neretvanskoj županiji, uglavnom ekonomskog smjera. Samo 10% njih pronađe posao, a samo 5% pronađe posao u svojoj struci. Ostali neprekidno traže posao te se javljaju u Zavod za zapošljavanje, čekajući poziv. Nakon nekoliko godina neaktivnosti nalaze se na rubu društvenog isključenja sa svim problemima koje ono donosi. Zbog ovih problema, DEŠA je htjela omogućiti dodatno obučavanje mladih osoba u županiji kako bi se poboljšalo njihovo znanje te povećala njihova zapošljivost na zahtjevnom tržištu rada. Zbog toga se projektom ciljalo na mlade osobe iz cijele Dubrovačko-neretvanske županije, uključujući mlade osobe koje žive u ruralnim područjima. Povećavanjem razine znanja i vještina mladih osoba, DEŠA je ciljanim skupinama htjela omogućiti veće prilike za zapošljavanje u turizmu, što je najvažnija ekonomska grana Dubrovačko-neretvanske županije. Uz stjecanje znanja i vještina u vođenju projekta, mlade osobe bile su pripremljene za izazove pristupanja Hrvatske EU-u.</p>	
Opći cilj	
Povećati zapošljivost mladih osoba sa završenim fakultetom.	
Specifični cilj	
Senzibilizirati javnost o potrebi za dodatnim obrazovanjem mladih osoba i povećati razinu znanja i vještina dugotrajno nezaposlenih mladih osoba za završenim fakultetom u Dubrovačko-neretvanskoj županiji.	

³¹ www.youth-dubrovnik.com

³² Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

Ciljane skupine

- Dugotrajno nezaposlene mlade osobe sa završenim fakultetom
- Nezaposlene mlade osobe bez radnog iskustva
- Nezaposlene mlade osobe s nižim kvalifikacijama i vještinama

Krajnji korisnici

- Obitelji dugotrajno nezaposlenih mladih osoba sa završenim fakultetom
- Hrvatski zavod za zapošljavanje
- Lokalna zajednica
- Poslodavci

Ključne aktivnosti

- Upravljanje projektom i organizacija projekta
- Strani jezici - prednosti (nužda) u zapošljavanju
- Mladi i njihovo aktivno sudjelovanje u društvu - 5 paketa obuke:
 - „Od ideje do projekta”
 - „Project management”
 - „LEADER pristup”
 - „Učenje kroz rad”
 - „Projekti s mladim osobama”
- Iskustva talijanske regije Toskane u rješavanju problema nezaposlenosti mladih obrazovanih osoba
- Promidžba i marketing

Ostvarenja i rezultati**Rezultati:**

- Povećan kapacitet partnera za razvoj i upravljanje EU projektima
- Povećan kapacitet stranih jezika ciljanih skupina - 155 mladih pohađalo je tečajeve stranih jezika, 139 položilo je završni ispit
- Povećana razina sposobnosti ciljanih skupina na tržištu rada - 5 paketa obuke, 64 polaznika
- Povećano međunarodno iskustvo ciljanih skupina u primjeni metoda rješavanja problema nezaposlenih mladih obrazovanih osoba
- Povećana svijest društva o problemima nezaposlenih mladih kroz provedbu opsežnog marketinga i promidžbe projektnih aktivnosti

Ostvarenja:

- Informiranje i vidljivost - 2000 brošura, 100 rokovnika, 2000 letaka, 40 članaka, internetska stranica, 12 radio emisija, konferencija za novinare

Značaj projekta

Projektom se obuhvatila cijela Dubrovačko-neretvanska županija kao i sam Grad Dubrovnik jer ima najveći broj nezaposlenih mladih u županiji. Tijekom provedbe projekta ustanovljeno je kako mlade osobe trebaju daljnje usavršavanje ključnih sposobnosti nakon završetka školovanja jer ne mogu pronaći adekvatan ili bilo kakav posao. U tom su pogledu psihološki ugroženi. Zbog toga mlade osobe trebaju daljnje obrazovanje kao motivaciju za traženje posla. Provele su se mjere koje se odnose na politiku aktivnog zapošljavanja i specifičnih uvjeta rada za mlade osobe koje su u nepovoljnom položaju na tržištu rada. Izravno se utjecalo na unaprjeđenje znanja i vještina mladih osoba, što se odnosi i na tehničke vještine i vještine upravljanja. To je omogućeno provedbom posebno osmišljenih programa obuke za stjecanje novih znanja i vještina. U tom pogledu projektne su aktivnosti planirane za nezaposlene mlade osobe kako bi se povećao i poboljšao njihov kapacitet na tržištu rada te zajamčila bolja pozicija u društvu. Dobivajući posao, mlade osobe također dobivaju ekonomsku nezavisnost i osnovno ljudsko pravo - pravo na rad.

Može se zaključiti kako je razina konkurentnosti i zapošljivosti ciljane skupine na tržištu rada povećana kroz

intenzivnu obuku. Također je povećana svijest institucija koje su uključene u probleme mladih na tržištu rada. Za udrugu DEŠA važno je bilo ostati u kontaktu s krajnjim korisnicima projekta dugo nakon što je određen projekt završen. Organizacija povremeno provjerava status zaposlenosti sudionika projekta. Prema podacima iz prosinca 2014., 46 sudionika (30%) trenutno je zaposleno što je prepoznato kao rezultat provedbe projekta i stečenih znanja i vještina ciljanih skupina.

Prednosti i inovacije projekta

Tijekom provedbe projekta zapaženo je kako rezigniranost i manjak interesa u ciljanim skupinama može biti neutralizirana pravim pristupom i inovativnom metodologijom provedbe projekta. Na ovaj način, većina mladih osoba postala je zainteresirana za više tema, pogotovo za strane jezike. Ovi tečajevi omogućili su im pronaći plaćeni posao, iako sezonski. Budući kako su mlade osobe bile aktivno angažirane sudjelovanjem u svim aktivnostima obuke, njihove obitelji također su imale koristi od ovih aktivnosti. Lokalna zajednica također je imala koristi od ovog projekta jer je populacija mladih profesionalno osposobljena. HZZ Područni ured Dubrovnik također je imao koristi od ovog projekta jer je povećao kapacitet svog osoblja kako bi pružali bolje usluge ciljanim skupinama.

Održivost i aktivnost nadogradnje

Zbog velikog interesa koji su krajnji korisnici projekta iskazali za postojeći projekt i potrebu za novim vještinama, postalo je očigledno kako će biti potrebno pokrenuti nove programe i projekte. Tijekom procjene projekta također je postalo jasno kako je većina krajnjih korisnika zainteresirana za napredne tečajeve i radionice. Kao rezultat toga, partnerstvo se nastavilo, osmišljavajući i provodeći nove inicijative ubrzo nakon završetka projekta. Više projekata možete pronaći na: <http://desa-dubrovnik.hr/projekti/>.

Naučene lekcije

Najvažnija naučena lekcija i ključni faktor uspjeha bila je izvrsna suradnja s dobro poznatim i iskusnim inozemnim partnerom. Kao što je i uobičajeno, na samom početku DEŠA i partner prihvatili su i složili se u vezi raspodjele zadataka i zaduženja. Sukladno tome, sve projektne aktivnosti bile su pomno postavljene. Osim ostvarenja zajedničkih napora, partneri i suradnici također su pridobili povjerenje krajnjih korisnika projekta. U tom pogledu partneri su naučili kako će zajedničke aktivnosti dati značajne rezultate ako je procjena trenutnog stanja projekta točna te ako partneri rade izravno s ciljanim skupinama, nudeći programe i reagiranjem na njihove potrebe i sposobnosti. Također je naučeno da ako ne postoji dovoljan broj osoba zainteresiranih za dio edukacije na jednom mjestu, aktivnost treba biti organizirana na mjestu gdje postoji više nego dovoljan broj zainteresiranih osoba. Drugo moguće rješenje bilo bi proširiti ciljne skupine s drugim kvalificiranim kategorijama kako bi se projektne aktivnosti prilagodile promjenjivim potrebama ciljanih skupina.

Priče o uspjehu

Iva Pozniak, mlada žena iz Dubrovnika

Gospođica Iva Pozniak iz Dubrovnika bila je nezaposlena kada se pridružila projektu N.O.N.A. Završila je fakultet no to nije bilo dovoljno kako bi pronašla posao. Unutar projekta sudjelovala je u raznim obukama kako bi povećala svoju zapošljivost te na lakši način ušla na tržište rada. Također je primila individualnu podršku za povećanje poslovne motivacije te izbjegavanje marginalizacije. U spomenutom kontekstu, projekt je za nju bio vrlo važan. Zbog poboljšanih ključnih sposobnosti, uključujući ICT pismenost i poboljšane vještine stranog jezika, pronašla je posao. Slijedi izjava kojom je opisala svoje zadovoljstvo projektom N.O.N.A.:

„Sudjelovanjem u projektu N.O.N.A, u teškom životnom razdoblju kao mlada, dugotrajno nezaposlena, a visokoobrazovana osoba, dobila sam nove mogućnosti i pristupe, proširila vidike te kroz pohađanje intenzivnih treninga stekla nove vještine. Uspješno sam završila: program izobrazbe upravljanje projektom ciklusom; tečaj španjolskog jezika; tečaj talijanskog jezika i tečaj informatike MS Excel. Također bih istaknula da sam kroz ovaj projekt imala mogućnost povezati se sa mladima koji su bili u istoj životnoj situaciji kao i ja, što mi je dalo nadu za zapošljavanje ali i ideje za samozapošljavanje. Također, imali smo i priliku čuti i učiti iz iskustava regije Toskana u rješavanju problema nezaposlenih obrazovanih mladih ljudi. Istaknula bih da sam zajedno s ostalim sudionicima stvorila vrijedne kontakte i pomoć od strane divnih ljudi iz udruge DEŠA-Dubrovnik te ostalih institucija koji su

također sudjelovali u projektu na direktan ili indirektan način. Sudjelovanjem u ovom projektu stekla sam vrijedne vještine i znanja ali i samopouzdanje koje mi je pomoglo pri zapošljavanju. Sretna sam jer sada već skoro 2 godine radim u Regionalnoj razvojnoj agenciji Dubrovačko-neretvanske županije DUNEA koja se bavi provedbom projekata. Znanja stečena kroz projekt N.O.N.A, posebno upravljanje projektnim ciklusom, jezici i poznavanje Excel programa su mi od velike važnosti u svakodnevnom radu.“

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	DEŠA – Dubrovnik, humanitarna i mirotvorna organizacija
Puna poštanska adresa	Frana Šupila 8, 20000 Dubrovnik, Hrvatska
Adresa e-pošte	desa@du.t-com.hr
Internetske stranice	http://desa-dubrovnik.hr/?lang=en www.youth-dubrovnik.com
Broj telefona i faksa	Tel: 020 420 145 Tel: 020 311 625 Fax: 020 411 033
Osoba za kontakt	Jany Hansal – predsjednica udruge i voditeljica edukacijskog centra DEŠA

„Naša budućnost je u našim rukama“

„Tečajevi engleskog jezika“

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 1.1. POTPORA U OSMIŠLJAVANJU I PROVEDBI AKTIVNE I PREVENTIVNE POLITIKE NA TRŽIŠTU RADA
Program dodjele bespovratnih sredstava	MLADI NA TRŽIŠTU RADA EUROPEAID/129227/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.1.1.02.02.c29
Naziv projekta	MojPosao Job College
Nositelj projekta	Tau on-line d.o.o. (MojPosao.net)
Partner(i)	Selectio d.o.o. Institut za razvoj tržišta rada
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Zagreb Županija: Grad Zagreb
Mjesto provedbe ³³	Požeško-slavonska županija Osječko-baranjska županija Virovitičko-podravska županija
Trajanje projekta	Od 13.7.2011. do 12.07.2012.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	141.830,04 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Nezaposlenost mladih jedan je od najvećih izazova za hrvatsko tržište rada. U prvih devet mjeseci 2009. godine, stopa nezaposlenosti mladih u Hrvatskoj iznosila je 24,8% s tendencijom rasta koju su pokazivale prognoze razvoja tržišta rada za 2010. godinu. U usporedbi s tim, stopa nezaposlenosti mladih (osobe do 29 godina) u prosincu 2009. unutar eurozone iznosila je 21,0%, odnosno 21,4% na teritoriju čitave Europske unije (EU27). Ciljane regije projekta odabrane su na temelju pokazatelja najveće nezaposlenosti mladih, s posebnim naglaskom na one koje su imale i veliku stopu nezaposlenosti mladih žena. Na temelju podataka HZZ-a iz siječnja 2010., udio nezaposlenih mladih žena bio je najveći u Osječko-baranjskoj i Požeško-slavonskoj županiji. Te su županije imale i najveći udio mladih među nezaposlenim osobama, posebice u dobnoj skupini od 20 do 24 godine (17% i 15%). Uz dvije navedene županije, Virovitičko-podravska županija također ima jednu od najviših stopa nezaposlenosti mladih (prosjeck iz 2009. iznosio je 26,5%), a u siječnju 2010. bila je na trećem mjestu u RH po udjelu mladih (15-29 godina) među nezaposlenim osobama.</p> <p>Sukladno prethodno navedenim podacima, u Zajedničkoj procjeni prioriteta politike zapošljavanja Republike Hrvatske (JAP) ističe se da je nužno osigurati trajno uključivanje mladih osoba na tržište rada. Isključivanje mladih iz tržišta rada jedan je od ključnih elemenata socijalne isključenosti i osjetljivosti mladih te je veliki čimbenik rizika u smislu različitih negativnih aspekata. U tom pogledu, partnerski projekt MojPosao Job College odražavao je situaciju mladih na tadašnjem tržištu rada u ciljanim županijama. Aktivnosti projekta temeljile su se na općem cilju promicanja i poticanja zapošljavanja mladih kroz aktivan pristup svih lokalnih dionika. To je ostvareno razvojem novih metoda putem kojih su lokalne udruge imale mogućnost postati nositelji promjena u zapošljavanju mladih. Na taj način, lokalne udruge postale su poveznica između potpornih organizacija, nezaposlenih mladih osoba i poslodavaca u ciljanim županijama s visokom stopom nezaposlenosti mladih.</p>	
Opći cilj	
Promicati i poticati zapošljavanje mladih kroz aktivan pristup svih lokalnih dionika u svrhu olakšavanja njihovog ulaska na tržište rada.	

³³ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

Specifični ciljevi

Povećati sudjelovanje nezaposlenih mladih osoba povećanjem njihove zapošljivosti i aktivnim uključivanjem poslodavaca.

Ciljane skupine

Nezaposlene mlade osobe (dugotrajno, dulje od godinu dana), osobe koje su se po prvi puta prijavile u evidenciju nezaposlenih osoba (nakon završetka formalnog obrazovanja) u ciljanoj regiji, od 15 do 24 godine starosti, odnosno za osobe sa završenim fakultetom od 20 do 29 godina.

Krajnji korisnici

- Obitelji nezaposlenih osoba
- Lokalni uredi HZZ-a
- Lokalni poslodavci

Ključne aktivnosti

Komponenta 1:

- 1.1 Procjena kapaciteta i odabir lokalnih udruga mladih za razvoj savjetodavne podrške za mlade
- 1.2 Edukacija o modelu 10 koraka za pružanje savjetovanja za zapošljavanje na temelju načela ravnopravnosti (*peer-to-peer*)
- 1.3 Uključivanje članova udruga u praktično stjecanje vještina za pružanje savjetovanja za mlade (točke 2.2. i 2.3.)

Komponenta 2:

- 2.1 Izravna podrška nezaposlenim mladima u njihovim životnim sredinama sa svrhom poticanja na aktivno traženje posla
- 2.2 Pristupanje nezaposlenim mladima u njihovim životnim sredinama te putem interneta i pružanje stručne podrške u planiranju aktivnog traženja posla
- 2.3 Trening mladih tražitelja posla o vještinama traženja posla i planiranju razvoja karijere kojim se stječe diploma aktivnog tražitelja posla „MojPosao Job College“
- 2.4 Omogućavanje prilika za daljnje ulaganje mladih u vještine i znanja nužne za ulazak na tržište rada

Komponenta 3:

- 3.1 Promocija „MojPosao Job College“ diplome prema poslodavcima
- 3.2 Promocija dostupne podrške za poslodavce pri zapošljavanju mladih

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Povećan je broj lokalnih udruga mladih koje pružaju visoko kvalitetne usluge podrške savjetovanja u traženju posla u ciljanim županijama – uključeno je 9 lokalnih udruga te educirano 18 osoba.
- Poboljšano je usmjeravanje nezaposlenih osoba u poduzimanju izravnih koraka sa svrhom podizanja njihove zapošljivosti i pozitivnog pristupa traženju posla – 75 mladih osoba sudjelovalo je u profesionalnom usmjeravanju; 42 mlade osobe koje su ispunile sve potrebne uvjete dobile su diplomu.
- Povećana je svijest poslodavaca u ciljanim županijama o dugotrajnoj nezaposlenosti mladih te mogućim pristupima za rješavanje tog problema – 951 poslodavac informiran je o diplomi „MojPosao Job College“.

Ostvarenja:

- 450 pojedinaca dobilo je izravne usluge savjetovanja.
- 157 osoba uključeno je u projektne aktivnosti.
- Aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti: 500 plakata postavljeno je u 8 gradova, tiskano i podijeljeno je 4200 letaka putem udruga te 12 lokalnih ureda HZZ-a, odnosno na javnim prostorima, provedena je internetska promotivna kampanja, 10000 papirnih podložaka za šalice proizvedeno je i distribuirano putem lokalnih ugostitelja.

Značaj projekta

Projektom su izravno osigurani ostvarenja i resursi koji će izgraditi kapacitete mladih, ali i drugih dionika sa svrhom smanjenja nezaposlenosti mladih na regionalnoj razini. Konkretno aktivnosti održavale su utvrđene potrebe ciljane skupine u ciljanim regijama te su olakšale ulazak na tržište rada mladih osoba bez iskustva te dugotrajno nezaposlenih mladih osoba. U ciljanim županijama po prvi puta su primijenjene nove metode rada s mladima. Kao rezultat toga, svi predstavnici ciljane skupine povećali su svoju zapošljivost stjecanjem novih znanja i vještina te povećanjem motivacije za zapošljavanje tijekom sudjelovanja u projektnim aktivnostima. Nadalje, značaj projekta ogleda se u činjenici da su provedene aktivnosti povećale svijest mladih o mogućnosti pravednog zapošljavanja i postojanju transparentnog zapošljavanja. Drugo, zahvaljujući projektu lokalne udruge su prepoznale svoju aktivnu ulogu u zapošljavanju mladih. Na kraju, kroz projekt je mladim osobama iz ciljanih županija pružena podrška kroz edukaciju o pripremi životopisa, predstavljanju poslodavcima i povećanju svojih mogućnosti zapošljavanja. Uz to, kroz projekt je ostvarena ravnopravna zastupljenost spolova u edukacijama, pri čemu je udio žena iznosio 49%. Tijekom provedbe projekta posebna pažnja posvećena je omogućavanju pristupa osobama s invaliditetom.

Prednosti i inovacije projekta

Projekt je ostvario očekivane rezultate zahvaljujući snažnom partnerstvu. U tom pogledu, svi su partneri doprinijeli uspješnoj provedbi te izvrsnoj međusobnoj suradnji. Od samog početka razvoja projektne ideje do pisanja projektnog prijedloga te provedbe projektnih aktivnosti, svi su partneri imali jasnu predodžbu o svojim ulogama i zaduženjima. Upravo zahvaljujući tome projekt je tekao bez zastoja. Nadalje, svi su partneri imali jedan veliki zajednički interes, a to je bilo kvalitetnije uključivanje mladih nezaposlenih osoba u tržište rada. Institut za razvoj tržišta rada imao je veliki interes za sudjelovanje u projektu jer je jedan od njegovih strateški definiranih ciljeva uključivanje dugotrajno nezaposlenih mladih osoba do 25 godina starosti u tržište rada. Drugi partner, Selectio d.o.o., također je imao čvrstu osnovu za sudjelovanje u projektu jer su svi njegovi zaposlenici bili uključeni u projekt kao stručnjaci za savjetovanje iz područja ljudskih resursa.

U pogledu inovacija, uspostavljena postojeća usluga JOB College može postati model za uvođenje sličnih usluga u drugim županijama RH. Uz to, model 10 koraka za pružanje savjetovanja za zapošljavanje prema načelu ravnopravnosti (*peer-to-peer*) predstavlja alat za budućnost koji je potrebno dodatno popularizirati. Model 10 koraka razvili su stručnjaci tvrtke Selectio d.o.o. (projektni partner) u svrhu pružanja individualne podrške za zapošljavanje (savjetovanje o karijeri i podrška prilikom traženja posla) od strane udruga. Radi se o sveobuhvatnom pristupu pružanja visoko kvalitetne podrške korisnicima, posebice marginaliziranim skupinama na tržištu rada. Model je potrebno prije svega analizirati i prilagoditi specifičnoj ciljanoj skupini projekta. Ključni koraci tog inovativnog modela su sljedeći:

- Korak 1 – odabir sudionika i radionica osnaživanja
- Korak 2 – analiza prikupljenih podataka o korisnicima
- Korak 3 – individualni kontakti s korisnicima modela – procjena potreba
- Korak 4 – interaktivna radionica o pisanju životopisa
- Korak 5 – psihološko testiranje
- Korak 6 – razgovori sa savjetnicima
- Korak 7 – individualno savjetovanje u svrhu definiranja plana karijere
- Korak 8 – izrada osobnog plana traženja posla
- Korak 9 – davanje preporuka potencijalnim poslodavcima
- Korak 10 – ocjenjivanje i prilagođavanje individualnog plana

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Partnerstvo je nastavljeno nakon provedbe projekta kroz niz inicijativa za razvoj ljudskih potencijala. U tom pogledu, MojPosao je potpisao jednogodišnji Ugovor o suradnji s udrugama uključenima u projekt. Uz to, Institut za razvoj tržišta rada i MojPosao d.o.o. zajednički rade na razvoju novog projekta nadogradnje pod nazivom „Job College 2“. Još jedan projekt, pod nazivom „JOB COLLEGE JOB CLUBS“, financiran je u okviru IPA OP RLJP 2007. – 2013., Program dodjele bespovratnih sredstava „Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja“, EuropeAid/132434/M/ACT/HR. Ideja o potpornoj ulozi usluge klubova za posao („Job Club“) uključena je u novi ESF-ov OP RLJP 2014. – 2020.

Naučene lekcije

Ključan čimbenik uspjeha bila je prethodna bliska suradnja između partnera tijekom 5-7 godina koje su prethodile provedbi opisanog projekta. Vrlo je važno naglasiti da su partneri zajednički pripremili projektni prijedlog, uzimajući u obzir kompetencije i resurse svake organizacije. Nadalje, sva tri partnera već su imala stručnjake s bogatim iskustvom terenskog rada, što je bio veliki dio projektnih aktivnosti. Kao rezultat razvoja i provedbe projekta, partneri su stekli novo iskustvo koje bi moglo biti relevantno za sadašnje ili buduće aktivnosti partnera, i to u sljedećim područjima:

- vještine upravljanja projektom i kapaciteti potrebni za pripremu i provedbu projekata koje financira EU;
- poznavanje kapaciteta udruga u ciljanim županijama;
- poznavanje prednosti, nedostataka, prilika i prijetnji u pogledu zapošljivosti mladih osoba u ciljanim županijama;
- poznavanje specifičnosti poslodavaca u ciljanim županijama.

Priče o uspjehu

Dinko Kunkera, mladić iz grada Kaptola

G. Kunkera je mladić iz grada Kaptola. Završio je diplomski studij, ali je bio nezaposlen kada se uključio u projekt kao sudionik edukacija. Također je dobio individualnu podršku u okviru usluga pruženih tijekom projekta. Projekt se pokazao vrlo važnim za njega. Zahvaljujući projektu povećao je svoju motivaciju kao i zapošljivost te vještine socijalnog uključivanja. Shodno tome, projekt je potpuno ispunio njegova očekivanja. Trenutno je g. Kunkera zaposlen. O svom osobnom iskustvu tijekom projekta izjavio je sljedeće:

„Kako se bolje prezentirati i na što treba obratiti pozornost prilikom traženja posla ili promjene posla. Zadovoljan sam svime što se radilo na radionici.“

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	TAU ON-LINE d.o.o.
Puna poštanska adresa	Hondlova 2/11 10000 Zagreb Hrvatska
Adresa e-pošte	jurica.sarcevic@moj-posao.net
Internetske stranice	http://www.moj-posao.net https://www.facebook.com/MojPosaoJobCollege/timeline
Osoba za kontakt:	Jurica Šarčević, voditelj projekta

„MojPosao Job College na djelu“

Prilog 3. Unaprjeđenje održivog zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih visokoobrazovanih osoba, EuropeAid/131871/M/ACT/HR

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 1.1. POTPORA U OSMIŠLJAVANJU I PROVEDBI AKTIVNE I PREVENTIVNE POLITIKE NA TRŽIŠTU RADA
Program dodjele bespovratnih sredstava	UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG ZAPOŠLJAVANJA DUGOTRAJNO NEZAPOSLENIH VISOKOOBRAZOVANIH OSOBA, EUROPEAID/131871/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.1.1.04.01.c05
Naziv projekta	„THE HERA NET – mreža visoko obrazovanih ruralnih animatora“
Nositelj projekta	Poljoprivredni fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Partner(i)	Brodsko-posavska županija Vukovarsko-srijemska županija Grad Valpovo Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Osijek
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Osijek Županija: Osječko-baranjska
Mjesto provedbe ³⁴	Republika Hrvatska, Brodsko-posavska županija, Vukovarsko-srijemska županija, Osječko-baranjska županija, Grad Valpovo
Trajanje projekta	Od 22.09.2012. do 21.09.2013.
Ukupna vrijednost projekta	172.023,96 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Projekt je nastavak napora Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku (Zavod za agroekonomiku) na uvođenju visoko obrazovanih osoba u aktivnosti zajednica te njihovoj motivaciji za preuzimanje aktivnije uloge u lokalnoj zajednici. Projektne aktivnosti osmišljene su kako bi utjecale na nekoliko ključnih problema visoko obrazovanih nezaposlenih osoba te povećale njihove profesionalne vještine i kompetencije s ciljem povećanja zapošljivosti. Uz to, s ciljem pružanja podrške sudionicima u nastupu na tržištu rada te razvoja dodatnih programa za visoko obrazovane nezaposlene osobe u ruralnim područjima, osnovana je mreža visoko obrazovanih ruralnih animatora HERANet (s tri ureda, po jedan u svakoj županiji, odnosno u Brodsko-posavskoj, Osječko-baranjskoj i Vukovarsko-srijemskoj).</p> <p>Kako bi se ti problemi rješavali i kako bi se na njih utjecalo na najbolji mogući način, osnovano je i lokalno partnerstvo između javnih institucija (Poljoprivredni fakultet u Osijeku, Vukovarsko-srijemska županija, Brodsko-posavska županija i HZZ), čime su stvoreni preduvjeti za buduće aktivnosti usmjerene na problematiku nezaposlenosti.</p>	
Opći cilj	
Poboljšati mogućnost održivog zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih visoko obrazovanih osoba na području Brodsko-posavske, Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije kroz jačanje njihovih kompetencija	
Specifični ciljevi	
Povećati zapošljivost 60 dugotrajno nezaposlenih visoko obrazovanih osoba iz ruralnih područja kroz poboljšanje njihovih mekih vještina i tehničkih kompetencija te rad mreže HERANet	

³⁴ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

Ciljane skupine
<ul style="list-style-type: none"> 60 visoko obrazovanih osoba iz ruralnih područja³⁵ Brodsko-posavske, Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije koje su dugotrajno nezaposlene ili nemaju radnog iskustva (54 žene i 22 muškarca)
Krajnji korisnici
<ul style="list-style-type: none"> 87 općina, 9 gradova i 7 lokalnih akcijskih grupa (LAG) iz Brodsko-posavske, Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije Udruge, škole te druge institucije i organizacije Cjelokupno stanovništvo (435.137) ruralnih dijelova Brodsko-posavske (112.153), Osječko-baranjske (185.798) i Vukovarsko-srijemske (137.186) županije
Ključne aktivnosti
<ul style="list-style-type: none"> Razvoj i verifikacija programa „Specijalist za ruralni razvoj i ruralnu ekonomiju“ Priprema i provedba programa razvoja mekih vještina Provedba programa „Specijalist za ruralni razvoj i ruralnu ekonomiju“ Dizajn i tisak priručnika Osnivanje mreže HERA Aktivnosti za povećanje vidljivosti i informiranja
Ostvarenja i rezultati
<p>Rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> Razvijen i verificiran novi kurikulum „Specijalist za ruralni razvoj i ruralnu ekonomiju“ <ul style="list-style-type: none"> Razvijena su dva nova programa „Upravljanje projektima u ruralnom razvoju“ i „Specijalist za ruralnu ekonomiju“, svaki u trajanju od 150 sati ukupno. Oni se temelje na obveznim modulima (90 sati), izbornim modulima (20 sati) i praksi (40 sati). Oba programa verificirana su pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta. Poboljšane meke vještine 60 nezaposlenih visoko obrazovanih osoba <ul style="list-style-type: none"> Održana su 54 sata interaktivnih radionica za 3 grupe (18 po grupi) na kojima su obrađena tri glavna modula: „Komunikacijske i prezentacijske vještine“, „Samopouzdanje i asertivnost“ te „Donošenje odluka“. Poboljšane radne kompetencije 76 nezaposlenih visoko obrazovanih osoba <ul style="list-style-type: none"> Održano je 300 sati (150 sati po grupi) programa stručnog usavršavanja „Upravljanje projektima ruralnog razvoja“ te 150 sati programa „Specijalist za ruralnu ekonomiju“ (ukupno 330 sati teorije, 120 sati prakse). 76 osoba dobilo je diplome po završetku obrazovnog programa (Upravljanje projektima ruralnog razvoja – 51, Specijalist za ruralnu ekonomiju – 25). Osnovana mreža HERAnet <ul style="list-style-type: none"> Otvorena i opremljena su 3 ureda. Održana su 3 zajednička sastanka (u Bilju, Vinkovcima i Đakovu). HERAnet je registrirana kao udruga; 71 osoba bila je prisutna na osnivačkoj skupštini održanoj u Slavonskom Brodu. Izrađen i tiskan priručnik „Ruralni razvoj i ruralna ekonomija“ <ul style="list-style-type: none"> Priručnik sadrži 110 stranica te je tiskan u nakladi od 100 primjeraka. Omogućeno posredovanje pri zapošljavanju te predstavljanje kompetencija novih sudionika potencijalnim poslodavcima i široj javnosti <ul style="list-style-type: none"> Organizirano je 7 okruglih stolova – susreti sudionika i poslodavaca u LAG-ovima. Organizirana su 3 posredovanja pri zapošljavanju, po jedan u svakoj županiji. 102 potencijalna poslodavca sudjelovala su u aktivnostima posredovanja. Održana je završna konferencija projekta (sudjelovale 63 osobe).

³⁵ Ruralna područja u projektu su definirana sukladno LEADER programu kojim je definirano da su ruralna naselja ona koja imaju manje od 25.000 stanovnika.

Ostvarenja:

- Informiranje i vidljivost: web-stranice, 500 tiskanih i distribuiranih letaka, 50 tiskanih i distribuiranih plakata, emitirano 14 radio emisija.

Značaj projekta

Novije studije pokazale su kako na želju i namjeru mladih za napuštanjem ruralnih područja utječu brojni socioekonomski, kulturni i psihološki čimbenici koji dolaze iz njihovog neposrednog okruženja i koji su blisko povezani s njihovim profesionalnim životom i težnjama. Također je jasno kako su mladi ljudi iz ruralnih područja u posebice nepovoljnom položaju te kako održiv razvoj tih područja nije moguć ako se ne ispunjavaju njihove potrebe i ako ih se ne osnažuje za preuzimanje aktivnije uloge u zajednici. Stoga je za održivi ruralni razvoj nužno razvijati socijalni kapital. No kako bi se iz socijalnog kapitala dobilo ono najbolje, ključno je i ulagati u ljudski kapital, odnosno u obrazovni i intelektualni kapital.

Ovaj projekt izravno je usmjeren na mlade osobe kao ljudske resurse za održiv ruralni razvoj, a istodobno se njime naglašava i važnost sudjelovanja znanstvene zajednice u rješavanju spomenutih problema. Značaj projekta prepoznat je kroz činjenicu da su znanstvenici primijenili rezultate temeljnih istraživanja, kao i svoja znanja i iskustva, u praksu, te na taj način razvili i proveli specifične modele za poboljšanje situacije mladih u ruralnim područjima. S ciljem učinkovitog iskorištavanja potencijala mladih, kroz projekt su im osigurane nove i bolje kompetencije, putem obrazovnog sustava i višesektorskog umrežavanja.

Svi sudionici povećali su svoju zapošljivost stjecanjem novih znanja i vještina te povećanjem motivacije za zapošljavanje tijekom sudjelovanja u projektnim aktivnostima. 70% osoba koje su obrazovane kroz projektne programe usavršavanja stupilo je u radni odnos nakon projekta.

Prednosti i inovacije projekta

U vrhu ostvarivanja ciljeva projekta bilo je nužno poboljšati meke vještine te unaprijediti tehničke kompetencije visoko obrazovanih nezaposlenih osoba iz ruralnih dijelova Brodsko-posavske, Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije. Dva nova programa stručnog usavršavanja, 1) Specijalist za ruralni razvoj i 2) Upravljanje projektima ruralnog razvoja, razvijena su i verificirana od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske. Na samom početku, poboljšane su komunikacijske i prezentacijske vještine korisnika programa, njihovo samopouzdanje, asertivnost te sposobnost donošenja odluka i timskog rada kroz program razvoja mekih vještina. Nakon završetka tog programa korisnici su sudjelovali u jednom od dva ponuđena programa stručnog usavršavanja. Metode provedbe bile su interaktivne, a projekt je bio usmjeren na učenje, timski rad i učenje kroz rad. Sudionici su kroz programe stekli posebna znanja i vještine o provedbi ruralnih politika EU-a, ruralnom razvoju, poslovnoj komunikaciji, klasterima i mrežama, upravljanju projektnim ciklusom (PCM), poslovnom planiranju i investicijskim studijama itd. S novostečenim kompetencijama osposobljeni su za rad na većem broju radnih mjesta: kao članovi projektnog tima za provedbu programa LEADER te upravljanje LAG-ovima, voditelji projekata (u općinama, razvojnim agencijama, privatnom sektoru itd.), voditelji zadruga, voditelji poljoprivrednih i agroturističkih klastera, voditelji u agroturizmu, voditelji udruga itd. Nadalje, usvojene meke i tehničke vještine dale su im snažan temelj za potencijalno samozapošljavanje.

Nadalje, u okviru predmetnog projekta osnovana je organizacija civilnog društva CINRA, hrvatska info mreža ruralnih animatora s tri ureda, po jedan u svakoj županiji (Brodsko-posavskoj, Osječko-baranjskoj i Vukovarsko-srijemskoj) s glavnom misijom pružanja podrške sudionicima u ulasku na tržište rada te razvoja dodatnih programa za visoko obrazovane nezaposlene osobe u ruralnim područjima te čitavoj lokalnoj i ruralnoj zajednici. Također, kroz informativno-promotivnu kampanju, usvojena znanja i vještine sudionika prezentirani su pred više od 200 potencijalnih poslodavaca te stručnom i širom javnošću. Tijekom provedbe projekta stvorena su partnerstva između obrazovnog sektora, HZZ-a te jedinica lokalne i regionalne samouprave kako bi učinak projekta bio što veći. Štoviše, kroz mrežu CINRA osnovan je niz mobilnih timova za lokalni razvoj, tzv. mikrocentra znanja.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Poljoprivredni fakultet u Osijeku ima značajna iskustva u procesima uvođenja rezultata znanstveno-istraživačkog rada u ruralna područja. Aktivnosti su bile usmjerene na bolje povezivanje i umrežavanje svih relevantnih dionika u ruralnim područjima kako bi se adekvatno odgovorilo na potrebe mladih za održiv ruralni razvoj. Kroz razvoj novih obrazovnih programa i centara, kompetencije mladih se jačaju te se stvaraju preduvjeti za njihovo umrežavanje s lokalnim javno-privatnim partnerstvima što doprinosi razvoju ukupnog socijalnog kapitala na

području istočne Hrvatske i šire.

Osiguranje održivosti rezultata projekta te postizanje planiranih učinaka nakon provedbe projekta ponajviše ovisi o spremnosti osoblja fakulteta da nastavi uvođenje i primjenu inovativnog koncepta za potrebe lokalne zajednice. Rezultati provedenog završnog istraživanja su ohrabrujući, motivirajući i obvezujući za sve sudionike u projektu, kao i za sam Fakultet u smislu novih inicijativa i aktivnosti za povezivanje obrazovnog sustava s potrebama tržišta rada.

Naučene lekcije

Glavna pouka ovog projekta jest da se prisutnost snažnog socijalnog i institucionalnog kapitala smatra čimbenikom uspjeha i vrijednošću bez koje bi budućnost ruralnih regija bila nezamisliva. U područjima gdje su lokalna javno-privatna partnerstva slaba i gdje nema kvalitetne komunikacije i suradnje između poduzetnika, društva i jedinica lokalne samouprave dolazi do manjka socijalnog i institucionalnog kapitala i to je polje na koje buduće političke intervencije trebaju biti usmjerene. Projekt je pokazao složenu prirodu prelaska mladih s obrazovanja na zapošljavanje kao posljedicu različitih čimbenika koji uključuju poteškoće u pristupu daljnjem obrazovanju i osposobljavanju, nedostatak kvalitetnih radnih mjesta i sezonski karakter poslova. Utvrđeno je i da su mladi ljudi izolirani, neinformirani o postojećim politikama, a posebice o politikama EU-a. Projektni rezultati pokazuju trajnu potrebu za boljom prilagodljivošću obrazovnih sustava sa svrhom ispunjavanja različitih individualnih potreba te izravnim sudjelovanjem mladih u razvoju zajednice i promicanjem lokalne kulture u kojoj su djeca i mladi prihvaćeni kao socijalni akteri. Posebice je važno stvoriti obrazovne programe koji ispunjavaju potrebe mladih u ruralnim područjima na svim razinama obrazovanja, uključujući programe cjeloživotnog učenja i neformalno obrazovanje.

Priče o uspjehu

K.K., 34-godišnjak iz Osijeka

Ovaj sudionik projekta bio je nezaposlen kada se uključio u projekt. U sklopu projekta sudjelovao je u različitim edukacijama kako bi povećao svoju zapošljivost te olakšao svoj pristup lokalnom tržištu rada. Također je dobio individualnu podršku za povećanje motivacije i izbjegavanje socijalnog isključivanja. S obzirom na navedeno, projekt se za njega pokazao vrlo važnim jer je u konačnici pronašao novi posao. O projektu je izjavio sljedeće:

„Zahvaljujem nositelju projekta na odlično organiziranim radionicama i stručnim predavačima. Nakon projekta zaposlio sam se u području koje su obuhvaćale projektne radionice. Također sam se povezao sa polaznicima što mi jako koristi u obavljanju sadašnjeg posla.“

A.L., 37-godišnjakinja iz Osijeka

A.L. bila je nezaposlena kada se uključila u projekt. Bila je visoko obrazovana, ali to nije bilo dovoljno za pronalaženje posla. O projektu ju je informirao HZZ Područni ured Osijek. Sudjelovala je u obrazovnim aktivnostima koje su joj pomogle povećati zapošljivost i motivaciju kroz stjecanje novih znanja i vještina. Projekt je u potpunosti ispunio njezina očekivanja i pomogao joj pronaći posao. O projektu je izjavila:

„Zahvale prof. Snježani Tolić i projektnom timu HERA net na podršci korisnicima projekta.“

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Poljoprivredni fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Puna poštanska adresa	Kralja Petra Svačića 1d 31000 Osijek Hrvatska
Adresa e-pošte	snezana.tolic@pfos.hr
Broj telefona i faksa	Tel. +385 31 554 946
Osoba za kontakt:	Prof. dr. Snježana Tolić, voditeljica projekta

„HERAnet na djelu”

Prilog 4. Poticanje intenzivnijeg uključivanja osoba s invaliditetom na tržište rada, EuropeAid/129157/M/ACT/HR

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 2.1. POTPORA SKUPINAMA KOJE SE NALAZE U NEPOVOLJNOM POLOŽAJU PRILIKOM PRISTUPA ZAPOSŁJAVANJU
Program dodjele bespovratnih sredstava	POTICANJE INTENZIVNIJEG UKLJUČIVANJA OSOBA S INVALIDITETOM NA TRŽIŠTE RADA EUROPEAID/129157/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.2.1.01.02.c01
Naziv projekta	Razvojem umjetničkih vještina do svijeta rada ³⁶
Nositelj projekta	Hrvatski zavod za zapošljavanje – Područni ured Kutina
Partner(i)	Pučko otvoreno učilište Kutina Udruga osoba s invaliditetom „OSI“ Kutina Grad Kutina Muzej Moslavine Kutina
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Kutina
	Županija: Sisačko-moslavačka
Mjesto provedbe ³⁷	Sisačko-moslavačka županija
Trajanje projekta	Od 4.12.2010. do 3.12.2011.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	102.543,64 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Projekt je osmišljen kako bi dao doprinos smanjenju stope nezaposlenosti u Sisačko-moslavačkoj županiji. Krajem 2009. godine županija se nalazila na drugom mjestu u državi po stopi nezaposlenosti s gotovo 30%. Statistika iz tog razdoblja pokazuje da su osobe s invaliditetom činile oko 2% od ukupnog broja nezaposlenih u evidenciji HZZ-a Područni ured Kutina. S druge strane, postojala je dobra osnova za projekt koji bi pridonio očuvanju kulturne baštine moslavačkog područja u kontekstu razvoja lokalnog turizma. Ključni čimbenik za razvoj i provedbu projekta bila je dobra prethodna suradnja između partnera i njihova zajednička iskustva. Nadalje, prepoznato je da u tom razdoblju nije bilo odgovarajućih obrazovnih programa za osobe s invaliditetom. U tom pogledu bilo je nužno izgraditi kapacitete partnera za rad s osobama s invaliditetom, kao i osigurati odgovarajući program osposobljavanja i prostor za održavanje istog.</p> <p>Tijekom provedbe projekta u obzir su uzeti sljedeći ključni dokumenti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • smjernica 4. Akcijskog plana Vijeća Europe za promicanje prava i potpunog sudjelovanja u društvu osoba s invaliditetom 2006. – 2015.; • članak 4. Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom; • Strategija razvoja turizma Sisačko-moslavačke županije 2007. – 2013.; • nacionalni strateški dokumenti RH u području socijalnog poduzetništva. 	
Opći cilj	

³⁶ <http://www.kutina.hr/Projekti/ProjektOSI.aspx>

³⁷ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

Pridonijeti povećanju zapošljivosti osoba s invaliditetom i smanjenju socijalne isključenosti te skupine u Sisačko-moslavačkoj županiji

Specifični cilj

Unaprijediti znanja i vještine osoba s invaliditetom u Sisačko-moslavačkoj županiji kroz uvođenje i provedbu prilagođenih obrazovnih programa i aktivnosti socijalnog poduzetništva

Ciljane skupine

Nezaposlene osobe s invaliditetom s područja Sisačko-moslavačke županije

Krajni korisnici

Lokalna zajednica (jedinice lokalne samouprave, obrazovne institucije, kulturne ustanove, nezaposlene osobe)

Ključne aktivnosti

- Izrada obrazovnog plana i programa tečaja keramike; Službena verifikacija novog obrazovnog programa
- Odabir sudionika i provedba tečaja keramike
- Održavanje radionice o traženju zaposlenja prilagođene osobama s invaliditetom
- Odabir sudionika tečaja za asistente
- Prilagodba prostora u obrazovnim institucijama za rad s osobama s invaliditetom
- Obuka osoblja obrazovnih institucija za rad s osobama s invaliditetom
- Sudjelovanje osoba s invaliditetom u izradi novih suvenira, uključujući dizajniranje i proizvodnju
- Aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti: izrada brošura i održavanje izložbe novih suvenira, održavanje konferencije za medije, izrada i diseminacija letaka i postera, snimanje filma o projektu, izrada internetskih stranica projekta

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Unaprijeđena znanja i vještine osoba s invaliditetom, prilagođeni potrebama tržišta i njihovim specifičnim sposobnostima
- Obrazovne institucije prilagođene za provedbu obrazovnih aktivnosti za osobe s invaliditetom
- Izrađen model zapošljavanja osoba s invaliditetom u okviru socijalnog poduzetništva

Ostvarenja

- 20 nezaposlenih osoba s invaliditetom osposobljeno kroz tečaj za keramičare
- 10 nezaposlenih osoba osposobljeno kao osobni asistenti za rad s osobama s invaliditetom
- 2 nezaposlene žene osposobljene za predavačice keramike
- Osmišljeno 5 novih suvenira vezano uz očuvanje kulturno-povijesne baštine Moslavine
- 2 osobe s invaliditetom zaposlene u okviru socijalnog poduzetništva

Značaj projekta

Svi sudionici povećali su svoju zapošljivost i sposobnost socijalnog uključivanja stjecanjem novih znanja i vještina te povećanjem motivacije za zapošljavanje kroz sudjelovanje u projektnim aktivnostima. Tri sudionika u projektu zaposlena su na kraju projekta. 20 nezaposlenih osoba s invaliditetom uključeno je u projektne aktivnosti – osposobljavanje za proizvodnju keramičkih suvenira, posebno osmišljenih sukladno tradicijama kulturnog nasljeđa Sisačko-moslavačke županije. Dvije dodatne nezaposlene osobe educirane su kao asistenti za osobe s invaliditetom. Njihova uloga bila je pomagati predavačima tijekom tečajeva.

Prednosti i inovacije projekta

Inovaciju predstavlja novi tečaj keramike, posebno prilagođen osobama s invaliditetom te verificiran od strane nadležnih institucija.

Rezultati projekta u potpunosti su u skladu sa stabilnošću partnerstva. Kao rezultat projekta, izrađena je „Strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom Grada Kutine od 2010. do 2015. godine“.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Svi su partneri aktivni sudionici inicijative lokalnog partnerstva za zapošljavanje. Tri osobe s invaliditetom zaposlene su tijekom projekta u Udruzi osoba s invaliditetom. Ukupno je nakon završetka projekta zaposleno osam osoba.

Radionica za izradu keramike otvorena tijekom projekta aktivna je i danas te se u njoj održavaju tečajevi keramike za lokalnu zajednicu. Nastavlja se proizvodnja novih suvenirira. Suveneri su promovirani po cijeloj Hrvatskoj, Njemačkoj, Francuskoj, Poljskoj, Češkoj i Južnoj Africi.

Naučene lekcije

Vrlo važnom pokazala se provedba projekta u partnerstvu javnih institucija, organizacija civilnog društva i pružatelja edukacije. Ključni je čimbenik uspjeha bio to što su partneri imali jasan zajednički interes za provedbu projekta. Međusobne uloge i odgovornosti partnera jasno su definirane. Nadalje, rukovodstvo projekta bilo je posvećeno provedbi projekta u zadanom vremenskom i financijskom okviru kroz primjenu učinkovitih metoda. Savjet drugim institucijama – sklapanje partnerstva s iskusnim organizacijama koje su potpuno relevantne za predmet projekta.

Priče o uspjehu

Kao rezultat projekta postignuta je bolja povezanost između Područnog ureda HZZ-a Kutina i osoba s invaliditetom u županiji. Tijekom provedbe projekta naglasak je bio na poticanju kreativnih i umjetničkih sposobnosti osoba s invaliditetom. Glavni pristup projekta bio je usmjerenost na svakodnevno socijalno uključivanje i povećanje kvalitete života osoba s invaliditetom. Kao izravan rezultat toga, otvorena su nova radna mjesta.

Kroz projekt je razvijen uspješan model socijalne integracije osoba s invaliditetom.

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Hrvatski zavod za zapošljavanje – Područni ured Kutina
Puna poštanska adresa	Crkvena 13, 44320, Kutina Hrvatska
Adresa e-pošte	hzz.kutina@hzz.hr
Internetske stranice	http://www.kutina.hr/Projekti/ProjektOSI.aspx
Broj telefona i faksa	Tel. +385 44 691 390 /Mob: Faks: +385 44 683 538 /Mob:
Osoba za kontakt:	Eva Štimac

„Sudionici projekta stječu umjetničke vještina u proizvodnji suvenira od keramike“

„Polaznici i predavači zajedno na tečaju keramike“

*„Novi suveniri Sisačko-moslavačke županije
izrađeni tijekom provedbe projekta“*

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 2.1. POTPORA SKUPINAMA KOJE SE NALAZE U NEPOVOLJNOM POLOŽAJU PRILIKOM PRISTUPA ZAPOSŁJAVANJU
Program dodjele bespovratnih sredstava	POTICANJE INTENZIVNIJEG UKLUČIVANJA OSOBA S INVALIDITETOM NA TRŽIŠTE RADA EUROPEAID/129157/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.2.1.01.02.c02
Naziv projekta	Službe za radne aktivnosti uz podršku za osobe s intelektualnim teškoćama ³⁸
Nositelj projekta	Udruga za promicanje inkluzije
Partner(i)	nije primjenjivo
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Zagreb Županija: Zagreb
Mjesto provedbe ³⁹	Osijek, Bjelovar i Šibenik
Trajanje projekta	Od 4.12.2011. do 3.12.2012.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	127.156,69 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Projekt se temeljio na prethodnim iskustvima Udruge za promicanje inkluzije u pružanju usluga osobama s intelektualnim teškoćama. Već više od desetljeća, udruga radi na izgradnji kapaciteta u specifičnom području usluga zapošljavanja uz podršku osobama s intelektualnim teškoćama. U razdoblju 2007. – 2009., kroz grant shemu EK-a CARDS 2004⁴⁰, Udruga za promicanje inkluzije ostvarila je partnerstvo sa Srednjom školom Centar za odgoj i obrazovanje, radi razvoja službe zapošljavanja uz podršku i službe radnih aktivnosti uz podršku u Zagrebu. Uspostava tih službi rezultirala je uspješnim uključivanjem više od 40 osoba s intelektualnim teškoćama u radne aktivnosti, odnosno njihovim zapošljavanjem na otvorenom tržištu rada. Sadašnjim projektom udruga je proširila ovaj uspješan model službi za radne aktivnosti uz podršku na gradove Osijek, Bjelovar i Šibenik. Tijekom provedbe projekta, radne aktivnosti uz podršku pokrenute su u navedena tri grada sukladno postojećoj zakonskoj regulativi. Pružane usluge bile su usmjerene na navedene ciljne skupine. Kao rezultat toga, projektom su osigurani mehanizmi kojima je repliciran spomenuti model službi u drugim gradovima RH. U tom pogledu, projekt je sukladan Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom u RH.</p>	
Opći cilj	
<p>Povećati zapošljivost osoba s intelektualnim teškoćama u Osijeku, Bjelovaru i Šibeniku na otvorenom tržištu rada te osigurati pristup svrsishodnim radnim aktivnostima za one pojedince koji nisu u mogućnosti uključiti se u radne aktivnosti na otvorenom tržištu.</p>	
Specifični ciljevi	
<ul style="list-style-type: none"> • Povećati kapacitete u Osijeku, Bjelovaru i Šibeniku za podršku osobama s intelektualnim teškoćama radi 	

³⁸ <http://inkluzija.hr/eng/projects/ipa/>

³⁹ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

⁴⁰ CARDS 2004 „Pružanje socijalnih usluga neprofitnog sektora”, Ref. br.: 2004-0102-0102

stjecanja i održavanja radnih aktivnosti na otvorenom tržištu rada kroz osposobljavanje pružatelja usluga u navedenim gradovima

- Pružanje podrške osobama s intelektualnim teškoćama u Osijeku, Bjelovaru i Šibeniku u stjecanju i provođenju radnih aktivnosti kroz osnivanje stručne službe za radne aktivnosti uz podršku
- Osnaživanje osoba s intelektualnim teškoćama kroz osposobljavanje za stjecanje i provođenje radnih aktivnosti
- Širenje informacija o radnim aktivnostima uz podršku za osobe s intelektualnim teškoćama s ciljem motiviranja potencijalnih poslodavaca na zapošljavanje takvih osoba

Ciljane skupine

- Dugotrajno nezaposlene osobe s intelektualnim teškoćama u Osijeku, Bjelovaru i Šibeniku kojima je potrebna podrška u stjecanju i provođenju radnih aktivnosti na otvorenom tržištu rada
- Lokalni pružatelji usluga u Osijeku, Bjelovaru i Šibeniku koji su stekli kapacitete za pružanje podrške u radnim aktivnostima osoba s intelektualnim teškoćama
- Potencijalni poslodavci za osobe s intelektualnim teškoćama u Osijeku, Bjelovaru i Šibeniku
- Jedinice lokalne samouprave u Osijeku, Bjelovaru i Šibeniku i šira javnost koji su stekli funkcionalan model uključivanja osoba s intelektualnim teškoćama u lokalno gospodarstvo

Krajnji korisnici

- Osobe s intelektualnim teškoćama u Republici Hrvatskoj
- Hrvatski poslodavci koji će uvidjeti koristi zapošljavanja osoba s intelektualnim teškoćama
- Hrvatsko društvo koje će steći bolji uvid u potrebe osoba s intelektualnim teškoćama i njihovo pravo na rad

Ključne aktivnosti

- Izgradnja kapaciteta lokalnih pružatelja usluga u Osijeku, Bjelovaru i Šibeniku radi povećanja opsega kvalitetnih usluga podrške za radne aktivnosti dostupnih osobama s intelektualnim teškoćama
- Službe za radne aktivnosti uz podršku za osobe s intelektualnim teškoćama
- Promicanje pristupa zapošljavanju: osposobljavanje iz vještina samoodređenja i socijalnih vještina za osobe s intelektualnim teškoćama
- Promicanje pristupa zapošljavanju: motiviranje potencijalnih poslodavaca

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Povećana zapošljivost i vještine socijalnog uključivanja osoba s intelektualnim teškoćama u Osijeku, Bjelovaru i Šibeniku kroz stjecanje novih znanja i vještina te povećanje motivacije za zapošljavanje tijekom sudjelovanja u projektnim aktivnostima
- Povećana motivacija poslodavaca u Osijeku, Bjelovaru i Šibeniku za zapošljavanje osoba s intelektualnim teškoćama
- Povećana svijest u društvu o potrebama i ljudskim pravima osoba s intelektualnim teškoćama i njihovih obitelji

Ostvarenja:

- 44 osobe s intelektualnim teškoćama iz Osijeka, Bjelovara i Šibenika sudjelovale su u plaćenim radnim aktivnostima na otvorenom tržištu rada u 23 tvrtke.
- Obrazovni materijali posebno su osmišljeni za osobe s intelektualnim teškoćama i podijeljeni tijekom projektnih aktivnosti.
- 23 poslodavca motivirana su na sudjelovanje u projektnim aktivnostima.
- Osnovana su 3 lokalna tima za pružanje podrške u provođenju radnih aktivnosti (po 2 osobe u svakom timu) u Osijeku, Bjelovaru i Šibeniku koja su održala 21 trening o vještinama samoodređenja i socijalnim vještinama za 50 osoba s intelektualnim poteškoćama koje su sudjelovale u projektu. Nadalje, osobama s intelektualnim poteškoćama pružene su usluge mentorstva na poslu.

- 6 članova timova za pružanje usluga podrške educirano je za pružanje usluga podrške provođenju radnih aktivnosti za osobe s intelektualnim teškoćama.
- 3 radionice organizirane su u Bjelovaru, Šibeniku i Osijeku uz sudjelovanje potencijalnih poslodavaca, drugih organizacija i predstavnika jedinica lokalne samouprave.
- Aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti:
 - emitiranje informacija o projektu na Osječkoj televiziji;
 - 4 članka objavljena u novinama i na internetu;
 - distribuirane 52 brošure u lako čitljivom formatu o zapošljavanju/radnim aktivnostima uz podršku za osobe s intelektualnim teškoćama;
 - tiskano i podijeljeno 200 brošura o uslugama podrške u provođenju radnih aktivnosti;
 - izrađene internetske stranice projekta;
 - održana završna konferencija projekta sa 66 sudionika.

Značaj projekta

Projekt je iznimno značajan jer je prepoznao važnost uključivanja osoba s intelektualnim teškoćama i drugih marginaliziranih osoba, poticanja zapošljavanja tih osoba i promicanja ideje o ravnopravnosti i jednakim mogućnostima za sve.

Prednosti i inovacije projekta

Inovativna integracija osoba s intelektualnim teškoćama u društveni život i tržište rada primjenom holističkog pristupa. Cjelokupan rad Udruge za promicanje inkluzije u sklopu projekta temeljen je na filozofiji uključivanja, što znači da su osobe s intelektualnim teškoćama jednakopravni građani s pravom na aktivno sudjelovanje u društvu. Uz to, Udruga smatra da nijedna osoba ne bi trebala živjeti u ustanovi, te je stoga rad Udruge tijekom projekta bio usmjeren na deinstitutionalizaciju i razvoj usluga u zajednici. Kroz provedbu ovog projekta, Udruga je nastavila razvijati mreže usluga u zajednici za podršku osobama s intelektualnim teškoćama i njihovim obiteljima kako bi one postale aktivni članovi zajednice.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

U okviru projekta razvijen je kvalitetan model socijalne rehabilitacije osoba s intelektualnim teškoćama kroz radnu aktivnost u stvarnom radnom okruženju.

Kroz razvoj i provedbu ovog projekta, Udruga za promicanje inkluzije povećala je svoje kapacitete za pružanje specifičnih usluga usmjerenih na osobe s intelektualnim poteškoćama. Organizacija je do danas zadržala svoju vodeću ulogu u području socijalnog uključivanja u Hrvatskoj. Udruga za promicanje inkluzije je aktivna članica europskih i međunarodnih organizacija kao što su Inclusion Europe⁴¹, Inclusion International⁴² i Europska koalicija za život u zajednici (European Coalition for Community Living)⁴³.

Kao rezultat opisanog projekta, Udruga za promicanje inkluzije uspješno je pokrenula nekoliko projekata nadogradnje koji su financirani u okviru IPA Operativnog programa Razvoj ljudskih potencijala 2007. – 2013.^{44 45 46}

Naučene lekcije

Kroz provedbu ovog projekta, Udruga za promicanje inkluzije uvidjela je da i dalje postoji velika potreba za specifičnim uslugama podrške za osobe s intelektualnim teškoćama u različitim područjima Hrvatske. Postojeće usluge podrške u zajednici nedovoljno ispunjavaju specifične potrebe osoba s intelektualnim teškoćama. U tom pogledu, zajednički doprinos javnog i privatnog sektora te sektora civilnog društva nužan je kako bi se omogućilo pružanje kvalitetnijih usluga osobama s intelektualnim teškoćama u čitavoj Hrvatskoj.

⁴¹ <http://www.inclusion-europe.org/en/>

⁴² <http://inclusion-international.org/>

⁴³ <http://community-living.info/>

⁴⁴ <http://inkluzija.hr/eng/projects/new-paths-to-inclusion-network/>

⁴⁵ <http://inkluzija.hr/eng/projects/support-to-the-social-welfare-sector-in-the-process-of-further-de-institutionalisation-of-social-services/>

⁴⁶ Proizvodnja povrća u staklenicima, Ugovor c09, „Poboljšanje pristupa tržištu rada ugroženih skupina“, EuropeAid/131893/M/ACT/HR

U tom pogledu, u okviru ovog projekta postignuti su izvrsni rezultati provedbe zahvaljujući dobroj suradnji između državnih tijela i Udruge za promicanje inkluzije. Od samog početka projekta, lokalni Centri za socijalnu skrb u Bjelovaru, Osijeku i Šibeniku surađivali su s Udrugom na identificiranju potencijalnih korisnika službe za radne aktivnosti uz podršku. Hrvatski zavod za zapošljavanje i Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom također su podržali provedbu projekta te sudjelovali na završnoj konferenciji Udruge.

Priče o uspjehu

Dolje navedene poveznice vode na stranice na kojima se mogu pročitati priče o uspjehu sudionika projekta.

Projekt: https://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=p2Yukif7BnM

Osijek: <https://www.youtube.com/watch?v=M94vI7SIhjk>

Šibenik: https://www.youtube.com/watch?v=jhRXcuBM_w

Bjelovar: <https://www.youtube.com/watch?v=39qgEchrf8#t=169>

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Udruga za promicanje inkluzije
Puna poštanska adresa	Bleweissova 15 10000 Zagreb Hrvatska
Adresa e-pošte	inkluzija@inkluzija.hr
Internetske stranice	http://inkluzija.hr/
Broj telefona i faksa	Telefon: +385 1 37 51 696 Faks: 385 1 37 51 682
Osoba za kontakt:	Nedeljka Mišević, voditeljica

Association for Promoting Inclusion Life Line

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 2.1. POTPORA SKUPINAMA KOJE SE NALAZE U NEPOVOLJNOM POLOŽAJU PRILIKOM PRISTUPA ZAPOSŁJAVANJU
Program dodjele bespovratnih sredstava	POTICANJE INTENZIVNIJEG UKLUČIVANJA OSOBA S INVALIDITETOM NA TRŽIŠTE RADA EUROPEAID/129157/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.2.1.01.02.c05
Naziv projekta	Šalter prvih poslova
Nositelj projekta	Hrvatski institut za lokalnu samoupravu (HILS)
Partner(i)	Preokret: Udruga za promicanje prava, mogućnosti i interesa za mlade s invaliditetom u Slavoniji i Baranji; Hrvatski zavod za zapošljavanje – Područni ured Vukovar Vukovarsko-srijemska županija
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Osijek Županija: Osječko-baranjska
Mjesto provedbe ⁴⁷	Vukovarsko-srijemska županija Osječko-baranjska županija
Trajanje projekta	Od 4.12.2010. do 3.12.2011.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	96.603,88 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Osobe s invaliditetom čine 10% ukupnog stanovništva Republike Hrvatske. Prema statistici HZZ-a iz 2009., osobe s invaliditetom činile su 2.2% od ukupnog broja nezaposlenih. Stopa nezaposlenosti u Osječko-baranjskoj i Vukovarsko-srijemskoj županiji bila je među najvišima u državi. Prema istraživanju Centra za socijalnu inkluziju osoba s invaliditetom, glavni uzroci problema nezaposlenosti osoba s invaliditetom bili su izraženiji nego za ostalo stanovništvo. U tom pogledu može se navesti nekoliko razloga: fizičke prepreke i loš pristup radnom mjestu, manjak osjetljivosti od strane poslodavaca, nedovoljna informiranost o koristima koje poslodavci ostvaruju zapošljavanjem osoba s invaliditetom, predrasude o radnim sposobnostima osoba s invaliditetom. Na kraju, no ne i najmanje važna, jest činjenica da profesionalna orijentacija koja se pruža kroz obrazovni sustav i programe zapošljavanja nije kompatibilna s potražnjom na tržištu rada. Navedena problematika još je teža u županijama s najvišim stopama nezaposlenosti kao što su Osječko-baranjska i Vukovarsko-srijemska. Nositelj projekta stoga je zaključio da je jedan od glavnih razloga nezaposlenosti osoba s invaliditetom to što ne dobivaju prilike za dokazivanje svojih sposobnosti, a njihovi potencijalni poslodavci nemaju priliku uvidjeti prednosti zapošljavanja osoba s invaliditetom. To je bio razlog pokretanja projekta. Projekt je bio usmjeren na uključivanje osoba s invaliditetom na tržište rada pružanjem podrške u stjecanju prvog radnog iskustva u djelatnosti kojom se žele baviti.</p>	
Opći cilj	
Poticanje intenzivnijeg uključivanja osoba s invaliditetom na tržište rada u Republici Hrvatskoj.	

⁴⁷ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

<p>Specifični cilj</p> <p>Povećati zapošljivost neaktivnih i nezaposlenih mladih osoba s tjelesnim invaliditetom bez radnog iskustva između 14 i 35 godina starosti u Vukovarsko-srijemskoj i Osječko-baranjskoj županiji (oko 170 osoba) tijekom razdoblja od 12 mjeseci.</p>
<p>Ciljane skupine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neaktivne mlade osobe s tjelesnim invaliditetom bez radnog iskustva između 14 i 35 godina starosti u Vukovarsko-srijemskoj i Osječko-baranjskoj županiji • Nezaposlene mlade osobe s tjelesnim invaliditetom bez radnog iskustva između 14 i 35 godina starosti u Vukovarsko-srijemskoj i Osječko-baranjskoj županiji • Potencijalni poslodavci mladih osoba s tjelesnim invaliditetom • Potencijalni korisnici usluga koje bi mlade osobe s tjelesnim invaliditetom pružale
<p>Krajnji korisnici</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osobe s invaliditetom u Vukovarsko-srijemskoj i Osječko-baranjskoj županiji • Lokalna zajednica
<p>Ključne aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informiranje o mogućim modelima uključivanja na tržište rada • Pružanje alata za stjecanje radnog iskustva • Stvaranje prilika za stjecanje radnog iskustva • Koordinacija pružanja usluga
<p>Ostvarenja i rezultati</p> <p>Rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Povećana je svijest osoba s invaliditetom o mogućim modelima uključivanja na tržište rada: <ul style="list-style-type: none"> ○ 23 korisnika informirana o modelima uključivanja na tržište rada. • Osigurani alati za stjecanje radnog iskustva: <ul style="list-style-type: none"> ○ definirano područje pružanja usluga i proveden poduzetnički trening – 25 korisnika razvili su poslovnu ideju i motivirani su za njenu primjenu; ○ uspostavljeno mentorstvo za 5 vrsta usluga – upravljanje projektnim ciklusom, internetski marketing, odnosi s javnošću, grafički dizajn i istraživanje; korisnici su uključeni u mentorstvo: 20 korisnika je osnaženo za neovisno pružanje usluga po svom izboru. • Stvorene su prilike za stjecanje radnog iskustva: <ul style="list-style-type: none"> ○ oko 350 potencijalnih poslodavaca upoznato je s povlasticama vezanima uz zapošljavanje osoba s invaliditetom; ○ oko 20 potencijalnih poslodavaca pristalo je dati korisnicima priliku za stjecanje radnog iskustva; ○ oko 70 potencijalnih poslodavaca pristalo je pružiti korisnicima mogućnost stjecanja radnog iskustva. • Poboljšana je koordinacija pružanja usluga: <ul style="list-style-type: none"> ○ otvoren je ured u Vukovaru; ○ 40 mladih osoba s invaliditetom uvršteno je u bazu podataka o upravljanju uslugama te je bilo spremno za pružanje odgovarajućih usluga klijentima na zahtjev. <p>Ostvarenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 79 korisnika individualno je informirano i pozvano na sudjelovanje u projektnim aktivnostima. • Uspostavljena je baza podataka o upravljanju uslugama. • Aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti : 1000 info-letaka, 1 digitalni plakat, 500 tiskanih plakata, 1 pod-omena na internetskim stranicama HILS-a, internetska info-kampanja, priopćenja za medije i javnost, održana 1 konferencija.

Značaj projekta

Projekt je bio usmjeren na svakodnevno socijalno uključivanje i povećanje kvalitete života mladih osoba s invaliditetom. Primjenom holističkog pristupa, kroz projekt je razvijen uspješan model socijalnog uključivanja i zapošljavanja mladih osoba s invaliditetom.

Prednosti i inovacije projekta

Inovativnost projekta ogleda se u uspostavi kvalitetno osmišljenog i održivog zatvorenog ciklusa uključivanja mladih osoba s invaliditetom na tržište rada. Projektom su također usklađene potrebe i potencijali korisnika s potražnjom na tržištu rada. Treninzi za konkretne poslove osmišljeni su u skladu sa kvalifikacijama i željama korisnika. Na određeni način to predstavlja dosad neviđen pristup integraciji osoba s invaliditetom većeg intelektualnog potencijala sa svrhom njihovog kvalitetnijeg uključivanja u otvoreno tržište rada. Projektom je, dakle, mladim ljudima s invaliditetom pružena prilika za stjecanje kvalifikacija potrebnih za obavljanje intelektualnih usluga sukladno njihovim interesima, istodobno imajući u vidu potražnju na tržištu rada, odnosno profitabilnost tih usluga te količinu vremena i druge kapacitete dostupne u okviru projekta. Nadalje, projektnim aktivnostima mladim osobama s invaliditetom osigurane su mogućnosti za stjecanje radnog iskustva kroz pružanje usluga za koje su osposobljene u okviru projekta, a koje je organizirala udruga Preokret. Na taj način korisnici su educirani individualno, sukladno njihovim interesima i sposobnostima, no uz zajednički nastup na tržištu rada. Nadalje, održivost je osigurana povećanjem kapaciteta udruge Preokret, što je omogućilo daljnji razvoj usluga i prenošenje znanja na nove članove. Model uključivanja mladih osoba s invaliditetom na tržište rada primjenjiv je i na druge skupine stanovništva, što predstavlja još jednu dodanu vrijednost projekta.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Provedba projekta bila je uspješna u smislu kvalitetne provedbe aktivnosti, postignutih očekivanih ciljeva i rezultata, uspostavljene suradnje između partnera te suradnje s lokalnom zajednicom, kao i u smislu osigurane održivosti projekta i vlasništva nad njim. Navedeni zaključak izveden je iz objektivnih pokazatelja, kao i iz povratnih informacija korisnika, partnera i projektnog tima.

Uz to, prema Izvješću o vanjskoj procjeni projekta, korisnici su aktivno sudjelovali u evaluaciji projekta tijekom njegove provedbe te na kraju projekta putem ankete. Projekt su ocijenili izvrsnim ocjenama u pogledu očekivanih ciljeva i rezultata te održivosti projekta. Drugim riječima, uvjereni su da je projekt povećao njihovu zapošljivost te da će trajno poboljšavati njihov status na tržištu rada kroz aktivnosti kojima je osigurana održivost projekta.

Naučene lekcije

Glavna prepreka provedbi projekta bila je opća apatija među korisnicima te značajan manjak motivacije za poboljšanje njihovog položaja na tržištu rada. Iako je nositelj projekta imao prethodna iskustva u radu s ovom specifičnom ciljanom skupinom i bio svjestan problema apatije, situacija je bila teža od očekivane te je zahtijevala dodatne napore. To je bio i ključni razlog te glavni kriterij odabira partnera: Hrvatski zavod za zapošljavanje kao organizacija s velikim autoritetom među mladim nezaposlenim ljudima, udruga Preokret kao organizacija najbliža mladim osobama s invaliditetom te Vukovarsko-srijemska županija kao jedinica regionalne samouprave, što je projektu osiguralo vjerodostojnost među mladim osobama s invaliditetom i potencijalnim poslodavcima. Kao rezultat navedenoga, zajednički naponi svih partnera podrazumijevali su usklađeniji pristup pojedinačnoj motivaciji korisnika putem medija te putem udruge osoba s invaliditetom čiji su članovi predstavnici ciljane skupine.

Nadalje, uključivanje pouzdanih suradnika u projekt, kao što je PRONI Centar za socijalno podučavanje, Volonterski centar, Udruga osoba s invaliditetom „Bubamara“, Osječko-baranjska županija, Savez osoba s invaliditetom (SOI OBŽ), Udruga tjelesnih invalida (UTIV), također je pridonijelo uspješnoj provedbi projekta.

Priče o uspjehu

I.V., 28-godišnjakinja iz Osijeka, bila je nezaposlena kada je uključena kao sudionik u projekt. Tijekom provedbe projekta sudjelovala je u treninzima te dobila individualno mentorstvo. Imala je priliku steći praktično iskustvo te sudjelovati u okruglom stolu s potencijalnim poslodavcima. Uključila se u projekt kako bi poboljšala svoja znanja i vještine u određenim područjima koji bi joj pomogli u pronalaženju posla. U potpunosti je zadovoljna svojim sudjelovanjem u projektu jer je u konačnici pronašla posao. Svoje zadovoljstvo projektom opisala je ovim

riječima:

„Bilo je zadovoljstvo sudjelovati u ovom projektu jer sam naučila nešto novo, a s nekoliko dodatnih tečajeva uz moje zanimanje, Bogu hvala, napokon sam dobila posao. Nadam se da će u bliskoj budućnosti biti drugih projekata u kojima ću opet rado sudjelovati.“

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Hrvatski institut za lokalnu samoupravu (HILS)
Puna poštanska adresa	Trg Sv. Trojstva 3 31000 Osijek Hrvatska
Adresa e-pošte	hils@hils.hr
Internetske stranice	www.hils.hr
Broj telefona i faksa	Tel. +385 31 200 660 /Mob:
Osoba za kontakt:	Irena Gluhak

Mentorska aktivnost u okviru projekta

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 2.1. POTPORA SKUPINAMA KOJE SE NALAZE U NEPOVOLJNOM POLOŽAJU PRILIKOM PRISTUPA ZAPOSŁJAVANJU
Program dodjele bespovratnih sredstava	POTICANJE INTENZIVNIJEG UKLUČIVANJA OSOBA S INVALIDITETOM NA TRŽIŠTE RADA EUROPEAID/129157/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.2.1.01.02.c06
Naziv projekta	Uvođenje modela virtualne radionice za dugotrajno nezaposlene osobe s invaliditetom s ciljem povećanja njihove zapošljivosti
Nositelj projekta	Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom -URIHO
Partner(i)	Grad Zagreb Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Zagreb
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Zagreb Županija: Grad Zagreb
Mjesto provedbe ⁴⁸	Grad Zagreb
Trajanje projekta	Od 4.12.2010. do 3.12.2011.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	142.207,56 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Pravo na rad temeljno je pravo svake osobe. Kroz rad ljudi stječu društvenu samostalnost, osjećaju se korisnima te grade svoje samopoštovanje. Uključivanje osoba s invaliditetom na tržište rada važan je čimbenik njihove potpune integracije u društvo. Nažalost, u Republici Hrvatskoj stopa nezaposlenosti još uvijek je visoka, a shodno tome situacija nezaposlenih osoba s invaliditetom još je teža te su njihove prilike za pronalaženje bilo kakvog posla i dalje slabe. Nadalje, posebice su pogođene nezaposlene osobe s invaliditetom koje nemaju prethodnog radnog iskustva kao ni vjere da mogu pronaći zaposlenje i dobro funkcionirati na radnom mjestu.</p> <p>Prema provedenim istraživanjima (istraživanje UNDP/HZZ, 2007.) i na osnovu praćenja situacije na tržištu rada u RH, vidljivo je da osobe s invaliditetom imaju poteškoća s ulaganjem na otvoreno tržište rada zbog neadekvatne obrazovne strukture, manjka radnog iskustva i dugotrajne nezaposlenosti, što dodatno smanjuje njihovu zapošljivost uslijed neprimjenjivanja profesionalnih znanja i smanjene motivacije. Predrasude poslodavaca i šire javnosti u pogledu njihovih radnih sposobnosti također pridonose njihovom teškom položaju na otvorenom tržištu rada. U Nacionalnoj strategiji izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine⁴⁹ između ostalog se navodi: „omogućiti pristup osobama s invaliditetom ka profesionalnom usmjeravanju (profesionalna orijentacija)...utvrditi nove modele zapošljavanja osoba s invaliditetom“. Projektni partneri razvili su model poboljšanja zapošljivosti nezaposlenih osoba s invaliditetom unaprjeđenjem njihovih vještina upravljanja karijerom kroz primjenu prilagođenih radnih i socijalnih aktivnosti.</p>	
Opći cilj	
Jačanje socijalne uključenosti osoba s invaliditetom kroz njihovu integraciju na tržište rada.	

⁴⁸ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

⁴⁹ www.posi.hr

Specifični ciljevi

- Povećati zapošljavanje dugotrajno nezaposlenih osoba s invaliditetom grada Zagreba koje imaju administrativna, marketinško-komercijalna i financijsko-računovodstvena zanimanja, stvaranjem uvjeta za usavršavanje njihovih znanja i vještina te stjecanje potrebnog radnog iskustva kroz model „učenja kroz rad“
- Uvesti model virtualne radionice (vježbeničke radionice) za nezaposlene osobe s invaliditetom u gradu Zagrebu s ciljem širenja ovog modela na cijelu Hrvatsku

Ciljane skupine

- 4 nezaposlena buduća trenera
- 1 nezaposleni budući voditelj centra
- 16 dugotrajno nezaposlenih osoba s invaliditetom koje su sudjelovale u obrazovnom programu virtualne radionice
- Potencijalni poslodavci
- Lokalna zajednica

Krajnji korisnici

- Nezaposlene osobe s invaliditetom
- Poslodavci
- Hrvatsko društvo

Ključne aktivnosti

- 1.1. Nabava i postavljanje opreme za virtualnu radionicu
- 1.2. Odabir i edukacija voditelja i 4 trenera/instruktor koji će raditi u virtualnoj (vježbeničkoj) radionici
- 2.1. Priprema i verifikacija obrazovnih programa
- 2.2. Izrada odgovarajuće radne dokumentacije prema potrebama svakog obrazovnog programa
- 2.3. Razvoj odgovarajuće softverske podrške prema potrebama svakog obrazovnog programa
- 3.1. Informiranje nezaposlenih osoba s invaliditetom o ciljevima virtualne (vježbeničke) radionice i mogućnostima edukacije
- 3.2. Odabir kandidata za edukaciju
- 3.3. Edukacija članova ciljane skupine i jačanje njihovih socijalnih i komunikacijskih vještina te sposobnosti za timski rad
- 3.4. Evaluacija obrazovnih programa i trenera te davanje prijedloga za potrebna poboljšanja programa
- 4.1. Informiranje poslodavaca o radnim sposobnostima ciljane skupine obrazovane kroz program virtualne radionice
- 4.2. Medijska kampanja
- 4.3. Organizacija jednodnevne završne konferencije radi informiranja o projektnim iskustvima i rezultatima

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Tim virtualne radionice (voditelj i 4 trenera) odabrani su i osposobljeni kroz tečaj ECDL-a, rad s osobama s invaliditetom te rad u ERP sustavima.
- Osigurana je metodološka podrška virtualnoj radionici – izrađeni su i verificirani obrazovni programi i dokumentacija.
- Povećana je svijest poslodavaca u pogledu koristi zapošljavanja osoba s invaliditetom.
- Povećana je sposobnost ciljane skupine za socijalnu integraciju i zapošljavanje – više od 60 osoba s invaliditetom informirano je o projektu, od kojih je 16 odabrano za sudionike u edukaciji u okviru projekta – tečaj za ECDL, osposobljavanje za specifična radna mjesta, radionica mekih vještina (tzv. soft

skills).

- Provedena je medijska kampanja i diseminacija rezultata projekta.
- Opremljeno je 19 radnih mjesta, kao i prostori za edukaciju – informatička oprema (hardver i softver), namještaj itd.

Ostvarenja:

- 5 osoba osposobljeno je za rad u timu virtualne radionice.
- 60 osoba s invaliditetom informirano je o mogućnosti da budu odabrane za korisnike projekta.
- 16 osoba s invaliditetom odabrano je i educirano u okviru projekta.
- Odrađen je 1 studijski posjet Austriji.
- Izrađen je softverski sustav za profesionalno usmjeravanje.
- Odabrano je 12 poslodavaca koji su informirani o projektu i koristima zapošljavanja osoba s invaliditetom.
- Provedene su aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti: 300 brošura, 1 konferencija, internetske stranice, emitiranje informacija o projektu putem TV i radio emisija.

Značaj projekta

Cilj utvrđenog novog modela profesionalne rehabilitacije bio je poboljšati zapošljivost osoba s invaliditetom unaprjeđenjem njihovih vještina upravljanja karijerom kroz primjenu prilagođenih radnih i socijalnih aktivnosti. Ciljane skupine bile su dugotrajno nezaposlene osobe s invaliditetom te, u manjoj mjeri, druge osjetljive i marginalizirane skupine. Novi model uključivao je aktivnosti koje su se odvijale u grupnom okruženju, kroz individualna savjetovanja i socijalne aktivnosti – procjena i unaprjeđenje strukovnih kompetencija te ključnih kompetencija – komunikacije na materinjem jeziku, matematičkih i digitalnih kompetencija, osjećaja za inicijativu i poduzetništvo, socijalnih vještina, vještina traženja posla, uključujući pisanje životopisa te znanja i vještina potrebnih za razgovor s potencijalnim poslodavcem. Ciljane skupine također su imale mogućnost samoprocjene kroz uporabu softvera za profesionalno usmjeravanje „Moj izbor“. Uz to, individualna savjetovanja o mogućnostima za karijeru dovela su do poboljšanja vještina upravljanja karijerom. Grupni rad organiziran je jednom tjedno (u trajanju od sat i pol) te je bio usmjeren na teme kao što su komunikacijske i prezentacijske vještine, nenasilno rješavanje sukoba, prepoznavanje i izražavanje emocija, upravljanje stresom, donošenje odluka, kreativno i kritičko razmišljanje, izgradnja učinkovitih odnosa, timski rad, samoprocjena itd. Grupni se rad bazirao na interaktivnom pristupu, što je uključivalo grupne rasprave, igranje uloga, rad u parovima te prezentacije. Opisani model profesionalne rehabilitacije primijenjen je na razini države osnivanjem sličnih regionalnih centara za profesionalnu rehabilitaciju.

Prednosti i inovacije projekta

Stabilnost partnerstva dovela je do ostvarenja projektnih rezultata. Novorazvijeni model profesionalne rehabilitacije pridonio je jačanju suradnje između svih partnera. Provedbom ideje o virtualnoj radionici, projekt je bio usmjeren na holistički i inovativan pristup integraciji osoba s invaliditetom u društveni život i na tržište rada.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Uspostavljeni model virtualne radionice za dugotrajno nezaposlene osobe s invaliditetom postao je nacionalno priznati standard za sve slične institucije. Organizacija je temeljito posvećena svim pravnim inicijativama u području socijalnog uključivanja i zapošljavanja osoba s invaliditetom.

Glavni čimbenici koji su doveli do uspjeha bili su: poboljšana vertikalna i horizontalna komunikacija između svih ključnih aktera koji su bili nezaobilazni u provođenju politike upravljanja karijerom (CMS). Provedba politike upravljanja karijerom bila je inkrementalna i postupna uslijed procesa koji se provodio „od dna prema vrhu“ i koji se temeljio na stalnom promatranju i procjeni potreba sudionika u aktivnostima profesionalne rehabilitacije. Čimbenici koji su ometali uspjeh odnosili su se na nejasne propise o naknadama za sudionike tijekom procesa rehabilitacije, što je utjecalo na njihovu motivaciju. Ovaj problem riješen je kroz komunikaciju s nadležnim ministarstvom.

Virtualna radionica/vježbenička tvrtka još uvijek je aktivna. Po završetku projekta, tijekom razdoblja od prosinca 2011. do prosinca 2014. provedene su nove aktivnosti i educirane su 72 osobe⁵⁰ s invaliditetom s ciljem poboljšanja njihovih vještina za nastup na otvorenom tržištu rada.

⁵⁰ <http://www.vr-radimoucimo.hr/en/virtual-workshop-users/virtual-workshop-beneficiaries>

Naučene lekcije

Evaluacija projekta pokazala je da su nakon 6 mjeseci sudionici povećali svoje radne potencijale, uključujući različite aspekte vezane uz vještine upravljanja karijerom. Hrvatski zavod za zapošljavanje sudjelovao je u procesu praćenja napretka sudionika, provođenja evaluacije i rada na unaprjeđivanju ovog oblika profesionalne rehabilitacije u suradnji s ostalim partnerima.

Priče o uspjehu

Projekt je bio usmjeren na svakodnevno socijalno uključivanje i povećanje kvalitete života osoba s invaliditetom. Primjenom holističkog pristupa, kroz projekt je razvijen uspješan model socijalnog uključivanja i zapošljavanja osoba s invaliditetom. Sudionici su naučili kako napisati životopis, kako aktivno tražiti posao i kako biti učinkoviti u razgovoru s potencijalnim poslodavcem. Poboljšali su svoje vještine upravljanja karijerom kroz tehnike samoprocjene, korištenje softvera za profesionalno usmjeravanje „Moj izbor“ te individualna i grupna savjetovanja. Prema istraživanju i praćenju rezultata projekta, 62% nezaposlenih osoba s invaliditetom koje su koristile usluge URIHO-a pronašlo je posao na otvorenom tržištu rada. Slijedom navedenoga, u nastavku dajemo priču o uspjehu Željke Valentić, žene srednjih godina iz Zagreba.

Željka Valentić imala je srednjoškolsko obrazovanje i bila nezaposlena kada se uključila u projekt. Odlučila je sudjelovati u njemu kako bi poboljšala svoje vještine i radne sposobnosti sukladno potrebama na otvorenom tržištu rada. Tijekom provedbe projekta sudjelovala je u treninzima i koristila usluge osobnog savjetovanja za razvoj karijere. Izjavila je da joj je bilo vrlo važno sudjelovati u projektu te da je projekt u potpunosti ispunio njezina očekivanja. Projekt je pomogao Željki u poboljšanju njezinih vještina i znanja te povećanju pripremljenosti za nastup na tržištu rada. Zahvaljujući projektu i svojim poboljšanim vještinama i znanjima, Željka je pronašla svoj sadašnji posao.

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom - URIHO
Puna poštanska adresa	Avenija Marina Držića 1 10 000 Zagreb Hrvatska
Adresa e-pošte	uriho-rehab@uriho.hr
Internetske stranice	http://www.vr-radimoucimo.hr/en/
Broj telefona i faksa	Tel. +385 01 643 00 52 Faks: +385 01 618 50 89
Osoba za kontakt:	Višnja Majsec Sobota, rukovoditeljica službe za rehabilitaciju

Sudionici u projektu

Aktivnosti u virtualnoj radionici

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 2.1. POTPORA SKUPINAMA KOJE SE NALAZE U NEPOVOLJNOM POLOŽAJU PRILIKOM PRISTUPA ZAPOSŁJAVANJU
Program potpore	POTICANJE INTENZIVNIJEG UKLJUČIVANJA OSOBA S INVALIDITETOM NA TRŽIŠTE RADA, EUROPEAID/129157/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.2.1.01.02.c08
Naziv projekta	Posao i edukacija za osobe s invaliditetom
Nositelj projekta	Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Osijek
Partner(i)	Savez organizacija invalida Osječko-baranjske županije
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Osijek Županija: Osječko-baranjska
Mjesto provedbe ⁵¹	Osijek
Trajanje projekta	Od 4.12.2010. do 3.12.2011.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	96.731,73 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Krajem 2009. godine, u Osječko-baranjskoj županiji bile su registrirane 674 nezaposlene osobe s invaliditetom. Većina ih nije imala nikakvo radno iskustvo ili manje od godinu dana radnog iskustva. Neki od njih bili su kvalificirani radnici. Većina registriranih osoba s invaliditetom bila je nezaposlena dulje od godinu dana. Više od polovine osoba iz te grupe bilo je nezaposleno više od 3 godine. S druge strane, kako je istaknuo nositelj projekta, obrazovni sustav osobama s invaliditetom ne pruža odgovarajuća znanja i vještine kako bi bile spremnije za nastup na otvorenom tržištu rada. U tom pogledu, osobe s invaliditetom imaju poteškoća s pronalaženjem zaposlenja. Nadalje, velik broj poslodavaca nije upoznat s problemima osoba s invaliditetom. Štoviše, većina poslodavaca nije dobro informirana o financijskim i drugim povlasticama koje mogu ostvariti prilikom zapošljavanja osoba s invaliditetom. U konačnici, suradnja između institucija nadležnih za socijalno uključivanje i zapošljavanje osoba s invaliditetom može se poboljšati te je potrebna i bolja razmjena informacija.</p> <p>Sukladno navedenome, partneri su pripremili i proveli projekt. Kako bi se osobe s invaliditetom motivirale na aktivno traženje posla, uključene su u niz projektnih edukacijskih i motivacijskih aktivnosti. Druge projektne aktivnosti bile su usmjerene na širenje svijesti među poslodavcima i lokalnim dionicima o problemima osoba s invaliditetom u pogledu socijalnog uključivanja i zapošljavanja.</p>	
Opći cilj	
Smanjiti stopu nezaposlenosti osoba s invaliditetom u Osječko-baranjskoj županiji i regiji.	
Specifični ciljevi	
Povećati zapošljivost nezaposlenih osoba s invaliditetom u Osječko-baranjskoj županiji i regiji kroz stvaranje mogućnosti zapošljavanja.	
Ciljane skupine	

⁵¹ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

Ciljana skupina bile su 42 nezaposlene osobe s invaliditetom u evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Područni ured Osijek koje su sudjelovale u osposobljavanju za zanimanja krojača i cvječara.

Krajnji korisnici

- Osobe s invaliditetom
- Lokalni dionici – udruge osoba s invaliditetom jedinice lokalne samouprave, obrazovne ustanove, centri za socijalnu skrb, sindikati, udruge poslodavaca i dr.
- Poslodavci

Ključne aktivnosti

- Aktivnosti motiviranja i povećanja zapošljivosti ciljane skupine
- Aktivnosti širenja svijesti među dionicima
- Provedba promotivne kampanje

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Povećana je zapošljivost osoba s invaliditetom stjecanjem novih zanimanja – krojač i cvječar.
- Povećana je motivacija osoba s invaliditetom.
- Povećana je svijest dionika o problemima osoba s invaliditetom u pogledu socijalnog uključivanja i zapošljavanja – osnovana radna skupina.
- Povećana je svijest poslodavaca u pogledu koristi zapošljavanja osoba s invaliditetom.
- Provedena je promidžbena kampanja.

Ostvarenja:

- Osposobljene su 42 osobe s invaliditetom – 39 žena i 3 muškarca.
- Održana je motivacijska radionica.
- Sudjelovalo je 156 osoba u konferencijama.
- Sudjelovalo je 70 osoba u okruglim stolovima.
- Održana su 4 okrugla stola u 4 grada u Osječko-baranjskoj županiji.
- Obavljen je studijski posjet URIHO-u u Zagrebu.
- Aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti:
 - 417 brošura o mogućnostima i koristima zapošljavanja osoba s invaliditetom podijeljeno potencijalnim poslodavcima u tiskanom obliku;
 - 875 brošura o mogućnostima i koristima zapošljavanja osoba s invaliditetom podijeljeno potencijalnim poslodavcima putem elektronske pošte;
 - podijeljeno 500 brošura sa zaključcima s okruglih stolova;
 - objavljeno i podijeljeno 500 brošura o novim projektnim idejama;
 - objavljeno i podijeljeno 1500 letaka.

Značaj projekta

Opći i specifični ciljevi, kao i ključne aktivnosti i ciljane skupine, u skladu su sa zahtjevima poziva na dostavljanje projektnih prijedloga. Svi sudionici povećali su svoju zapošljivost i sposobnost socijalnog uključivanja stjecanjem novih znanja i vještina te povećanjem motivacije za zapošljavanje tijekom sudjelovanja u projektnim aktivnostima. Kroz provedbu projekta uspješno se radilo na rješavanju sljedećih specifičnih problema:

- nedostatak znanja i radnog/praktičnog iskustva među osobama s invaliditetom u Osječko-baranjskoj županiji;
- dugotrajna nezaposlenost, koja vodi do smanjenja motivacije za traženje posla te gubitka znanja stečenih kroz redovito obrazovanje;
- manjak razumijevanja i svijesti među poslodavcima o zapošljivosti i socijalnom uključivanju osoba s invaliditetom u županiji i regiji;
- nedovoljna razmjena informacija između lokalnih dionika o zapošljivosti i socijalnom uključivanju osoba s invaliditetom.

Prednosti i inovacije projekta

Rezultati projekta u potpunosti su u skladu sa stabilnošću partnerstva. Projekt je inovativan zahvaljujući implementaciji specifičnih pristupa usmjerenih na osobe s invaliditetom. U tom pogledu osnovana je Radna skupina za analizu stanja zapošljavanja osoba s invaliditetom u Osječko-baranjskoj županiji. S druge strane, kroz implementaciju proaktivnog pristupa savjetnika HZZ-a Osijek putem redovitih posjeta potencijalnim poslodavcima povećana je svijest među poslodavcima o specifičnim problemima ciljane skupine u pogledu zapošljivosti i socijalnog uključivanja.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Svi su partneri aktivni sudionici inicijative lokalnog partnerstva za zapošljavanje. Radna skupina nastavila je djelovati i nakon završetka projekta. Kao rezultat projektnih aktivnosti, partneri su povećali svoje kapacitete za provedbu europskih projekata u području zapošljavanja i socijalnog uključivanja osoba s invaliditetom. Posljedično su razvijeni i provedeni novi projekti financirani sredstvima EU-a nakon završetka predmetnog projekta.

Naučene lekcije

Unatoč naporima da se obuhvati što veći broj mogućih poslodavaca kroz izravne posjete HZZ-ovih savjetnika za zapošljavanje, promidžbenu kampanju i aktivnosti širenja svijesti, poslodavci su bili najslabije zastupljena skupina. Mogući razlog tome je gospodarska situacija te manjak svijesti o sposobnostima i kompetencijama osoba s invaliditetom, zbog čega poslodavci nisu uvidjeli prilike za njihovo zapošljavanje iako su subvencije bile dostupne. U tom pogledu, projektni su partneri zaključili da je potrebna kvalitetnija suradnja s poslodavcima kako bi se dodatno smanjila stopa nezaposlenosti osoba s invaliditetom. Shodno tome, na sastanku Radne skupine predložen je i potom pripremljen novi projekt u koji su uključeni poslodavci kao ciljane skupina.

Došlo je i do zanimljivog i nepredviđenog rezultata – izvrsne suradnje između osoba s invaliditetom koje su sudjelovale u obrazovnim aktivnostima projekta. Na ovaj način, sudionici su prepoznali kako dijeljenje zajedničkog problema s prijateljem olakšava nalaženje rješenja tog problema. Drugim riječima, navedena situacija pomogla im je u izgradnji međusobnog povjerenja. To novo iskustvo svakako im je pomoglo da postanu otvoreniji prema novim iskustvima te im je vjerojatno pomoglo i da održe interes i motivaciju za uspješan završetak osposobljavanja.

Priče o uspjehu

Višnja Sakač, mlada žena iz Osijeka

Višnja Sakač bila je nezaposlena kada je uključena kao sudionik projekta. Tijekom provedbe projekta sudjelovala je u treninzima te dobila individualnu podršku. Imala je priliku i povećati svoju zapošljivost i vještine socijalnog uključivanja kroz stjecanje novog zanimanja. Uz to, ona smatra i da su sve projektne aktivnosti bile vrlo korisne, a posebice studijski posjet URIHO-u u Zagrebu. Zahvaljujući projektu, kako je istaknula, postala je spremnija za otvoreno tržište rada. To su za nju bili ključni razlozi zapošljavanja nakon sudjelovanja u projektu. Višnja je u potpunosti zadovoljna svojim sudjelovanjem u projektu. Svoje zadovoljstvo opisala je sljedećim riječima:

„Stekla sam veće samopouzdanje i motivaciju za zapošljavanje, nova znanja i vještine, upoznala nove ljude koji su u sličnoj situaciji, imala sam priliku raditi u timu, kroz Studijski posjet vidjela sam mogućnosti zapošljavanja u Zaštitnoj radionici.“

Jelena Kotur, mlada žena iz Osijeka

Jelena Kotur bila je nezaposlena kada je uključena kao sudionik projekta. Tijekom provedbe projekta sudjelovala je u treninzima te dobila individualnu podršku. Dobila je mogućnost steći novo zanimanje kako bi povećala svoju zapošljivost i spremnost za nastup na otvorenom tržištu rada te socijalno uključivanje. Izjavila je da će joj to sigurno pomoći u pronalaženju posla. Jelena je u potpunosti zadovoljna svojim sudjelovanjem u projektu. Svoje zadovoljstvo opisala je sljedećim riječima:

“Imala sam priliku naučiti nešto novo, stekla sam nova znanja i vještine, upoznala nove ljude koji su u sličnoj situaciji. Kroz studijski posjet vidjela sam mogućnosti zapošljavanja u Zaštitnoj radionici te se nadam da će i kod nas u Osijeku biti otvorena Zaštitna radionica za zapošljavanje osoba s invaliditetom - kako bih i ja dobila priliku

za zapošljavanje.“

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Osijek
Puna poštanska adresa	Kneza Trpimira 2, 31000 Osijek Hrvatska
Adresa e-pošte	Mirjana.Sudar@hzz.hr
Internetske stranice	www.hzz.hr
Broj telefona i faksa	Tel./faks: +385 31 207 335 /Mob:
Osoba za kontakt:	Mirjana Sudar, viša stručna savjetnica za zapošljavanje osoba s invaliditetom

Opće informacije		
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 2.1. POTPORA SKUPINAMA KOJE SE NALAZE U NEPOVOLJNOM POLOŽAJU PRILIKOM PRISTUPA ZAPOSŁJAVANJU	
Program dodjele bespovratnih sredstava	POTICANJE INTENZIVNIJEG UKLJUČIVANJA OSOBA S INVALIDITETOM NA TRŽIŠTE RADA, EUROPEAID/129157/M/ACT/HR	
Specifične informacije		
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.2.1.01.02.c09	
Naziv projekta	ESCO – OBRAZOVANJE ZA SOCIJALNO ZADRUGARSTVO – NOVE MOGUĆNOSTI ZAPOSŁJAVANJA OSOBA S INVALIDITETOM	
Nositelj projekta	Autonomni centar - ACT	
Partner(i)	Društvo tjelesnih invalida Međimurja Društvo distrofičara, invalida cerebralne i dječje paralize i ostalih tjelesnih invaliditeta Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom Međimurske županije Međimurska županija Udruga slijepih Međimurske županije	
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Čakovec	Županija: Međimurska
Mjesto provedbe ⁵²	Čakovec	
Trajanje projekta	Od 4.12.2010. do 3.12.2011.	
Ukupna vrijednost projekta u eurima	110.120,12 €	
Opis dobre prakse		
Svrha projekta		
<p>Krajem 2009., u evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje bilo je registrirano 291.545 nezaposlenih osoba, od kojih su 6.215 bile osobe s invaliditetom, odnosno 2,13% od ukupnog broja nezaposlenih u evidenciji HZZ-a. U županiji je bilo 130 nezaposlenih osoba s invaliditetom prema evidenciji HZZ-a Područni ured Čakovec. Istodobno, moramo uzeti u obzir i činjenicu da sve osobe s invaliditetom nisu prijavljene u evidenciji HZZ-a. S druge strane, za vrijeme ekonomske krize i recesije, koja dovodi do povećanja nezaposlenosti i smanjenja državne pomoći, osobe s invaliditetom predstavljaju najugroženiju skupinu. Pored uobičajene problematike zapošljavanja osoba s invaliditetom, trenutna gospodarska situacija još više otežava te probleme. Gospodarski subjekti manje ulažu u prilagodbe i izmjene za svrhe zapošljivosti osoba s invaliditetom, a država nema sredstava za ulaganje u obrazovanje i zapošljavanje rastućeg broja osoba koje traže državnu pomoć. Stoga su sve aktivnosti koje omogućuju lakše zapošljavanje i socijalno uključivanje osoba s invaliditetom iznimno važne. Nadalje, neadekvatne obrazovne mogućnosti također su otežavajuća okolnost u zapošljavanju osoba s invaliditetom.</p> <p>Navedeni problemi bili su ključni čimbenici u procesu donošenja odluke među partnerima o razvoju i provedbi projekta.</p>		
Opći ciljevi		
<ul style="list-style-type: none"> • Povećati mogućnosti zapošljavanja osoba s invaliditetom u Međimurskoj županiji • Promicati socijalno uključivanje, podići razinu svijesti o mogućnostima zapošljavanja osoba s invaliditetom razvijanjem novih modela i metoda rada na nacionalnoj razini 		

⁵² Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

<p>Specifični ciljevi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pružiti potrebna znanja, vještine i radno iskustvo nezaposlenim osobama s invaliditetom iz Međimurske županije za buduće (samo)zapošljavanje • Implementirati model zapošljavanja osoba s invaliditetom kroz osnivanje socijalne šivačke zadruge
<p>Ciljane skupine</p> <p>130 osoba s invaliditetom u evidenciji HZZ-a Područni ured Čakovec</p>
<p>Krajnji korisnici</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obitelji 130 osoba s invaliditetom u evidenciji HZZ-a Područni ured Čakovec • Udruge osoba s invaliditetom registrirane u Međimurskoj županiji • Osobe s invaliditetom – članovi udruge osoba s invaliditetom registriranih u Međimurskoj županiji • Osobe s invaliditetom registrirane u Međimurskoj županiji • Udruge osoba s invaliditetom registrirane u drugim dijelovima Hrvatske • Osobe s invaliditetom iz čitave Hrvatske • Donositelji političkih odluka • Poslodavci • Građani
<p>Ključne aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Predaktivnosti za edukacijski proces – procjena ciljane skupine, definiranje obrazovnih programa • Stjecanje novih znanja i vještina potrebnih za (samo)zapošljavanje članova ciljane skupine • Uspostava radne prakse • Osnivanje socijalne zadruge • Pokretanje socijalne zadruge • Promicanje zapošljivosti osoba s invaliditetom – promotivna kampanja
<p>Ostvarenia i rezultati</p> <p>Rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Procijenjeni su predstavnici ciljane skupine. • Razvijeni su i implementirani stručni obrazovni programi za zanimanja: voditelj/ica ureda, web administrator/ica, knjigovođa/knjigovotkinja te šivač/ica. • Povećan je kapacitet ciljane skupine za socijalnu integraciju i zapošljavanje. • Povećane su mogućnosti ciljane skupine za stjecanje radnog iskustva nakon osposobljavanja. • Socijalna zadruga Humana Nova uspješno je osnovana i djeluje. • Uspješno je provedena promidžbena kampanja. <p>Ostvarenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Procesom procjene obuhvaćene su 173 osobe s invaliditetom. • 54 osobe izrazile su zanimanje za sudjelovanje u obrazovnim aktivnostima. • Educirano je 36 osoba s invaliditetom (23 žene/13 muškaraca) za 4 zanimanja - voditelj/ica ureda, web administrator/ica, knjigovođa/knjigovotkinja te šivač/ica. • 30 osoba s invaliditetom uspješno je položilo završne ispite. • 13 organizacija osiguralo je radna mjesta za 14 osoba s invaliditetom u trajanju od 1 do 3 mjeseca (plaćeni rad ili volontiranje). • 9 osoba zaposleno je nakon stjecanja praktičnog iskustva. • Aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti: izrađena su 2 web-mjesta, 2 jumbo plakata, 2 različita plakata, novinski članci, TV i radio emisije, aktivnosti na društvenim mrežama.
<p>Značaj projekta</p>

Opći i specifični ciljevi kao i ključne aktivnosti i ciljane skupine u skladu su sa zahtjevima poziva na dostavu projektnih prijedloga. U tom pogledu, tijekom osmišljavanja, razvoja i provedbe projekta u obzir su uzeti sljedeći ključni elementi:

- osobe s invaliditetom najčešće nemaju zanimanja koja su konkurentna na današnjem tržištu rada;
- osobe s invaliditetom nisu dovoljno motivirane za traženje posla u integriranom radnom okruženju;
- stereotipni stavovi potencijalnih poslodavaca prema osobama s invaliditetom mogu im onemogućiti pravo na rad, stoga je jedno od rješenja tog problema samozapošljavanje;
- otprilike polovina nezaposlenih osoba s invaliditetom nema radnog iskustva – nedostatak radnog iskustva jedan je od najvećih problema za njihovo zapošljavanje na otvorenom tržištu rada;
- u 2009. godini, Međimurska županija bila je ispod hrvatskog prosjeka po broju zaposlenih osoba s invaliditetom;
- tijekom ekonomske krize i recesije, koja dovodi do povećanja nezaposlenosti i smanjenja državne pomoći, osobe s invaliditetom predstavljaju najugroženiju skupinu.

Temeljem bogatog prethodnog iskustva nositelja projekta i partnera u području socijalnog poduzetništva, projekt je uspješno proveden.

Prednosti i inovacije projekta

Socijalna zadruga Humana Nova vodeća je organizacija socijalnog poduzetništva te je prepoznata u širem regionalnom smislu. Rad zadruge aktivno i izravno pridonosi stvaranju tolerantnog društva te tako pomaže socijalno isključenim osobama i njihovim obiteljima u povećanju njihovog samopouzdanja i kvalitete života.

Ključne vrijednosti socijalne zadruge su: zajedništvo, suradnja i uzajamnost / kvaliteta i profesionalnost / liderstvo / hrabrost / održivost (ekonomska, društvena i ekološka) / stjecanje novih vještina / ugodno i motivirajuće radno okruženje

Sukladno Zakonu o zadrugama, zadruga je gospodarski subjekt u koji se radi vlastitog razvoja poduzetnik pojedinac udružuje s drugim fizičkim ili pravnim osobama te tako udruženi doprinose vlastitom i zajedničkom razvoju. Udruživanje osoba s istim ili sličnim vizijama radi zajednički promišljenijeg nastupa i plasmana proizvoda na sve zahtjevnijem tržištu jedna je od osnovnih ideja vodilja u zadrugi. Specifičnost zadruge Humana Nova ogleda se u tome što se u njoj, kao članovi zadruge, pojavljuju udruge i fizičke osobe koje su prepoznale vrijednost inicijative i potencijale uključivanja osoba s invaliditetom i drugih društveno isključenih skupina u proizvodnju kvalitetnih i traženih proizvoda. Članovi su spremni svojim angažmanom, radom i financijskim ulozima pomoći pokretanje, rad i razvoj zadruge, kao i lokalne zajednice.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Kao što je spomenuto, glavni je rezultat projekta osnivanje Socijalne zadruge Humana Nova⁵³ 2011. godine. Organizacija je od tada izrasla u jednu od najsnažnijih tog tipa u Republici Hrvatskoj.

Zašto društveno poduzeće? Društvenim poduzećem možemo nazvati ono poduzeće koje je u vlasništvu svojih zaposlenika i/ili članova lokalne zajednice, vođeno podjednako društvenim kao i komercijalnim ciljevima, a upravljano zajednički na demokratskim načelima. (*Freer Spreckley, 1981.*)

U tom pogledu, Socijalna zadruga Humana Nova potiče zapošljavanje osoba s invaliditetom i drugih društveno isključenih osoba kroz proizvodnju i prodaju kvalitetnih i inovativnih tekstilnih proizvoda od ekoloških i recikliranih materijala za domaće i inozemna tržišta. Njezini proizvodi odgovor su na stvarne potrebe korisnika. U svako vlakno proizvoda utkani su zadovoljstvo i korist radnika, zadrugara, prirode i zajednice. Na taj način Zadruga aktivno pridonosi održivom razvoju lokalne zajednice, smanjenju siromaštva i očuvanju prirode. Socijalna zadruga Humana Nova jedno je od niza društvenih poduzeća koje Autonomni centar - ACT vodi i razvija na području Međimurske županije.

Nadalje, na temelju iskustva stečenog kroz predmetni projekt, Autonomni centar uspješno je razvio i proveo nekoliko drugih projekata financiranih u okviru IPA OP RLJP, odnosno od strane drugih domaćih i međunarodnih donatora.

Naučene lekcije

Izravan utjecaj rada društvenih poduzeća može se vidjeti u gospodarskom razvoju lokalne zajednice ili regije:

- Svojim djelovanjem nadopunjuju usluge od javnog interesa (npr. socijalne usluge) koje javne institucije ili

⁵³ <http://www.humananova.org/hr/home/>; http://issuu.com/humana.nova/docs/katalog_proizvoda2012

- privatna profitna poduzeća nisu u mogućnosti dovoljno kvalitetno obavljati;
- Doprinosu uravnoteženom korištenju i raspodjeli raspoloživih resursa u korist lokalne zajednice;
- Generiraju nova radna mjesta u svojim područjima djelovanja, a neka društvena poduzeća posebno su usmjerena integraciji dugotrajno nezaposlenih na tržište rada;
- Potiču društvenu koheziju i pridonose rastu i razvoju društvenog kapitala;
- Pružaju podršku institucionalizaciji neformalnih poduzetničkih aktivnosti privatnog profitnog sektora itd.

U tom pogledu, ključni čimbenik za održivost projekta bilo je osnivanje zadruge Humana Nova. To je svim korisnicima dalo jasnu predodžbu o tome kako i gdje će moći iskoristiti svoja znanja u praksi te im je pružilo priliku za zapošljavanje. Svi sudionici povećali su svoju zapošljivost i vještine socijalnog uključivanja stjecanjem novih znanja i vještina te povećanjem motivacije za zapošljavanje tijekom sudjelovanja u projektnim aktivnostima. Štoviše, zadruga je dala sudionicima energiju i motivaciju za naporno učenje i sudjelovanje u svim projektnim aktivnostima.

Priče o uspjehu

Socijalna zadruga je društveno odgovorno poduzeće koje u svom djelovanju obraća veliku pozornost na rješavanje socijalnih, ekoloških i ekonomskih problema.

UTJECAJ NA SOCIJALNE PROBLEME U ZAJEDNICI

Jedan od najvažnijih ciljeva Socijalne zadruge Humana Nova jest poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom te drugih osoba isključenih iz društva. Trenutno 14 zaposlenika, među kojima je 5 osoba s invaliditetom, 2 pripadnika etničkih manjina, 4 dugotrajno nezaposlene žene srednjih godina, jedan visokoobrazovani mladi tekstilni dizajner kojem je to prvi posao, jedna dugotrajno nezaposlena mlada majka i upravitelj koji je diplomirani ekonomist, ispunjavaju svoje snove radom u socijalnoj zadruzi.

UTJECAJ NA EKOLOŠKE PROBLEME U ZAJEDNICI

Socijalna zadruga Humana Nova prikupila je 255.000,00 kg odjeće i obuće do 30. lipnja 2014. Recikliranje ima utjecaj! Sortiranjem, oporabom i recikliranjem odjeće i obuće, donatori odjeće izravno su doprinijeli smanjenju emisija ugljičnog dioksida u atmosferu za 918.000,00 kg (generiranih raspadanjem tekstila na odlagalištima), smanjili su potrošnju pitke vode za 1.530.000.000,00 litara, gnojiva za 76.500,00 kg te pesticida za 51.000,00 kg u proizvodnji sirovina za proizvodnju tekstila! Više o koristima recikliranja tekstila možete pročitati na internetskim stranicama Green Wiki.

UTJECAJ NA EKONOMSKE PROBLEME U ZAJEDNICI

Socijalna zadruga Humana Nova svojim donacijama pomogla je više od 70 obitelji u Međimurskoj županiji i okolnim područjima.

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Autonomni centar - ACT
Puna poštanska adresa	Dr. Ivana Novaka 38 40000 Čakovec Hrvatska
Adresa e-pošte	info@actnow.hr info@humananova.org
Internetske stranice	www.actnow.hr http://www.humananova.org/en/home/ https://www.facebook.com/humana.nova
Broj telefona i faksa	Tel. +385 040 500 765 /Mob:
Osoba za kontakt:	Teodor Petrčević, predsjednik Skupštine

*"Proizvedeno u zadruzi
Humana Nova"*

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 2.1. POTPORA SKUPINAMA KOJE SE NALAZE U NEPOVOLJNOM POLOŽAJU PRILIKOM PRISTUPA ZAPOSŁJAVANJU
Program dodjele bespovratnih sredstava	POTICANJE INTENZIVNIJEG UKLJUČIVANJA OSOBA S INVALIDITETOM NA TRŽIŠTE RADA EUROPEAID/129157/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.2.1.01.02.c17
Naziv projekta	UNLIMITED
Nositelj projekta	Krapinsko-zagorska županija
Partner(i)	HZZ Područni ured Krapina Zagorska razvojna agencija (ZARA)
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Krapina Županija: Krapinsko-zagorska županija
Mjesto provedbe ⁵⁴	Krapinsko-zagorska županija Krapina, Zlatar, Donja Stubica, Zabok, Bedečkovčina, Marija Bistrica
Trajanje projekta	Od 10.6.2011. do 9.6.2012.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	99.579,87 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Opći cilj i sve aktivnosti planirane u okviru projekta bili su usmjereni na promicanje socijalnog uključivanja osoba s invaliditetom te povećanja njihove zapošljivosti kroz olakšavanje pristupa tržištu rada. Postavljeni cilj proizašao je iz činjenice da više od 13% osoba s invaliditetom u ukupnom broju stanovnika postavlja Krapinsko-zagorsku županiju na prvo mjesto po broju osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj. Od 18.500 osoba s invaliditetom, velik broj njih aktivan je kroz rad 11 organizacija civilnog društva. Manjak radnog iskustva i značajna neusklađenost između njihovog obrazovanja i potreba tržišta rada predstavljaju prepreke njihovom zapošljavanju. Određen broj osoba prima naknadu zbog tjelesnog oštećenja te postoji strah od trajnog gubitka te naknade u slučaju zaposlenja. S druge strane, poslodavci su nedovoljno informirani o mogućnostima i povlasticama pri zapošljavanju osoba s invaliditetom. Planirane aktivnosti projekta provedene su kroz razvoj i implementaciju različitih aktivnih mjera na tržištu rada.</p>	
Opći cilj	
Promicati socijalno uključivanje osoba s invaliditetom te povećati njihovu zapošljivost pomažući im u pristupu na tržište rada kroz razvoj i provedbu aktivnih mjera na tržištu rada	
Specifični cilj	
<ul style="list-style-type: none"> • Podići svijest poslodavaca o prednostima zapošljavanja osoba s invaliditetom • Ostvariti jednako sudjelovanje osoba s invaliditetom na tržištu rada • Unaprijediti vještine i znanja osoba s invaliditetom u Krapinsko-zagorskoj županiji • Razviti obrazovne programe prilagođene specifičnim potrebama osoba s invaliditetom 	

⁵⁴ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

Ciljane skupine

- Dugotrajno nezaposlene osobe s invaliditetom (dulje od godinu dana)
- Neaktivne i zaposlene osobe s invaliditetom
- Potencijalni poslodavci osoba s invaliditetom

Krajnji korisnici

- Osobe s invaliditetom
- Poslodavci
- Stanovništvo županije

Ključne aktivnosti

- Promotivne aktivnosti usmjerene na podizanje svijesti o prednostima i mogućnostima zapošljavanja osoba s invaliditetom
- Održavanje seminara i radionica za podizanje motivacije
- Individualno usmjeravanje osoba s invaliditetom
- Uvođenje mogućnosti i dobrih praksi za poslodavce
- Zajednički okrugli stolovi u okviru Sajma karijera i Sajma gospodarstva
- Priprema i održavanje dva IT tečaja te tečaja dizajna keramike, grafičkog dizajna, prezentacijskih vještina i tradicionalnih obrta/zanata

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Unaprijeđena su znanja i vještine osoba s invaliditetom, prilagođena potrebama tržišta i njihovim specifičnim sposobnostima.
- Povećana je razina svijesti poslodavaca u županiji u pogledu povlastica i poticaja prilikom zapošljavanja osoba s invaliditetom.
- Obrazovni pristupi prilagođeni su za provedbu obrazovnih aktivnosti za osobe s invaliditetom.
- Povećani su kapaciteti partnera u pogledu potreba i problema osoba s invaliditetom u regiji.
- Osmišljen je model socijalnog uključivanja i zapošljavanja osoba s invaliditetom.
- Povećana je svijest u društvu u pogledu potreba i ljudskih prava osoba s invaliditetom.

Ostvarenja:

- Provedena je analiza potreba, sposobnosti i iskustva osoba s invaliditetom – 179 osoba s invaliditetom ispunilo je upitnik.⁵⁵
- Provedena je analiza svijesti poslodavaca o zapošljavanju osoba s invaliditetom kroz promicanje mogućnosti – 108 poslodavaca ispunilo je upitnik.⁵⁶
- Održano je 6 motivacijskih radionica za 50 osoba s invaliditetom.
- Održano je 7 prezentacijskih radionica za 50 osoba s invaliditetom.
- Održana je radionica pod nazivom „Kako se predstaviti“.
- Održana je radionica za 8 trenera.
- Održana su 2 IT tečaja: osnovni tečaj za 11 sudionika i napredni tečaj za 7 sudionika.
- Održan je tečaj dizajna keramike za 7 sudionika, od kojih je 6 položilo ispit.
- Održan je tečaj grafičkog dizajna za 6 sudionika, od kojih je 5 položilo ispit.
- Održan je tečaj tradicionalnih obrta/zanata za 9 sudionika.
- Aktivnost širenja svijesti usmjerena je na 25 poslodavaca u pogledu upoznavanja s prednostima zapošljavanja osoba s invaliditetom – održana je 1 radionica.
- Nabavljena je sljedeća oprema za potrebe održavanja tečajeva: 12 osobnih računala, 1 laserski printer, 1 digitalna kamera, 1 računalni program – čitač ekrana.
- Aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti: 2 projektne konferencije za medije, podijeljeno 500

⁵⁵ <http://www.hzz.hr/UserDocsImages/analiza%20anketa%20-%20UNLIMITED.pdf>

⁵⁶ Isto

letaka o projektu, podijeljeno 2000 letaka o mogućnostima/prednostima zapošljavanja osoba s invaliditetom, 4 objavljena novinska članka, održan 1 okrugli stol.

Značaj projekta

Može se zaključiti da je projektom uspostavljen model uspješne socijalne integracije i zapošljavanja osoba s invaliditetom u županiji. U tom pogledu, sve osobe s invaliditetom koje su sudjelovale u projektu povećale su svoje vještine zapošljivosti i socijalnog uključivanja stjecanjem novih znanja i vještina te povećanjem radne motivacije. Nadalje, osobe s invaliditetom povećale su svoje samopouzdanje i motivaciju tijekom motivacijskih radionica i radionice „Kako se predstaviti“ te stekle nove i unaprijedile postojeće vještine i znanja kroz pet tečajeva koji su pripremljeni i prilagođeni sukladno njihovim potrebama i mogućnostima, kao i potrebama tržišta rada. Navedeni tečajevi (IT, web dizajn, keramika i tradicionalni obrti/zanati) osiguravaju stjecanje novih vještina i ravnopravno sudjelovanje osoba s invaliditetom na tržištu rada. Obrazovne aktivnosti potvrđene su izdavanjem diploma koja je priznata na razini države.

Uz to je podignuta i svijest poslodavaca o prednostima zapošljavanja osoba s invaliditetom kroz sve faze i aktivnosti projekta, s obzirom na to da su oni bili uključeni u sve pojedinačne aktivnosti, bilo izravno ili neizravno. Istraživanje, informativna radionica, konferencije, okrugli stol, promotivne aktivnosti, javna i medijska pokrivenost svih obrazovnih programa koji su se kontinuirano održavali – sve te aktivnosti uključivale su poslodavce. Njihove reakcije bile su izvanredne, a na kraju projekta zaposlene su 4 osobe s invaliditetom.

Projektni tim imao je priliku steći dublji uvid u različite segmente određenih aktivnosti kroz gotovo svakodnevnu komunikaciju s osobama s invaliditetom koje su sudjelovale u projektu. Ovaj dublji uvid pomogao je u motivaciji sudionika radionica i tečajeva. Navedene aktivnosti pokazale su se iznimno učinkovitima upravo u socijalnom uključivanju, uz učinak povećanja zapošljivosti.

Prednosti i inovacije projekta

Kao što je napomenuto, prema statistici iz 2010. godine, Krapinsko-zagorska županija imala je najveći udio osoba s invaliditetom u stanovništvu među svim županijama RH, odnosno 13%. Imajući to u vidu, različite aktivnosti usmjerene na osobe s invaliditetom primarni su ciljevi Krapinsko-zagorske županije. Županija je pripremila strategiju za osobe s invaliditetom, a aktivnosti predložene u predmetnom projektu sukladne su strateškom dokumentu. Cilj je Krapinsko-zagorske županije poboljšati društveno-ekonomsku situaciju, uz mjere smanjenja regionalne stope nezaposlenosti kao jedan od ključnih čimbenika napretka županije. Uz to, Krapinsko-zagorska županija već ima iskustva u provedbi projekata koje financira EU. Županija je bila nositelj projekta u okviru programa INTERREG IIIA pod nazivom „HOMER“. Projekt je uspješno proveden 2008. godine. Glavni ciljevi projekta odnosili su se na prilagođavanje srednjoškolskih obrazovnih programa potrebama tržišta rada. Projektne aktivnosti bile su vezane uz razvoj novih srednjoškolskih obrazovnih programa.

S druge strane, oba partnera u projektu ključne su institucije s odgovarajućim iskustvom u području socijalnog uključivanja. Hrvatski zavod za zapošljavanje temeljna je institucija na tržištu rada. U okviru svoje djelatnosti, HZZ provodi aktivnosti s nezaposlenim osobama te je stoga najmjerodavnija institucija za utvrđivanje problema i predlaganje odgovarajućih mjera. Nadalje, Zagorska razvojna agencija svojim relevantnim iskustvom također je doprinijela uspješnoj provedbi projekta.

Uz glavne partnere, ključni suradnici i volonteri također su sudjelovali u provedbi projekta. Tako je u njoj sudjelovalo više udruga osoba s invaliditetom, županijske komore HGK i HOK te nekoliko fizičkih osoba.

Slijedom navedenoga, primijenjeni holistički pristup osmišljavanju, razvoju i provedbi projekta potvrdio je svoj inovativan karakter.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Ideja, ustrojstvo i sadržaj projekta oblikovani su na način koji omogućuje nastavak provedbe aktivnosti kroz druge projekte. Održivost projekta osigurana je činjenicom da su škole uključene u tečajevе nastavile održavati iste, a udruge osoba s invaliditetom nastavile su organizirati radionice za svoje članove. HZZ Područni ured Krapina obvezao se bez financijske naknade provoditi radionice za ciljane skupine, u suradnji s udrugama i suradnicima na projektu. Prijenosna računala kupljena za provedbu tečajeva zajedno s aplikacijom za čitanje teksta s ekrana, darovani su udrugama osoba s invaliditetom kako bi se osigurao nastavak projektnih aktivnosti (računalna pismenost, organizacija radionica i razvoj novih projekata).

Radionica za obuku trenera pripremila je predavače za specifičnosti podučavanja osoba s invaliditetom, dala im uvid u utjecaj tjelesnih oštećenja te posljedice po svakodnevni život i aktivnosti tih osoba te ih je upoznala sa

specifičnostima tjelesnih oštećenja u pogledu intelektualnog, emocionalnog i socijalnog funkcioniranja osoba s invaliditetom. Educirani predavači – posebice u srednjim školama uključenima u projekt – u potpunosti su osposobljeni prenijeti to znanje svojim kolegama.

Naučene lekcije

Vrlo je važna činjenica da je projekt proveden u partnerstvu. Ključni je čimbenik uspjeha bio jasan zajednički interes partnera za provedbu projekta. Međusobne uloge i odgovornosti partnera bile su jasno definirane. Nadalje, rukovodstvo projekta bilo je posvećeno provedbi projekta u zadanom vremenskom i financijskom okviru kroz primjenu učinkovitih metoda.

Priče o uspjehu

Glavni pristup projekta bio je usmjerenost na svakodnevno socijalno uključivanje i povećanje kvalitete života osoba s invaliditetom. Kroz projekt je razvijen uspješan model socijalnog uključivanja i zapošljavanja osoba s invaliditetom. Kao izravan rezultat toga, na kraju projekta zaposlene su 3 osobe s invaliditetom. Uz to, nakon završetka tečaja dvije žene osnovale su vlastita poduzeća.

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Krapinsko-zagorska županija
Puna poštanska adresa	Magistratska 1, 49000 Krapina Hrvatska
Adresa e-pošte	info@kzz.hr
Internetske stranice	www.kzz.hr
Broj telefona i faksa	Tel. +38549329111 Faks: +38549329255

Provedba računalnog tečaja u okviru projekta

Tečajevi keramike

Opće informacije		
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 2.1. POTPORA SKUPINAMA KOJE SE NALAZE U NEPOVOLJNOM POLOŽAJU PRILIKOM PRISTUPA ZAPOŠLJAVANJU	
Program potpore	POTICANJE INTENZIVNIJEG UKLJUČIVANJA OSOBA S INVALIDITETOM NA TRŽIŠTE RADA, EUROPEAID/129157/M/ACT/HR	
Specifične informacije		
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.2.1.01.02.c19	
Naziv projekta	Mobilnošću do zaposlenja	
Nositelj projekta	Instruktažni centar d.o.o.	
Partner(i)	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Križevci Udruga invalida Križevci Grad Križevci	
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Križevci	Županija: Koprivničko-križevačka
Mjesto provedbe ⁵⁷	Koprivničko-križevačka županija	
Trajanje projekta	Od 10.6.2011. do 10.6.2012.	
Ukupna vrijednost projekta U eurima	116.831,10 €	
Opis dobre prakse		
Svrha projekta		
<p>Učinkovitije i kvalitetnije uključivanje osoba s invaliditetom na tržište rada podrazumijeva određene promjene i prilagodbe kod svakog pojedinca, organizacije i društva u cjelini uz potrebnu podršku države. Osobe s invaliditetom u RH aktivni su sudionici u životu društva i kao takve moraju imati mogućnost rada. Ovim projektom nastojalo se uvesti inovativne pristupe u socijalnu integraciju osoba s invaliditetom u sjeverozapadnoj Hrvatskoj. Projektom su osigurani potpuno novi i inovativni pristupi za mobilnost osoba s invaliditetom. Projekt je također uključivao posredovanje između poslodavaca i nezaposlenih osoba s invaliditetom uz zagovaranje prava zainteresiranih strana.</p>		
Opći cilj		
Promicanje socijalnog uključivanja osoba s invaliditetom kroz njihovu integraciju na tržište rada u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, posebice u Koprivničko-križevačkoj županiji		
Specifični cilj		
Podrška osobama s invaliditetom u pristupu tržištu rada i njihovom uključivanju u društvo u Koprivničko-križevačkoj županiji		
Ciljane skupine		
<ul style="list-style-type: none"> • Dugotrajno nezaposlene osobe s invaliditetom • Neaktivne osobe s invaliditetom • Zaposlene osobe s invaliditetom 		

⁵⁷ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

- Potencijalni poslodavci osoba s invaliditetom

Krajnji korisnici

- Osobe s invaliditetom općenito u sjeverozapadnoj Hrvatskoj i posebice u Koprivničko-križevačkoj županiji
- Lokalni poslodavci
- Autoškole u Hrvatskoj
- Šira javnost u županiji
- Lokalna samouprava

Ključne aktivnosti

- Nabava i opremanje prilagođenog vozila, posebno dizajniranog za potrebe osoba s invaliditetom
- Provedba promidžbenih aktivnosti za popularizaciju novog tečaja za osposobljavanje osoba s invaliditetom za upravljanje vozilima kategorije B
- Odabir i obuka 10 osoba s invaliditetom za stjecanje vozačke dozvole kategorije B
- Analitički rad:
 - analiza profila nezaposlenih osoba s invaliditetom u Križevcima
 - analiza lokalnih tvrtki i usporedba slobodnih radnih mjesta u njima s profilima nezaposlenih osoba s invaliditetom
- Priprema zagovaračkog tima te pružanje usluga zagovaranja osobama s invaliditetom i poslodavcima
- Uspostava službe za pomoć i davanje preporuka zainteresiranim stranama
- Aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti
 - priprema i distribucija promidžbenih materijala
 - medijska kampanja
 - završna konferencija

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Povećane su mogućnosti zapošljavanja osoba s invaliditetom u županiji.
- Povećani su kapaciteti projektnih partnera za razvoj i provedbu projekata usmjerenih na osobe s invaliditetom.
- Podignuta je svijest lokalnih poslodavaca: specifične informacije o prednostima zapošljavanja osoba s invaliditetom dobilo je 30 lokalnih poslodavaca. Uz to je pripremljen i vodič za poslodavce⁵⁸ te je objavljen i distribuiran putem internetskih stranica projekta.
- Podignuta je svijest lokalnog stanovništva: pripremljena je i provedena kampanja za podizanje svijesti stanovništva Križevaca i Koprivnice promicanjem jednakih prilika za osobe s invaliditetom.

Ostvarenja:

- Autoškola za osobe s invaliditetom osnovana je u Križevcima.
- 10 osoba s invaliditetom prošlo je obuku, a 8 ih je uspješno položilo završni ispit te dobilo vozačku dozvolu kategorije B.
- Zagovaračke usluge pružene su za 25 osoba s invaliditetom. Uz to je pripremljen i vodič za osobe s invaliditetom⁵⁹ te objavljen i distribuiran putem internetskih stranica projekta.
- Zaposleno je 13 osoba s invaliditetom – 12 tijekom provedbe projekta te 1 nakon završetka projekta.
- Kao dodatna aktivnost, snimljen je kratki film te je emitiran na nacionalnoj televiziji.

Značaj projekta

Prije provedbe projekta, u Hrvatskoj su postojale samo 3 vozačke škole (sa samo 3 prilagođena vozila) koje su

⁵⁸ <http://www.instruktazi.hr/html/preuzimanja/eu/Zaposljavanje-i-kvalitetna-integracija-osoba-s-invaliditetom-na-trzistu-rada.pdf>

⁵⁹ <http://www.instruktazi.hr/html/preuzimanja/eu/Osobe-s-invaliditetom-na-otvorenom-trzistu-rada.pdf>

pomagale osobama s invaliditetom u dobivanju vozačke dozvole. Projekt je osmišljen i proveden s ciljem da osobe s invaliditetom u Križevcima povećaju svoju zapošljivost i sposobnost socijalnog uključivanja stjecanjem novih znanja i vještina te povećanjem njihove radne motivacije. Istodobno su poslodavci motivirani na zapošljavanje osoba s invaliditetom kao i upoznavanje s povlasticama koje država pruža u pogledu socijalne integracije osoba s invaliditetom. Projekt je također pridonio povećanju kvalitete života osoba s invaliditetom na području Križevaca.

Prednosti i inovacije projekta

Izvršni projektni rezultati postignuti su zahvaljujući snažnom partnerstvu. Projekt je bio izrazito inovativan u smislu organizacije navedene obuke osoba s invaliditetom za vožnju.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Partneri i dalje surađuju na informiranju javnosti o prilikama koje se pružaju osobama s invaliditetom nakon završetka projekta. Partneri nastavljaju pružati podršku svim zainteresiranima te širiti svijest među lokalnim poslodavcima prednostima zapošljavanja osoba s invaliditetom. Služba za podršku pokrenuta u sklopu ovog projekta nastavlja s radom u suradnji s Udrugom invalida Križevci. Sve zainteresirane strane mogu dobiti informacije o mogućnostima obuke u vozačkoj školi te o mogućnostima zapošljavanja. Ciljana skupina još uvijek je zainteresirana za osposobljavanje radi dobivanja vozačke dozvole. Nastavak aktivnosti osposobljavanja osoba s invaliditetom trenutno sufinancira lokalna zajednica.

Nakon ovog projekta, nositelj je pripremio i proveo još dva projekta.

Naučene lekcije

Vrlo važnom pokazala se provedba projekta u partnerstvu između privatne institucije za obuku, javne institucije i organizacije civilnog društva. Po mišljenju predstavnika nositelja, ključni čimbenici uspjeha projekta bili su povjerenje, posvećenost i naporan rad svih partnera. Svi su oni imali jasan zajednički interes za provedbu projekta na najbolji mogući način. Sve su aktivnosti pažljivo isplanirane i partnerima je bilo jasno što trebaju postići u okviru projekta. HZZ u Križevcima imao je veliku ulogu u pronalaženju korisnika te je organizirao radionice za timove. Udruga invalida Križevci pružila je podršku u smislu zagovaranja među poslodavcima te sudjelovanja u obuci. Grad Križevci bio je glavni partner u smislu prijenosa i širenja informacija o socijalnom uključivanju osoba s invaliditetom. Kao rezultat navedenoga, rukovodstvo projekta bilo je posvećeno provedbi projekta u zadanom vremenskom i financijskom okviru kroz primjenu učinkovitih metoda.

Priče o uspjehu

Domagoj Brunović, trener u poduzeću Instruktažni centar d.o.o.

„Povjerenje, zajedno s napornim radom, uvijek rezultira pozitivnim iskustvom. Nažalost, čak i danas ima ljudi koji nerado govore o osobama s invaliditetom i koji postavljaju ograničenja iz neznanja. Naučili smo da se fizička ograničenja mogu kompenzirati, što smo pokazali s devet osoba s invaliditetom koje sada imaju vozačku dozvolu dobivenu kroz ovaj projekt i koje su „postale mobilne“. Najvažnija stvar je da smo postali uzor u osposobljavanju osoba s invaliditetom za vožnju u čitavoj državi te planiramo dodatna poboljšanja kako bi omogućili tim osobama da steknu upravo ono što svi imamo, a to je sloboda i pravo na rad.“

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Instruktažni centar d.o.o.
Puna poštanska adresa	Franje Račkog 4 48260 Križevci Hrvatska
Adresa e-pošte	instruktazni@instruktazni.hr
Internetske stranice	http://www.instruktazni.hr/html/eu_projekti/mobilnost/mobilnost.html http://www.youtube.com/watch?v=H7V_AVPPj4s
Broj telefona i faksa	Tel. +385 48 681 577 /Mob: Faks: +385 48 270 840 /Mob:
Osoba za kontakt:	Čedomir Trivanović, direktor

Posebno opremljeni automobil, prilagođen potrebama osoba s invaliditetom

Sati obuke tijekom provedbe projekta

Prilog 5. Uspostava podrške u socijalnom uključivanju i zapošljavanju socijalno ugroženih i marginaliziranih skupina EuropeAid/129121/M/ACT/HR

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 2.1. POTPORA SKUPINAMA KOJE SE NALAZE U NEPOVOLJNOM POLOŽAJU PRILIKOM PRISTUPA ZAPOŠLJAVANJU
Program dodjele bespovratnih sredstava	USPOSTAVA PODRŠKE U SOCIJALNOM UKLJUČIVANJU I ZAPOŠLJAVANJU SOCIJALNO UGROŽENIH I MARGINALIZIRANIH SKUPINA - 1. FAZA EUROPEAID/129121/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.2.1.02.02.c04
Naziv projekta	Jednake mogućnosti - inkluzivno volontiranje kao put prema integraciji i većoj zapošljivosti
Nositelj projekta	Volonterski centar Osijek
Partner(i)	Volonterski centar Zagreb Udruga „MI“, Split Udruga za razvoj civilnog društva SMART, Rijeka
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Osijek: Županija: Osječko-baranjska
Mjesto provedbe ⁶⁰	Osječko-baranjska, Primorsko-goranska, Splitsko-dalmatinska, Zagrebačka županija
Trajanje projekta	Od 4.12.2010. do 3.12.2011.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	125.301,08 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Volonterski centar Osijek ima dugu tradiciju suradnje s ostalim volonterskim centrima u Splitu, Rijeci i Zagrebu. Tijekom posljednjih osam godina, četiri regionalna volonterska centra surađivala su na razvoju i promicanju volonterstva u Hrvatskoj i uopće, utječući na javne politike i pravno okruženje kroz utvrđivanje obrazovnih standarda u području volonterstva i upravljanja volonterskim radom, osiguravanje standarda kvalitete usluga volonterskih centara te razvoj dobre prakse. U tom pogledu, volonterski centri imaju zajedničku izjavu o vrijednostima po kojoj volonterstvo mora biti stavljeno na raspolaganje svima. Shodno tome, predmetnim projektom se pobijaju stereotipi o tome tko sve može volontirati. U praksi, inkluzivno volontiranje osigurava priliku marginaliziranim osobama za stjecanje profesionalnog iskustva i vještina te povećanju zapošljivosti. Na taj način projekt doprinosi poboljšanju pristupa zapošljavanju i sudjelovanju dugotrajno nezaposlenih osoba na tržištu rada, kao i kvalitetnijem sudjelovanju u društvenom životu. Proces stvaranja dijaloga i partnerstva između različitih sektora i socijalnih skupina radi rješavanja problema marginaliziranih osoba i osoba u nepovoljnom položaju ključan je preduvjet za socijalno uključivanje i integraciju te razvoj društva pravde i jednakosti.</p>	
Opći cilj	

⁶⁰ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

Poboljšati socijalno uključivanje te povećati zapošljivost socijalno ugroženih i marginaliziranih skupina kroz inkluzivno volontiranje u Hrvatskoj

Specifični ciljevi

- Potpuno iskoristiti postojeće resurse u području volonterstva za socijalno uključivanje, uz povećanje mogućnosti zapošljavanja nezaposlenih marginaliziranih skupina
- Stvoriti održivu infrastrukturu za uključivo volonterstvo kao put prema socijalnom uključivanju i zapošljavanju

Ciljane skupine

- Marginalizirane/ugrožene skupine (100-140 osoba) – dugotrajno nezaposlene osobe motivirane za stjecanje radnog iskustva i društvenih kompetencija kroz volontiranje (starije nezaposlene osobe, izbjeglice i prognanici, članovi nacionalnih manjina, osobe s invaliditetom, beskućnici)
- Organizacije: a) organizacije civilnog društva (80-120) – udruge i ustanove koje rade s opisanim ranjivim skupinama i u njihovu korist (npr. lokalne organizacije Crvenog križa, udruge osoba s invaliditetom, lokalna udruženja nacionalnih manjina, udruge koje se bave beskućnicima, izbjeglicama i prognanicima, lokalne agencije za zapošljavanje i druge relevantne institucije); b) organizacije koje primaju volontere (60-80): organizacije civilnog društva, javne institucije – socijalne, zdravstvene i kulturne, jedinice lokalne i regionalne samouprave;
- Predstavnici državnih tijela važnih za politiku uključivanja i zapošljavanja (10-15): Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti te druga relevantna tijela.

Krajnji korisnici

- Socijalno ugrožene i marginalizirane skupine u Hrvatskoj
- Potencijalni poslodavci (sektor poduzetništva, lokalna samouprava, neprofitni sektor)
- Krajnji korisnici različitih usluga koje pružaju volonteri
- Hrvatsko društvo

Ključne aktivnosti

- Promidžba i senzibilizacija
- Odabiri i edukacija volontera
- Angažiranje volontera
- Pružanje podrške volonterima i organizacijama
- Zagovaranje
- Partnerski sastanci

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Povećani su kapaciteti ciljane skupine za inkluzivno volontiranje – putem treninga, usluge podrške i mentorstva.
- Povećani su kapaciteti organizacija koje angažiraju volontere za inkluzivno volontiranje – provedeno istraživanje i održani treninzi.
- Povećana je svijest ciljane skupine i društva o ulozi inkluzivnog volontiranja.
- Osiguran je doprinos poboljšanju zakonodavstva u području volonterstva.
- Provedene su aktivnosti podizanja svijesti.

Ostvarenja:

- 87 volontera steklo je radno iskustvo.
- 69 udruga odabrano je kao institucije primatelji volontera.
- Stvoreno je 140 volonterskih mjesta.
- Održano je 28 sastanaka.

- Održane su 4 regionalne rasprave i 4 radionice.
- Provedeno je 1 istraživanje.
- Provedene su aktivnosti informiranja i vidljivosti na državnoj i regionalnoj razini: 30 medijskih objava, 1000 info-knjižica, 500 promotivnih mapa, snimljen 1 TV spot, informacije o projektu distribuirane putem internetskih stranica Hrvatske mreže volonterskih centara www.hmvc.net.

Značaj projekta

Volonterski centar je po prvi puta bio nositelj ovakvog partnerskog projekta. Čitav proces pridonio je povećanju njegovih organizacijskih kapaciteta, kako na programskoj tako i na tehničkoj razini. Projekt je bio uvod u novo polje rada povezano sa socijalnim uključivanjem i tržištem rada, ali i nizom drugih povezanih aktivnosti, organiziranih na isti način i s istim partnerima. Tijekom provedbe projekta, partneri su unaprijedili svoje vještine upravljanja projektnim ciklusom na brojne načine: razmjenom različitih stilova rada, načina razmišljanja, alata i metoda. Shodno tome, inkluzivno volontiranje postalo je za partnere važnim i sastavnim dijelom njihovog programa razvoja volonterstva.

Na samom početku, suradnja između partnera uspostavljena je na temelju vrijednosti međusobnog razumijevanja, poštovanja i uvažavanja, kao i na načelima umrežavanja.

Ovim projektom također je podržan razvoj partnerstva između civilnog i javnog sektora kako bi se poboljšala infrastruktura u zajednici za dugoročno (inkluzivno) volontiranje kao put ka socijalnom uključivanju i zapošljavanju socijalno ugroženih skupina. U konačnici, projektom je povećana svijest o problemima socijalno ugroženih skupina kako bi se razvio novi program i strategija za socijalno uključivanje i zapošljavanje tih skupina. U tom pogledu, profesorica na studiju socijalnog rada Sveučilišta u Zagrebu, doc.dr.sc. Olja Družić Ljubotina izjavila je:

„Bila sam skeptična u vezi ovog projekta na početku zbog postojećih karakteristika ciljanih skupina. Konačni rezultati promijenili su moje mišljenje i postala sam zagovaratelj inkluzivnog volontiranja jer nudi toliko prednosti za osobni razvoj.“

Prednosti i inovacije projekta

Projektom se nastojalo stvoriti novi inovativni pristup podrške socijalno ugroženim i marginaliziranim društvenim skupinama u procesu integracije/reintegracije u društveni život kroz volontiranje. Regionalni volonterski centri u Osijeku, Zagrebu, Rijeci i Splitu podržavali su i pomagali volonterima u dodatnim potrebama koje su imali na svrsishodnim volonterskim pozicijama u ciljanim županijama. Kroz volonterstvo, socijalno ugrožene i marginalizirane skupine imale su priliku steći radno iskustvo i vještine te tako ojačati svoju zapošljivost. Dakle, projekt je bio zamišljen kao pilot-projekt za uvođenje koncepta inkluzivnog volontiranja u Hrvatskoj. S obzirom da su njime bile obuhvaćene specifične ciljane skupine, postojao je niz mogućnosti za širenje opsega pojedinih aktivnosti te osmišljavanje zasebnog projekta čiji bi cilj bio prepoznavanje volonterstva kao aktivnosti za socijalnu integraciju i njegove uloge u povećanju povezanosti socijalno ugroženih osoba s njihovim zajednicama.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Na razini države, kroz nedavne izmjene i dopune Zakona o volonterstvu, inkluzivno volontiranje postalo je novo načelo i vrijednost u specifičnom zakonodavstvu.

Na lokalnoj razini projekt je pridonio održivom razvoju stjecanjem vještina te povećanjem zapošljivosti volontera, prijenosom znanja na organizacije i institucije koje rade s određenim marginaliziranim skupinama i u njihovu korist te novom međusektorskom suradnjom po pitanju socijalne integracije. Najznačajniji je učinak uspostavljanje socijalne mreže koja se sastoji od regionalnih volonterskih centara, obrazovnih institucija, agencija za zapošljavanje te relevantnih neprofitnih organizacija koje predstavljaju resurse za iskorištavanje potencijala volonterstva kao alata za socijalno uključivanje. Kroz projekt inkluzivnog volontiranja, 87 članova socijalno ugroženih skupina uspješno je integrirano u aktivan društveni život, a 10 ih je zaposleno nakon volontiranja, većinom u organizacijama civilnog društva.

Na organizacijskoj razini, partnerstvo je nastavljeno sa svim partnerima kroz nekoliko projekata, također financiranih u okviru IPA OP RLJP. U pravilu su regionalni volonterski centri u Hrvatskoj posvećeni zajedničkom radu i razvoju volonterstva u različitim područjima na nacionalnoj razini. Shodno tome, gotovo svi projekti provode se u partnerstvu. U tom pogledu, krajem 2014. godine Volonterski centar Osijek bio je pred potpisivanjem novog ugovora u okviru programa dodjele bespovratnih sredstava „Poboljšanje pristupa tržištu rada osobama s invaliditetom“, također financiranog u okviru IPA OP RLJP 2007. – 2013.

Naučene lekcije

Kao rezultat provedbe projekta, Volonterski centar smatra sljedeće ključne lekcije vrlo bitnima:

- inkluzivno volonterstvo prepoznato je kao vrijedna aktivnost za socijalno ugrožene skupine jer doprinosi njihovom socijalnom umrežavanju i socijalnoj integraciji kroz stjecanje novih znanja, vještina i stavova korisnih za povećanje zapošljivosti;
- organizacije koje primaju volontere trebaju procijeniti svoju spremnost za uključivanje volontera iz socijalno ugroženih skupina;
- umrežavanje može biti vrlo koristan kanal za pronalaženje volontera;
- na početku volontiranja ključno je istražiti potrebe i motivaciju volontera iz socijalno ugroženih skupina te im osigurati najbolje moguće volontersko mjesto;
- podrška osobnom osnaživanju, usmjerena na specifične potrebe volontera i individualan pristup, vrlo je važna u volontiranju socijalno ugroženih skupina.

Priče o uspjehu

Najzanimljivije priče su dojmovi korisnika (volontera i organizacija koje ih angažiraju). Slijede neka od njihovih mišljenja:

M.K.G., volonter

„Prije nego sam počeo volontirati, moj život bio je nekako prazan, bez obzira na sve druge obveze koje sam imao tijekom dana. Jednog dana odlučio sam si dati najbolji rođendanski dar – počeo sam volontirati u Domu za starije osobe u Osijeku. Nisam imao iskustva ni samopouzdanja kada sam počeo, ali onda sam doživio volonterski angažman s ljudima punima ljubavi i snage koji su postali moji prijatelji i dio moje obitelji. Sada mi je život napokon ispunjen, stekao sam samopouzdanje i naučio kako razmišljati pozitivno. Bilo je to jedno od najboljih iskustava koja su obogatila moj život.“

Goran Mikulić, volonter

„Na kraju godine, potpisao sam volonterski ugovor u Udruzi 'Zvono'. U tom trenutku shvatio sam da mi stvarno puno znači kada se dajem za druge. Kada dajem i samo malo, vrati mi se dvostruko više. Doista vjerujem kako sam se uspio razviti u bolju osobu kroz ovo volontersko iskustvo.“

Marija Bubalo, socijalna radnica i koordinatorica volontera u Domu za starije osobe u Osijeku.

„Nakon ovog projekta, naša ustanova je sada spremnija za uključivanje volontera iz različitih socijalno isključenih i ugroženih skupina. U nekima od volontera prepoznala sam potencijal za provođenje i pokretanje različitih aktivnosti za naše korisnike na vrlo organiziran i odgovoran način. To je imalo trostruki učinak: na našu ustanovu koja sada ima mogućnost organiziranja kvalitetnijih aktivnosti za korisnike te poboljšanja svojih usluga; na naše korisnike koji su pokazali spremnost prihvatiti volontere te zadovoljstvo njihovim volonterskim angažmanom; na volontere koji su ojačali svoje samopoštovanje i stekli, odnosno poboljšali vještine komunikacije. Praksa je pokazala da su naši korisnici još zadovoljniji s volonterima iz socijalno ugroženih skupina, možda zato jer se neki od njih mogu poistovjetiti s volonterima i njihovim životnim izazovima te tako postižu međusobno razumijevanje u komunikaciji.“

Sanja Pavanić, pedagoginja i koordinatorica volontera u SOS Dječjem selu Ladimirevci

„Naša organizacija uključila je jednu dugotrajno nezaposlenu ženu srednjih godina koja je pomagala našim najmlađim korisnicima u procesu učenja. Puno je doprinijela našoj organizaciji u području rada s djecom. Naše osoblje izrazilo je veliko zadovoljstvo njezinim radom i vrlo ćemo rado ponovno angažirati volontere sličnog profila.“

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Volonterski centar Osijek
Puna poštanska adresa	L. Jagera 12 31000 Osijek, Hrvatska
Adresa e-pošte	info@vcos.hr
Internetske stranice	www.vcos.hr
Broj telefona i faksa	Tel. +385 31 211 306 /Mob:
Osoba za kontakt:	Lejla Šehić Relić, predsjednica Centra

„Inkluzivno volontiranje na djelu“

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 2.1. POTPORA SKUPINAMA KOJE SE NALAZE U NEPOVOLJNOM POLOŽAJU PRILIKOM PRISTUPA ZAPOŠLJAVANJU
Program dodjele bespovratnih sredstava	USPOSTAVA PODRŠKE U SOCIJALNOM UKLJUČIVANJU I ZAPOŠLJAVANJU SOCIJALNO UGROŽENIH I MARGINALIZIRANIH SKUPINA - 1. FAZA EUROPEAID/129121/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.2.1.02.02.c06
Naziv projekta	Zajedno ka socijalnom uključivanju
Nositelj projekta	Udruga za promicanje ljudskih prava i medijskih sloboda CENZURA PLUS
Partner(i)	Udruga Prospero iz Gračaca Udruga žena „NIT“ iz Gračaca Tehnološki centar Split
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Split Županija: Splitsko-dalmatinska
Mjesto provedbe ⁶¹	Zadarska i Ličko-senjska županija
Trajanje projekta	Od 4.12.2010. do 3.12.2011.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	140.194,26 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Projekt je bio usmjeren na povećanje socijalnog uključivanja dugotrajno nezaposlenih primatelja socijalne pomoći, prije svega izbjeglih i prognanih žena u Zadarskoj i Ličko-senjskoj županiji, kroz povećanje njihove zapošljivosti. Navedene županije odabrane su za provedbu projekta temeljem sljedećih razloga: stanovništvo tih županija, posebice s područja Gračaca i Korenice, najviše je pogođeno posljedicama rata (negativni ishodi tranzicije, migracija, izbjeglištvo, socijalna i ekonomska isključenost, siromaštvo); nedovoljan broj osoba s odgovarajućim obrazovanjem i kompetencijama relevantnima za tržište rada (visok postotak osoba koje imaju samo osnovnoškolsko obrazovanje u regiji). S obzirom na specifičnosti regije i karakteristike ciljane skupine, projektom je predviđen niz različitih aktivnosti, uključujući opsežan program izgradnje kapaciteta (tečajevi informacijskih tehnologija, jezika (engleski i talijanski), keramike, tkanja, šivanja, certificirani tečaj za turističke voditeljice, radionice samozapošljavanja, certificirani program osposobljavanja za njegovateljice te radionice za psihosocijalno osnaživanje); medijska promidžba, javne ulične aktivnosti, aktivnosti vezane uz uspostavljanje međusektorske suradnje poput okruglih stolova, individualnih sastanaka s relevantnim dionicima, okruglog stola za predstavnike različitih ključnih dionika te poduzimanje osnovnih koraka za osnivanje socijalne zadruge.</p>	
Opći cilj	
<p>Povećati socijalnu uključenost dugotrajno nezaposlenih korisnika socijalne pomoći, prvenstveno izbjeglih i prognanih žena s ratom pogođenih područja Zadarske i Ličko-senjske županije (županija s najvećom stopom</p>	

⁶¹ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

nezaposlenosti) kroz povećanje njihove zapošljivosti

Specifični ciljevi

- Unaprijediti znanja i vještine potrebne za moderno tržište rada te povećati samopouzdanje najmanje 240 dugotrajno nezaposlenih korisnica socijalne pomoći, prvenstveno izbjeglih i prognanih žena s ratom pogođenih područja (Općine Gračac i Korenica) Zadarske i Ličko-senjske županije (županija s najvećom stopom nezaposlenosti) te povećati njihove mogućnosti sudjelovanja na tržištu rada te ih osnažiti i motivirati za samozapošljavanje
- Promicati međusektorsku suradnju u području socijalnog uključivanja marginaliziranih skupina, provedbi Zakona o ravnopravnosti spolova i Zakona o suzbijanju diskriminacije te stvaranju politika socijalnog uključivanja u području rada i zapošljavanja i osnažiti socijalno isključene žene u Zadarskoj i Ličko-senjskoj županiji kroz podizanje svijesti o povezanim pitanjima u javnosti te među pojedinim dionicima (žene, poslodavci i nadležna tijela) u ciljanim zajednicama ruralnih i ratom pogođenih područja te područja posebne državne skrbi
- Ostvariti preduvjete za razvoj novog međuinstitucionalnog i međusektorskog modela ekonomskog osnaživanja žena, temeljem načela socijalnih zadruga i pravedne trgovine, radi poboljšanja mogućnosti zapošljavanja i samozapošljavanja socijalno isključenih žena te izbjeglih i prognanih žena ugroženih siromaštvom iz ruralnih i ratom pogođenih područja te područja posebne državne skrbi u Zadarskoj i Ličko-senjskoj županiji

Ciljane skupine

- Dugotrajno nezaposlene korisnice socijalne pomoći, izbjegle i prognane žene s ratom pogođenih područja i područja posebne državne skrbi u Zadarskoj i Ličko-senjskoj županiji;
- Važni dionici, nadležna tijela i poslodavci iz ciljanih županija;
- Javnost i građani

Krajnji korisnici

Stanovništvo dviju ciljanih županija

Ključne aktivnosti

- Aktivnosti izgradnje kapaciteta
- Aktivnosti podizanja svijesti i javnog zagovaranja
- Aktivnosti umrežavanja

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Povećan je kapacitet ciljane skupine kroz osposobljavanje i mentorstvo.
- Povećana je svijest ciljane skupine i dionika o problemima socijalnog uključivanja socijalno ugroženih skupina.
- Povećana je međusektorska suradnja.
- Poboljšani su preduvjeti za ekonomsko osnaživanje dugotrajno nezaposlenih korisnica socijalne pomoći.

Ostvarenja:

- 437 osoba uključeno je u projektne aktivnosti.
- 371 osoba povećala je svoju zapošljivost.
- Provedena je 1 procjena potreba.
- Provedeno je 48 radionica.
- Aktivnosti informiranja i vidljivosti – 4 obrazovno-informativne jednosatne TV emisije „Cenzura“, emitirane 32 puta na 4 TV postaje, 1 dokumentarni film kao dodana vrijednost, radijski spot, distribucija promotivnih materijala: 4500 letaka, 400 plakata, 1 knjižica
- Održano je nekoliko okrugh stolova

Značaj projekta

Projekt je pridonio rastu povjerenja u lokalnoj zajednici kroz razbijanje predrasuda prema marginaliziranim skupinama (dugotrajno nezaposlene žene) te smanjenje razine njihovog egzistencijalnog straha, što je dovelo do mobilizacije lokalnih zajednica, s jedne strane, i do osnaživanja dugotrajno nezaposlenih žena, s druge strane. Nadalje, aktivnosti usmjerene na jačanje vještina s ciljem povećanja zapošljivosti korisnica te na podizanje svijesti relevantnih dionika u lokalnim zajednicama stvorile su preduvjete za formalno osnivanje socijalne zadruge kao novog modela ekonomskog osnaživanja žena. U tom pogledu, ukupan broj svih sudionica projekta bio je 437, i to iz Ličko-senjske, Zadarske i Šibensko-kninske županije, od kojih je 310 bilo iz ciljane skupine (dugotrajno nezaposlene primateljice socijalne pomoći, prvenstveno izbjegle i prognane žene). Projekt je doveo do povećanja ukupnog broja korisnica za 29%, s obzirom na to da je planirani broj sudionica iz ciljane skupine bio 240. Nadalje, kvaliteta provedenih obrazovnih radionica/treninga bila je vrlo visoka, kao što je vidljivo iz grupnog razgovora, rezultata upitnika za samoprocjenu te završnog upitnika za korisnice projekta. U smislu ispunjenih očekivanja i zadovoljstva stečenim znanjem na tečajevima, projektna statistika temeljena na samoprocjeni sudionica radionica/tečajeva pokazuje da su za 91% korisnica tečajevi ispunili njihova očekivanja u potpunosti, a 89% sudionica potpuno je bilo zadovoljno znanjem koje su stekle kroz radionice/tečajeve. Ovi visoki postoci idu u prilog činjenici da su teme radionica/tečajeva bile utemeljene na stvarnim potrebama ciljane skupine. Rezultati završnog upitnika za ocjenu čitavog projekta pokazuju kako su sudionice pohvalile sve aspekte edukativnih radionica/tečajeva (stručnost trenera, stavovi prema sudionicama, obrazovni materijali, sadržaj edukacije i trajanje osposobljavanja).

Prednosti i inovacije projekta

- Najsnažniji element projekta jest komponenta izgradnje kapaciteta koja je rezultirala velikim brojem sudionika u aktivnostima izgradnje kapaciteta i njihovim zadovoljstvom sadržajem radionica/tečajeva. Projektom je obuhvaćen širok dijapazon različitih radionica/tečajeva: IT, jezici (engleski i talijanski), keramika, tkanje, šivanje, certificirani tečaj za turističke voditeljice, radionice samozapošljavanja, certificirani program osposobljavanja za njegovateljice te radionice psihosocijalnog osnaživanja.
- Uspostavljeni su suradnja i kontakti s različitim dionicima (jedinice lokalne i regionalne samouprave, javne institucije) relevantnima za rješavanje problema nezaposlenosti žena. Većina dionika na određenoj razini bila je aktivno uključena u projektne aktivnosti. Uspostavljena suradnja i kontakti mogu se kapitalizirati kroz buduće partnerske projekte.
- Različiti dionici prepoznali su socijalnu zadrugu kao dobar mehanizam za održivo zapošljavanje dugotrajno nezaposlenih žena.
- Žene su „izašle“ iz svojih domova – što se smatra velikim uspjehom jer je u ciljanim županijama još uvijek prisutan tradicionalni način razmišljanja u pogledu toga kako se žene trebaju ponašati i koja su njihove tradicionalne uloge (majke, kućanice). Posebice se to odnosi na činjenicu da žene moraju raditi u polju, sa stokom, moraju kuhati i brinuti se o svim ostalim članovima kućanstva. Nemaju podršku unutar obitelji za pokretanje bilo kakve ekonomske aktivnosti. Nakon završetka projekta brojne su se žene raspitivale o nastavku aktivnosti kod projektnih partnera.
- Žene su povećale svoje samopouzdanje i vjeru da mogu biti pokretači promjena.
- Temelji za osnivanje socijalne zadruge su postavljeni, a nezaposlene žene kao budući članovi i korisnici usluga socijalne zadruge izrazile su veliku motiviranost i želju za što skorijim početkom rada kroz socijalnu zadrugu.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Projekt je rezultirao značajnim povećanjem novih vještina i znanja relevantnih za tržište rada, sukladno projektnom prijedlogu. Imajući u vidu drukčiji i složen kontekst u kojem su Cenzura Plus i njeni partneri provodili ovaj projekt, veliki je uspjeh to što su obrazovne radionice i tečajevi rezultirali povećanjem znanja i vještina relevantnih za tržište rada. U tom pogledu, projekt je povećao zapošljivost i vještine socijalnog uključivanja za 371 socijalno ugroženu osobu, velikom većinom žene. Osposobljene su kroz registrirane obrazovne programe te su dobile službeno priznate diplome. S druge strane, projekt je potaknuo žene na proaktivnost prilikom traženja zaposlenja. Dosad je 14 žena koje su sudjelovale u projektu već primijenilo novostečena znanja i vještine te pokrenulo vlastite poslovne inicijative, odnosno dobilo posao. Uz to, projektom su ostvareni i sljedeći održivi učinci:

- povećanje povjerenja u lokalnoj zajednici;
- pozitivni učinci aktivnosti izgradnje kapaciteta;
- uspješno uspostavljeni temelji za osnivanje socijalne zadruge;
- povećana međusektorska suradnja;
- osigurana ravnopravnost spolova.

Na kraju, no ne i najmanje bitno, projektnim aktivnostima stvorene su brojne mogućnosti za uspostavu novih kontakata i odnosa između različitih dionika relevantnih za pitanja nezaposlenosti, čime su povećane i mogućnosti za potencijalna partnerstva u budućim projektima. Vrijeme uloženo u uspostavljanje kontakata i suradnje s različitim dionicima kroz projekt pokazalo se vrijednom investicijom u buduće partnerstvo i suradnju, koja je rezultirala razvojem novih partnerskih projekata financiranih u okviru IPA OP RLJP 2007. – 2013.

Naučene lekcije

Problem dugotrajno nezaposlenih žena zahtijeva sinergijski pristup različitih dionika u njegovom rješavanju. Stoga je vrlo važno imati dobru suradnju i sudjelovanje svih relevantnih dionika u projektima čiji je cilj povećanje zapošljivosti žena. S obzirom na podatke o razini sudjelovanja, vidljivo je da su svi dionici prepoznali značaj i vrijednosti projekta te su pružili različite oblike podrške uz različite stupnjeve sudjelovanja u provedbi projektnih aktivnosti.

Priče o uspjehu

Projekt je značajno pridonio poboljšanju kvalitete života ciljane skupine i predodžbi njezinih članova u pogledu veće vjerojatnosti pronalaženja posla/zaposlenja, što se ogleda u sljedećim izjavama:

„Moj se osjećaj samopoštovanja povećao. Zadovoljnija sam sada jer sam izašla iz kuće barem malo kako bi srela stare prijatelje i upoznala nove te se družila. No tek smo počele učiti nove stvari i važno je nastaviti s obrazovanjem te koristiti nove vještine, inače ćemo zaboraviti što smo naučile i vjerojatno izgubiti motivaciju.“

„Ovo je bilo fantastično iskustvo. Iako nisam imala prethodnih iskustava u radu s keramikom i nemam talenta, vrlo sam zadovoljna svojim radom i napretkom. Mislim da su ovi tečajevi keramike neka vrsta psihičkog odmora i opuštanja od stresa za mene. Grupa je funkcionirala odlično i napravili smo neke sjajne stvari. Učitelj je također bio vrlo zadovoljan s nama. Sada je važno nastaviti s onim što smo ovdje započeli. Bilo bi sjajno kad bi se naši proizvodi mogli prodavati putem zadruge.“

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Udruga za promicanje ljudskih prava i medijskih sloboda CENZURA PLUS
Puna poštanska adresa	Šetalište Bačvice 10 Split 21 000 Hrvatska
Adresa e-pošte	cenzuraplus@cenzura.hr
Internetske stranice	www@cenzura.hr
Broj telefona i faksa	Tel. +385 21 489 167 /Mob: Tel. +385 21 489 168 /Mob: Faks: +385 21 488 455 /Mob:
Osoba za kontakt:	Željana Buntić-Pejaković, potpredsjednica

“Language Training”

“Sewing Training”

“The Art of Wool”

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 2.1. POTPORA SKUPINAMA KOJE SE NALAZE U NEPOVOLJNOM POLOŽAJU PRILIKOM PRISTUPA ZAPOSŁJAVANJU
Program dodjele bespovratnih sredstava	USPOSTAVA PODRŠKE U SOCIJALNOM UKLJUČIVANJU I ZAPOSŁJAVANJU SOCIJALNO UGROŽENIH I MARGINALIZIRANIH SKUPINA - 1. FAZA EUROPEAID/129121/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.2.1.02.02.c10
Naziv projekta	Motivacija dugotrajno nezaposlenih osoba
Nositelj projekta	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Osijek
Partner(i)	Bez partnera
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Osijek: Županija: Osječko-baranjska
Mjesto provedbe ⁶²	Osječko-baranjska županija
Trajanje projekta	Od 4.12.2010. do 3.12.2011.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	87.560,00 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Krajem listopada 2009. godine u Osječko-baranjskoj županiji bilo je gotovo 30 000 nezaposlenih osoba prema evidenciji HZZ-a Područni ured Osijek. Uz to, oko 17% tih osoba koristilo je socijalnu pomoć. Dugotrajno nezaposleni korisnici socijalne pomoći u pravilu su posjedovali nisku razinu obrazovanja. Budući da su bili nezaposleni kroz duže razdoblje, nedostajalo im je i motivacije i samopouzdanja za integraciju na tržište rada. U tom pogledu, projekt je u skladu sa Zajedničkim memorandumom o socijalnom uključivanju (JIM) i Zajedničkim memorandumom o prioritetima politike zapošljavanja (JAP) Republike Hrvatske. Projekt je pridonio rastu motivacije i samopouzdanja dugotrajno nezaposlenih korisnika socijalne pomoći kroz povećanje njihove razine obrazovanja. Na taj način osigurane su i bolje prilike za zapošljavanje na otvorenom tržištu rada. Shodno tome, projekt je pridonio smanjenju stope nezaposlenosti marginaliziranih skupina u Osječko-baranjskoj županiji.</p>	
Opći cilj	
Smanjiti nezaposlenost marginaliziranih skupina u Osječko-baranjskoj županiji	
Specifični cilj	
Aktivirati i motivirati nezaposlene osobe - korisnike socijalne pomoći u Osječko-baranjskoj županiji	
Ciljana skupina	
403 dugotrajno nezaposlene osobe - korisnici socijalne pomoći	

⁶² Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

<p>Krajnji korisnici</p> <p>Oko 4500 poslodavaca i dionika</p>
<p>Ključne aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnosti izgradnje kapaciteta za ciljanu skupinu – zapošljavanje savjetnika, motivacijska podrška za ciljanu skupinu, individualno savjetovanje, osnivanje grupe za samopomoć • Aktivnosti podizanja svijesti • Aktivnosti povećanja zaposlenosti
<p>Ostvarenia i rezultati</p> <p>Rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Povećana je motivacija dugotrajno nezaposlenih korisnika socijalne pomoći kroz grupno informiranje, individualno savjetovanje i motivacijske radionice. • Javni i lokalni dionici senzibilizirani su za probleme s kojima se marginalizirane skupine suočavaju na tržištu rada. • Povećane su vještine 80 dugotrajno nezaposlenih korisnika socijalne pomoći. <p>Ostvarenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zaposlen je jedan savjetnik za zapošljavanje. • 813 predstavnika ciljane skupine izravno je informirano o projektu i njegovim ciljevima. • 403 predstavnika ciljane skupine sudjelovala su u motivacijskim radionicama. • 393 predstavnika ciljane skupine sudjelovala su u individualnim savjetovanjima. • Osnovane su 2 grupe za samopomoć. • Provedene su 4 motivacijske radionice. • Održana su 4 okrugla stola s oko 60 sudionika. • 40 predstavnika ciljane skupine sudjelovala su u programu osposobljavanja za ECDL diplomu. • 40 predstavnika ciljane skupine sudjelovala su u programu osposobljavanja za pomoćne poslove u ugostiteljstvu. • Aktivnosti informiranja i vidljivosti – tiskano je i podijeljeno 1500 brošura te 3000 letaka; izrađena su 2 roll plakata; 260 kompleta bilježnica, olovki, mapa i vrećica.
<p>Značaj projekta</p> <p>Uspješna provedba projekta dovela je do povećanja zapošljivosti i sposobnosti socijalnog uključivanja ciljane skupine. Sve 403 dugotrajno nezaposlene osobe, korisnici socijalne pomoći, stekle su nova znanja i vještine te povećale svoju radnu motivaciju. Kao rezultat toga, 80 predstavnika steklo je kvalifikaciju iz ECDL-a i pomoćnih poslova u ugostiteljstvu. Nadalje, 14 osoba zaposleno je nakon provedbe projekta. Kroz aktivno sudjelovanje u projektnim aktivnostima, ciljana skupina stekla je nova znanja i mehanizme suočavanja s dugotrajnom nezaposlenošću te sa svakodnevnim stresom i problemima. Ciljana skupina dobila je alate za poboljšanje komunikacijskih vještina, pozitivno razmišljanje, samopoštovanje i samopouzdanje. To im je bilo od velike pomoći prilikom vraćanja na otvoreno tržište rada i prilagođavanja potrebama istog. Krajnji korisnici, poslodavci u Osječko-baranjskoj županiji, povećali su svoju svijest o problemima marginaliziranih skupina te dobili relevantne informacije o prednostima zapošljavanja predstavnika te specifične ciljane skupine. Na taj će način postignuti ishodi pridonijeti smanjenju stope nezaposlenosti marginaliziranih skupina u Osječko-baranjskoj županiji.</p>
<p>Prednosti i inovacije projekta</p> <p>Inovativan pristup osnivanja grupe za samopomoć primijenjen je kako bi se povećala motivacija sudionika za zapošljavanje i socijalno uključivanje. Linda Kurtz⁶³ definirala je 1997. godine grupe za samopomoć kao suportivne, edukativne, promjenama okrenute skupine za međusobnu pomoć koje se bave specifičnim životnim problemom ili stanjem koje je zajedničko svim članovima skupine. Njezini ciljevi mogu biti osobna i/ili socijalna promjena, a ostvaruju se kroz ideje o rješavanju određene situacije. Grupe za samopomoć potiču izravnu</p>

⁶³ Linda Farris Kurtz, "Self-Help and Support Groups: A Handbook for Practitioners", SAGE Publications 1997, ISBN 9780803970991

interakciju među ljudima, emocionalnu podršku te vrijednosti kroz koje njihovi članovi stječu snažniji osjećaj osobnog identiteta i samopouzdanja. U tom pogledu, tijekom provedbe radionica, savjetnici-psiholozi ohrabivali su sudionike da se uključe u grupu za samopomoć. Slijedom toga osnovane su dvije grupe za samopomoć tijekom provedbe projekta. Uz to, kroz individualna savjetovanja radilo se i na rješavanju specifičnih osobnih problema ciljane skupine.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Kao rezultat uspješne provedbe projekta, HZZ Područni ured Osijek povećao je svoj kapacitet za pružanje posebnih usluga dugotrajno nezaposlenim osobama i socijalno izoliranim osobama, korisnicima socijalne pomoći. Po završetku projekta postalo je jasno da se motivacijske radionice, individualna savjetovanja te osnivanje grupa za samopomoć trebaju nastaviti. Trenutno se sve te usluge redovito pružaju specifičnim ciljanim skupinama registriranim pri HZZ-u Područni ured Osijek. Nadalje, suradnja s Centrom za socijalnu skrb Osijek, suradnikom u projektu, nastavljena je s ciljem neprekidnog poboljšavanja i prilagođavanja baze podataka o korisnicima socijalne skrbi. Dogovoreno je da se suradnja između dviju institucija na razvoju novih projektnih ideja treba biti usmjerena na marginalizirane skupine.

Naučene lekcije

Rukovodstvo projekta steklo je nova znanja iz upravljanja projektnim ciklusom te iskustvo u tehničkim i administrativnim zadacima provedbe projekta. Suradnik na projektu bio je Centar za socijalnu skrb Osijek, koji je ustupio svoju bazu podataka o korisnicima socijalne pomoći, aktivno sudjelovao u svim okruglim stolovima i završnoj konferenciji te dao dobar uvid u probleme i ograničenja ciljane skupine. Suradnja s Centrom bila je izvrsna te će se nastaviti i u budućnosti. Vrlo dobra suradnja nastavljena je i s lokalnim i regionalnim vlastima te organizacijama civilnog društva koje su sudjelovale u okruglim stolovima i na završnoj konferenciji te na taj način dale svoju podršku provedbi projekta.

Priče o uspjehu

Još jedan značajan rezultat projekta bila je snažna suradnja između predstavnika ciljane skupine. Tijekom provedbe motivacijskih radionica prepoznato je da svi oni dijele iste probleme te da nisu sami u traženju rješenja za teške životne situacije. To im je pomoglo da izgrade međusobno povjerenje te budu otvoreniji dijeljenju svojih iskustava s drugim ljudima. Suradnja je bila još jača između sudionika programa osposobljavanja jer su provodili puno vremena zajedno. Na završnoj konferenciji, korisnici su izjavili da je najvažniji ishod projekta bio nova prijateljstva stvorena tijekom njegove provedbe.

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Osijek
Puna poštanska adresa	Kneza Trpimira 2 31000 Osijek Hrvatska
Adresa e-pošte	andreja.juricevic@hzz.hr
Internetske stranice	www.hzz.hr
Broj telefona i faksa	Tel./faks: +385 31 207 335 /Mob:
Osoba za kontakt:	Andreja Juričević, voditeljica projekta, stručna savjetnica u provedbi projekta

„Osposobljavanje pomoćnih kuhara“

„Osposobljavanje pomoćnih konobara“

Opće informacije		
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 2.1. POTPORA SKUPINAMA KOJE SE NALAZE U NEPOVOLJNOM POLOŽAJU PRILIKOM PRISTUPA ZAPOSŁJAVANJU	
Program dodjele bespovratnih sredstava	USPOSTAVA PODRŠKE U SOCIJALNOM UKLJUČIVANJU I ZAPOSŁJAVANJU SOCIJALNO UGROŽENIH I MARGINALIZIRANIH SKUPINA - 1. FAZA EUROPEAID/129121/M/ACT/HR	
Specifične informacije		
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.2.1.02.02.c12	
Naziv projekta	Podrška socijalnoj koheziji	
Nositelj projekta	Ženska udruga „Izvor“	
Partner(i)	Dom za psihički bolesne odrasle osobe u Osijeku Volonterski centar Osijek	
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Tenja	Županija: Osječko-baranjska županija
Mjesto provedbe ⁶⁴	Osijek i Tenja	
Trajanje projekta	Od 4.12.2010. do 3.12.2011.	
Ukupna vrijednost projekta u eurima	75.459,04 €	
Opis dobre prakse		
Svrha projekta		
<p>Usljed rata i dubokih promjena u društvu tijekom 90-ih godina prošlog stoljeća, Republika Hrvatska suočila se s ozbiljnim problemom siromaštva. Najveći broj područja pogođenih siromaštvom bio je izravno izložen ratnim djelovanjima, a među njima je i Osječko-baranjska županija. Nažalost, u tim područjima, socijalna isključenost je dugoročna posljedica. Zbog toga u njima važnu ulogu imaju organizacije civilnog društva. S jedne strane, OCD-i su važan partner institucija, posebice na lokalnoj i regionalnoj razini, a s druge strane stvaraju socijalne mreže i pružaju podršku članovima zajednice koji su socijalno isključeni i marginalizirani ili im prijete takav status. U tom pogledu, jedan od ciljeva Udruge „Izvor“ je davanje doprinosa razvoju zajednice i zagovaranje pozitivnih socijalnih promjena.</p> <p>Projekt je pridonio socijalnom uključivanju dugotrajno nezaposlenih korisnika socijalne pomoći i marginaliziranih skupina te je olakšao njihov pristup zapošljavanju u regiji, koja je do 2009. godine bila obilježena najvećom stopom nezaposlenosti u državi.</p>		
Opći cilj		
Uspostava podrške u socijalnoj integraciji isključenih i marginaliziranih skupina kroz pomoć pri ulasku na tržište rada te jačanje njihove uloge u zajednici		
Specifični ciljevi		
<ul style="list-style-type: none"> • Priprema marginaliziranih skupina za integraciju na tržište rada 		

⁶⁴ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

- Jačanje uloge socijalno isključenih i marginaliziranih skupina u zajednici; navedene skupine uključuju: korisnike stalne socijalne pomoći, dugotrajno nezaposlene osobe, osobe s invaliditetom, predstavnike nacionalnih manjina, starije osobe i žene žrtve obiteljskog nasilja

Ciljane skupine

Korisnici stalne socijalne pomoći, dugotrajno nezaposleni i druge marginalizirane skupine kojima prijeti socijalna izolacija, a to su ponajprije žene žrtve obiteljskog nasilja i diskriminacije, osobe s invaliditetom, pripadnici nacionalnih manjina, nezaposlene radno aktivne osobe starije životne dobi, prioritarno oni koji žive u prigradskom i ruralnom području posebne državne skrbi u Osječko-baranjskoj županiji

Krajnji korisnici

Predstavnici ciljanih skupina projekta, njihove obitelji i drugi članovi zajednica u kojima žive te zajednice u kojoj su se provodile projektne aktivnosti, društvo u cjelini

Ključne aktivnosti

- Organizacija programa osposobljavanja za korisnike stalne socijalne pomoći i marginalizirane skupine
- Organizacija programa socijalnog poduzetništva
- Umrežavanje i sudjelovanje na sajmovima
- Organizacija i održavanje radionica o volonterstvu
- Organizacija besplatne pravne i psihosocijalne pomoći za korisnike stalne socijalne pomoći i marginalizirane skupine
- Priprema informativno-obrazovnih materijala o socijalnoj isključenosti i siromaštvu u Osječko-baranjskoj županiji

Ostvarenia i rezultati

Rezultati:

- Povećane su mogućnosti zapošljavanja i pristupa tržištu rada za korisnike stalne socijalne pomoći i marginalizirane skupine.
- Korisnici stalne socijalne pomoći i članovi marginaliziranih skupina stekli su nova i specifična znanja i praktične vještine potrebne za samozapošljavanje, pristup tržištu rada te razvoj ideja.
- Ojačana je kohezija u zajednici.
- Povećana je razina zaštite prava te psihosocijalne pomoći za korisnike stalne socijalne pomoći i marginalizirane skupine.
- Povećana je javna svijest o socijalnoj isključenosti i siromaštvu u Osječko-baranjskoj županiji.

Ostvarenia:

- 81 sudionik u različitim aktivnostima
- Uspješno osposobljeno 20 korisnika
- Provedena dva istraživanja s više od 160 sudionika
- 229 registriranih predmeta i 275 zabilježenih poziva putem linije za pomoć
- Aktivnosti informiranja i vidljivosti: 9 radijskih spotova, 10 TV spotova; 2 letka tiskana u 500 primjeraka; 200 promotivnih majica

Značaj projekta

Projekt je bio usmjeren na pripremu marginaliziranih skupina za uključivanje na tržište rada. S tom svrhom organizirani su programi strukovnog osposobljavanja za dugotrajno nezaposlene osobe i druge marginalizirane skupine. Sudionici su osposobljeni te su dobili svjedodžbe iz zanimanja njegovatelj i vrtlar. Također su organizirane obrtničke radionice. Nadalje, proveden je trening iz socijalnog poduzetništva. Sudionicima u projektu pružena je individualna pomoć pri traženju posla kao i mogućnost stjecanja iskustva kroz volonterski rad. Osim opisanih aktivnosti, u okviru projekta pružana je pravna i psihosocijalna pomoć te podrška putem telefonske linije za pomoć i pravno savjetovanje. U sklopu te aktivnosti, projekt je zagovarao i promjene pravnog okvira. U

nastavku opisani važni međunarodni, europski i nacionalni politički te strateški dokumenti izravno su ciljani projektom.

Koncept socijalne isključenosti sve više dobiva na važnosti pod utjecajem dokumenata i projekata Europske unije te ulaska RH u EU. Od 2003. godine, Hrvatska je uključena u provedbu Milenijske deklaracije UN-a te je započela s izradom Nacionalnog izvješća o provedbi ciljeva Milenijske deklaracije s misijom da se do 2015. godine prepolovi broj siromašnih osoba. Kroz Program Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP) pokrenuta je rasprava te su osigurani alati za praktičnu primjenu, razumijevanje i praćenje opsega posljedica socijalne isključenosti određenih skupina i čitavih društava. Godine 1996., pravo na zaštitu od siromaštva i socijalne isključenosti postalo je dijelom Europske socijalne povelje, temeljnog dokumenta Vijeća Europe kojim je uvedena nova zajednička strategija socijalnog uključivanja na razini EU-a. Shodno tome, Republika Hrvatska je 2007. godine potpisala Zajednički memorandum o socijalnom uključivanju (JIM), koji sadrži mjere za rješavanje problema siromaštva i socijalne isključenosti sukladno politikama EU-a. U ožujku 2009. godine uveden je novi Nacionalni akcijski plan za razdoblje 2009. – 2010. U poglavlju 4. JIM-a, promicanje integracije i borba protiv diskriminacije osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada (osobe s invaliditetom, Romi, nacionalne manjine, korisnici socijalne pomoći) definirani su kao prioriteti u borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti.

Prednosti i inovacije projekta

Pružena pravna i psihosocijalna pomoć povećala je samopouzdanje korisnika, kao i njihov osjećaj pravne sigurnosti. Nadalje, posebna pažnja posvećena je stjecanju novih znanja i vještina u skladu s potrebama tržišta rada u regiji. Kroz projekt je istraženo koja su zanimanja najtraženija na regionalnom tržištu rada kako bi ih se uvrstilo među ciljana zanimanja projekta. Shodno tome, projektne aktivnosti su usmjerene na ispunjavanje tih potreba. To je posljedično doprinijelo povećanju prilika za zapošljavanje i socijalnom uključivanju sudionika projekta.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Nakon završetka projekta, suradnja između partnera je nastavljena. Provode se novi zajednički projekti na polju deinstitutionalizacije i razvoja inkluzivnog volontiranja. Na temelju novih iskustava stečenih kroz predmetni projekt, nova partnerstva uspostavljena su u ruralnim područjima s organizacijama civilnog društva i jedinicama lokalne samouprave. Sve su aktivnosti projekta nastavljene, no neke su u određenoj mjeri smanjene. Zaposlenost i socijalna uključenost određenih skupina su povećani, a položaj sudionika na tržištu rada je ojačan. Logičan ishod je i jačanje kapaciteta partnerstva. Među partnerima je vladalo veliko povjerenje te vrlo profesionalan pristup. Projektni partneri bili su odlučni služiti interesima ciljane skupine. Aktivnosti nadogradnje financirane su u okviru drugih nacionalnih i europskih programa.

Naučene lekcije

Može se sa sigurnošću istaknuti kako su preduvjeti za uspjeh projekta bili dobro poznavanje predmetnog područja (socijalna skrb) i situacije na terenu. Zatim je osobito važno bilo realno i optimalno planiranje te podjela uloga partnera. Ključno za partnerstvo je da se ne radi o *ad hoc* partnerstvu, odnosno prilagođavanju prema zadanim projektnim kriterijima, već da postoji prethodna suradnja, međusobno povjerenje i podrška te dobro razumijevanje zajedničkih ciljeva i potreba korisnika. Partneri su naučili da je za uspjeh projekta potrebno imati zajednički utemeljene ciljeve, graditi povjerenje i odgovorno postupati. Nema potrebe za partnerstvima koja su administrativno nametnuta. Razvitak međusektorske suradnje ključan je za uspješan razvoj i održivost akcija. Uloga civilnog društva posebice je značajna u manjim ruralnim zajednicama te je važno da te organizacije imaju status ravnopravnih partnera.

Priče o uspjehu

Na temelju više od desetljeća prethodnog iskustva Udruge žena „Izvor“, Mirjana Herceg, voditeljica projekta, navodi sljedeće kao formulu za uspjeh projekta:

„Ključna stvar za uspjeh bio je nešto fleksibilniji pristup: trebate prihvatiti promjene. Nadalje, ključno je preuzeti odgovornost za novopokrenute usluge. Nadalje, nema unaprijed definiranog idealnog broja partnera. Broj partnera koji će sudjelovati ovisi o nekoliko parametara, a to su:

- specifični ciljevi i polazišta samog projekta;
- razina složenosti projekta; te
- kvaliteta partnera.“

Informacije za kontakt nositelja projekta	
Puno ime	Ženska udruga „Izvor“
Puna poštanska adresa	Vlatka Mačeka 20 31207 TENJA Hrvatska
Adresa e-pošte	zenska.udruga.izvor@gmail.com
Internetske stranice	http://www.zenska-udruga-izvor.hr/
Broj telefona i faksa	Tel. +385 31 290 433 /Mob:
Osoba za kontakt:	Mirjana Herceg, predsjednica udruge

Udruga „Izvor“ na djelu

„Proizvedeno u Udruzi 'Izvor', Tenja“

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 2.1. POTPORA SKUPINAMA KOJE SE NALAZE U NEPOVOLJNOM POLOŽAJU PRILIKOM PRISTUPA ZAPOSŁJAVANJU
Program dodjele bespovratnih sredstava	USPOSTAVA PODRŠKE U SOCIJALNOM UKLJUČIVANJU I ZAPOSŁJAVANJU SOCIJALNO UGROŽENIH I MARGINALIZIRANIH SKUPINA - 1. FAZA EUROPEAID/129121/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.2.1.02.02.c16
Naziv projekta	Potpora socijalnoj uključenosti i integraciji na tržište rada žena koje su preživjele obiteljsko nasilje te druge oblike rodno uvjetovanog nasilja
Nositelj projekta	Autonomna ženska kuća Zagreb
Partner(i)	Centar za žene žrtve rata, Zagreb Poduzetnički centar ROSA Velika Gorica
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Zagreb Županija: Zagrebačka županija
Mjesto provedbe ⁶⁵	Zagreb i Zagrebačka županija Velika Gorica, Slavonski Brod
Trajanje projekta	Od 4.12.2010. do 3.12.2011.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	132.359,15 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Projekt je bio usmjeren na rješavanje problema žena žrtava obiteljskog nasilja, trgovanja ljudima i prostitucije koje žive u Hrvatskoj. S obzirom na to, razlozi za pokretanje projekta bili su trostruki: <i>prvo</i>, osnaživanje i educiranje određenog broja nezaposlenih žena žrtava obiteljskog nasilja, trgovanja ljudima i prostitucije kako bi se olakšalo njihovo legitimno zapošljavanje te na taj način stvorilo preduvjete za bijeg iz nasilnih životnih uvjeta te početak normalnog života za njih i njihovu djecu. Kroz projekt su bili dostupni različiti oblici obrazovanja i savjetovanja: ekonomsko, pravno, psihološko savjetovanje, učenje komunikacijskih vještina, pisanje životopisa, predstavljanje na razgovoru za posao i sl. <i>drugo</i>, promicanje postojeće mjere koja može motivirati potencijalne poslodavce na zapošljavanje žena iz ove ciljane skupine. <i>treće</i>, provedena je detaljna analiza situacije u Hrvatskoj (pravni i socijalni okvir te terensko istraživanje).</p>	
Opći cilj	
Poboljšanje socijalne uključenosti dugotrajno nezaposlenih žena žrtava rodno utemeljenog nasilja	
Specifični ciljevi	
<ul style="list-style-type: none"> Priprema i osnaživanje dugotrajno nezaposlenih žena žrtava rodno utemeljenog nasilja za sigurno i dugoročno zaposlenje te integraciju na tržište rada 	

⁶⁵ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

- Kreiranje programa za osnaživanje žena žrtava rodno utemeljenog nasilja za integraciju na tržište rada kojeg će biti moguće replicirati i koristiti na drugim područjima Hrvatske te izvan nje

Ciljane skupine

- 1320 žena koje su preživjele nasilje u obitelji
- 10-60 žena koje su preživjele trgovanje ljudima i/ili prostituciju
- 10 institucija koje se bave problemom rodno utemeljenog nasilja i nezaposlenosti (donositelji politika)
- 50 hrvatskih i međunarodnih ženskih organizacija civilnog društva

Krajnji korisnici

- Žene u Hrvatskoj koje su preživjele nasilje u obitelji te imaju teškoća pri pronalaženju posla
- Žene koje su preživjele trgovinu ljudima i žene koje su još uvijek žrtve prostitucije
- Institucije koje se bave problemom rodno utemeljenog nasilja te institucije koje se bave problemom nezaposlenosti

Ključne aktivnosti

- Analiza situacije i ranjivih skupina
- Izravna pomoć
- Informativna kampanja i izgradnja kapaciteta
- Podizanje svijesti

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Izgradnja kapaciteta – pravno istraživanje, socijalno istraživanje, terensko istraživanje
- Povećana podrška ranjivim skupinama – osnaživanje i pomoć, psihološko savjetovanje, ekonomsko savjetovanje, grupe za samopomoć, pravno savjetovanje i zastupanje u radno-pravnim sporovima
- Povećani kapaciteti ciljane skupine – edukacija žena; alternativno izvješće (tzv. „*shadow report*“) s analizom studija slučajeva, pravnom analizom i rezultatima istraživanja; lobiranje relevantnih dionika; vodič za zapošljavanje za žene; širenje informacija prema lokalnim i nacionalnim institucijama, hrvatskim i međunarodnim ženskim organizacijama civilnog društva o rezultatima projekta
- Povećana svijest o projektnim temama – okrugli stol o zapošljavanju socijalno ugroženih žena, medijska kampanja (TV spot i leci)

Ostvarenja:

- Analizirano je 27 zakona.
- Uključeno je 46 institucija u istraživačke aktivnosti;¹
- Održane su 3 fokus grupe.
- Upućena su 642 poziva Centru za savjetovanje te su održana 83 individualna savjetovanja.
- 38 žena koje su preživjele nasilje u obitelji dobilo je psihološko savjetovanje – do 10 savjetovanja po osobi.
- 89 žena podržano je kroz ekonomsko savjetovanje.
- 164 žene podržane su kroz 235 pravnih savjetovanja.
- 128 žena je educirano.
- Aktivnosti informiranja i vidljivosti: svakodnevno emitiranje TV spota, radio spota, 3000 letaka, gerilsko oglašavanje, plakat, internetsko oglašavanje, mikro web stranica www.zasto.hr, rubrika na Facebooku.

Značaj projekta

Projekt je bio uspješan u postavljanju temelja u područjima provedbe na kojima će u budućnosti biti potrebno djelovati učinkovito i kontinuirano, horizontalno i vertikalno na svim razinama te poboljšati postojeće politike, propise i prakse kroz promicanje ravnopravnosti. U tom pogledu, najveća vrijednost projekta jest osnaživanje žena žrtava rodno utemeljenog nasilja s jedne strane i podizanje svijesti (uključujući promicanje nacionalne mjere

poticanja zapošljavanja žena) s druge strane. Dodanu vrijednost projektu daje uključivanje u aktivnosti osnaživanja i edukacije žena iz ruralnih područja i predstavnica nacionalnih manjina. Projekt je pridonio ostvarenju ovog cilja izravnim osnaživanjem žena za traženje i nalaženje zaposlenja te pripremom žena kroz edukaciju, pomoć i podršku. 47% nezaposlenih žena korisnica osnaživanja i pomoći pronašlo je posao, kao i 30% žena koje su prošle edukaciju, a razina zadovoljstva uslugama bila je veća od 95%. Drugi cilj bio je kreiranje programa za osnaživanje žena koje su preživjele rodno utemeljeno nasilje za integraciju na tržište rada kojeg će biti moguće replicirati i koristiti na drugim područjima Hrvatske te izvan nje. Aktivnost je pridonijela ostvarenju tog cilja stvaranjem programa kojeg je moguće lako replicirati.

Prednosti i inovacije projekta

Projekt je proveden uz primjenu inovativne logike postavljanja projektnih ciljeva temeljem analize problematike, tj. planiranja edukacije i podizanja samopoštovanja ciljane skupine kako bi se povećale njezine mogućnosti na tržištu rada te podigla svijest u stanovništvu, a posebice među poslodavcima, o problemima zapošljavanja ciljane skupine. Obrazovni program koji je pripremljen za tu svrhu može se s lakoćom replicirati u bilo kojem drugom dijelu Hrvatske ili regije. S druge strane, postojanje nacionalne mjere poticanja zapošljavanja žena žrtava rodno utemeljenog nasilja nije imalo odjeka među poslodavcima, odnosno oni nisu bili dovoljno informirani o njoj. U tom pogledu, 91% poslodavaca uopće nije znalo za nacionalnu mjeru, a svega 2 osobe su zaposlene putem te mjere u 2010. godini. Kako bi se smanjila nezaposlenost žena žrtava nasilja u obitelji, promidžba nacionalne mjere integrirana je u projektni prijedlog.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Održivost i potencijal za replikaciju projektnih rezultata ogledaju se u svim elementima projekta. Multiplikacija se očekuje u pogledu svih rezultata projekta – u smislu sudionika edukacije/aktivnosti osnaživanja, gledatelja/slušatelja spotova, čitatelja Vodiča za zapošljavanje/Izvješća⁶⁶ te u smislu pripremljenih promotivnih materijala (letaka) koji se mogu lako replicirati i dalje diseminirati. Preporuke i rezultati analize objavljeni su u Izvještaju koji je izvanredno vrijedan alat za lobiranje u svrhu promjene zakonodavstva, odnosno učinkovite provedbe postojećih zakona i postupaka. Objavljeni Izvještaj i Vodič pri zapošljavanju namijenjeni ženama i nadležnim institucijama uz osnaživanje žena žrtava nasilja u obitelji, trgovanja ljudima i prostitucije te podizanje svijesti među potencijalnim poslodavcima i institucijama koje se bave ovom skupinom ostvarili su projektnu ciljevu te postigli dugoročnu održivost projektnih rezultata i ciljeva.

Projektni partner, Centar za žene žrtve rata, istaknuo je značaj obrazovnog programa koji je razvijen i implementiran tijekom projekta. Program je bio od velike vrijednosti za njihov svakodnevni rad sa žrtvama trgovanja ljudima i prostitucije te je pomogao u osnaživanju i educiranju tih žena. Projektni partner bio je angažiran na drugom, međunarodnom dvogodišnjem projektu s Autonomnim centrom za žene iz Beograda u Srbiji: „Ka socijalnoj koheziji – utjecaj na politike socijalnog uključivanja za višestruko marginalizirane skupine žena i žrtve nasilja“. Međunarodnim projektom obuhvaćena je ista problematika kao i predmetnim projektom.

Naučene lekcije

U sklopu projekta planirana je i stručno provedena pravna analiza situacije te je objavljena u sklopu Izvještaja te kao koristan alat za lobiranje. Sve preporuke dane u Izvještaju mogu poslužiti kao polazište za novi projekt usmjeren na poboljšanje postojećeg pravnog okvira i/ili uvođenje novih pravnih instrumenata, odnosno praćenje i unaprjeđivanje provedbe postojećih propisa. Navedena pravna i terenska analiza pokazala je kako je potrebna dodatna edukacija sudaca, državnih odvjetnika, policije, zaposlenika HZZ-a i drugih osoba koje se bave problematikom rodno utemeljenog nasilja.

Priče o uspjehu

Godine 2011. AŽKZ osvojila je NAGRADU ERSTE FONDACIJE⁶⁷ ZA SOCIJALNU INTEGRACIJU.

<http://www.erstestiftung.org/blog/winners-erste-foundation-award-for-social-integration-2011/> :

⁶⁶ www.zasto.hr .

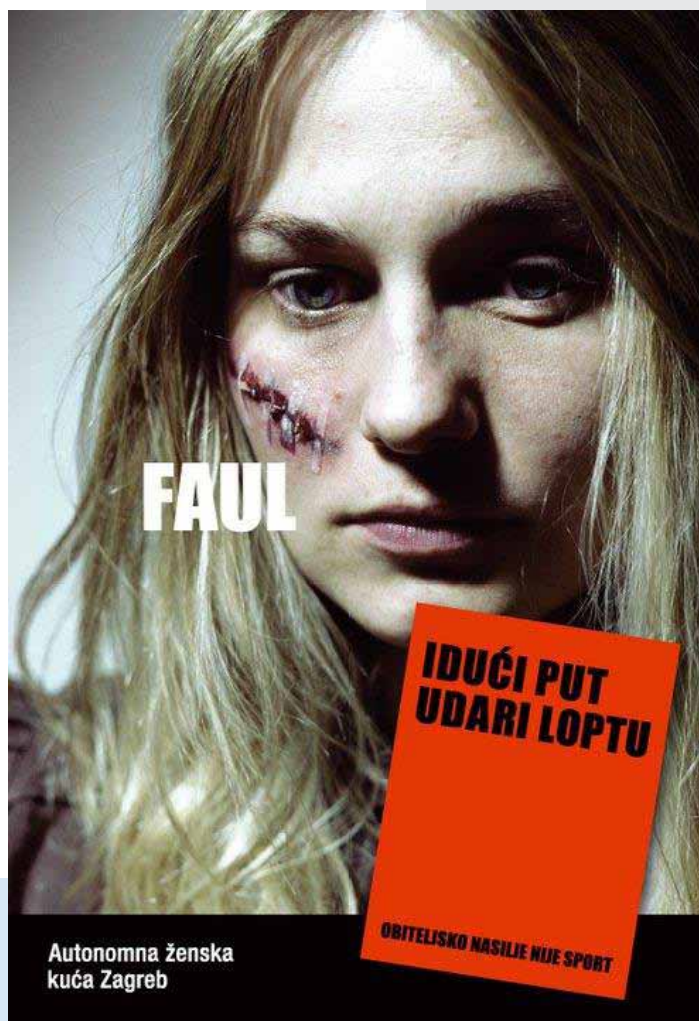
⁶⁷ <http://www.erstestiftung.org>

„Autonomna ženska kuća Zagreb (AŽKZ) ima izniman utjecaj kao pionir u podršci žrtvama nasilja u obitelji u Hrvatskoj. Na nepoznatoj adresi, žene i djeca pogođeni ovim društvenim zlom dobivaju vrijeme, prostor i stručnu pomoć koji su im potrebni za oporavak i ponovnu izgradnju njihovih života. Čak i prema najvišim međunarodnim standardima, sklonište i savjetovanište za žene i djecu žrtve nasilja iznimno je uspješno. Postotak uspješnosti u sprječavanju povratka u nasilne situacije veći je od 90%; sve žene nakon oporavka sposobne su brinuti se o sebi i svojoj djeci. Počevši od 80-ih godina prošlog stoljeća kada je nasilje u obitelji bilo zakonski ignorirano, a njegove žrtve nisu imale nikakvu zaštitu, AŽKZ utire put ka potvrđivanju prava žena na život bez nasilja.“

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Autonomna ženska kuća Zagreb
Puna poštanska adresa	P.P. 19, 10001 Zagreb
Adresa e-pošte	azkz@zamir.net
Internetske stranice	http://www.azkz.net/ https://www.facebook.com/autonomna
Broj telefona i faksa	Tel. +385 800 55 44 /Mob:
Osoba za kontakt:	Valentina Andrašek, izvršna direktorica

„Nasilje u obitelji nije sport“

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 2.1. POTPORA SKUPINAMA KOJE SE NALAZE U NEPOVOLJNOM POLOŽAJU PRILIKOM PRISTUPA ZAPOSŁJAVANJU
Program dodjele bespovratnih sredstava	USPOSTAVA PODRŠKE U SOCIJALNOM UKLJUČIVANJU I ZAPOSŁJAVANJU SOCIJALNO UGROŽENIH I MARGINALIZIRANIH SKUPINA - 1. FAZA EUROPEAID/129121/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.2.1.02.02.c19
Naziv projekta	Novo sutra za romsku zajednicu Đurđevac
Nositelj projekta	Centar za socijalnu skrb Đurđevac
Partner(i)	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Križevci Grad Đurđevac
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Đurđevac Županija: Koprivničko-križevačka
Mjesto provedbe ⁶⁸	Đurđevac
Trajanje projekta	Od 10.6.2011. do 9.6.2012.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	117.288,81 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Projekt je bio usmjeren na socijalno aktiviranje nezaposlenih Roma u Đurđevcu s ciljem podrške njihovoj zapošljivosti i lakšoj integraciji na otvoreno tržište rada. Na početku projekta provedeno je više motivacijskih radionica u svrhu poticanja ciljane skupine na sudjelovanje u projektu. Potom je skupina odabranih kandidata educirana o nizu tema kao što su osnove zdravlja i prevencije bolesti, roditeljstvo, građanska prava i komunikacijske vještine. Pripremljen je priručnik o društveno prihvatljivim normama te podijeljen u zajednici Roma u Đurđevcu. Uz to su educirane dvije osobe kao romski asistenti. Drugoj odabranoj skupini Roma pruženo je strukovno osposobljavanje u području komunalnih usluga. Na kraju, održane su motivacijske radionice s ciljem poboljšanja dijaloga između romske zajednice i poslodavaca u regiji.</p>	
Opći cilj	
Pridonijeti zaustavljanju trenda socijalne isključenosti romske zajednice u Đurđevcu	
Specifični cilj	
Osposobljavanje dugotrajno nezaposlenih članova romske zajednice Đurđevac za lakše uključivanje na tržište rada	
Ciljane skupine	
Članovi romske zajednice Đurđevac, dugotrajno nezaposleni korisnici socijalne pomoći	

⁶⁸ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

Krajnji korisnici
Romsko stanovništvo u Hrvatskoj
Ključne aktivnosti
<ul style="list-style-type: none"> • Pružanje psihosocijalne i savjetodavne podrške • Podizanje svijesti u romskoj zajednici o društveno prihvatljivim normama • Osposobljavanje članova romske zajednice za bolju integraciju na tržište rada • Promicanje dijaloga i partnerstva između romske zajednice i potencijalnih poslodavaca
Ostvarenia i rezultati
<p>Rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Povećana je svijest u romskoj zajednici o društveno prihvatljivim normama. • Povećana je razina obrazovanja romske zajednice. • Povećana je razina komunikacije u lokalnoj zajednici kao preduvjet za integraciju romske zajednice na tržište rada. <p>Ostvarenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • 81 član ciljne skupine uključen je u obrazovne aktivnosti kao što su edukacije o zdravlju, osnovnim ljudskim pravima, komunikacijskim vještinama te odgovornom roditeljstvu. • 10 osoba osposobljeno je za pružanje usluga čišćenja. • 40 osoba sudjelovalo je u motivacijskim radionicama. • Educirana su dva romska asistenta te su za njih opremljena dva radna mjesta. • Osnovana je skupina za mobilno pružanje usluga te opremljena vozilom. • Aktivnosti informiranja i vidljivosti
Značaj projekta
Opći uspjeh projekta doveo je do razbijanja brojnih stereotipa. To se može smatrati vrlo značajnim početnim korakom u procesu socijalnog uključivanja i zapošljavanja romskog stanovništva u Đurđevcu. Ključni čimbenik toga bili su mladi Romi koji su pokazali veliku želju za sudjelovanjem i bili uključeni u projektne aktivnosti. S obzirom na to, na kraju projekta zaposleno je 10 njih – 8 kao pružatelji usluga čišćenja i 2 kao socijalni asistenti.
Prednosti i inovacije projekta
Na samom početku provedbe projekta postalo je jasno kako sudjelovanje u projektu velikog broja pripadnika ciljne skupine neće biti moguće, unatoč velikoj želji koju su oni iskazali u tom pogledu. Razlog tome bio je jednostavno to što nisu imali odgovarajuću razinu obrazovanja i dokaz o tome – svjedodžbu o završetku osnovne škole. U tom pogledu došlo je do nepredviđenog pozitivnog rezultata, zahvaljujući dogovoru o osnovnoškolskom obrazovanju Roma na Pučkom otvorenom učilištu u Koprivnici. Bio je to ključan moment u procesu provedbe projekta. Inicijativa je još uvijek u tijeku te se trenutno odvija u Osnovnoj školi Đurđevac. U tom pogledu, za opći uspjeh projekta ključno je bilo snažno partnerstvo s projektним suradnicima. To su bile sljedeće organizacije: Udruga hrvatskih Roma katolika Đurđevac, Osnovna škola Grgur Karlovčan Đurđevac i Pučko otvoreno učilište Koprivnica.
Održivost i aktivnosti nadogradnje
Neke od projektnih aktivnosti nastavljene su i nakon završetka projekta, a izvorna zamisao bila je proširiti aktivnosti i diseminirati projekt prema drugim institucijama. Centar trenutno surađuje s različitim partnerima na projektima koji se financiraju iz domaćih izvora financiranja. Štoviše, suradnja s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje u Đurđevcu nastavljena je jer su djelatnosti koje on obuhvaća iznimno važne za ciljeve Centra za socijalnu skrb Đurđevac. Stabilno partnerstvo između tri vrlo važne institucije može se stoga navesti kao primjer dobre prakse na lokalnoj razini. Ovo iskustvo svakako će se diseminirati u drugim županijama, posebice kad se radi o pitanjima socijalnog uključivanja i provedbe mjera politike zapošljavanja.

Naučene lekcije

Rukovodstvo projekta steklo je nova znanja iz upravljanja projektnim ciklusom te iskustvo u tehničkim i administrativnim zadacima provedbe projekta. Tijekom provedbe projekta razvijeni su važni alati za podršku procesu socijalne integracije Roma u Đurđevcu, kao što je rječnik romskog jezika te provedena studija i istraživanje.

Priče o uspjehu

Katarina Birta, ravnateljica Centra za socijalnu skrb Đurđevac ukratko je ovako opisala uspjeh projekta:

„U fazama planiranja i provedbe projekta poželjna je što veća uključenost relevantnih državnih tijela te njihova podrška u smislu financijskog i savjetodavnog doprinosa. Kao ključni korak, važno je posebice posvetiti pažnju ciljanoj skupini, informirati je o projektnim ciljevima i motivirati je na sudjelovanje. Sljedeći važan pripremni korak je uključivanje svih lokalnih institucija i subjekata koji mogu doprinijeti projektu, imati koristi od njega ili na koje projekt može utjecati. Pronalaženje aktivnog projektnog partnera je preporučljivo.“

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Centar za socijalnu skrb Đurđevac
Puna poštanska adresa	Gajeva 6 48350 Đurđevac Hrvatska
Adresa e-pošte	katarinabirta@gmail.com
Internetske stranice	www.mspm.hr/adresar_ustanova/centri_socijalne_skrbi/centar_za_socijalnu_skrb_durdevac
Telefon:	Tel. +385 48 812 103 /Mob: Tel. +385 48 812 613
Osoba za kontakt:	Katarina Birta, ravnateljica Centra za socijalnu skrb Đurđevac

„Pioniri Đurđevca“

*„Sve u ime budućnosti –
sve u ime djece“*

Prilog 6. Uspostava podrške u socijalnom uključivanju i zapošljavanju socijalno ugroženih i marginaliziranih skupina – faza 2, EuropeAid/131454/M/ACT/HR

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 2.1. POTPORA SKUPINAMA KOJE SE NALAZE U NEPOVOLJNOM POLOŽAJU PRILIKOM PRISTUPA ZAPOŠLJAVANJU
Program dodjele bespovratnih sredstava	USPOSTAVA PODRŠKE U SOCIJALNOM UKLJUČIVANJU I ZAPOŠLJAVANJU SOCIJALNO UGROŽENIH I MARGINALIZIRANIH SKUPINA - FAZA 2 EUROPEAID/131454/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA 4.1.2.1.05.01.c02
Naziv projekta	Znam, radim, živim - profesionalna rehabilitacija osoba s invaliditetom
Nositelj projekta	Geneza d.o.o.
Partner(i)	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Sisak Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Kutina Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Slavonski brod Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Vukovar
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Zagreb Županija: Grad Zagreb
Mjesto provedbe ⁶⁹	Međimurska županija, Karlovačka županija, Sisačko-moslavačka županija, Osječko-baranjska županija, Brodsko-posavska županija, Vukovarsko-srijemska županija, Zagrebačka županija
Trajanje projekta	Od 30.3.2013. do 29.3.2014.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	106.656,96 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Socijalno uključivanje u nepovoljnom položaju u Republici Hrvatskoj podržano je različitim nacionalnim strategijama i propisima. Brojne su mjere razvijene i implementirane u posljednjih nekoliko godina s ciljem poboljšanja procesa zapošljavanja osoba s invaliditetom. To uključuje različite mehanizme kao što su poticajne mjere, kvote zapošljavanja, podizanje svijesti javnosti i poslodavaca te različiti oblici profesionalne rehabilitacije osoba s invaliditetom.</p> <p>U tom pogledu, Geneza d.o.o. u posljednjih nekoliko godina neprekidno osposobljava osobe s invaliditetom za rad u pozivnom centru. Kroz prilagođeni program osposobljen je velik broj osoba s invaliditetom zainteresiranih za rad u pozivnom centru. Ideja tvrtke bila je ponuditi taj program osposobljavanja većem broju osoba s invaliditetom. Na taj način one bi stekle komunikacijske vještine i osnovno poznavanje poslovne komunikacije, što bi im olakšalo pronalaženje prilika za zapošljavanje. Osnovni cilj bio je povećati samopouzdanje osoba s invaliditetom i njihovu spremnost za zapošljavanje na otvorenom tržištu rada. To je moguće jedino kroz njihovo osnaživanje putem strukovnog osposobljavanja. Oko 250 osoba s invaliditetom anketirano je u pogledu njihove</p>	

⁶⁹ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

motivacije za osposobljavanje i zapošljavanje. Primijećeno je da su glavni motivi za sudjelovanje u takvom projektu rast samopouzdanja i ekonomska samostalnost s jedne strane te neovisnost od roditelja i obitelji s druge strane.

Predloženi projekt pridonio je ostvarenju svih navedenih aktivnosti na razini države. Pored toga, projekt je bio i sukladan Strategijama za razvoj ljudskih potencijala za razdoblje od 2011. do 2013. godine svih odabranih županija te je pridonio prioritetima promicanja ravnopravnosti svih skupina na tržištu rada te promicanja i podrške zapošljavanju osoba s invaliditetom.

Predloženi projekt je također slijedio prioritete Europske strategije za osobe s invaliditetom 2010. – 2020., konkretnije prioritet zapošljavanja po kojem većem broju osoba s invaliditetom treba omogućiti zarađivanje za život na otvorenom tržištu rada te prioritet obrazovanja i osposobljavanja po kojem je među osobama s invaliditetom potrebno promicati cjeloživotno učenje (između ostalog).

Na kraju, no ne i najmanje važno, predloženi projekt sukladan je politici tvrtke i naporima koje poduzima Geneza d.o.o., s obzirom na to da Geneza d.o.o. promiče zapošljavanje osoba s invaliditetom kroz svoje aktivnosti. Tvrtka je ponosan osvajač nagrade za poslodavca godine u 2003. godini. Trenutno gotovo polovinu zaposlenika tvrtke Geneza d.o.o. čine osobe s invaliditetom.

Opći cilj

Pridonijeti integraciji dugotrajno nezaposlenih osoba s invaliditetom na tržište rada kroz unaprjeđivanje njihovih radnih navika i kompetencija te pozitivno utjecati na uključivanje osoba s invaliditetom u društvo

Specifični ciljevi

Povećati zapošljivost i zaposlenost osoba s invaliditetom kroz razvoj komunikacijskih i stručnih vještina, stjecanje radnog iskustva te zapošljavanje

Ciljane skupine

Osobe s invaliditetom

Krajnji korisnici

- Osobe s invaliditetom
- Osoblje tvrtke
- Šira javnost

Ključne aktivnosti

- Koordinacija partnera
- Provedba programa osposobljavanja za zanimanje operatera u pozivnom centru
- Zapošljavanje ciljane skupine u pozivnom centru
- Aktivnosti vidljivosti i javne promidžbe

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Povećani su kapaciteti tvrtke Geneza d.o.o. za osposobljavanje osoba s invaliditetom kroz primjenu djelotvornih pristupa i metoda – javno-privatno partnerstvo, e-učenje, mentorstvo, podizanje svijesti.
- Povećana je zapošljivost osoba s invaliditetom.
- Povećani su kapaciteti partnera za razvoj i provedbu EU projekata.
- Povećana je svijest dionika i društva o problemima osoba s invaliditetom u pogledu socijalne integracije i zapošljavanja.

Ostvarenja:

- Uspješno je osposobljeno 30 osoba s invaliditetom.
- 10 osoba s invaliditetom zaposleno je u tvrtki Geneza d.o.o.

- Opremljeno je 10 radnih mjesta za rad od kuće – hardver, softver, namještaj.
- Provedene su aktivnosti informiranja i povećanja vidljivosti – 10 plakata, 2000 letaka, 500 brošura i završna konferencija.

Značaj projekta

Svi polaznici povećali su svoju zapošljivost te mogućnosti socijalnog uključivanja kroz stjecanje novih znanja i vještina te povećanje motiviranosti. Ciljana skupina ostvarila je nekoliko koristi kroz osposobljavanje za rad u pozivnom centru. Polaznici su stekli neprocjenjivo radno iskustvo u komunikaciji s klijentima koje će im pomoći u dobivanju istog ili sličnog posla. To je također poboljšalo njihove komunikacijske i prezentacijske vještine. S druge strane, polaznici su stekli više samopouzdanja nakon osposobljavanja. S obzirom na sve navedeno, u potpunosti su pripremljeni za olakšano pronalaženje zaposlenja na otvorenom tržištu rada. Uz to, kroz projekt je povećana motiviranost dugotrajno nezaposlenih osoba s invaliditetom za pronalaženje zaposlenja. Zahvaljujući osposobljavanju za konkretno zanimanje, njihove radne navike i kompetencije također su povećane.

Nadalje, izvrsni projektni rezultati postignuti su zahvaljujući snažnom partnerstvu s područnim uredima HZZ-a, što treba smatrati kvalitetnim primjerom javno-privatnog partnerstva u području socijalnog uključivanja osoba s invaliditetom.

Prednosti i inovacije projekta

S ciljem što lakšeg praćenja procesa osposobljavanja, projektni tim odabrao je metodu osposobljavanja kroz e-učenje. Polaznici su imali mogućnost učiti od kuće te u vrijeme koje im najviše odgovara. Primjenom ove inovativne metode e-učenja bilo je moguće uključiti osobe iz više regija. Program osposobljavanja podijeljen je na teorijski i praktični dio. Program je trajao 3 mjeseca, odnosno 240 sati. Program osposobljavanja uključivao je sljedeće teme: poznavanje osnova poslovne komunikacije, telemarketing, poslovna korespondencija, osnove poslovnog bontona, učenje o poslovnoj etici, izvještavanje. Svi sudionici stekli su vještine potrebne za samostalan rad korištenjem računala. Kroz radnu praksu dana im je mogućnost komunikacije s klijentima. Polaznici su također dobili praktično iskustvo upravljanja radnim vremenom te su osposobljeni za vođenje evidencije o ispunjavanju radnih zadataka. Tijekom praktičnog dijela osposobljavanja simulirane su stvarne poslovne situacije. Na taj način, sudionici su imali mogućnost usvojiti potrebna znanja i vještine kao temelj za učinkovito djelovanje u stvarnom radnom okruženju. Nadalje, kroz praktični timski rad sudionici su učinkovito rješavali probleme, tražili alternativna rješenja te su upoznati s načinom rada u pozivnom centru tvrtke Geneza. Tijekom osposobljavanja korištena je najmodernija IT tehnologija. Polaznici su mogli komunicirati jedni s drugima te sa svojim mentorima. To je stvorilo prijateljsku radnu atmosferu – komentiranje određenih tema i zajedničko rješavanje problema bili su tipični pristupi u stjecanju novih vještina. Na taj način polaznici su usvojili koncept komunikacije u modernom poslovanju te uvidjeli njegov utjecaj na radne odnose i odnose s klijentima. Primjena komunikacijskih vještina i praksi pomogla im je u suočavanju s potencijalnim problemima te traženju mogućih rješenja. Na kraju, no ne i najmanje važno, sudionici su osposobljeni za prevladavanje vlastitih strahova od komunikacije s poslovnim klijentima kako bi uspješno stvarali i iskorištavali kvalitetne poslovne odnose. Navedena nova i inovativna znanja i vještina svakako će biti od velike pomoći u socijalnom uključivanju i integraciji na tržište rada osoba s invaliditetom.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Projekt je također osigurao profesionalni razvoj internog osoblja tvrtke Geneza d.o.o. Tim predavača stekao je nova znanja i iskustva na području obrazovanja i osposobljavanja, posebice u pogledu prilagođavanja obrazovnih metoda osobama s invaliditetom. Uz to su poboljšani i tehnički kapaciteti tvrtke za provedbu inovativnih programa osposobljavanja. S obzirom na navedeno, novi program e-učenja omogućio je bolje uključivanje osoba s invaliditetom u visokotehnološko tržište rada. Kao rezultat projekta, platformu i program e-učenja verificiralo je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta.

Zahvaljujući projektu, 10 osoba s invaliditetom zaposleno je u tvrtki Geneza d.o.o., čime su one ostvarile ekonomsku neovisnost. S druge strane, radilo se o ključnom koraku u boljoj integraciji osoba s invaliditetom u osoblje tvrtke.

Naučene lekcije

Za tvrtku Geneza d.o.o. ovo je bio prvi EU projekt. U tom pogledu, tvrtka je stekla značajna znanja iz područja

razvoja, organizacije i provedbe projekata te posebice partnerstava s javnim institucijama.

Priče o uspjehu

Tibor Sabo, mladić iz Osijeka

G. Tibor Sabo bio je nezaposlen kada je odabran kao jedan od sudionika u projektu. Tijekom provedbe projekta sudjelovao je u treninzima te imao individualnu podršku svog mentora. Imao je priliku steći novo zanimanje te time povećati svoju zapošljivost i socijalnu uključenost. Uspješno je završio osposobljavanje te položio završni ispit. To mu je pomoglo pri dobivanju stalnog zaposlenja u tvrtku Geneza d.o.o. G. Sabo je u potpunosti zadovoljan svojim sudjelovanjem u projektu te je bio potpuno motiviran za to jer, kako je istaknuo:

„Trebam raditi i educirati se“.

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Geneza d.o.o.
Puna poštanska adresa	Petra Hektorovića 2 10000 Zagreb Hrvatska
Adresa e-pošte	ivana.jagacic@geneza.com.hr
Internetske stranice	http://www.geneza-hrvatska.hr/znam-radim-zivim/
Broj telefona i faksa	Tel. +38516119591
Osoba za kontakt:	Ivana Jagaćić, voditeljica projekta

*„Treniranje trenera: Geneza d.o.o.
na djelu – znam, radim, živim“*

Prilog 7. Žene na tržištu rada, EuropeAid/129003/M/ACT/HR

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 2.1. POTPORA SKUPINAMA KOJE SE NALAZE U NEPOVOLJNOM POLOŽAJU PRILIKOM PRISTUPA ZAPOŠLJAVANJU
Program dodjele bespovratnih sredstava	ŽENE NA TRŽIŠTU RADA, EUROPEAID/129003/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.2.1.03.02.c02
Naziv projekta	Oснаživanje žena za zapošljavanje
Nositelj projekta	Požeško-slavonska županija
Partner(i)	Poduzetnički centar Pakrac d.o.o. Centar za podršku i razvoj civilnog društva DELFIN Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Požega
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Požega Županija: Požeško-slavonska
Mjesto provedbe ⁷⁰	Požeško-slavonska županija
Trajanje projekta	Od 17.11.2010. do 16.11.2011.
Ukupna vrijednost projekta U eurima	144.449,47 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Požeško-slavonska županija, kao jedinica regionalne samouprave, prepoznala je probleme dugotrajno nezaposlenih žena i odlučila razviti regionalno partnerstvo između različitih partnera radi rješavanja ove složene problematike. Po svojim značajkama, Požeško-slavonska županija jedna je od najmanjih županija u RH. Godine 2009. županija je imala visoku registriranu stopu nezaposlenosti (19,3%), a 59,27% prijavljenih nezaposlenih osoba činile su žene. Broj dugotrajno nezaposlenih žena u to vrijeme iznosio je 1.564, odnosno 51,16% od ukupnog broja dugotrajno nezaposlenih osoba. Na razini županije, stopa zaposlenosti stanovništva dosegala je godišnji prosjek od 55,4%, što je bilo 7,7% manje od prosjeka EU 27 (postotak zaposlenosti muškaraca je 62,3%, a žena 51,0%). Nadalje, 55% svih nezaposlenih osoba bile su dugotrajno nezaposlene osobe.</p> <p>S obzirom na prikazanu sliku tržišta rada županije i na temelju prethodnog projekta jednog od partnera, partnerstvo je razvijeno s ciljem rješavanja opisane problematike nezaposlenosti žena. Kao rezultat toga, projekt je bio usmjeren na povećanje zapošljivosti dugotrajno nezaposlenih žena u Požeško-slavonskoj županiji kroz uspostavu mehanizma aktivnog traženja posla i provedbu programa osnaživanja i obrazovanja.</p>	
Opći cilj	
Povećati zapošljivost žena na području Požeško-slavonske županije	
Specifični ciljevi	

⁷⁰ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

Povećati zapošljivost dugotrajno nezaposlenih žena u Požeško-slavonskoj županiji kroz uspostavu mehanizma aktivnog traženja posla i provedbu programa osnaživanja i obrazovanja.

Ciljane skupine

Dugotrajno nezaposlene žene s područja Požeško-slavonske županije (bez uvjeta evidencije pri HZZ-u)

Krajnji korisnici

- Obitelji sudionica projekta
- Nezaposlene žene
- Potencijalni poslodavci

Ključne aktivnosti

- Razvoj programa osnaživanja žena
- Provedba programa osnaživanja žena
- Upravljanje projektom
- Evaluacija projekta (unutarnja i vanjska)
- Aktivnosti za povećanje vidljivosti

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Program osnaživanja žena razvijen i proveden
- Pojačana razmjena informacija o tržištu rada za korisnice projekta
- Uspostavljena grupna potpora i povećane osobne i interpersonalne vještine korisnica projekta – 184 nezaposlene žene sudjelovale su u motivacijskom programu
- Povećana zapošljivost ciljane skupine – održano 786 sati specijaliziranih edukacija 158 nezaposlenih žena sudjelovalo u različitim edukacijama – medicinska njega, informatička pismenost, cvjećarstvo, ljekovito bilje, strani jezici, proizvodnja povrća, poduzetništvo
- Osiguran prijenos praktičnog iskustva
- Povećana svijest dionika o problematici dugotrajne nezaposlenosti žena

Ostvarenja:

- Provedeno 6 radionica
- Provedeno studijsko putovanje
- Izrađen priručnik o osnivanju poduzeća, tiskan i diseminiran u 500 primjeraka
- Provedene su aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti: 500 letaka, TV spotovi, radio spotovi, snimljen kratki film i diseminiran u 170 primjeraka na DVD-u.

Značaj projekta

Radi se o prvom projektu Županije koji je osmišljen i proveden imajući u vidu složenost problematike nezaposlenosti žena (socijalne i ekonomske probleme i utjecaje) te koji je bio usmjeren na stvaranje snažnog partnerstva u zajednici između relevantnih dionika (regionalne vlasti, poduzetnički sektor i civilno društvo).

Kao rezultat provedbe projekta, sve sudionice povećale su svoju zapošljivost i sposobnost socijalnog uključivanja stjecanjem novih znanja i vještina te povećanjem motivacije za zapošljavanje kroz sudjelovanje u projektnim aktivnostima. Ukupno je 199 žena bilo uključeno u projektne aktivnosti. Nakon projekta zaposleno je 8 osoba, 5 osoba je zaposlio HZZ neposredno nakon završetka projekta te je osnovano jedno poduzeće za skrb o starijim osobama.

Nadalje, projektni partneri povećali su svoje kapacitete za razvoj i provedbu projekata tržišta rada koje financira EU. Na kraju, no ne i najmanje važno, aktivnosti vidljivosti i glavne projektne aktivnosti doprinijele su povećanju javne svijesti o važnosti procesa cjeloživotnog učenja i njegovom utjecaju na zapošljivost.

Prednosti i inovacije projekta

Tijekom projekta izrađeni dokument "Program osnaživanja žena" predstavljao je temeljni dokument u kojem su opisane sve aktivnosti koje su se provodile u okviru projekta. Dokument se koristi kao model za učinkovite aktivnosti rješavanja problematike nezaposlenosti žena. Shodno tome, ovaj program može se smatrati putokazom za buduće aktivnosti namijenjene razvoju programa obrazovanja i osposobljavanja i/ili projekte za socijalno i/ili ekonomsko osnaživanje žena, zapošljavanje itd. Uredi za osnaživanje žena osnovani su u Požegi i Pakracu te su se putem njih provodile projektne aktivnosti i aktivnosti informiranja o ishodima i ciljevima projekta u županiji. Ured u Požegi smješten je u prostorima Županije, dok se ured u Pakracu nalazio u prostorima udruge Delfin. Uspostavljanjem tih ureda, projekt je osigurao jačanje razmjene informacija o tržištu rada namijenjenih korisnicama projekta uz pružanje usluga osobnog savjetovanja.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Na odabrani projekt nadovezali su se novi slični projekti i/ili inicijative u području socijalnog uključivanja, financirani sredstvima Europske unije, jedinica lokalne i regionalne samouprave te iz drugih izvora. Potrebno je napomenuti i da je Ured za osnaživanje žena u Požeškoj županiji još uvijek aktivan. Ured pruža usluge savjetovanja za sve žene kojima je potrebna specifična potpora.

Naučene lekcije

Kroz partnerstva stvorena u okviru odabranog projekta razvijen je model socijalnog uključivanja i osnaživanja ciljane skupine koji se može uvelike primjenjivati u drugim županijama RH. Nadalje, svi projektni partneri bili su članovi inicijative Lokalnog partnerstva za zapošljavanje u Požeškoj županiji koja je uključivala sve dionike lokalnog tržišta rada.

Priče o uspjehu

Prema izvješću o vanjskoj evaluaciji, većina sudionica u projektu iskazala je iznimno zadovoljstvo provedenim projektnim aktivnostima. Razina informacija koje su im pružene prilikom predstavljanja projekta bila je vrlo visoka. Većina sudionica u projektu navela je i da je projekt povećao njihovu informiranost o mogućnostima zapošljavanja. Nadalje, korisnice projekta bile su izrazito zadovoljne provedenim edukacijama o osobnim i interpersonalnim vještinama. Većina sudionica iz ciljane skupine projekta bila je iznimno zadovoljna izravnim radom sa stručnjacima HZZ-ova Područnog ureda Požega u okviru organiziranog grupnog rada. Sudionice su bile iznimno zadovoljne i kontaktima sa poslodavcima.

Studijski posjeti organizirani su za sudionice edukacija iz povrćarstva, cvjećarstva i uzgoja ljekovitog bilja. Sve sudionice bile su vrlo zadovoljne organiziranim posjetima. Projekt je također povećao motivaciju ciljane skupine za samozapošljavanje. Na kraju, no ne i najmanje važno, korisnice projekta bile su iznimno zadovoljne ponudom obrazovnih programa (prekvalifikacija i strukovno obrazovanje i osposobljavanje) u okviru projekta.

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Požeško-slavonska županija
Puna poštanska adresa	Županijska 7 34000 Požega Hrvatska
Adresa e-pošte	tajana.lovruc@pszupanija.hr
Internetske stranice	www.pszupanija.hr
Telefon:	Tel. +385 34 290 241
Osoba za kontakt:	Tajana Pavić, voditeljica projekta

Opće informacije		
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 2.1. POTPORA SKUPINAMA KOJE SE NALAZE U NEPOVOLJNOM POLOŽAJU PRILIKOM PRISTUPA ZAPOSŁJAVANJU	
Program dodjele bespovratnih sredstava	ŽENE NA TRŽIŠTU RADA, EUROPEAID/129003/M/ACT/HR	
Specifične informacije		
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.2.1.03.02.c03	
Naziv projekta	Njezina druga šansa	
Nositelj projekta	Razvojna agencija Sjever - DAN	
Partner(i)	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Varaždin Pučko otvoreno učilište Varaždin	
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Varaždin	Županija: Varaždin
Mjesto provedbe ⁷¹	Varaždin i Varaždinska županija	
Trajanje projekta	Od 17.11.2010. do 16.11.2011.	
Ukupna vrijednost projekta u eurima	118.058,56 €	
Opis dobre prakse		
Svrha projekta		
<p>Projekt je bio usmjeren na poboljšanje socioekonomskih uvjeta žena u nepovoljnom položaju na području Varaždinske županije kroz njihovo osnaživanje, osposobljavanje i razvoj poslovnih vještina. Novoosnovana udruga žena poticala ih je na aktivno traženje zaposlenja. Udruga je također pružala pomoć u pronalaženju zaposlenja, informirala članice o prilikama koje se nude na tržištu rada te služila kao središte razmjene informacija između žena koje traže posao i potencijalnih poslodavaca.</p>		
Opći cilj		
Razvoj žena sa smanjenim prilikama na tržištu rada (ljudski resursi u nepovoljnom položaju) kroz jačanje njihovog profesionalnog i socijalnog položaja		
Specifični ciljevi		
<ul style="list-style-type: none"> • Osigurati nezaposlenim ženama s varaždinskog područja potrebne vještine i znanja za buduće zapošljavanje • Osnivanje organizacije za međusobnu podršku nezaposlenih žena 		
Ciljane skupine		
Žene u nepovoljnom položaju na području Varaždinske županije (dugotrajno nezaposlene žene, samohrane majke, nezaposlene žene starije od 40 godina, žene s invaliditetom)		
Krajnji korisnici		

⁷¹ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

- Lokalno stanovništvo
- Osoblje lokalnih i regionalnih OCD-a
- Jedinice lokalne samouprave

Ključne aktivnosti

- Odabir ciljane skupine
- Aktivnosti osnaživanja za ciljanu skupinu – individualna i grupna savjetovanja
- Podizanje kapaciteta/radionice – edukacijski programi iz računalne pismenosti, osnova poslovanja, računovodstva, socijalnih usluga, proizvodnje, poljoprivrede, kuharstva
- Osnivanje nove udruge – osnivačke aktivnosti, promicanje, tehnička podrška
- Aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Ciljana skupina je osnažena u svrhu boljeg socijalnog uključivanja i integraciju na tržište rada.
- Povećana je zapošljivost ciljane skupine.
- Povećan je institucionalni kapacitet novoosnovane udruge.

Ostvarenja:

- 126 žena uključeno je u projektne aktivnosti.
- 63 žene dobile su diplomu nakon edukacije.
- 11 žena je zaposleno.
- 50 sudionica u projektu osnovalo je novu Udrugu „Njezina druga šansa“.
- Aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti: 300 mapa, 1000 letaka, 100 promotivnih plakata, 2 promotivna displeja, 200 USB stikova.

Značaj projekta

Projekt je bio usmjeren na žene starije od 40 godina, dugotrajno nezaposlene, neaktivne žene, korisnice socijalne pomoći, samohrane majke ili žene nezaposlene tijekom razdoblja duljeg od 6 mjeseci, kao vrijednu i korisnu radnu snagu. Kroz projekt je pružena prilika lokalnim tvrtkama da zaposle pripadnice ciljane skupine te mogućnost povećanja prihoda obitelji pripadnica ciljane skupine. Također, projektom je ostvaren jasan uvid u lokalno tržište rada i obrazovne potrebe ciljane skupine te su ojačani institucionalni kapaciteti grada Varaždina za promicanje regije kao područja privlačnog za ulagače, što će dovesti do stvaranja novih radnih mjesta. Novoosnovana udruga „Njezina druga šansa“ imala je priliku izgraditi svoje institucionalne kapacitete u upravljanju projektnim ciklusom za razvoj budućih projekata te je stvorila nešto bolje uvjete za povećanje mogućnosti lokalnog stanovništva. Iznad svega, nova udruga dovela je do promjene stavova o mogućnostima promjene kroz inovativan pristup i pozitivno razmišljanje.

Prednosti i inovacije projekta

Projekt predstavlja inicijativu „od dna prema vrhu“ (tzv. „*bottom-up*“ pristup), usklađenu sa ciljevima nacionalne politike, koja može poslužiti kao primjer dobre prakse o tome kako jedinica lokalne samouprave identificira lokalne resurse te stvara pristup rješavanju socijalnih problema velike nezaposlenosti i neaktivnosti žena. Lokalna iskustva pružila su povratne informacije stvarateljima politika na razini države. Nadalje, projektom su u potpunosti podržani ravnopravnost spolova i ljudska prava. Projekt je osmišljen s isključivom svrhom smanjenja neravnopravnosti između spolova u Varaždinskoj županiji. Osnovna ciljana skupina sastojala se od više od 100 žena starijih od 40 godina, dugotrajno nezaposlenih žena, neaktivnih žena, korisnica socijalne pomoći, samohranih majki koje su neaktivne ili nezaposlene dulje od 6 mjeseci. Projektom je također ciljanoj skupini omogućena edukacija i plaćeni rad – što su elementi ljudskih prava.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Partnerstvo nastavlja s djelovanjem nakon završetka projekta. Partnerstvo, koje je formirala lokalna zajednica, ima dugoročan plan za ostvarivanje krajnjeg cilja (razvoja socijalnog poduzetništva), stoga su utvrđene ključne riječi i ciljevi s mogućim aktivnostima usmjerenima ka osiguranju daljnjeg razvoja projekta. Nakon provedbe projekta, članovi partnerstva i dalje neprekidno međusobno komuniciraju, osmišljavaju nove ideje i definiraju nove projekte. U praksi se ništa nije promijenilo od formalnog partnerstva u projektu do neformalne suradnje danas.

Naučene lekcije

Naučene lekcije za DAN ogledale su se u mogućnosti provedbe projekta u širokom opsegu djelovanja. DAN ima veliko iskustvo u provedbi projekata koje financira EU. Kroz ovaj projekt, Agencija je proširila svoj utjecaj i mogućnosti podrške i na neka druga županijska područja na kojima prije nije bila prisutna. Projekt je pokazao da moderna tehnologija (e-pošta, Skype) omogućuje provedbu složenih projekata te da uska područja provedbe više nisu jedina mogućnost. S druge strane, interakcija i razmjena iskustava s drugim lokalitetima bila je vrlo korisna. Grad Varaždin, Pučko otvoreno učilište Varaždin i HZZ Područni ured Varaždin usvojili su nove elemente upravljanja projektnim ciklusom te iskušali vlastite sposobnosti u provedbi projekata EU-a. S tim u vidu, pored potrebe za redovitom komunikacijom između partnera nužno je i međusobno razumijevanje u pogledu aktivnosti za koje su partneri zaduženi. Svaki partner treba biti sposoban osigurati najprikladniju osobu za aktivnosti koje su im dodijeljene. Rukovodstvo projekta preporučuje potpisivanje internog službenog dokumenta (sporazum, ugovor i sl.) unutar partnerstva kako bi se službeno definirale sve aktivnosti, prava i obveze partnera. Partnerstvo je ključni čimbenik projekta (od projektne ideje do mogućeg nastavka projektnih aktivnosti), stoga je nužno graditi povjerenje kako mogući nepredviđeni problemi ne bi ugrozili samu provedbu projekta.

Priče o uspjehu

Ključan čimbenik uspjeha prema Marinu Šipeku, direktoru Razvojne agencije Sjever-DAN d.o.o. jest spremnost partnera na daljnji razvoj projektne ideje i održavanje partnerstva aktivnim.

„Uvijek budite jedan korak ispred u svom radu jer nikad ne znate što može iskrsnuti.“

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Razvojna agencija Sjever - DAN
Puna poštanska adresa	Trg bana J. Jelačića 17 42 000 Varaždin Hrvatska
Adresa e-pošte	marin.sipek@dan.hr
Internetske stranice	http://www.dan.hr/ http://www.h2c.com.hr/
Broj telefona i faksa	Tel. +385 42 213 700 /Mob: Faks: +385 42 200 720
Osoba za kontakt:	Marin Šipek, direktor

„One su dobile svoju novu šansu“

„Radionica – marketing i upravljanje u organizacijama civilnog društva”

Opće informacije		
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 2.1. POTPORA SKUPINAMA KOJE SE NALAZE U NEPOVOLJNOM POLOŽAJU PRILIKOM PRISTUPA ZAPOSŁJAVANJU	
Program dodjele bespovratnih sredstava	ŽENE NA TRŽIŠTU RADA EUROPEAID/129003/M/ACT/HR	
Specifične informacije		
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.2.1.03.02.c04	
Naziv projekta	M.O.T.S. – Novim vještinama do novih mogućnosti	
Nositelj projekta	Udruga DEŠA	
Partner(i)	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Dubrovnik Dubrovački centar za poduzetništvo	
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Dubrovnik	Županija: Dubrovačko-Neretvanska
Mjesto provedbe ⁷²	Dubrovačko-neretvanska županija: Gradovi Dubrovnik, Dolina Neretve, Korčula, Metković, Ploče i općina Ston	
Trajanje projekta	Od 17.11.2010. do 16.11.2011.	
Ukupna vrijednost projekta u eurima	126.516,80 €	
Opis dobre prakse		
Svrha projekta		
<p>U 2009. godini, Dubrovačko-neretvanska županija imala je stopu nezaposlenosti od 17,5%. Oko 61% nezaposlenih osoba u županiji bile su žene, a 63% njih bile su nezaposlene žene, odnosno nezaposlene žene u dobi od 40 do 65 godina. S tim u vidu, projekt je izravno usmjeren na povećanje zapošljivosti i vještina socijalnog uključivanja ciljane skupine kroz niz koordiniranih aktivnosti i primjenu holističkog pristupa. Stjecanjem novih znanja i vještina ciljane skupina je povećala svoje mogućnosti za bolju reintegraciju na otvoreno tržište rada ili pokretanje vlastitog poduzeća. Tijekom provedbe projekta, edukacije su se većinom održavale u ruralnim dijelovima županije kako bi pristupačnost projekta bila zajamčena. Općenito, edukacijske aktivnosti provodile su se u području turizma, s obzirom na to da se radi o ključnoj djelatnosti u lokalnom gospodarstvu Dubrovačko-neretvanske županije. Zahvaljujući visokoj kvaliteti provedbe projekta, projekt M.O.T.S. uspio je privući dvostruko veći broj korisnika – planirano je 120 sudionika, a taj broj je narastao do 238.</p>		
Opći cilj		
Povećati zapošljivost dugotrajno nezaposlenih žena i nezaposlenih žena iznad 40 godina starosti u Dubrovačko-neretvanskoj županiji		
Specifični ciljevi		
Povećati radne kompetencije dugotrajno nezaposlenih žena i nezaposlenih žena iznad 40 godina starosti u Dubrovačko-neretvanskoj županiji		
Ciljane skupine		

⁷² Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

Dugotrajno nezaposlene žene i nezaposlene žene od 40 do 65 godina starosti na području Dubrovačko-neretvanske županije

Krajnji korisnici

Obitelji nezaposlenih žena, lokalna zajednica, potencijalni poslodavci

Ključne aktivnosti

- Upravljanje projektom i koordinacija
- Provedba obrazovnih programa
 - „Od ideje do realizacije“
 - „Kako se predstaviti poslodavcu“
 - „Tradicionalne vještine, nova znanja i samozapošljavanje“
- Promidžba i marketing
- „Business to business“ (B2B) sastanak.

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Povećan kapacitet partnera za upravljanje projektnim ciklusom
- Povećana zapošljivost i vještine socijalnog uključivanja ciljane skupine – poduzetnički tečajevi, osnove IT-a, porezno-računovodstveni tečajevi, tečajevi stranih jezika (engleski i talijanski), tečajevi prezentacijskih vještina te izrade autohtonih suvenira
- Povećana svijest dionika i šire javnosti o ciljevima projekta
- Provedene B2B aktivnosti

Ostvarenja:

- 50 sudionika na početnoj konferenciji
- 238 sudionika u projektnim aktivnostima
- 12 obrazovnih programa provedeno
- 33 poslodavca uključena u B2B aktivnosti
- informiranje i vidljivost – 20 članaka, 10 radio spotova, 2 TV predstavljanja, izrada internetskih stranica, 4000 letaka i brošura, 50 sudionika završne konferencije

Značaj projekta

Projekt je pridonio jačanju uloge žena u društvu kroz stvaranje specifičnih obrazovnih programa u svrhu lakšeg povratka na tržište rada. Dobro je poznata činjenica da u većini slučajeva žene iznad 40 godina starosti, a ponekad i mlađe, gube radne vještine nakon duljeg razdoblja nezaposlenosti. Tada one postaju socijalno isključenom skupinom, što je jedan od najvećih problema danas. Zahvaljujući projektu, sudionice su stekle nova znanja i vještine te povećale svoje samopouzdanje i samopoštovanje. Tako su predstavnice ciljane skupine izravno povećale svoju zapošljivost i vještine socijalnog uključivanja te postale konkurentnije na tržištu rada. Kao rezultat projekta, planirani broj od 120 korisnica povećao se na 238 osoba, od kojih je 203 dobilo diplome. Važno je naglasiti da su 120 sudionica bile starije žene (40-65 godina). Nakon završetka projekta u radni odnos primljeno je 68 sudionica, zahvaljujući novostečenim znanjima i vještinama. Više od 9 sudionica pokrenulo je vlastiti posao.

Prednosti i inovacije projekta

Projekt je pridonio provedbi mjera vezanih uz aktivnu politiku zapošljavanja i specifične radne uvjete žena u nepovoljnom položaju na tržištu rada. Projekt je također izravno ojačao poduzetničke vještine žena u pogledu tehničkih i upravljačkih vještina. To je omogućeno kroz posebno kreirane obrazovne programe za stjecanje novih znanja i vještina. Svi obrazovni programi bili su usmjereni na specifične potrebe tržišta rada u Dubrovačko-neretvanskoj županiji. U tom pogledu, kroz vrlo intenzivne projektne aktivnosti povećana je ukupna zapošljivost ciljane skupine. Također je potrebno naglasiti da su svi tečajevi dobili visoke ocjene u pogledu predavača i

obrazovnih materijala. Projekt se provodio u ruralnim dijelovima Dubrovačko-neretvanske županije te u gradu Dubrovniku, gdje je bio najveći broj nezaposlenih žena u županiji tijekom 2010. godine. Projektni rezultati bili su mogući zahvaljujući snažnom partnerstvu. U tom pogledu, povećani su i kapaciteti partnera. Projekt je proveden primjenom inovativnog holističkog pristupa. To je bila ključna prednost za jačanje socijalnog uključivanja i integracije ciljane skupine projekta na tržište rada.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Projekt M.O.T.S. omogućio je dijalog i pružio rješenja za osjetljive lokalne probleme kao što su socijalno uključivanje i zapošljavanje specifične ciljane skupine dugotrajno nezaposlenih žena. U tom pogledu, projekt je promicao suradnju između nevladinog sektora, lokalnih vlasti i institucija te poslovnog sektora. Zahvaljujući svom inovativnom karakteru, projekt je pozitivno primljen od strane jedinica lokalne samouprave te privatnih i javnih institucija. Sve projektne aktivnosti bile su sukladne ključnim strateškim politikama EU-a i Republike Hrvatske. Kroz provedbu projekta, partneri su stekli višestruka pozitivna iskustva. Slijedom toga, suradnja između partnera je ojačana. Među partnerima je vladalo veliko povjerenje te vrlo profesionalan pristup. Projektni partneri bili su odlučni služiti interesima ciljane skupine. Uz to, projekt je poslužio kao polazište za razvoj i uspješnu provedbu nekoliko novih projekata. Aktivnosti nadogradnje financirane su kroz druge nacionalne i EU programe.

Naučene lekcije

DEŠA i njezini partneri izgradili su međusobno povjerenje i stvorili mogućnosti za zajedničko djelovanje, postavljajući temelje buduće suradnje. Partneri su naučili da točnom analizom potreba i sposobnosti ciljane skupine te ponudom odgovarajućih i prilagođenih obrazovnih programa mogu ostvariti značajne rezultate. Nadalje, postalo je jasno kako se u slučaju manjka interesa za edukaciju u jednom mjestu mora organizirati drugi tečaj u mjestu gdje ima dovoljan broj zainteresiranih, odnosno da se aktivnosti moraju prilagođavati promjenama potreba korisnika.

Priče o uspjehu

Potvrda uspjeha projekta bile su mahom pozitivne povratne informacije korisnika o kvaliteti obrazovnog procesa. U tom pogledu, prosječno 95% njih je izjavilo kako su njihove jezične vještine poboljšane, 96% predavača ocijenjeno je izvrsnima, a 4% vrlo dobrima, 97% polaznika dalo je izvrsnu ili vrlo dobru ocjenu ukupnoj organizaciji tečajeva. Bez ikakve sumnje, savršeno organizirana provedba projekta bila je ključan čimbenik za uspješno zapošljavanje i poboljšanje vještina socijalnog uključivanja ciljane skupine.

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Udruga DEŠA Dubrovnik, humanitarna i mirotvorna organizacija
Puna poštanska adresa	Frana Supila 8 20000 Dubrovnik Hrvatska
Adresa e-pošte	desa@du.t-com.hr
Internetske stranice	http://desa-dubrovnik.hr/?lang=en http://desa-dubrovnik.hr/projekti/obrazovni-projekti/m-o-t-s/?lang=en
Broj telefona i faksa	Tel. +385 20 420 145 /Mob: Tel. +385 20 311 625 /Mob: Faks: +385 20 411 033 /Mob:
Osoba za kontakt:	Jany Hansal – predsjednica udruge i voditeljica obrazovnog centra DEŠA

„M.O.T.S na djelu“

„Slatki suveniri udruge DEŠA – slatkiši od suhog voća arancini, proizvedeni od naranči iz neretvanske doline“

Opće informacije		
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 2.1. POTPORA SKUPINAMA KOJE SE NALAZE U NEPOVOLJNOM POLOŽAJU PRILIKOM PRISTUPA ZAPOSŁJAVANJU	
Program dodjele bespovratnih sredstava	ŽENE NA TRŽIŠTU RADA, EUROPEAID/129003/M/ACT/HR	
Specifične informacije		
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.2.1.03.02.c06	
Naziv projekta	Zajedno smo jači – Pakt za zapošljavanje – STEP	
Nositelj projekta	Ženska grupa Korak, Karlovac	
Partner(i)	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Karlovac Grad Karlovac Karlovačka županija	
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Karlovac	Županija: Karlovačka županija
Mjesto provedbe ⁷³	Karlovac	
Trajanje projekta	Od 17.11.2010. do 16.11.2011.	
Ukupna vrijednost projekta u eurima	150.618,52 €	
Opis dobre prakse		
Svrha projekta		
<p>Tijekom 2009. godine, žene su prevladavale među nezaposlenim osobama u Karlovačkoj županiji s 59,3%. Među nezaposlenim ženama bilo je 64,6% dugotrajno nezaposlenih, pri čemu je 35,9% bilo nezaposleno dulje od pet godina, a 21,6% dulje od osam godina (izvor: DZS). Pored toga, 19,66% nezaposlenih žena u Karlovačkoj županiji nije imalo nikakvog radnog iskustva. S tim ozbiljnim problemima suočili su se projektni partneri tijekom pripreme i provedbe projekta.</p> <p>U spomenutim okvirima, Ženska grupa Korak iz Karlovca aktivno je radila s dugotrajno nezaposlenim ženama u prethodnih nekoliko godina, što je uključivalo i provedbu sličnih projekata financiranih od strane domaćih donatora, EU-a te iz drugih izvora. Tijekom tog razdoblja, unatoč brojnim dobrim iskustvima, primijećeno je da dugotrajno nezaposlene žene, osim iznimno niskog samopoštovanja, slabo razvijenih komunikacijskih vještina i nedostatka drugih „mekih“ vještina, koje su često preduvjet za zapošljavanje, često imaju krivu predodžbu o načinu na koji funkcionira moderno tržište rada te previsoka, nerijetko i nerealna, očekivanja, čemu je uzrok njihova duga odsutnost s tržišta rada. Žene koje dulje vrijeme nisu zaposlene (godinu dana ili više) gube radne navike. Često je razdoblje prilagodbe i reintegracije na tržište rada otežano upravo zbog izgubljenih radnih navika. U nekim slučajevima to je bio razlog napuštanja radnog mjesta nakon nekoliko mjeseci. Stoga je ciljanoj grupi bila potrebna dodatna podrška kako bi žene zadržale radna mjesta. Primijećeno je da je davanje otkaza u ranoj fazi također prouzročeno manjkom samopouzdanja i „mekih“ vještina. Slijedom navedenoga, cilj projekta bio je razvijati posebno prilagođene metode za povećanje zapošljivosti žena u Karlovačkoj županiji. U sklopu projekta, aktivnosti su bile usmjerene prema uspostavi suradnje između javnih, privatnih i nevladinih institucija kako bi zajednički pružale specifične usluge za nezaposlene žene u Karlovačkoj županiji.</p>		
Opći cilj		
Poboljšati prilagođene metode za povećanje zapošljivosti nezaposlenih žena u Karlovačkoj županiji		

⁷³ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

Specifični ciljevi
<p>Uspostaviti suradnju između aktera iz javnog i privatnog sektora te sektora civilnog društva na tržištu rada Karlovačke županije u svrhu povećanja zapošljivosti i zapošljavanja nezaposlenih žena kroz stjecanje radnog iskustva</p>
Ciljane skupine
<ul style="list-style-type: none"> • Nezaposlene žene iz Karlovačke županije • Poslodavci iz područja Karlovačke županije
Krajnji korisnici
<ul style="list-style-type: none"> • Nezaposlene žene iz Karlovačke županije • Poslodavci iz Karlovačke županije
Ključne aktivnosti
<ul style="list-style-type: none"> • Osnivanje tijela za međusektorsku suradnju u svrhu unaprjeđenja zapošljavanja i povećanja zapošljivosti žena • Informiranje i mobiliziranje poslodavaca za sudjelovanje u projektu • Uspostava struktura za podršku nezaposlenim ženama • Organiziranje volonterskog rada za nezaposlene žene • Upravljanje projektom
Ostvarenia i rezultati
<p>Rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tijelo za međusektorsku suradnju u svrhu povećanog zapošljavanja i zapošljivosti žena osnovano je i funkcionira. • Poslodavci u Karlovačkoj županiji informirani su i mobilizirani za sudjelovanje u projektu. • Struktura za podršku volonterskom radu žena pripremljena je za djelovanje. • Osiguran je volonterski rad u svrhu stjecanja radnog iskustva za nezaposlene žene. <p>Ostvarenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 44 žene uključene su u projektne aktivnosti. • Sudjelovalo je 20 poslodavaca. • Otvoreno je 18 radnih mjesta. • Informiranje i vidljivost: 1000 letaka, web-stranice, mjesečni bilten, početna i završna konferencija.
Značaj projekta
<p>Ciljana skupina projekta bile su nezaposlene žene, ali i poslodavci. Uloga poslodavaca je bila osigurati radna mjesta za nezaposlene žene na kojima će stjecati relevantno iskustvo. Ukupno je u projektu sudjelovalo 20 poslodavaca, od kojih je 18 osiguralo radna mjesta. Sudjelovale su 44 nezaposlene žene. Sudionicama je pružena prilagođena edukacija u svrhu povećanja zapošljivosti i podizanja motivacije. S ciljem ostvarivanja boljih rezultata, sudionicama je obuka pružana u malim grupama od po 10 osoba. Pored toga, predavači su ne samo provodili edukaciju nego i pomagali u povezivanju s poslodavcima. Za praktični dio edukacije osigurano je 18 radnih mjesta. Pristup se pokazao vrlo uspješnim jer je 50% sudionica stupilo u radni odnos nakon završetka osposobljavanja.</p>
Prednosti i inovacije projekta
<p>Nezaposlenost, a posebice dugotrajna nezaposlenost, je složen problem koji iziskuje uključenost relevantnih aktera na tržištu rada. Ovaj projekt bio je usmjeren ka uspostavi sustava suradnje između sljedećih glavnih aktera na tržištu rada:</p> <ul style="list-style-type: none"> • javne institucije koje pružaju različite oblike pomoći nezaposlenim osobama te imaju na raspolaganju

različita sredstva podrške, ali i ovlasti i kontakte s drugim sličnim institucijama;

- privatni subjekti, odnosno poslodavci i udruge poslodavaca koji su glavni pokretač potreba na tržištu rada te ključni čimbenik u pružanju prilika za zapošljavanje ne samo najkonkurentnijim tražiteljima posla već i onima koji, na prvi pogled, možda nisu prvi izbor za zapošljavanje, ali se mogu pokazati vrijednim radnicima za svakog poslodavca; i
- organizacije civilnog društva koje imaju temeljito znanje o ciljanoj skupini i koje mogu pružiti različite oblike podrške na fleksibilan i prilagođen način.

Kombinacija sposobnosti i znanja tih različitih aktera ključ je za uspješnu provedbu mjera usmjerenih ka nezaposlenim i teško zapošljivim skupinama žena. Ostvaren je specifični cilj projekta kroz mobiliziranje javnih, privatnih i civilnih aktera u okviru *Radne skupine*. Ona je razvila, provela i pratila mjeru omogućavanja volonterskog rada za nezaposlene žene. Na taj način, predstavnice ciljane skupine stekle su radno iskustvo pod nadzorom stručnjaka i uz podršku kvalificiranih mentora.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Partnerstvo s Gradom Karlovcem nastavilo se nakon završetka projekta. U sklopu tog partnerstva provedena su tri projekta nadogradnje (*follow-up*). Grad je za te projekte osigurao jednu osobu za komunikaciju, promicanje projekata EU-a i pružanje informacija krajnjim korisnicima projekata. Grad je također osigurao dodatni prostor za žene žrtve obiteljskog nasilja. HZZ PU Karlovac ostaje važan partner s kojim je suradnja također nastavljena.

Naučene lekcije

Suradnja između partnera bila je vrlo dobra te su svi dali svoj doprinos sukladno očekivanjima. Kvaliteta tima ključna je za uspješno partnerstvo i uspješan projekt. U timu je postojao snažan entuzijizam. Nadalje, dobar projektni plan pomaže u uspješnoj provedbi projekta i partnerstva. Ključni za kvalitetnu implementaciju bili su redoviti sastanci s partnerima i individualne konzultacije. Svakodnevna komunikacija i definiranje uloga; svi su partneri imali jasnu predodžbu o svojim odgovornostima i aktivnostima. Sve aktivnosti definirane su zajedno s partnerima te je između partnera postojao visok stupanj transparentnosti. Svi su partneri bili redovito obavještavani putem izvješća o napretku.

Mirjana Duduković, voditeljica Ženske grupe Korak navodi sljedeće kao formulu uspjeha projekta:

„Najvažnije je osigurati da partneri ispunjavaju obveze na koje su pristali. Najvažniji kriterij odabira je sposobnost partnera da pomogne predstavnicima ciljane skupine. Nadalje, važno je ne imati prevelik broj partnera u projektu – više od četiri partnera nije preporučljivo.“

Priče o uspjehu

Tijekom provedbe projekta potvrdilo se kako je prilagođena i individualizirana pomoć jedan od najučinkovitijih načina kojima se ranjive skupine, kao što su nezaposlene žene, mogu reintegrirati na tržište rada. Svaka od tih žena slučaj je za sebe, sa svojim specifičnim preprekama zapošljavanju. Ako se s njima ne radi individualno, postoji veliki rizik da će ostati nezaposlene sve do trenutka kada više ne budu bile sposobne za rad. Nadalje, postoje brojni načini i metode za povećanje zapošljivosti nezaposlenih žena. Jedna od tih metoda jest *volonterski rad*, kao oblik učenja na poslu. Kroz ovaj projekt, navedena metoda pomogla je nezaposlenim ženama u približavanju potencijalnim poslodavcima. Neplaćena/volonterska radna mjesta pokazala su se djelotvornim alatom za reintegraciju na tržište rada, posebice za neke ciljane skupine bez prethodnog ili novijeg radnog iskustva.

Obje metode pokazale su se čimbenikom uspjeha za povećanje zapošljivosti specifične ciljane skupine u ovom projektu.

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Ženska grupa Korak, Karlovac
Puna poštanska adresa	Vlatka Mačeka 6/II, 47000 Karlovac Hrvatska
Adresa e-pošte	zeka@ka.t-com.hr
Internetske stranice	https://www.facebook.com/pages/%C5%BDenska-grupa-Karlovac-Korak-Odjel-za-provo%C4%91enje-EU-

	projekata/424035217724231
Telefon:	Tel. + 385 47 600 392
Osoba za kontakt:	Mirjana Duduković, predsjednica

Integracija na tržište rada kroz volontiranje

Opće informacije		
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 2.1. POTPORA SKUPINAMA KOJE SE NALAZE U NEPOVOLJNOM POLOŽAJU PRILIKOM PRISTUPA ZAPOSŁJAVANJU	
Program dodjele bespovratnih sredstava	ŽENE NA TRŽIŠTU RADA, EUROPEAID/129003/M/ACT/HR	
Specifične informacije		
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.2.1.03.02.c08	
Naziv projekta	Korak po korak na tržište rada	
Nositelj projekta	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Vukovar	
Partner(i)	Proni – Centar za socijalno podučavanje Udruga žena Vukovar	
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Vukovar	Županija: Vukovarsko-srijemska
Mjesto provedbe ⁷⁴	Vukovarsko-srijemska županija, gradovi Vukovar i Ilok, općine Bogdanovci, Tovamik, Trpinja, Negoslavci, Tompojevci, Lovaš, Borovo	
Trajanje projekta	Od 17.11.2010. do 16.11.2011.	
Ukupna vrijednost projekta u eurima	139.043,20 €	
Opis dobre prakse		
Svrha projekta		
<p>U rujnu 2009., stopa nezaposlenosti u Vukovarsko-srijemskoj županiji iznosila je 26,6%. To je bila najveća stopa nezaposlenosti u Republici Hrvatskoj. Više od polovine ukupnog stanovništva u Vukovarsko-srijemskoj županiji su žene. Stopa nezaposlenosti među ženama iznosila je 31,5%. Krajem listopada 2009., 2.744 nezaposlene žene bile su prijavljene u evidenciji HZZ-a PU Vukovar, odnosno 54% od ukupnog broja nezaposlenih osoba. Od toga je 57% žena bilo dugotrajno nezaposleno. S obzirom na navedene podatke, cilj projekta bio je povećati integraciju i sudjelovanje dugotrajno nezaposlenih žena na tržištu rada te promicati poduzetništvo i mogućnosti samozapošljavanja žena u Vukovarsko-srijemskoj županiji. S tom svrhom, projektom su predviđene aktivnosti usmjerene na povećanje kapaciteta (znanja, vještina i konkurentnosti) dugotrajno nezaposlenih žena i samohranih majki korisnica HZZ-a PU Vukovar kroz pružanje usluga psihološke i socijalne podrške, obrazovanje i osposobljavanje prilagođeno individualnim potrebama te stvaranje inovativnih modela koji će pomiriti posao i obiteljski život te osigurati fleksibilne radne aranžmane.</p>		
Opći cilj		
<p>Povećati integraciju i uključenost dugotrajno nezaposlenih žena na tržište rada te promicati poduzetništvo i mogućnosti samozapošljavanja žena u Vukovarsko-srijemskoj županiji.</p>		
Specifični ciljevi		
<p>U svrhu ostvarenja općeg cilja, projektom su predviđene aktivnosti usmjerene na povećanje kapaciteta (znanja, vještina i konkurentnosti) dugotrajno nezaposlenih žena i samohranih majki korisnica HZZ-a PU Vukovar kroz pružanje usluga psihološke i socijalne podrške, obrazovanje i osposobljavanje prilagođeno individualnim</p>		

⁷⁴ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

potrebama te stvaranje inovativnih modela koji će pomiriti poslovne i obiteljske obveze te osigurati fleksibilne radne aranžmane.

Ciljane skupine

- Dugotrajno nezaposlene žene
- Samohrane majke koje su nezaposlene duže od 6 mjeseci

Krajnji korisnici

Obitelji žena iz ciljanih skupina, poslodavci, registrirane nezaposlene osobe, udruge, lokalne zajednice i šira javnost u Vukovarsko-srijemskoj županiji

Ključne aktivnosti

- Provedba programa izgradnje kapaciteta za savjetnike HZZ-a
- Održavanje radionica za nezaposlene žene
- Povećanje znanja i vještina dugotrajno nezaposlenih žena i samohranih majki iz područja usluga profesionalnog čišćenja i organiziranja dječjih rođendana
- Osnivanje Servisa za pružanje usluga profesionalnog čišćenja i Servisa za animiranje dječjih rođendana
- Održavanje tečaja „Stjecanje osnovnih računalnih vještina“
- Izrada i implementacija dva obrazovna modula iz područja poduzetništva
- Javna promotivna kampanja

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Povećani su kapaciteti savjetnika HZZ-a koji rade sa socijalno ugroženim skupinama te pružaju podršku integraciji nezaposlenih žena u aktivnu radnu snagu.
- Povećane su osobne vještine, samopoštovanje i samopouzdanje ciljanih skupina.
- Povećana je konkurentnost i vještine sudionica u pružanju usluga profesionalnog čišćenja te usluga organizacije dječjih rođendana.
- Osnovan i promoviran je Servis za usluge profesionalnog čišćenja te Servis za animiranje dječjih rođendana.
- Poboljšan je pristup i uključenost članica ciljanih skupina u tržište rada u Vukovarsko-srijemskoj županiji zahvaljujući povećanim osnovnim računalnim vještinama.
- Stvoreni su preduvjeti za samozapošljavanje dugotrajno nezaposlenih žena i samohranih majki zahvaljujući stečenim znanjima i iskustvima te osmišljenim poduzetničkim idejama.
- Otvaranje novih mogućnosti zaposlenja žena i njihovo aktivno sudjelovanje u društvu promicani su i rezultati su diseminirani u čitavoj Vukovarsko-srijemskoj županiji.

Ostvarenja:

- 262 žene uključene su u edukacije i motivacijske aktivnosti.
- 57 žena dobilo je diplome nakon edukacije iz područja IT-a.
- Educirano je 10 savjetnika HZZ-a.
- Provedene su aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti: medijske publikacije u novinama, na televiziji i radiju, tiskanje letaka.

Značaj projekta

Projektom su osigurani programi edukacije, osposobljavanja i radne prakse za potrebe socijalno ugroženih skupina žena. Programi su bili usmjereni na četiri područja – usluge profesionalnog čišćenja, usluge organiziranja dječjih rođendana, računalne vještine i poduzetništvo. Projektom je podržano povećanje zapošljivosti dugotrajno nezaposlenih žena i nezaposlenih samohranih majki kroz stjecanje novih znanja i vještina. Ciljana skupina također je dobila psihološku i socijalnu podršku. Projekt je u praksi bio usmjeren na učinkovit razvoj regionalnog tržišta rada kroz izgradnju kapaciteta ciljanih skupina. Konkretnije, radilo se o stvaranju prilika za povećanje znanja,

vještina i praktičnih iskustava, promicanju različitih mogućnosti zapošljavanja te pružanju podrške aktivnostima samozapošljavanja. Nadalje, primjenom holističkog pristupa razvijen je i implementiran novi model zapošljavanja i socijalnog uključivanja socijalno ugroženih ciljanih skupina. Projekt je također pridonio izgradnji kapaciteta nadležne institucije kroz pružanje odgovarajuće edukacije savjetnicima HZZ-a PU Vukovar. Spomenute edukacije bile su usmjerene na povećanje specifičnih znanja i vještina savjetnika u pripremi i provedbi motivacijskih radionica za socijalno i emocionalno osnaživanje socijalno ugroženih skupina žena.

Kao rezultat uspješne provedbe projekta, 261 žena je uključena u različite projektne aktivnosti, što je gotovo triput više od prvotno planiranih 90 sudionica. Trenutno je u radnom odnosu 25 žena iz ciljane skupine, a tri žene su samozaposlene.

Prednosti i inovacije projekta

Predložena metodologija provedbe temeljila se na dugogodišnjem iskustvu nositelja projekta i njegovih partnera u području savjetovanja pri zapošljavanju, izgradnje kapaciteta te osposobljavanja i osnaživanja žena. Dugotrajno nezaposlene žene svih životnih dobi te nezaposlene samohrane majke osobito su ugrožene skupine kojima prijete marginalizacija, nedostatak prilika za stjecanje novih vještina i znanja te manjak podrške u vlastitom okruženju. Zbog toga ova skupina pati od niskog samopoštovanja i samopouzdanja što dovodi do smanjene konkurentnosti i slabog uključivanja na tržište rada. Stoga je predložena metodologija sadržavala elemente koji su omogućili opsežan i učinkovit pristup potrebama dugotrajno nezaposlenih žena i samohranih majki. Metodologija je također omogućila provedbu edukacije i podrške za ciljanu skupinu u svrhu uspješnog uključivanja u tržište rada te stvaranje prilika za samozapošljavanje.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Nakon završetka projekta, HZZ PU Vukovar nastavio je održavati motivacijske radionice za dugotrajno nezaposlene žene u sklopu svojih redovitih aktivnosti. Savjetnici svakodnevno primjenjuju znanja i vještine koje su stekli tijekom aktivnosti edukacije trenera. Budući da je ishod ove edukacije bila nova radionica „Kako razviti i osnažiti osobni potencijal“, njezina provedba također je pridonijela poboljšanju kvalitete rada i širenju opsega aktivnosti HZZ-a PU Vukovar. Kroz ovu inicijativu, HZZ PU Vukovar potiče i motivira dugotrajno nezaposlene osobe na sudjelovanje u budućim inicijativama cjeloživotnog učenja u svrhu poboljšanja njihove zapošljivosti i vještina socijalnog uključivanja.

Nadalje, novoosnovani servisi „Tip-Top“ (za profesionalno čišćenje) i udruga „Čarobni vagon“ za animiranje djece i dalje su aktivni.

Na kraju, kapacitet upravljanja projektom ciklusom partnera povećan je zahvaljujući uspješnoj provedbi projekta. Kao rezultat toga, partneri su proveli nekoliko projekata tijekom razdoblja 2011. – 2014. u sličnim ili istim tematskim područjima kao i opisani projekt.

Naučene lekcije

Suradnja s odabranim partnerima donijela je novo iskustvo zajedničkog rada. Između partnera došlo je do razmjene i dijeljenja različitih načina rada, razmišljanja i svakodnevnog djelovanja. Uspostavljeni su novi odnosi koji su otvorili nove prilike za daljnju suradnju.

Priče o uspjehu

Osnivanjem i promicanjem servisa za pružanje usluga profesionalnog čišćenja i animiranja dječjih rođendana podržani su korisnici u inicijalnom plasiranju svojih usluga na tržište na zakonski valjan način, prije pokretanja vlastitih poduzeća ili servisa. To je bilo moguće zahvaljujući stvaranju strukture za podršku unutar partnerskih organizacija. Na taj način, korisnici su imali mogućnost aktivno i brzo iskoristiti znanja i vještine stečene kroz teoretsku i praktičnu edukaciju, neopterećeni činjenicom da još uvijek nisu pokrenuli vlastite poslove te sigurni da će im servisi pomoći u promicanju njihovih aktivnosti te ispunjavanju potreba klijenata.

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Vukovar
Puna poštanska adresa	Vladimira Nazora 12 32000 Vukovar

	Hrvatska
Adresa e-pošte	HZZ.Vukovar@hzz.hr
Internetske stranice	http://www.hzz.hr/default.aspx?id=4409
Broj telefona i faksa	Tel. +385 32 599 444 /Mob: Faks: +385 32 441 740 /Mob:
Osoba za kontakt:	Mirela Glavaš, voditeljica odjela za upravljanje projektima

„Promicanje usluga čišćenja“

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 2.1. POTPORA SKUPINAMA KOJE SE NALAZE U NEPOVOLJNOM POLOŽAJU PRILIKOM PRISTUPA ZAPOSŁJAVANJU
Program dodjele bespovratnih sredstava	ŽENE NA TRŽIŠTU RADA, EUROPEAID/129003/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.2.1.03.02.c10
Naziv projekta	HELPING HAND
Nositelj projekta	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Rijeka
Partner(i)	Regionalna razvojna agencija PORIN d.o.o. Strukovna udruga za promicanje dobrobiti djece Portić
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Rijeka Županija: Primorsko-goranska
Mjesto provedbe ⁷⁵	
Trajanje projekta	Od 17.11.2010. do 16.11.2011.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	165.356,48 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Godine 2009. u Republici Hrvatskoj stopa nezaposlenosti žena iznosila je gotovo 60%. U rujnu 2009. godine, 8.830 nezaposlenih žena bilo je prijavljeno u evidenciji HZZ-a PU Rijeka, što je 61% od ukupnog broja nezaposlenih osoba u Primorsko-goranskoj županiji. Više od 50% nezaposlenih žena bilo je dugotrajno nezaposleno. Uz to, više od 50% nezaposlenih žena bilo je u dobi od 40 godina ili više. Ključni razlozi ovakvih karakteristika ciljane skupine bili su sljedeći:</p> <ul style="list-style-type: none"> slabo ili nedostatan obrazovanje, neusklađenost između znanja i vještina nezaposlenih žena i potreba na tržištu rada; slaba motivacija i gubitak samopouzdanja za traženje posla; nedovoljno reguliran pravni okvir u pogledu zapošljavanja na radna mjesta pomoći u kućanstvu; negativan stav poslodavaca i šire javnosti prema radnim sposobnostima ciljanih skupina; nedovoljan broj otvorenih radnih mjesta, čak i kada su kompetencije zadovoljavajuće; slabi radni uvjeti - sezonski karakter ponuda za posao, rad u smjenama, rad vikendima i praznicima. <p>U tom pogledu, potrebe nezaposlenih žena u najvećem dijelu odnosile su se na traženje radnog mjesta koje odgovara njihovom obrazovanju, sposobnostima i osobinama, obrazovanje u skladu s potrebama tržišta rada te socijalno uključivanje kroz profesionalni uspjeh.</p> <p>U navedenim okvirima i s obzirom na svoje bogato iskustvo u problematici tržišta rada Primorsko-goranske županije, partneri su odlučili pripremiti i provesti projekt.</p>	
Opći cilj	
Podržati razvoj i provedbu učinkovitijih aktivnih politika tržišta rada te prilagođenih radnih metoda usmjerenih na	

⁷⁵ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

socijalno ugrožene skupine žena na tržištu rada uzimajući u obzir integraciju načela ravnopravnosti spolova
Specifični ciljevi
Kreirati i implementirati model povećanja zapošljivosti dugotrajno nezaposlenih žena, žena starijih od 40 godina i neaktivnih žena, profesionalizacijom usluga stručne brige o djeci i starijim osobama
Ciljane skupine
<ul style="list-style-type: none"> • Dugotrajno nezaposlene žene • Nezaposlene žene iznad 40 godina starosti • Neaktivne žene • Predstavnici lokalnih, regionalnih i državnih vlasti • Šira javnost
Krajnji korisnici
<ul style="list-style-type: none"> • Nezaposlene žene • Obitelji bez mogućnosti korištenja usluga jaslica, vrtića ili domova za starije osobe
Ključne aktivnosti
<ul style="list-style-type: none"> • Stručni odabir ciljanih skupina na temelju unaprijed definiranih kriterija; motivacija i zdravstveni pregled ciljane skupine • Priprema obrazovnih programa za psihološko osnaživanje i obrazovnih programa za zanimanja dadilja i gerontodomaćica; edukacija ciljanih skupina kroz teoriju i praksu • Inicijative lobiranja za poboljšanje zakonske regulative za zapošljavanje dadilja u kućanstvima • Posredovanje pri zapošljavanju sudionica • Informativne i promidžbene aktivnosti
Ostvarenia i rezultati
<p>Rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 38 žena psihološki je osnaženo, educirano i motivirano za zapošljavanje u zanimanju dadilja, odnosno gerontodomaćica. • Poboljšano je radno zakonodavstvo u pogledu zapošljavanja dadilja i gerontodomaćica u kućanstvima. • Povećana je svijest u društvu o preprekama za zapošljavanje dadilja i gerontodomaćica u kućanstvima. • Opremljeni su prostori za obrazovne aktivnosti. • Osigurano je zaposlenje za 5 osposobljenih gerontodomaćica. • Provedene su aktivnosti za povećanje publiciteta i vidljivosti. <p>Ostvarenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 500 osoba informirano je o mogućnostima sudjelovanja u projektu. • Odabrani su i testirani potencijalni korisnici: 149 psiholoških testova; 60 psihosocijalnih profila; 59 medicinskih pregleda; 38 sanitarnih pregleda; • Educirano je 40 žena, od kojih je 38 položilo ispite. • Izrađena su tri nova obrazovna programa. • 350 roditelja sudjelovalo je u istraživanju. • Provedene su aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti: 500 promotivnih letaka, web-stranica, 10 članaka u medijima, 2 priloga na radiju i 1 na televiziji.
Značaj projekta
Projekt je ponudio alternativni model dugoročnog zapošljavanja žena kroz sustavan pristup koji uključuje proces stručne selekcije, edukacije, individualnog savjetovanja i mentorstva, kao i stjecanje praktičnog iskustva, na temelju poboljšane zakonske regulative. Pored toga, u obzir su uzete i specifične karakteristike ciljane skupine sa svrhom ostvarivanja što boljih rezultata provedbe. Slijedom navedenoga, projekt je poboljšao kvalitetu života ciljanih skupina i krajnjih korisnika. Nadalje, predstavnice ciljane skupine koje su dobile zaposlenje poboljšale su

svoje živote u profesionalnom, emocionalnom i financijskom smislu. U tom pogledu, značajnim ostvarenim ciljevima projekta mogu se smatrati sljedeći:

- povećane profesionalne sposobnosti žena ostvarene kroz tečajeve, radnu praksu, mentorstvo i savjetovanje sukladno njihovim mogućnostima i psihosocijalnim karakteristikama;
- psihosocijalna podrška i razvoj općih vještina sudjelovanja na tržištu rada, ostvareni kroz niz individualnih savjetovanja i motivacijskih radionica;
- napredak u borbi protiv siive ekonomije pripremom i predlaganjem izmjena postojeće zakonske regulative te prezentacijom istih predstavnicima vlasti na svim razinama;
- promjena javnog mnijenja ostvarena medijskim prezentacijama, publikacijama, web-stranicama i zapošljavanjem.

Prednosti i inovacije projekta

Projekt se može smatrati primjerom razvojnog modela inovativnih eksperimentalnih metoda zapošljavanja dadilja. Uz to, šire uključivanje drugih javnih institucija također je bilo korisno za projekt. U tom pogledu uključen je Grad Rijeka kako bi financijski podržao usluge brige o djeci te lobirao u korist izmjena zakonskog okvira. Grad Rijeka također je bio zadužen za informiranje i motiviranje ciljanih skupina kao i informiranje šire javnosti, sudjelujući u izmjenama zakonske regulative o zapošljavanju dadilja, lobiranju u njihovu korist te u informativno-promidžbenim aktivnostima.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Kao rezultat uspješne provedbe projekta, partneri su povećali svoje kapacitete za upravljanje projektom ciklusom. Također, veliko zadovoljstvo pruža i činjenica da je zahvaljujući projektu osnaženo, educirano i motivirano 38 žena, a 5 ih je pronašlo novi posao. Uz prethodno navedeno, 2011. godine, pri kraju opisanog projekta, HZZ PU Rijeka i RRA Porin već su surađivali kao partneri na nekim drugim projektima koje je financirala EU na području podrške mladima na tržištu rada i jačanja kapaciteta osoba s invaliditetom. U razdoblju 2011. – 2014., partneri su pripremili i proveli još nekoliko sličnih projekata koji su financirani iz europskih ili nacionalnih fondova.

Naučene lekcije

Iz projekta „Helping Hand“ proizašao je značajan broj novih iskustava i znanja u pogledu potreba zapošljavanja osoba u zanimanjima gerontodomačica te, posebice, dadilja. Istraživanje u kojem je sudjelovalo 350 roditelja djece predškolskog uzrasta pokazalo je da postoji stvarna potreba za profesionalnim uslugama brige o djeci u privatnim kućanstvima. Shodno tome, zanimanje dadilje posebice je traženo na tržištu rada. U tom pogledu, roditelji su bili voljni zaposliti dadilju isključivo ako je zanimanje formalno priznato i zakonski regulirano. To je bio glavni razlog suradnje između dva projekta u okviru programa dodjele bespovratnih sredstava „Žene na tržištu rada“ s ciljem bržeg pronalaženja rješenja na razini države.⁷⁶

Priče o uspjehu

Jasminka Pupovac-Safić iz Matulja:

Gđa Jasminka Pupovac-Safić bila je nezaposlena kada se uključila u projekt. Projekt je bio vrlo važan za nju. Tijekom provedbe projekta sudjelovala je u treninzima te dobila individualnu podršku i profesionalno usmjeravanje. Imala je priliku sudjelovati u poduzetničkom treningu i dobiti podršku. Uključila se u projekt kako bi promijenila karijeru. Projekt je u potpunosti ispunio njezina očekivanja jer je stekla nove kompetencije, povećala svoju motiviranost za ulazak na tržište rada te upoznala ljude u sličnim životnim situacijama. Gđa Jasminka Pupovac-Safić potpuno je zadovoljna svojim sudjelovanjem u projektu jer je pokrenula vlastiti posao. Svoje zadovoljstvo projektom opisala je sljedećim riječima:

„Dobro je uključiti se u projekte koji nude pomoć pri promjeni karijere i samozapošljavanju, stječu se nova znanja, vještine, poznanstva, otvaraju nove mogućnosti i ideje. Nadam se da će i u budućnosti biti još ovakvih projekata

⁷⁶ Uspostavljena je suradnja s Razvojnog agencijom Sjever (DAN) iz Varaždina koja provodi sličan projekt sa svrhom provedbe zajedničkih aktivnosti u cilju izmjene zakonske regulative koja se odnosi na zapošljavanje dadilja.

koji su velika pomoć nezaposlenim osobama.”

Informacije za kontakt nositelja projekta	
Puno ime	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Rijeka
Puna poštanska adresa	Bulevar oslobođenja 14 51 000 Rijeka Hrvatska
Adresa e-pošte	HZZ.Rijeka@hzz.hr
Internetske stranice	http://www.helpinghand.hr/default.asp
Broj telefona i faksa	Tel. +385 51 406 111 Faks: +385 51 216 364
Osoba za kontakt:	Željko Marković, voditelj projekta

*„Završetak edukacije za
brigu o starijim osobama.“*

„Dadilje na djelu“

Opće informacije		
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 2.1. POTPORA SKUPINAMA KOJE SE NALAZE U NEPOVOLJNOM POLOŽAJU PRILIKOM PRISTUPA ZAPOŠLJAVANJU	
Program dodjele bespovratnih sredstava	ŽENE NA TRŽIŠTU RADA, EUROPEAID/129003/M/ACT/HR	
Specifične informacije		
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.2.1.03.02.c12	
Naziv projekta	Žene u rodno netradicionalnim zanimanjima	
Nositelj projekta	HZZ Područni ured Čakovec	
Partner(i)	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Varaždin HOK Međimurske županije HGK Međimurske županije Međimurska županija Razvojna agencija Međimurske županije - REDEA	
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Čakovec	Županija: Međimurska
Mjesto provedbe ⁷⁷	Međimurska županija, Varaždinska županija	
Trajanje projekta	Od 17.11.2010. do 16.11.2011.	
Ukupna vrijednost projekta u eurima	124.028,18 €	
Opis dobre prakse		
Svrha projekta		
<p>Glavni cilj projekta je povećati zapošljivost žena koje su u nepovoljnom položaju na tržištu rada te im pomoći pri ulaženju na tržište rada. Projekt je pridonio smanjenju horizontalne segregacije i boljoj usklađenosti između vještina nezaposlenih žena i potreba tržišta rada. Projekt je također bio usmjeren na stvaranje novih metoda rada i pružanja usluga kako bi se ženama u nepovoljnom položaju olakšao pristup tržištu rada kroz promicanje ravnopravnosti spolova uzimajući u obzir razlike između spolova.</p>		
Opći cilj		
<p>Povećati zapošljivost žena koje su u nepovoljnom položaju na tržištu rada kroz promicanje rodno osviještene politike zapošljavanja i zapošljavanje žena u rodno netradicionalnim zanimanjima.</p>		
Specifični ciljevi		
<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja kapaciteta svih projektnih partnera za razvoj inovativnih metoda rada sa ženama u nepovoljnom položaju na tržištu rada • Podizanje svijesti poslodavaca o zapošljavanju žena u rodno netradicionalnim zanimanjima • Motiviranje i educiranje žena za zapošljavanje u rodno netradicionalnim zanimanjima • Promotivna kampanja radi jačanja rodno osviještene politike zapošljavanja 		
Ciljane skupine		

⁷⁷ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

- Žene u nepovoljnom položaju (dugotrajno nezaposlene i neaktivne žene) u Međimurskoj i Varaždinskoj županiji
- Poslodavci s rodno netradicionalnim zanimanjima u Međimurskoj i Varaždinskoj županiji
- Savjetnici HZZ-a PU Čakovec i Varaždin

Krajnji korisnici

- Šira javnost

Ključne aktivnosti

- Jačanje kapaciteta savjetnika iz institucija za podršku na tržištu rada s ciljem razvoja inovativnih metoda u radu sa ženama u nepovoljnom položaju
- Stimuliranje poslodavaca za zapošljavanje žena u rodno netradicionalnim zanimanjima
- Mobiliziranje i stimuliranje žena u nepovoljnom položaju za zapošljavanje u rodno netradicionalnim zanimanjima
- Promotivna kampanja „Žene u rodno netradicionalnim zanimanjima“
- Aktivnosti za povećanje informiranosti i vidljivosti

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Povećani kapaciteti savjetnika iz institucija za podršku na tržištu rada za pružanje podrške ženama u nepovoljnom položaju
- Povećana svijest i motiviranost poslodavaca u pogledu zapošljavanja žena u rodno netradicionalnim zanimanjima
- Povećana motiviranost nezaposlenih žena za zapošljavanje u rodno netradicionalnim zanimanjima
- Povećana svijest u društvu o prilikama za zapošljavanje žena u rodno netradicionalnim zanimanjima
- Aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti

Ostvarenja:

- Educirano je 19 savjetnika kroz 6 radionica.
- Izrađen je kurikulum za rad sa ženama koje su u nepovoljnom položaju.
- Održano je 6 informativnih sastanaka – 65 poslodavaca informirano je o projektu.
- 49 poslodavaca sudjelovalo je u 4 seminarima iz upravljanja ljudskim potencijalima i zapošljavanja žena u rodno netradicionalnim zanimanjima.
- 500 žena informirano je o projektu.
- Održano je 18 motivacijskih radionica – sudjelovale su 123 nezaposlene žene.
- 127 žena posjetilo je 6 tvrtki kroz terenske posjete.
- 50 žena sudjelovalo je u procesu selekcije – odabrane su 22 žene.
- 21 žena uspješno je prošla strukovno osposobljavanje te stekla diplomu iz obrtničkih i tehničkih zanimanja.
- Opremljeni su prostori za obrazovne aktivnosti;
- Provedene su aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti: 4 javne rasprave i konferencije, 2 jumbo plakata, 2 TV spota, 16 medijskih objava, TV i radio oglasi, 6000 brošura, 6000 letaka, 100 plakata.

Značaj projekta

Projekt je pozitivno primljen na svim razinama suradnje s lokalnim dionicima i u široj javnosti. To je bilo moguće jer su sve polaznice povećale svoju zapošljivost te sposobnosti socijalnog uključivanja kroz stjecanje novih znanja i vještina te povećanje motiviranosti. Sudionice su to dokazale uspješnim završavanjem obrazovnih programa – ukupno je osposobljena 21 žena (1 keramičarka, 7 soboslikarica, 12 rukovateljica CNC strojem i 2 profesionalne vozačice). Nadalje, institucije koje su provele programe obrazovanja bile su vrlo zadovoljne sudionicama, njihovim zalaganjem i vještinama, ali ponajviše njihovom ustrajnošću i kvalitetom izvršavanja zadataka. Uz to, 28 poslodavaca u obje županije educirano je i motivirano za zapošljavanje žena u rodno netradicionalnim

zanimanjima. Na kraju, promotivnom kampanjom podržani su ciljani naponi partnera na svladavanju otpora u društvu u pogledu zapošljavanja žena u rodno netradicionalnim zanimanjima.

Prednosti i inovacije projekta

Projekt je bio pozitivan korak prema smanjenju horizontalne segregacije i boljoj usklađenosti između vještina nezaposlenih žena i potreba lokalnog tržišta rada. Projekt je bio usmjeren na motiviranje nezaposlenih žena za obrazovanje i zapošljavanje u rodno-netradicionalnim zanimanjima. Naime, zahvaljujući tehničkom napretku u modernizaciji tehnologije, radna mjesta koja su u prošlosti bila rezervirana isključivo za muškarce postala su dostupna ženama. U tom pogledu, kroz ciljanu promotivnu kampanju, šira javnost informirana je o potrebi prevladavanja stereotipa i predrasuda o zapošljavanju žena u rodno netradicionalnim zanimanjima. Slijedom navedenoga, neki poslodavci ubrzo su prepoznali prednosti zapošljavanja žena u rodno netradicionalnim zanimanjima. Nadalje, djevojkama je omogućen upis u tehničke škole u županijama obuhvaćenima projektom te obrazovanje u zanimanju rukovateljica CNC strojem kroz trogodišnji obrazovni program.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Partnerstvo je nastavljeno i nakon završetka predmetnog projekta jer su budući zajednički projekti od velikog značaja za lokalno tržište rada u obje županije. Partneri surađuju kroz svoje redovite aktivnosti kao i kroz nove projektne inicijative. Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni uredi Čakovec i Varaždin uveli su nove pristupe u pružanju usluga dugotrajno nezaposlenim ženama. HOK i HGK Međimurske županije nastavile su suradnju s poslodavcima u pronalaženju radnih mjesta za dugotrajno nezaposlene žene. Međimurska županija i REDEA također promiču zapošljavanje dugotrajno nezaposlenih žena kroz svoje redovite aktivnosti te nove inicijative i projekte. Sve nove aktivnosti i projekti partnera međusobno su povezani sa svrhom svladavanja prepreka na regionalnom tržištu rada u dvjema županijama.

Naučene lekcije

Kroz projekt se prvi put pristupilo osposobljavanju i zapošljavanju žena u rodno netradicionalnim zanimanjima. S druge strane, kroz projekt se uspjelo motivirati poslodavce iz obje županije na zapošljavanje žena u navedenim zanimanjima. Nadalje, kao rezultat ciljane promotivne kampanje, povećao se interes žena u obje županije za rodno netradicionalna zanimanja. U tom pogledu, ciljani pristup predstavlja važan alat u zapošljavanju žena na takvom dinamičnom tržištu rada.

Uz to, uspjeh projekta rezultirao je i stabilnim partnerstvom. U tom pogledu, svaki je partner odabran u skladu sa svojim profilom i iskustvom. Tijekom provedbe projekta partnerstvo je bilo korektno i uspješno te je nastavljeno i nakon završetka istog.

Priče o uspjehu

D. Š., rukovateljica CNC strojem iz Čakovca:

„Mislim da je ovaj posao zanimljiv, a vjerujem da daje i dobru perspektivu zaposlenja. Kvalificirane ljude ovog profila traže i metalci i prerada drva.“

B.R., soboslikarica iz Čakovca:

„Prilika da postanem soboslikarica privukla me od početka, čim su to savjetodavke spomenule. Pomislila sam – to mogu dobro raditi, imam dara za crtanje. Svatko se od nas nada poslu, a vjerujem da su u ovoj struci šanse bolje nego u drugima jer je ona među deficitarnima.“

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	HZZ Područni ured Čakovec
Puna poštanska adresa	Bana Josipa Jelačića 1 40000 Čakovec Hrvatska
Adresa e-pošte	HZZ.Cakovec@hzz.hr
Internetske stranice	www.hzz.hr
Broj telefona i faksa	Tel. +385 40 396 800 Faks: +385 40 395 452
Osoba za kontakt:	Melita Levačić, rukovoditeljica odjela za provođenje projekata

„Završetak osposobljavanja“

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 2.1. POTPORA SKUPINAMA KOJE SE NALAZE U NEPOVOLJNOM POLOŽAJU PRILIKOM PRISTUPA ZAPOŠLJAVANJU
Program dodjele bespovratnih sredstava	ŽENE NA TRŽIŠTU RADA, EUROPEAID/129003/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.2.1.03.02.c14
Naziv projekta	SWOT – Mogućnosti u turizmu za žene Srijema
Nositelj projekta	Grad Ilok
Partner(i)	Općina Lovas, Općina Tovarnik, Općina Nijemci, Općina Tompojevci, Udruga „Hrvatska žena” Tompojevci, Ured za međunarodnu suradnju – TINTL, Udruga „Žene i vino” Ilok-Kutjevo, Udruga žena Općine Nijemci „Sveta Katarina“
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Ilok Županija: Vukovarsko-srijemska
Mjesto provedbe ⁷⁸	Vukovarsko-srijemska županija, Ilok, općina Tovarnik, općina Nijemci, općina Tompojevci, općina Lovas
Trajanje projekta	Od 17.11.2010. do 16.11.2011.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	135.654,85 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Projekt je bio usmjeren na osiguranje transfera inovativnih, konsolidiranih i racionalnijih modela poduzetništva i samozapošljavanja u turizmu, pri čemu se može osigurati dublja integracija i bolja usluga korisnicima. Projektne ideje je nadogradnja aktivnosti provedenih u sklopu projekta „Međuopćinska i interaktivna suradnja u istočnoj Slavoniji” koju je proveo Hrvatski institut za lokalnu samoupravu te nizozemsko udruženje općina VNG. Projektne aktivnosti djelomično su provedene i u partnerskim općinama predmetnog projekta. Projektne aktivnosti vezane uz sudjelovanje građana provedene su u općini Tompojevci tijekom prosinca 2006. godine, pri čemu je istraživanje javnog mnijenja pokazalo da su nezaposlenost i zapošljavanje žena među najpoželjnijim mjerama za poboljšanje kvalitete života u tom području. Isti projekt provodio se i u općinama Nijemci i Tovarnik u listopadu 2006. godine. Ankete provedene u tim općinama također su pokazale da je među glavnim prioritetima nezaposlenost žena. Nadalje, jasno je kako uloga koju žene mogu imati u okviru razvoja seoskog turizma u Vukovarsko-srijemskoj županiji ključna. S druge strane, tijekom 2009. i 2010. godine mogućnosti zapošljavanja žena u Vukovarsko-srijemskoj županiji bile su iznimno ograničene uslijed svjetske ekonomske krize i tradicionalnog (pretjeranog) oslanjanja na sve slabiji sektor poljoprivrede. Slaba zastupljenost žena na tržištu rada u području turizma dovodi do nedovoljne iskorištenosti proizvodnih kapaciteta te, posljedično, do smanjenog gospodarskog rasta. U navedenoj situaciji, partneri su odlučili pripremiti i provesti predmetni projekt kako bi povećali mogućnosti zapošljavanja žena u turističkom sektoru Vukovarsko-srijemske županije.</p>	
Opći cilj	
Poticanje poduzetničkih aktivnosti žena u turizmu te njihove aktivnije uloge na tržištu rada vezano uz turizam	

⁷⁸ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

<p>Specifični ciljevi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promicati pozitivnu predodžbu o samozapošljavanju i poduzetništvu u turizmu u okviru ciljane skupine • Provesti inovativne mjere poticanja samozapošljavanja i poduzetništva među ženama u turizmu kroz pružanje obrazovnih i savjetodavnih usluga iz područja poduzetništva i upravljanja.
<p>Ciljane skupine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žene koje žive na području posebne državne skrbi Vukovarsko-srijemske županije u dobi od 30 do 50 godina • Udruge žena
<p>Krajnji korisnici</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ruralne zajednice • Lokalni turizam/poduzetnici • Jedinice lokalne i regionalne samouprave • Razvojne agencije/poduzetnički centri/HGK i HOK/agencije za zapošljavanje
<p>Ključne aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projektno upravljanje – Koordinacija • Poticanje (turističke) poduzetničke kulture • Osnivanje poduzeća u turizmu • Informiranje šire javnosti / diseminacija • Provedba izlazne strategije
<p>Ostvarenja i rezultati</p> <p>Rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osnovan je Upravni odbor te izvršno tijelo projekta. • Povećana je svijest među ženama o samozapošljavanju i poduzetništvu (bolji pristup poduzetničkoj edukaciji s naglaskom na turizam). • Pilot-grupa žena odabrana je i educirana (nezaposlene žene educirane su prema pripremljenom obrazovnom modulu); • Provedena je strategija informiranja šire javnosti i diseminacije (izrada web-stranica, povećana svijest o projektu kroz lokalne, nacionalne i međunarodne medije). • Osigurana je održivost rezultata projekta (okruženje koje poduzetnicama u Vukovarsko-srijemskoj županiji omogućuje bavljenje turizmom kroz uspostavljenu mrežu za podršku). <p>Ostvarenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodijeljene su 33 ECDL diplome. • 33 žene pohađale su tečaj engleskog jezika. • 11 žena sudjelovalo je u edukaciji iz marketinškog upravljanja. • Osnovana su 3 vrtića u koje je uključeno 99 djece. • 11 žena sudjelovalo je u programu mentorstva. • Provedene su aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti: tiskano je 1300 brošura, snimljen je promotivni film te distribuiran u 500 primjeraka, izrađeno je 5 web-stranica, objavljeno je 5 medijskih izvještaja
<p>Značaj projekta</p> <p>Projektom SWOT podržano je poduzetništvo žena u turizmu te je ojačana aktivna uloga žena na turističkom tržištu rada u županiji. Projektom je također promovirana pozitivna predodžba o samozapošljavanju i poduzetništvu u turizmu. Provedene su inovativne mjere poticanja samozapošljavanja i poduzetništva među ženama u turizmu kroz pružanje obrazovnih i savjetodavnih usluga iz područja poduzetništva i upravljanja. Projekt je također bio</p>

usmjeren na povećanje motiviranosti ciljane skupine te je tako pridonio samozapošljavanju žena iz te skupine. Kroz projekt su podržane i nove poduzetnice u sveukupnom procesu realizacije njihovih poslovnih ideja. Nadalje, na ciljane skupine izvršen je pozitivan utjecaj kroz reintegraciju u tržište rada, ali i povećanje kapaciteta ženskih udruga. Kao rezultat toga, 77 nezaposlenih žena educirano je za ECDL diplomu te iz područja engleskog jezika i marketinga. Obrazovni program je registriran, a sve su žene uspješno položile završni ispit i dobile diplome koje su priznate na razini države.

Prednosti i inovacije projekta

Sukladno izlaznoj strategiji projekta, 9.11.2011. osnovan je srijemski Centar za poduzetništvo i podršku zapošljavanju žena kao mreža pet ženskih udruga: Udruga žene i vino Ilok-Kutjevo, Udruga žena Tovarnik, Udruga žena općine Lovac, Udruga „Hrvatska žena“ Tompojevci, Udruga „Srijemske ruke“ te Ured za međunarodnu suradnju – TINTL kao tajništvo mreže.

Trenutno mreža promiče i provodi zajedničke aktivnosti u području ženskog poduzetništva i zapošljavanja žena. Uz to djeluje i kao mjesto za informiranje i podršku poduzetnica u Vukovarsko-srijemskoj županiji.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Ključni čimbenik održivosti i uspjeha projekta bilo je stabilno partnerstvo. Potrebno je napomenuti da partnerstvo projekta SWOT potječe još iz 2005. godine, kada je potpisan opći sporazum između svih jedinica lokalne samouprave. Jedno od najvažnijih područja zajedničkog interesa bilo je razvoj projekata te smanjenje nezaposlenosti. U tom pogledu, navedeni prioriteti jasno su istaknuti u svim razvojnim planovima jedinica lokalne samouprave. Projekt je izravno pridonio provedbi Razvojne strategije Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje 2007. – 2013. i njenog cilja „Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva uz zaštitu okoliša“ te posebice mjere „smanjivanja nerazmjera između vještina koje traži tržište i onih koje radna snaga ima – osiguranje programa osposobljavanja za razvoj osobnog i društvenog samopouzdanja te poticanje ljudi na stjecanje novih kvalifikacija“. U tom pogledu, u razdoblju 2005. – 2010. provedena su tri projekta EU-a, kao i nekoliko drugih uz lokalno/državno financiranje. Iskustva stečena u okviru predmetnog projekta urodila su s 8 novih projekata provedenih do 2011. do 2014. godine.

Tijekom provedbe predmetnog projekta komunikacija između partnera bila je također vrlo dobra. Partneri su imali jasan zajednički interes u pogledu provedbe projekta. S obzirom na to, međusobne uloge i odgovornosti partnera bile su jasno definirane. U konačnici, stabilno partnerstvo omogućeno je činjenicom da su partneri u prethodnim godinama izgradili međusobno povjerenje.

Naučene lekcije

Partnerstvo u okviru projekta SWOT bilo je posvećeno ostvarivanju trajnih rezultata u pogledu ženskog zapošljavanja i poduzetništva u turističkom sektoru županije. Projekt je također osmišljen s ciljem istraživanja, ispitivanja provedbe i revidiranja praksi i politika rada žena kako bi se potaknula kultura zapošljavanja i poduzetništva žena u ruralnim dijelovima Vukovarsko-srijemske županije. U tom pogledu, najvažnije pouke izvučene su iz holističkog pristupa kao jedinstvenog alata za provedbu projekta. Od samog početka provedbe projekta bilo je jasno da sve aktivnosti trebaju biti usmjerene na ciljanu skupinu. Zato su se sve edukacije održavale u blizini prebivališta ciljane skupine.

Priče o uspjehu

Aktivnost vezana uz podršku vrtićima, osmišljena je radi povećanja mogućnosti čuvanja djece žena koje su željele sudjelovati u edukacijskim aktivnostima. Budući da većina općina ciljanog područja nije imala mogućnost boravka djece u vrtiću, čuvanje djece nije bilo problem isključivo za projekt i njegove sudionice. Bio je to problem i za jedinice lokalne samouprave te poslodavce. Mnogi poslodavci puno ulažu u osposobljavanje zaposlenika, a ta ulaganja ne mogu se zanemarivati i potrebno ih je štiti. Dostupnost usluga čuvanja djece u malim zajednicama može održati inicijative samozapošljavanja koje inače možda ne bi uspjele zbog potrebe ispunjavanja obiteljskih dužnosti. Odgovarajuće prostore osigurale su jedinice lokalne samouprave, koje su se pobrinule i za plaćanje režijskih troškova. Tijekom provedbe projekta osnovana su 3 vrtića, a stotinjak djece uključeno je u tri za njih posebno osmišljene radionice. Trenutno sva tri vrtića rade.

Informacije za kontakt nositelja projekta	
Puno ime	Grad Ilok
Puna poštanska adresa	Trg Nikole Iločkog 13 32236 ILOK Hrvatska
Adresa e-pošte	gradska-sluzba-ilok@vu.t-com.hr
Internetske stranice	www.ilok.hr
Broj telefona i faksa	Tel. +385 32 592 950 /Mob:
Osoba za kontakt:	Anica Panenić, voditeljica projekta

„Edukacija ciljane skupine za ECDL diplomu“

„3. rujna 2011. – natjecanje poduzetnica u turizmu“

*„Jedan od vrtića osnovanih
u okviru projekta“*

Opće informacije		
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 2.1. POTPORA SKUPINAMA KOJE SE NALAZE U NEPOVOLJNOM POLOŽAJU PRILIKOM PRISTUPA ZAPOSŁJAVANJU	
Program dodjele bespovratnih sredstava	ŽENE NA TRŽIŠTU RADA, EUROPEAID/129003/M/ACT/HR	
Specifične informacije		
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.2.1.03.02.c15	
Naziv projekta	www.jam - Žene probudite se i radite, zaposlite se nakon motivacije	
Nositelj projekta	Agencija za razvoj Vukovarsko-srijemske županije Hrast d.o.o.	
Partner(i)	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Vinkovci Općina Jarmina	
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Vinkovci	Županija: Vukovarsko-srijemska
Mjesto provedbe ⁷⁹	Hrvatska, Vukovarsko-srijemska županija, područje pod nadležnošću HZZ-a Područni ured Vinkovci: Gradovi Vinkovci, Otok i Županja te sljedeće općine: Andrijaševci, Babina Greda, Bošnjaci, Cerna, Drenovci, Gradište, Gunja, Ivankovo, Jarmina, Nijemci, Nuštar, Privlaka, Stari Jankovci, Stari Mikanovci, Vođinci, Vrbanja i Tordinci)	
Trajanje projekta	Od 17.11.2010. do 16.11.2011.	
Ukupna vrijednost projekta u eurima	155.341,75 €	
Opis dobre prakse		
Svrha projekta		
<p>Visoka stopa nezaposlenosti na području Vukovarsko-srijemske županije (VSŽ) u 2009. godini bila je usko vezana uz brojne čimbenike, među kojima su najistaknutiji bili manjak poduzetničke volje, slabo razvijena poduzetnička infrastruktura, nedovoljno organizirana poljoprivredna proizvodnja te prerađivački sektor koji nije bio usmjeren na stvaranje proizvoda veće dodane vrijednosti na temelju baze sirovina u županiji. Jedan od glavnih problema u ovom području je iznimno slaba usklađenost između programa koji se nude u srednjim strukovnim školama i potreba lokalnog gospodarstva. Kao rezultat toga, većina raspoložive radne snage u županiji ne ispunjava potrebe tržišta rada. Veliki broj nezaposlenih osoba dugotrajno je nezaposlen, a njihov povratak na tržište rada iznimno je težak i zahtjevan. S druge strane, u gospodarski slabo razvijenom području nude se rijetke mogućnosti zapošljavanja, a mobilnost dugotrajno nezaposlenih, posebice žena, vrlo je niska.</p> <p>Na području općine Jarmina od ukupno 2.627 stanovnika 2009. godine, 184 bilo je prijavljeno na evidenciji HZZ-a Vinkovci kao nezaposlene osobe, među kojima su bile i 122 žene. Budući da je projekt bio usmjeren na područje općine Jarmina, potrebno je uzeti u obzir da se radi o ruralnom području s razvijenim voćarstvom, ali i slabo razvijenim prerađivačkim kapacitetima za koje postoji značajna baza sirovina. Naime, voćnjaci na području općine zauzimaju površinu od oko 95 ha na kojoj su zasađene razne vrste voća: jabuke, breskve, šljive, trešnje, uz 5 ha vinograda. Navedene površine podijeljene su između 129 obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, odnosno malih proizvođača koji nisu bili organizirani i dovoljno educirani te stoga nisu iskorištavali sve dostupne resurse u najvećoj mogućoj mjeri. Velika većina stanovnika u općini Jarmina prerađuje voće i proizvodi tradicionalne proizvode od voća, kao što je pekmez, marmelada, kompoti, voćni sokovi, ocat itd., no uglavnom za vlastite potrebe. Projektom se stoga nastojalo okupiti individualne inicijative oko jedne udruge kako bi se povećala proizvodnja, razvili novi proizvodi i stvorila prepoznatljiva robna marka.</p>		

⁷⁹ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

Opći cilj

Povećati zapošljivost žena u osjetljivom položaju na tržištu rada Vukovarsko-srijemske županije te pomoći im u aktivnom sudjelovanju na tržištu rada

Specifični cilj

Povećati znanja, vještine i kompetencije dugotrajno nezaposlenih žena, posebice kroz obrazovanje i osposobljavanje u području voćarstva i prerade voća, kao i u novim zanimanjima za kojima postoji potražnja na tržištu rada, te kroz promicanje ženskog poduzetništva i samozapošljavanja

Ciljane skupine

Dugotrajno nezaposlene žene i druge nezaposlene žene prijavljene na HZZ PU Vinkovci⁸⁰

Krajnji korisnici

Registrirane nezaposlene osobe, posebice osobe iz skupina nezaposlenih žena koje su u nepovoljnom položaju na tržištu rada, obrazovne institucije i njihovi korisnici, stanovnici općine Jarmina i susjednih općina, neprofitni sektor u VSŽ, poslodavci i čitava VSŽ.

Ključne aktivnosti

- Jačanje kapaciteta za lokalni razvoj
- Obrazovanje kao put do zaposlenja
- Osnivanje i opremanje udruge
- Žene poduzetnici – samozapošljavanje kao put do zaposlenja
- Informiranje i promicanje

Ostvarenia i rezultati

Rezultati:

- Povećan kapacitet partnera za upravljanje projektnim ciklusom
- Povećan kapacitet za lokalni razvoj
- Povećana zapošljivost i vještine socijalnog uključivanja ciljane skupine
- Povećane poduzetničke vještine ciljane skupine
- Osnovana i opremljena nova udruga
- Povećana svijest među dionicima o problematici dugotrajno nezaposlenih žena u Vukovarsko-srijemskoj županiji

Ostvarenia:

- 10 zaposlenika HZZ-a u Vinkovcima educirano je za rad sa specifičnim ciljanim skupinama.
- Održano je 17 komunikacijskih događanja s oko 180 sudionika.
- Održano je 14 motivacijskih radionica s oko 150 sudionika.
- 89 dugotrajno nezaposlenih žena osposobljeno je u raznim djelatnostima, posebice na području prehrambeno-prerađivačke industrije i poduzetništva.
- Provedene su aktivnosti za povećanje publiciteta i vidljivosti: 500 brošura, medijske publikacije – novine, radio i TV, web-stranice.

Značaj projekta

Projekt je uspješno i pravovremeno proveden te su ostvareni planirani rezultati i ciljevi projekta. Zapošljivost žena u osjetljivom položaju povećana je te je podržano njihovo aktivno sudjelovanje na tržištu rada Vukovarsko-srijemske županije. Znanja, vještine i kompetencije dugotrajno nezaposlenih žena ojačani su i povećani, posebice

⁸⁰ Područni ured HZZ-a u Vinkovcima nadležan je za područja gradova Vinkovci, Otok i Županja te općine Andrijaševci, Babina Greda, Bošnjaci, Cerna, Drenovci, Gradište, Gunja, Ivankovo, Jarmina, Nijemci, Nuštar, Privlaka, Stari Jankovci, Stari Mikanovci, Vođinci, Vrbanja i Tordinci.

kroz obrazovanje i osposobljavanje u području voćarstva i prerade voća, kao i u novim zanimanjima za kojima postoji potražnja na tržištu rada, te kroz promicanje ženskog poduzetništva i samozapošljavanja. Provedena je i promidžba ženskog poduzetništva i samozapošljavanja. Broj sudionica u projektu bio je veći od planiranog – 49 sudionica u programima prekvalifikacije i osposobljavanja u odnosu na planiranih 45. Kao rezultat navedenoga, članice ciljane skupine stupile su u stalni radni odnos – 4 prije završetka projekta i 5 ubrzo nakon završetka projekta. Pored toga, većina pripadnica ciljane skupine ima sezonski posao, posebice tijekom ljeta, i to u zanimanjima za koja su osposobljene. Jedna žena pokrenula je vlastiti posao (slastičarski obrt), dok je još jedna žena u postupku otvaranja.

Prednosti i inovacije projekta

Dugotrajno nezaposlene žene bolje su se upoznale s vlastitim radnim potencijalima, što je poslužilo kao temelj njihovog osobnog i profesionalnog razvoja. Kao rezultat toga, 28 dugotrajno nezaposlenih žena koje su sudjelovale u obrazovnim programima (kuhar, slastičar, voćar/vinogradar) i 21 žena koja je sudjelovala u novim obrazovnim programima za dva zanimanja koja su tražena na tržištu rada (voćar i orezivač te rukovatelj sušarom za voće i povrće) povećale su svoja specifična i praktična znanja i vještine te time i svoju zapošljivost. S druge strane, nezaposlenim osobama u evidenciji HZZ-a PU Vinkovci, kao i nezaposlenim osobama koje su u osjetljivom položaju na tržištu rada, osigurane su kvalitetnije usluge u HZZ-u PU Vinkovci jer je tamošnje osoblje također povećalo i osuvremenilo svoje kapacitete. Shodno tome, HZZ PU Vinkovci omogućio je razvoj novih pristupa i radnih metoda s ciljem jačanja usluga savjetovanja i usmjeravanja pri zapošljavanju, traženju posla i razvoju poslovnih vještina prijavljenih nezaposlenih osoba. U tom pogledu, inovativna interaktivna radionica „Otkrij svoje potencijale“ prilagođena je potrebama osoba koje su u nepovoljnom položaju na tržištu rada. Nadalje, obrazovne institucije i njihovi korisnici također su imali koristi od projektnih rezultata jer su odobrena dva nova programa u zanimanjima: voćar i orezivač te rukovatelj sušarom za voće i povrće. Za oba zanimanja postoji potražnja na tržištu rada.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Tijekom provedbe projekta, svi su partneri unaprijedili svoje upravljačke i organizacijske vještine, povećali sposobnosti provedbe i praćenje projekata te ojačali svoje kapacitete za kanaliziranje, širenje, prenošenje i iskorištavanje završnih rezultata projekta te drugih pozitivnih učinaka. Dobra suradnja između partnera i stalna komunikacija s članovima ciljane skupine ključni su čimbenici uspješne provedbe projekta. Osim toga, u sklopu projektnih aktivnosti osnovana je i nova Udruga „Okusi domaće“. Na taj način dugotrajno nezaposlenim ženama pružena je jedinstvena prilika za stalno jačanje njihovih kompetencija i znanja u proizvodnji prehrambenih proizvoda od voća. Naposljetku, kao institucija usmjerena na razvoj Vukovarsko-srijemske županije, RA VSŽ Hrast pripremila je i provela razne druge projekte vezane uz razvoj ljudskih potencijala te brojna druga područja interesa. Iskustva i znanja stečena tijekom i nakon završetka projekta iskorištena su u razvoju novih projekata usmjerenih na gospodarski i sveopći razvoj područja Vukovarsko-srijemske županije. Suradnja između sudionika u projektu je nastavljena, posebice između RA VSŽ Hrast HZZ-a PU Vinkovci, s obzirom na to da obje institucije imaju važnu ulogu u razvoju ljudskih potencijala u Vukovarsko-srijemskoj županiji. Obje institucije pripremile su i provele nekoliko projekata financiranih sredstvima EU-a, pri čemu je najvažniji ishod Lokalno partnerstvo za zapošljavanje čiji je cilj poboljšati situaciju na tržištu rada u VSŽ te se baviti problematikom zapošljavanja i nezaposlenosti, aktivne politike tržišta rada, razvoja sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja itd.

Naučene lekcije

Zrinka Tomić, voditeljica projekta

„Na temelju iskustava stečenih kroz ovaj projekt, važno je da svaki partner bude upoznat sa svojom ulogom i odgovornostima, a ako partner ima problem i ne zna kako ga riješiti, o tome treba obavijestiti druge članove partnerstva tako da mogu zajednički pronaći odgovarajuće rješenje. To je bila najveća snaga ovog partnerstva – otvoreni i pouzdani partneri.“

Priče o uspjehu

Darija Fijačko, mlada žena iz Vinkovaca

Darija je bila nezaposlena kada se uključila u projekt. Tijekom njegove provedbe sudjelovala je u edukacijama

kako bi povećala svoje znanje te zapošljivost i vještine socijalnog uključivanja. Tijekom edukacije imala je i priliku steći praktično iskustvo. U potpunosti je zadovoljna svojim sudjelovanjem u projektu jer je u konačnici pronašla posao. Svoje zadovoljstvo projektom opisala je sljedećim riječima:

„Sudjelujući na ovom projektu poboljšala sam svoja znanja i vještine. Naučila sam teoriju o proizvodnji i sušenju voća i povrća, sve to sam usavršila na praktičnoj nastavi gdje smo sušili voće i povrće. Sudjelovala sam na treninzima o poduzetništvu na selu te sam bila uključena u osnivanje i registraciju udruge OKUSI DOMAĆE koja je rezultat projekta. Svaka pohvala za projekt i provedbu, bilo je savršeno!“

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Agencija za razvoj Vukovarsko-srijemske županije Hrast d.o.o.
Puna poštanska adresa	Antuna Akšamovića 31 32100, Vinkovci Hrvatska
Adresa e-pošte	ar-hrast@ar-hrast.hr ztomic@ar-hrast.hr
Internetske stranice	www.ar-hrast.hr
Broj telefona i faksa	Tel. +385 32 339 993 /Mob: Tel. +385 32 300 576 /Mob:
Osoba za kontakt:	Zrinka Tomić, voditeljica projekta

Prije...

*„Obnova i adaptacija prostora
Udruge 'Okusi domaće'“*

Poslije...

Opće informacije		
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 2.1. POTPORA SKUPINAMA KOJE SE NALAZE U NEPOVOLJNOM POLOŽAJU PRILIKOM PRISTUPA ZAPOŠLJAVANJU	
Program dodjele bespovratnih sredstava	ŽENE NA TRŽIŠTU RADA, EUROPEAID/129003/M/ACT/HR	
Specifične informacije		
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.2.1.03.02.c16	
Naziv projekta	Vrijeme je za žene	
Nositelj projekta	Udruženje za mir i ljudska prava „Baranja“	
Partner(i)	HZZ ispostava Beli Manastir, Općina Popovac, Općina Draž, Općina Petlovac, Crkvena općina Osijek Diakonia, Ekumenski forum europskih kršćanki - EFEK	
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Selo Lug	Županija: Osječko-baranjska
Mjesto provedbe ⁸¹	Osječko-baranjska županija	
Trajanje projekta	Od 17.11.2010. do 16.11.2011.	
Ukupna vrijednost projekta u eurima	144.285,36 €	
Opis dobre prakse		
Svrha projekta		
<p>Glavna svrha projekta bila je povećati zapošljivost i mogućnosti zapošljavanja žena u ruralnim dijelovima Osječko-baranjske županije. Žene u ruralnim područjima općenito se nalaze u specifičnom položaju u pogledu zapošljavanja. Ruralna područja u pravilu imaju najmanje prosječne prihode i najveće stope nezaposlenosti te najslabije razvijene potencijale za zapošljavanje. Veliki investitori često zaobilaze ta područja. S druge strane, obrazovni sustav je slabije razvijen, a većina postojećih strukovnih programa bolje je prilagođena muškarcima. U Osječko-baranjskoj županiji većina žena ima srednjoškolsko obrazovanje te zanimanja za kojima je potreba na tržištu rada ograničena – ekonomistice, trgovkinje, frizerke. Na kraju, no ne i najmanje važno, nakon stupanja u brak većina žena ostaje kod kuće kako bi se brinula o obitelji, a u većini slučajeva kasnije nisu spremne za povratak na tržište rada. U tom pogledu, većina mjera i programa potrebni su kako bi se žene reintegrirale na tržište rada.</p> <p>Shodno tome, partneri su pripremili i proveli ovaj projekt kako bi pridonijeli povećanju zaposlenosti žena u Osječko-baranjskoj županiji.</p>		
Opći cilj		
Povećati zapošljivost žena iz ruralnih područja i pružiti im pomoć pri ulasku u tržište rada		
Specifični cilj		
Unaprijediti kvalifikacije žena sa svrhom povećanja njihove zapošljivosti		
Ciljane skupine		

⁸¹ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

Nezaposlene žene s područja županije

Krajnji korisnici

- Obitelji korisnica
- Lokalna zajednica
- Društvo u cjelini

Ključne aktivnosti

- Pružanje informacija i selekcija predstavnica ciljane skupine za uključivanje u projekt
- Investicijske aktivnosti za postavljanje staklenika
- Odabir potencijalnih poduzetnika u proizvodnji povrća i paprike
- Provedba inicijativa za zapošljavanje – sastanci s potencijalnim poslodavcima nadležnim institucijama
- Promicanje i širenje informacija o rezultatima projekta

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Predstavnice ciljane grupe odabrane su i educirane kroz tečajeve za njegovateljice, iz područja IT-a te proizvodnje povrća i paprike.
- Postavljeni i opremljeni su staklenici.
- Odabrani su potencijalni poslodavci.
- Povećane su mogućnosti zapošljavanja žena predstavnica ciljane skupine.
- Provedena je promidžba i širenje informacija o rezultatima projekta.

Ostvarenja:

- 66 žena sudjelovalo je u obrazovnim aktivnostima, a 64 ih je uspješno završilo programe osposobljavanja.
- Postavljeno i opremljeno je 10 staklenika na površini od 100 m².
- Provedene su aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti: 100 plakata, 2000 letaka, 170 kompleta promotivnih materijala.

Značaj projekta

Korisnice projekta stekle su nova znanja i vještine te povećale svoju zapošljivost. Stečena znanja u različitim specifičnim područjima, zajedno s poduzetničkim i računalnim vještinama, omogućila su korisnicama iz ciljane skupine uspješan povratak na tržište rada, odnosno pokretanje vlastitog posla. Predstavnice ciljane skupine također su dobile psihološku podršku kroz sudjelovanje u motivacijskim radionicama. Na taj način su povećale svoje samopouzdanje te općenito poboljšale kvalitetu svog života. Slijedom navedenoga, sudionice su postale zadovoljnije osobe, aktivnije uključene u traženje zaposlenja kao i u život zajednice. Kao rezultat projektnih aktivnosti, 6 žena iz ciljane skupine pokrenulo je vlastiti posao, 5 žena steklo je višu razinu obrazovanja, 5 žena zaposleno je u poljoprivredi, odnosno proizvodnji povrća. Nekoliko korisnica zaposlile su se putem HZZ-a u sklopu nacionalnih mjera aktivne politike tržišta rada.

Prednosti i inovacije projekta

Projekt je klasičan primjer socijalnog poduzetništva. Način na koji je osmišljen i proveden jamči održivost ostvarenih rezultata u aspektima financijske, institucionalne, političke i ekološke stabilnosti.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Partnerstvo s Crkvenom općinom Osijek Diakonia nastavljeno je s obzirom na to da udruga „Baranja“ i danas koristi zemljište kao eksperimentalnu farmu za uzgoj povrća. Eksperimentalnu farmu trenutno koriste i neke poljoprivredne škole te Sveučilište u Osijeku. Udruga „Baranja“ proširila je svoju proizvodnju voća, što će pomoći

prilikom financiranja budućih projekata. Partnerstvo s Općinama Popovac i Petlovac također je nastavljeno. Ubrzo nakon završetka opisanog projekta, udruga „Baranja“ je u suradnji s HZZ-om Ispostava Beli Manastir započela provedbu novog projekta usmjerenog na nezaposlene mlade osobe.

Naučene lekcije

Za udrugu „Baranja“ bio je to prvi projekt na kojem je surađivalo 6 partnera. Partneri su sudjelovali u osmišljavanju i razvoju projekta od samog početka. S obzirom na to, međusobne uloge i odgovornosti partnera bile su jasno definirane. U jednom slučaju došlo je do problema u pogledu sufinanciranja, no ti problemi ubrzo su riješeni. Slijedom navedenoga, udruga je potpisala sporazum o partnerstvu za nove projekte kako bi prava i obveze partnera bila pravno utvrđena.

Priče o uspjehu

Članovi obitelji sudionica bili su krajnji korisnici projekta. Korist za njih bila je jasno vidljiva jer je tijekom provedbe nekoliko muškaraca došlo poslušati predavanja te izrazilo podršku svojim suprugama. Na radionici o osnaživanju i motivaciji sudionice su izrazile svoje zadovoljstvo, ali i istaknule da je na početku u nekim obiteljima bilo i podrugljivih komentara. Stoga su neke žene inzistirale da i njihovi supruzi budu prisutni na edukacijama kako bi razumjeli važnost projekta za budućnost svojih obitelji. Štoviše, supruzi su podržali svoje žene preuzimanjem kućanskih obveza, interesom za sudjelovanje svojih supruga u projektu i sl.

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Udruženje za mir i ljudska prava „Baranja“
Puna poštanska adresa	Petefi Šandora 92 31328 Lug Hrvatska
Adresa e-pošte	baranja@inet.hr
Internetske stranice	http://www.udruzenje-baranja.hr/hr/
Broj telefona i faksa	Tel. +385 31 322 602 /Mob: Faks: +385 31 750 891
Osoba za kontakt:	Milorad Nenadović

„Edukacija iz psihološke podrške“

*„Praktično osposobljavanje –
sadnja povrća“*

Prilog 8. Uključivanje učenika s teškoćama u obrazovanje za zapošljavanje, EuropeAid/128940/M/ACT/HR

Opće informacije		
Mjera IPA OP RLJP	Mjera 2.2. Potpora skupinama koje se nalaze u nepovoljnom položaju prilikom pristupa obrazovanju	
Program dodjele bespovratnih sredstava	UKLJUČIVANJE UČENIKA S TEŠKOĆAMA U OBRAZOVANJE ZA ZAPOSŁJAVANJE EUROPEAID/128940/M/ACT/HR	
Specifične informacije		
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.2.2.01.02.c02	
Naziv projekta	Educiranje i jačanje slabovidnih učenika i učenika s tjelesnim invaliditetom za integriranje na tržište rada	
Nositelj projekta	Centar za odgoj i obrazovanje Dubrava	
Partner(i)	Centar za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“ Ustanova za rehabilitaciju hendikepiranih osoba profesionalnom rehabilitacijom i zapošljavanjem (URIHO)	
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Zagreb	Županija: Grad Zagreb
Mjesto provedbe ⁸²	Grad Zagreb	
Trajanje projekta	Od 1.9.2010. do 31.10.2011.	
Ukupna vrijednost projekta u eurima	330.190,17 €	
Opis dobre prakse		
Svrha projekta		
<p>Prema preliminarnim podacima prikupljenima u novoformiranoj bazi podataka o zaposlenim osoba s invaliditetom Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, u RH bilo je zaposleno svega 10,154 osoba s invaliditetom, i to 60% muškaraca i 40% žena, pri čemu su najzastupljenija zanimanja bila: nekvalificirani radnik, konobar, vozač, krojač, pomoćni kuhar, čistač, radnik u skladištu, radnik na pakiranju, radnik na proizvodnoj liniji, radnik u kuhinji, građevinski radnik, administrativni službenik i pomoćni tesar.</p> <p>Neki od razloga slabe zaposlenosti osoba s invaliditetom su sljedeći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • većina osoba s invaliditetom su niskokvalificirani radnici, a čak i oni koji su stekli određenu izobrazbu često se natječu za poslove za koje je ponuda radne snage veća od potražnje (npr. radnici u tekstilnoj industriji); nadalje, profesionalna struktura nezaposlenih osoba s invaliditetom odražava ishode postojećeg obrazovnog sustava koji uz ograničenja svakog specifičnog tipa invaliditeta djeluju kao generator problema nezaposlenosti u predmetnoj skupini; 		

⁸² Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

- niska razina formalnog obrazovanja (svega 2% osoba s invaliditetom posjeduje visoku stručnu spremu) i zastarjeli sustav srednjoškolskog obrazovanja; vrlo mali broj osoba s invaliditetom motivirano je za visoko obrazovanje ili uopće ima takvu mogućnost;
- nedostatak prethodnog radnog iskustva (39,7% osoba s invaliditetom uopće nema radnog iskustva) i manjak motivacije za pronalaženje zaposlenja;
- dugotrajna nezaposlenost (68,6% osoba s invaliditetom nezaposleno je dulje od godinu dana, a čak 25,5% nezaposleno je dulje od 8 godina);
- nedovoljan broj poslodavaca spremnih na zapošljavanje osoba s invaliditetom; većina poslodavaca za koje već rade osobe s invaliditetom nemaju potrebno vrijeme i resurse za zapošljavanje većeg broja njih, iako smatraju da su osobe s invaliditetom pouzdane, učinkovite i motivirane.

Projektni partneri dotakli su se većine navedenih pitanja u okviru ovog projekta, pristupajući im na integriran način (rad s mladim osobama, nastavnicima, poslodavcima i širom javnošću).

Opći cilj

Osnažiti slabovidne učenike i učenike s tjelesnim invaliditetom u srednjim školama kroz stjecanje određenih vještina i općeg samopouzdanja u svrhu pronalaženja posla na otvorenom tržištu rada.

Specifični ciljevi

- Unaprijediti uvjete nastave i učenja u Centru za odgoj i obrazovanje Dubrava i Centru za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“ kroz izradu tri kompleta nastavnih i obrazovnih materijala za zanimanje operater pozivnog centra u skladu s potrebama učenika i nastavnika u oba centra (dva različita kompleta za učenike i jedan za nastavnike) te kupnju moderne opreme
- Unaprijediti vještine nastavnika/trenera kroz osmišljavanje i provedbu intenzivnog programa izobrazbe (80 školskih sati/4 tjedna)
- Povećati zapošljivost slabovidnih učenika i učenika s tjelesnim invaliditetom kroz razvoj obrazovnih materijala i uspostavljanje modernog programa obrazovanja i osposobljavanja za zanimanje operater u pozivnom centru (140 školskih sati / 1 školska godina)
- Povećati zapošljivost slabovidnih učenika i učenika s tjelesnim invaliditetom kroz uspostavu programa vježbeništva i provedbu pilot-programa vježbeništva u zanimanju pozivnog centra pri Ustanovi za rehabilitaciju hendikepiranih osoba profesionalnom rehabilitacijom i zapošljavanjem (URIHO) (20 učenika/50 sati/4 mjeseca)
- Ispuniti posebne potrebe zapošljavanja slabovidnih učenika i učenika s tjelesnim invaliditetom kroz uspostavu ciljanog partnerstva između centara za obrazovanje, poslodavaca (URIHO) i tijela lokalne samouprave (Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom Grada Zagreba), čime se osigurava održivost projekta. Nastavak rada pozivnog centra u sklopu URIHO-a, uključujući mogućnosti zapošljavanja po završetku projekta, financirao bi Fond i poslovni subjekti koji bi angažirali njegove usluge na komercijalnoj osnovi.

Ciljane skupine

- Slabovidni učenici i učenici s tjelesnim invaliditetom u strukovnim srednjim školama (djeca s invaliditetom)
- Nastavnici strukovnih škola / treneri URIHO-a (profesionalna kategorija)
- Obrazovne organizacije

Krajnji korisnici

- Srednje strukovne škole za učenike s invaliditetom u čitavoj Hrvatskoj
- Poslodavci u Zagrebu i Hrvatskoj koji koriste usluge pozivnog centra
- Hrvatsko društvo

Ključne aktivnosti

- 1.1. Procjena potreba nastavnika u dva centra za odgoj i obrazovanje te trenera u URIHO-u
 - 1.2. Provedba intenzivne izobrazbe nastavnika/trenera u trajanju od 80 školskih sati, podijeljene u 5 modula
 - 1.3. Priprema i tisak nastavnih materijala prilagođenih pojedinačnim potrebama centara
 - 1.4. Izrada četveromjesečnog vježbeničkog pilot programa u trajanju od 50 školskih sati za zanimanje operatera pozivnog centra (paralelno s učenicima)
- 2.1. Procjena potreba učenika u dva centra za odgoj i obrazovanje

- 2.2. Priprema i tisak nastavnih materijala prilagođenih potrebama slabovidnih učenika i učenika s tjelesnim invaliditetom
- 2.3. Nabava roba i usluga potrebnih za organizaciju izobrazbe operatera pozivnog centra
- 3.1. Uspostava programa izobrazbe operatera pozivnog centra koji se sastoji od 6 modula (1 školska godina/140 školskih sati)
- 3.2. Nabava opreme i opremanje pozivnog centra u URIHO-u
- 3.3. Provedba vježbeničkog pilot programa za 20 učenika (4 mjeseca/50 školskih sati)
- 4.1. Intenzivna izobrazba nastavnika
- 4.2. Uspostava vježbeničkog programa
- 5.1. Zapošljavanje učenika u URIHO-u ili kod drugih poslodavaca po završetku vježbeničkog programa i srednjoškolskog obrazovanja
- 6.1. Organizacija jednodnevne završne konferencije radi informiranja o projektnim iskustvima i rezultatima
- 6.2. Ažuriranje 3 web-mjesta institucija
- 6.3. Izdavanje projektne brošure
- 6.4. Aktivnosti informiranja i medijska kampanja

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Povećana znanja nastavnika i trenera o radu sa slabovidnim učenicima i učenicima s tjelesnim invaliditetom
- Poboljšani uvjeti obrazovanja i pripremljeni prilagođeni obrazovni materijali za slabovidne učenike i učenike s tjelesnim invaliditetom
- Povećane mogućnosti stjecanja praktičnog radnog iskustva za slabovidne učenike i učenike s tjelesnim invaliditetom kroz obrazovni program i vježbeništvo.
- Povećano samopouzdanje i sposobnosti natjecanja na otvorenom tržištu rada za slabovidne učenike i učenike s tjelesnim invaliditetom
- Smanjen broj nezaposlenih slabovidnih učenika i učenika s tjelesnim invaliditetom koji su završili srednjoškolsko obrazovanje
- Uspostava platforme za suradnju između svih institucija uključenih u projekt, ali i drugih obrazovnih ustanova za osobe s invaliditetom te relevantnih poslodavaca

Ostvarenja:

- 10 educiranih nastavnika (2 u URIHO-u, 4 u Centru „Vinko Bek“, 4 u Centru Dubrava)
- Razvoj i provedba intenzivnog programa izobrazbe u 5 modula, u trajanju od 80 sati (Upravljanje odnosima s klijentima, Vještine telefonske komunikacije, Telemarketing i teleprodaja, Vještine telefonske prodaje, Rješavanje sukoba u telefonskoj komunikaciji); 4 nastavnika iz Centra Dubrava, 7 nastavnika iz Centra „Vinko Bek“ i 2 nastavnika iz URIHO-a sudjelovala su u programu.
- Pripremljena su 3 različita kompleta obrazovnih materijala za operatere pozivnog centra (komplet za nastavnike u digitalnom obliku, 20 primjeraka svih 6 modula u običnom tiskanom obliku te 15 primjeraka svih 6 modula tiskanih Brailleovim pismom)
- 21 učenik educiran u eksperimentalnoj grupi, od kojih su 2 zaposlena u pozivnom centru URIHO-a
- Opremljene 2 specijalizirane učionice (jedna u Dubravi i jedna u Centru Vinko Bek)
- Osnovan pozivni centar u URIHO-u
- Razvijen program i udžbenik za izobrazbu operatera pozivnog centra – 4 nastavnika iz Centra „Vinko Bek“, 10 slabovidnih učenika, 4 nastavnika iz Centra Dubrava, 10 učenika s tjelesnim invaliditetom završili su pilot-program; 2 trenera iz URIHO-a i 5 učenika završilo je pilot-program u vježbeničkom centru
- Provedene aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti: organizirana 1 konferencija, ažurirana 3 web-mjesta, dizajnirana i tiskana 1 brošura (500 primjeraka)

Značaj projekta

Pravo na rad i zapošljavanje temeljno je pravo svakog pojedinca. Kroz rad ljudi osiguravaju svoju materijalnu i socijalnu neovisnost, osjećaju se korisnima i izgrađuju samopoštovanje. Uključivanje osoba s invaliditetom na tržište rada važan je čimbenik njihove potpune integracije u društvo. Nažalost, u današnjoj situaciji povećane ponude i smanjene potražnje, osobe s invaliditetom suočavaju se s brojnim teškoćama u pronalaženju bilo kakvog zaposlenja, a da ne govorimo o kvalitetnim i ispunjavajućim radnim mjestima. Posebice su pogođene mlade nezaposlene osobe s invaliditetom koje nemaju prethodnog radnog iskustva kao ni vjere da mogu pronaći zaposlenje i dobro funkcionirati na radnom mjestu.

Stoga je namjera projekta „Educiranje i jačanje slabovidnih učenika i učenika s tjelesnim invaliditetom za integriranje na tržište rada“ bila osnažiti srednjoškolske slabovidne učenike i učenike s invaliditetom kroz stjecanje pojedinih vještina i općeg samopouzdanja kako bi lakše pronašli posao na otvorenom tržištu rada (opći ciljevi). U tu svrhu, projektom su stvoreni uvjeti za ostvarivanje sljedećih rezultata:

- nastavni i obrazovni uvjeti u Centru za odgoj i obrazovanje Dubrava i Centru za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“ poboljšani su kroz izradu tri kompleta nastavnih i obrazovnih materijala za operatere pozivnog centra u skladu s potrebama učenika i nastavnika u oba centra (dva različita kompleta za učenike i jedan za nastavnike) te kupnju moderne opreme;
- vještine nastavnika i trenera poboljšane su kroz razvoj i provedbu intenzivnog programa izobrazbe u 5 modula, u trajanju od 80 sati (Upravljanje odnosima s klijentima, Vještine telefonske komunikacije, Telemarketing i teleprodaja, Vještine telefonske prodaje, Rješavanje sukoba u telefonskoj komunikaciji); Zapošljivost slabovidnih učenika i učenika s tjelesnim invaliditetom povećana je kroz razvoj obrazovnih materijala i uvođenje modernog programa obrazovanja i osposobljavanja za operatere pozivnog centra;
- zapošljivost slabovidnih učenika i učenika s tjelesnim invaliditetom povećana je kroz uspostavu vježbeništa te provedbu pilot programa vježbeništa za operatere pozivnog centra u URIHO-u;
- zapošljivost slabovidnih učenika i učenika s tjelesnim invaliditetom povećana je stjecanjem radnog iskustva kroz praktičnu izobrazbu u vježbeničkom centru.

Prednosti i inovacije projekta

Glavna prednost projekta bio je novi program za slabovidne učenike putem kojeg su stekli vještine za bolju integraciju u široj zajednici. Projekt je uključivao elemente i partnere iz područja obrazovanja, zapošljavanja i socijalnog uključivanja, što je rezultiralo dugoročnim koristima za ciljane skupine i krajnje korisnike.

Najveća inovacija projekta bio je pozivni centar u URIHO-u, s obzirom na to da se radi o prvoj organizaciji tog tipa u RH.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Partnerstvo svih uključenih institucija nastavljeno je nakon provedbe projekta kroz svakodnevnu suradnju. Najintenzivnija suradnja i dalje se odvija s URIHO-om jer ustanova zapošljava veliki broj učenika.

Uspostavljena je intenzivnija komunikacija s ciljem postizanja koordiniranog partnerstva između centara za obrazovanje i odgoj, poslodavaca i državnih tijela. To povećava održivost projekta i doprinosi većoj zapošljivosti slabovidnih učenika i učenika s tjelesnim invaliditetom

Iz navedenoga može se zaključiti da smo uspjeli postići specifične ciljeve projekta. S druge strane, stvoreni su preduvjeti za primjenu programa u drugim strukovnim srednjim školama u kojima se obrazuju slabovidni učenici i učenici s tjelesnim invaliditetom. Namjera verifikacije kurikuluma od strane nadležnog Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta (MZOS) te komercijalizacije usluga pozivnog centra jamči trajnu održivost projekta.

Na kraju projekta, program je prihvatilo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, čime je osigurana održivost projektnih rezultata. Pozivni centar u URIHO-u potpuno je funkcionalan te je na raspolaganju široj zajednici.

Naučene lekcije

Veliki zajednički interes svih partnera bio je veća uključenost učenika s invaliditetom u tržište rada.

Ključan čimbenik bio je bliska suradnja sa svim partnerima. Među glavnim čimbenicima uspjeha partnerstva bilo je i zajedničko pisanje projektnog prijedloga na temelju kompetencija i resursa partnera. Sva tri partnera već su imala stručnjake s bogatim iskustvom terenskog rada, što je bio veliki dio projektnih aktivnosti. Svi su

partneri bili dobro poznati sa svojim dužnostima.

Od samog početka projektne ideje do pisanja projektnog prijedloga te provedbe projektnih aktivnosti, svi su partneri imali jasnu predodžbu o svojim odgovornostima. Upravo zahvaljujući tome projekt je tekao bez zastoja.

Najvažniji čimbenik uspješne provedbe projekta, kao i čitavog programa dodjele bespovratnih sredstava, bila je uključenost sva tri sektora: zapošljavanja, socijalnog uključivanja i obrazovanja. Nadalje, od ključnog značaja bilo je i podizanje svijesti u široj javnosti o važnosti ove problematike i potrebe za provedbom većeg broja takvih projekata.

Priče o uspjehu

Uspjeh projekta u konačnici se može mjeriti samo povećanom razinom zaposlenosti mladih osoba s invaliditetom. Stoga je zapošljavanje dviju osoba kao izravan rezultat projektnih aktivnosti predstavljalo veliki uspjeh.

Jedna od tih osoba je Stjepan Hojsak, bivši učenik i radnik s invaliditetom koji je neposredno prije projekta izgubio posao u urarskom obrtu koji je trajno zatvoren. Stjepan je sudjelovao u projektnim aktivnostima nadajući se da će dobiti posao nakon edukacije u zanimanju operater pozivnog centra. Ušao je u uži krug od četiri učenika koji su odabrani za radno mjesto te je u konačnici zaposlen u URIHO-u.

„URIHO je iznimno ponosan na sudjelovanje u ovom IPA projektu. Projekt je imao komercijalni ishod kroz osnivanje Pozivnog centra u URIHO-u koji danas zapošljava najuspješnije učenike koji su prošli ovu vrstu edukacije – Stjepana Hojsaka i Marijanu Škrnjug Matijević. URIHO je ponosan i što može predstaviti svoj informativni portal za osobe s invaliditetom u ovoj regiji, <http://www.in-portal.hr>, koji postaje središnjom točkom informiranja osoba s invaliditetom u Hrvatskoj i široj regiji.“

Ana Gospočić, direktorica pozivnog centra URIHO-a

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Centar za odgoj i obrazovanje Dubrava
Puna poštanska adresa	Prilaz Tomislava Špoljara 2 10040 Zagreb
Adresa e-pošte	centar-dubrava@zg.t-com.hr
Internetske stranice	http://www.centar-dubrava-zg.skole.hr/
Broj telefona i faksa	Tel. + 385 1 29 11 665 Faks: +385 1 29 11 667
Osoba za kontakt:	Siniša Pavelić, profesor i projektni koordinator

Informatička učionica u Centru za odgoj i obrazovanje Dubrava

Otvaranje pozivnog centra URIHO

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	Mjera 2.2. Potpora skupinama koje se nalaze u nepovoljnom položaju prilikom pristupa obrazovanju
Program dodjele bespovratnih sredstava	UKLJUČIVANJE UČENIKA S TEŠKOĆAMA U OBRAZOVANJE ZA ZAPOSŁJAVANJE EUROPEAID/128940/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.2.2.01.02.c03
Naziv projekta	INVET – Inovativna metodologija podučavanja
Nositelj projekta	Srednja strukovna škola Varaždin
Partner(i)	Srednja škola „Arboretum Opeka“ Vinica, Poljoprivredna, prehrambena i veterinarska škola „Stanko Ožanić“ Zadar Suradnici: Hrvatski zavod za zapošljavanje – Područna služba Varaždin, Centar za odgoj i obrazovanje „Tomislav Špoljar“ Varaždin
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Varaždin Županija: Varaždinska
Mjesto provedbe ⁸³	Varaždinska županija, Zadarska županija
Trajanje projekta	Od 1.9.2010. do 31.10.2011.
Ukupna vrijednost projekta U eurima	286.528,80 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Studija o situaciji zaposlenosti osoba s invaliditetom u Europskoj uniji iz 2001. godine pokazala je da osobe s invaliditetom u čitavoj EU imaju relativno nižu razinu obrazovanja u odnosu na ostale skupine. Zaključak studije bio je i da na vezu između invaliditeta i razine obrazovanja utječe također utječe slaba prilagodljivost kako obrazovnog sustava tako i osoba s invaliditetom.</p> <p>U Hrvatskoj je razina obrazovanosti osoba s invaliditetom prosječno niža nego kod drugih nezaposlenih osoba. Primjerice, 19,5% registriranih osoba s invaliditetom u potpunosti ili djelomično je završilo osnovnoškolsko obrazovanje, a 66,62% ih je završilo trogodišnje srednjoškolsko obrazovanje. Takvo obrazovanje najčešće priprema učenike za pomoćna zanimanja, kao što je pomoćni kuhar ili slastičar, pomoćni vodoinstalater, a škole provode prilagođene programe za učenike s invaliditetom. 11,88% ih ima četverogodišnje srednjoškolsko obrazovanje, a samo 1,06% posjeduje visoku stručnu spremu. Prema obrazovnom profilu nezaposlenih osoba s invaliditetom, većina ih posjeduje kvalifikacije u područjima u kojima postoji prevelika ponuda radne snage na tržištu rada (grafičke ili tekstilne djelatnosti). Učenicima s invaliditetom u Hrvatskoj nedostaje odgovarajuće obrazovanje kao i znanja i vještine za</p>	

⁸³ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

pronalaženje posla i vođenje ispunjenog profesionalnog života. Na tržištu rada uglavnom ih se smatra manje učinkovitim zaposlenicima. Velik broj njih (više od 50%) registriran je kao dugotrajno nezaposlene osobe bez prethodnog radnog iskustva.

U čitavoj Hrvatskoj srednjim strukovnim školama nedostaje infrastruktura za učenike s invaliditetom, kao i obrazovni programi putem kojih bi nastavnici na odgovarajući način rješavali potrebe učenika s invaliditetom. Kao rezultat toga, strukovnim školama nedostaju resursi putem kojih bi učenicima s invaliditetom bilo osigurano kvalitetno obrazovanje, učenje u prikladnom obrazovnom okruženju te stjecanje znanja i vještina potrebnih za pronalaženje posla i integriranje u širu zajednicu.

Brojne inicijative obrazovanja i zapošljavanja usmjerene na učenike s invaliditetom ne ispunjavaju svoj potencijal do kraja. Mnogi poslodavci i građani nisu upoznati s takvim mjerama i inicijativama te njihovim koristima. Uslijed toga, poslodavci i građani u njima ne sudjeluju. To je doprinijelo manjku volje kod poslodavaca za zapošljavanje učenika s invaliditetom, slabom sudjelovanju učenika s invaliditetom u inicijativama obrazovanja i zapošljavanja te visokim stopama nezaposlenosti među osobama s invaliditetom.

Srednja strukovna škola Varaždin, Srednja škola „Arboretum Opeka“ Vinica i Poljoprivredna, prehrambena i veterinarska škola „Stanko Ožanić“ Zadar željele su odgovoriti na ovaj problem razvojem inovativnih metodologija obrazovanja kako bi povećale kvalitetu obrazovanja učenika s invaliditetom te posljedično njihovu konkurentnost i zapošljivost na tržištu rada nakon završetka srednjoškolskog obrazovanja.

Opći cilj

Povećati zapošljivost i potaknuti uključivanje učenika s invaliditetom u tržište rada

Specifični ciljevi

- Poboljšati kvalitetu obrazovanja učenika s teškoćama i to kroz uspostavu zajedničke inovativne metodologije podučavanja te poboljšanje obrazovnog okruženja u tri strukovne srednje škole
- Povećati svijest poslodavaca i građana o mogućnostima obrazovanja i zapošljavanja učenika s teškoćama te prilikama i inicijativama za učenike s teškoćama

Ciljane skupine

- 56 učenika s teškoćama
- 3 strukovne srednje škole
- 37 nastavnika
- 12 školskih djelatnika
- 88 poslodavaca
- 85 građana

Krajnji korisnici

- Učenici s teškoćama
- Strukovne srednje škole i nastavnici
- Poslodavci
- Hrvatsko društvo

Ključne aktivnosti

- 1.1. Analiza postojećih metodologija i primjera dobre prakse za obrazovanje učenika s teškoćama
- 1.2. Organizacija i provedba okruglih stolova s ciljem stvaranja zajedničke inovativne metodologije podučavanja učenika s teškoćama
- 1.3 Stvaranje zajedničke inovativne metodologije podučavanja učenika s teškoćama
- 1.4. Organizacija i provedba edukacije nastavnika o primjeni nove zajedničke metodologije podučavanja u praksi
- 1.5. Organizacija i provedba pilot edukacije za učenike s teškoćama na osnovu pripremljene zajedničke inovativne metodologije podučavanja

- 1.6. Evaluacija i prilagodba zajedničke inovativne metodologije podučavanja za učenike s teškoćama
- 2.1. Kupnja, instalacija i testiranje informatičke opreme prilagođene potrebama učenika s teškoćama
- 2.2. Organizacija i provedba edukacije o korištenju kupljene informatičke opreme
- 3.1. Priprema kampanje podizanja svijesti među poslodavcima i građanima o obrazovanju i mogućnostima zapošljavanja te inicijativama za učenike s teškoćama
- 3.2. Izrada i diseminacija informativnih materijala za kampanju podizanja svijesti

Ostvarenja i rezultati

Rukovodstvo projekta bilo je posvećeno provedbi projekta u zadanom vremenskom i financijskom okviru kroz primjenu učinkovitih metoda.

Rezultati:

- Povećana znanja i vještine nastavnika koji rade s učenicima s teškoćama kroz uspostavu i testiranje zajedničke inovativne metodologije podučavanja
- Poboljšani uvjeti učenja u tri srednje strukovne škole kroz nabavu opreme i didaktičkih materijala pomoću kojih su ispunjene potrebe učenika s teškoćama
- Učenici s teškoćama educirani su o korištenju računalne opreme
- Podignuta svijest među poslodavcima i građanima o obrazovanju i mogućnostima zapošljavanja te inicijativama za učenike s teškoćama

Ostvarenja:

- 1 pismena analiza postojećih metodologija i primjera dobre prakse za obrazovanje učenika s teškoćama
- Razvijena zajednička inovativna metodologija podučavanja
- Razvijen program edukacije nastavnika i educirano 9 nastavnika, evaluirana metodologija podučavanja
- 1 pilot program izobrazbe učenika s teškoćama – 56 učenika s teškoćama sudjelovalo i ocijenjeno tijekom pilot programa
- U tri škole i 9 učionica postavljeno 139 računala, 9 pisaača, 9 projektoru i 139 monitora
- 9 kompleta zvučnika (jedan po učionici) i cjelokupne prateće opreme za funkcioniranje instalirane računalne mreže (uključujući antivirusni softver Kaspersky te programe Adobe Photoshop i Corel Video Studio
- Provedene aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti:
 - 1 kampanja podizanja svijesti
 - 4 informativna seminara za poslodavce o zapošljavanju učenika s teškoćama
 - 4 informativna seminara za građane o zajedničkoj inovativnoj tehnologiji podučavanja
 - 3.000 projektnih iskaznica
 - 4 tiskovne konferencije
 - 1 završna konferencija
 - 3.000 brošura
 - 1 web portal projekta
 - 3 okrugla stola
 - 2 članka o zajedničkoj inovativnoj metodologiji podučavanja objavljena u znanstvenim glasilima
 - 50 informativnih knjižica za završnu konferenciju
 - 200 informativnih knjižica za informativne seminare

Značaj projekta

Glavni ishod ovog projekta bila su povećana znanja i vještine nastavnika koji rade s učenicima s teškoćama. To je postignuto uvođenjem i testiranjem zajedničke inovativne metodologije podučavanja te stvaranjem poboljšanih uvjeta učenja kroz postavljanje opreme i nabavu didaktičkih materijala kojima su ispunjene potrebe učenika s teškoćama u tri srednje strukovne škole.

Kao učinak umnožavanja, tijekom provedbe projekta i nakon njegova završetka upravljački tim projekta proveo je kampanju podizanja svijesti objavljujući publikacije, informativne materijale za sudionike seminara i okruglih stolova, dokument o inovativnoj metodologiji podučavanja, informativne knjižice, projektne iskaznice, članke i materijale na web-stranicama partnerskih škola i suradnika na projektu, članke u znanstvenim glasilima i lokalnim tiskovinama te informirajući javnost o projektu putem radio i TV postaja. To je doprinijelo ostvarivanju sljedećih rezultata:

- više od 20 škola i 100 nastavnika educirano za provedbu inovativne metodologije podučavanja u radu s učenicima s teškoćama;
- više od 500 učenika s teškoćama naučilo je kako povećati svoja znanja i vještine kroz inovativnu metodologiju podučavanja te kako povećati kompetencije za tržište rada;
- više od 500 poslodavaca u Hrvatskoj obaviješteno je o poticajnim mjerama i obrazovanju učenika s teškoćama te mogućnostima njihovog zapošljavanja;
- više od 10 000 poslodavaca u Hrvatskoj obaviješteno je o poticajnim mjerama i obrazovanju učenika s teškoćama te mogućnostima njihovog zapošljavanja;

Prednosti i inovacije projekta

Projekt je nadogradnja rezultata prethodnih projekata na nacionalnoj razini koje su provodila ministarstva i međunarodne organizacije. Projekt INVET posebice je pridonio ciljevima projekta UNDP-a „Pravo na život u zajednici: socijalno uključivanje i osobe s invaliditetom.“ Cilj projekta bio je osigurati potporu osobama s invaliditetom kroz razvoj obrazovnih programa i uslugu podrške u zajednici, što je dovelo do povećanog zapošljavanja osoba s invaliditetom. Jedan od ostvarenja projekta bila je publikacija „Zapošljavanje osoba s invaliditetom“ u kojoj je detaljno opisana problematika obrazovanja i zapošljavanja osoba s invaliditetom. Zaključci dokumenta poslužili su kao polazište u pripremi ovog projekta, a preporuke navedene u publikaciji uzete su u obzir tijekom razvoja metodologije podučavanja, kampanje podizanja svijesti i izgradnje potporne infrastrukture.

Škola i njezini partneri naučili su kako primjenjivati inovativnu metodologiju podučavanja u nastavnom procesu u svrhu motiviranja učenika s teškoćama za rad s informatičkom opremom; nastavnici i učenici naučili su kako koristiti internet u učionici, a nastavnici su educirani o korištenju audiovizualnih alata i interaktivnih ispita u radu sa učenicima s teškoćama.

Glavna prednost projekta ogleda se u činjenici da računalne vještine povećavaju zapošljivost osoba s teškoćama te povećavaju njihovu kvalitetu života kroz mogućnost korištenja informacijskih tehnologija u svakodnevnim aktivnostima.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Aktivnosti nadogradnje projekta odvijaju se u sve tri partnerske škole kroz primjenu inovativne metodologije podučavanja učenika s teškoćama. Neprekidno se odvija i razmjena iskustava između škola u pogledu primjene navedene metodologije (uključujući i škole koje nisu izravno bile uključene u projekt).

U suradnji s Varaždinskom županijom, Srednja strukovna škola Varaždin pokrenula je zaštitne radionice usmjerene na zapošljavanje učenika s teškoćama i osobama iz socijalno isključenih skupina. Podizanje svijesti među poslodavcima i građanima o inicijativama za obrazovanje i zapošljavanje osoba s teškoćama i dalje je jedan od prioriteta Varaždinske županije i jedinica lokalne/regionalne samouprave u RH. Projektni partneri i jedinice lokalne regionalne samouprave nastavljaju provoditi kampanju kroz uvrštavanje rezultata kampanje u sadašnje i buduće projekte vezane uz širenje javne svijesti o zapošljavanju i obrazovanju učenika s teškoćama.

Projekt je doveo do poboljšanja metodologija podučavanja učenika s teškoćama na lokalnoj/regionalnoj razini. Metodologija podučavanja razvijena u okviru projekta bit će standardizirana u strukovnim školama na varaždinskom i zadarskom području. Povećana razina suradnje i koordinacije između strukovnih škola i tijela jedinica lokalne i regionalne samouprave kao rezultat projektnih aktivnosti osigurat će i odgovarajuću implementaciju metodologije podučavanja u drugim strukovnim školama u Hrvatskoj. Projektna dokumentacija služit će kao osnova za projekte vezane uz obrazovanje učenika s teškoćama te buduće aktivnosti podizanja svijesti. Projektni rezultati pomažu drugim strukovnim školama u poboljšanju vlastitih

inicijativa i projekata namijenjenih učenicima s teškoćama.

Nadalje, Strukovna srednja škola Varaždin predstavila je projekt INVET na nacionalnom susretu učenika s invaliditetom održanom 2013. godine u Bjelovaru te je upoznala nastavnike iz drugih škola koji rade sa učenicima s teškoćama s mogućnostima korištenja informatičke opreme u učionici.

Naučene lekcije

Uključivanje učenika u razvoj i evaluaciju metodologije podučavanja značajno je doprinijelo uspjehu projekta i zadovoljstvu učenika njime.

Pored toga, bilo je važno i usmjeriti napore na uspostavljanje dobrih radnih odnosa sa svim projektnim partnerima te kvalitetno upravljati očekivanjima svih strana uključenih u projekt od samog početka.

Sudjelovanje i potpora lokalnih i regionalnih vlasti osiguralo je dugoročnu održivost i širenje projektnih rezultata i pozitivnih ishoda za ciljane skupine i krajnje korisnike.

Priče o uspjehu

„Realizacija ovog projekta donijela je višestruke koristi za našu školu koja je bila partner u projektu, ne samo zbog opremanja naših učionica informatičkom opremom već i zato što će sudjelovanje u projektnim aktivnostima izravno podići razinu obrazovanja učenika s teškoćama na znatno veću razinu. Štoviše, vještine nastavnika koji rade s takvim učenicima također su povećane i oni su stekli nova i vrijedna znanja.“

Ivan Paštar, ravnatelj Poljoprivredne, prehrambene i veterinarske škole „Stanko Ožanić“ Zadar

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Srednja strukovna škola Varaždin
Puna poštanska adresa	Božene Plazzeriano 4, 42000 Varaždin
Adresa e-pošte	sss-varazdin@vz.t-com.hr Drazen.koscak@optinet.hr
Internetske stranice	http://www.ss-strukovna-vz.skole.hr/
Broj telefona i faksa	Tel. + 385 42 492 255 Fax: + 385 42 492 250
Osoba za kontakt:	Dražen Koščak, ravnatelj škole

Informativni seminari za poslodavce o zapošljavanju učenika s teškoćama

Prezentacija projekta na političkoj razini u Varaždinskoj županiji

Opće informacije		
Mjera IPA OP RLJP	Mjera 2.2. Potpora skupinama koje se nalaze u nepovoljnom položaju prilikom pristupa obrazovanju	
Program dodjele bespovratnih sredstava	UKLJUČIVANJE UČENIKA S TEŠKOĆAMA U OBRAZOVANJE ZA ZAPOSŁJAVANJE EUROPEAID/128940/M/ACT/HR	
Specifične informacije		
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.2.2.01.02.c04	
Naziv projekta	Cjeloživotno obrazovanje prema obrazovanju za sve	
Nositelj projekta	Udruga za stručnu pomoć djeci s posebnim potrebama „IDEM”	
Partner(i)	Poljoprivredna škola Zagreb	
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Zagreb	Županija: Grad Zagreb
Mjesto provedbe ⁸⁴	Osječko-baranjska, Vukovarsko-srijemska, Zadarska, Šibensko-kninska županija	
Trajanje projekta	Od 1.9.2010. do 31.8.2011.	
Ukupna vrijednost projekta u eurima	111.328,69 €	

Opis dobre prakse**Svrha projekta**

Pravo učenika s teškoćama na odgojno-obrazovno uključivanje ozakonjeno je godine 1980. te su doneseni propisi kojima je pravo uključivanja zajamčeno. Njihova provedba, međutim, još uvijek nije dosegla odgovarajuću razinu uslijed niske razine svijesti i primjene zastarjelih dokumenata. Novim Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi iz 2008. godine propisana je osnova za odgojno-obrazovno uključivanje, a usvajanje provedbenih akata za realizaciju prava je u tijeku.

Manjak znanja i svijesti u široj javnosti o pravima i potencijalima učenika s teškoćama, uz nedovoljnu razinu znanja i vještina nastavnika i stručnih suradnika u strukovnim školama, također predstavlja prepreku obrazovanju za zapošljavanje. Istodobno, u školama u kojima su učenici s teškoćama integrirani, nastavnici su se suočavali s ozbiljnim problemima uslijed nepoznavanja odgovarajućeg načina rada s učenicima s teškoćama. Njihovo formalno obrazovanje, kao ni kasnije stručno usavršavanje, ne osposobljava ih za prepoznavanje posebnih potreba učenika niti ih upoznaje s metodama koje bi trebali koristiti s učenicima koji su prošli postupak prepoznavanja te oni nevoljko prihvaćaju takve učenike u razredu. Uz nedovoljno razvijenu stručnu podršku školama, učenici s teškoćama nalaze se u nepovoljnom položaju prilikom integriranja u sustav redovitog obrazovanja. U školi i među svojim vršnjacima stvaraju lošu predodžbu o sebi, češće pate od emocionalnih poremećaja i kod njih često dolazi do nepoželjnog ponašanja te napuštanja redovitog obrazovanja. Napuštanje školovanja znači da se obrazovni proces prekida ili se učenika premješta u posebnu školu. Obje situacije dovode do niže razine obrazovanja i ograničavanja

⁸⁴ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

<p>budućeg izbora socijalnih aktivnosti u životu te osobe s teškoćama stavljaju na rub društva, najčešće među one najsiromašnije. Slabo obrazovanje rezultira vrlo slabim znanjem i vještinama, što zajedno s postojećim razvojnim teškoćama dovodi do činjenice da je njihova konkurentnost na tržištu rada svedena na najmanju mjeru.</p>
<p>Opći cilj</p>
<p>Doprinijeti razvoju „obrazovanja za sve“ s ciljem stvaranja uključivog društva</p>
<p>Specifični ciljevi</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Povećati postotak odgojno-obrazovnog uključivanja učenika s teškoćama u srednjoškolsko obrazovanje • Povećati razinu kompetencija nastavnika koji rade s učenicima s teškoćama • Povećati razinu svijesti u lokalnim strukovnim školama o obrazovnim mogućnostima te formirati sustav stručne potpore u radu s učenicima s teškoćama
<p>Ciljane skupine</p>
<ul style="list-style-type: none"> • 61 nastavnik uključen u edukaciju za rad s učenicima s posebnim potrebama (iz 5 gradova) • 6 profesora rehabilitatora i školskih koordinatora uključeno u obrazovanje profesora rehabilitatora i školskih koordinatora • 400 nastavnika iz 11 strukovnih škola sudjelovalo je prezentaciji o korisnosti odgojno-obrazovnog uključivanja
<p>Krajnji korisnici</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Učenici za koje su razvijeni individualizirani obrazovni programi (42 u 15 strukovnih srednjih škola) • Njihove obitelji • Hrvatsko društvo – oko 1500-2000 učenika iz uže i šire zajednice upoznato je sa specifičnostima i potencijalima njihovih vršnjaka s teškoćama, a pod utjecajem educiranih nastavnika smanjeno je isključivanje i ignoriranje „drukčijih“, čime se stvaraju uvjeti za adekvatniju socijalnu integraciju učenika s teškoćama
<p>Ključne aktivnosti</p>
<p><u>1. Edukacija:</u></p> <p>1.1. Edukacija profesora rehabilitatora i školskih koordinatora za rad u sklopu mobilnog tima za stručnu pomoć (podrška nastavnicima koji rade s djecom s teškoćama)</p> <p>1.2. Edukacija srednjoškolskih nastavnika o radu s djecom s teškoćama</p> <p>1.3. Nadzor profesora rehabilitatora i školskih koordinatora</p> <p><u>2. Promicanje uključivog obrazovanja</u></p> <p>2.1. Prezentacije o koristima obrazovanja iz područja rada s učenicima s teškoćama</p> <p>2.2. Konferencija</p> <p>2.3. Tiskanje promotivnih materijala</p>
<p>Ostvarenja i rezultati</p>
<p>Rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Povećan postotak odgojno-obrazovnog uključivanja učenika s teškoćama u srednjoškolskom obrazovanju • Povećana kvaliteta podučavanja učenika s teškoćama • Povećana svijest, znanja i vještine o radu s učenicima s teškoćama <p>Ostvarenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 15 profesora rehabilitatora i školskih koordinatora uspješno završilo edukaciju za mobilne stručne timove za podršku učenicima i nastavnicima

- 61 nastavnik strukovnih škola educiran je o važnosti uključivanja i prepoznavanja teškoća u radu s učenicima s posebnim potrebama
- 42 razvijena individualna obrazovna programa za učenike s teškoćama u 5 gradova
- 15 profesora rehabilitatora i školskih koordinatora sudjelovalo u aktivnostima nadzora
- Održano 10 prezentacija o koristima edukacije o radu s učenicima s teškoćama
- Održana konferencija „Potporom do škole za sve“ za 141 stručnjaka i druge dionike
- Provedene aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti: 2000 info-brošura, 2000 letaka, 150 majica i 150 lanenih vrećica

Značaj projekta

Projekt „Cjeloživotnim obrazovanjem prema obrazovanju za sve“ pridonio je povećanju odgojno-obrazovnog uključivanja učenika s teškoćama u srednjoškolsko obrazovanje. Taj cilj postignut je kroz razvoj kompetencija nastavnika o kvalitetnoj potpori učenicima s teškoćama u srednjoškolskom obrazovanju kroz informiranje i edukaciju o uključivom odgojno-obrazovnom modelu. Kroz podizanje kompetencija o individualnom obrazovnom programu, razvoj vještina i uspostavu podrške putem mobilnih stručnih timova.

Ovaj projekt suradnje i partnerstva okupio je 10 strukovnih škola i 5 posebnih škola iz 5 gradova (Zagreb, Šibenik, Zadar, Osijek i Vukovar), brojne stručnjake odgovorne za vođenje obrazovnih skupina i educiranje nastavnika i članova mobilnih stručnih timova, licencirane nadzorne djelatnike te je dobio potporu Ministarstva obrazovanja, znanosti i sporta i Ureda pravobranitelja za djecu RH.

Prednosti i inovacije projekta

61 nastavnik stekao je kompetencije i povećao svijest o odgojno-obrazovnom uključivanju u sustav redovitog školovanja. 16 profesora rehabilitatora i školskih koordinatora steklo je kompetencije za rad u mobilnim stručnim timovima s ciljem pružanja pomoći nastavnicima i učenicima s teškoćama radi ispunjavanja zahtjeva srednjoškolskog obrazovanja. Više od 400 nastavnika strukovnih srednjih škola informirano je o koristima odgojno-obrazovnog uključivanja: informirani su o pravima djece s teškoćama, zakonodavstvu te općenito o koristima uključivanja djece s teškoćama u društvo. Temeljno ljudsko pravo na obrazovanje primjenjivo je samo ako postoje stručnjaci koji posjeduju znanja, vještine i stavove potrebne za rad s učenicima s teškoćama. 150 sudionika konferencije obaviješteno je o ishodima provedenih akcija i rezultatima projektnih aktivnosti. Konferencija „Potporom do škole za sve“ održana je u srpnju 2011. godine. Informacije o rezultatima bile su dostupne široj javnosti – lokalnim vlastima, relevantnim obrazovnim institucijama, školskim tijelima, stručnjacima, profesorima rehabilitatorima, nastavnicima, roditeljima i učenicima.

Štoviše, kao neizravan rezultat projekta došlo je do uspostave suradnje na više razina između predstavnika sektora civilnog društva, institucija za formalno obrazovanje i stručnjaka koji rade u predmetnom polju.

Provedba aktivnosti i očekivani ishodi ocijenjeni su uspješnim i cjelovitima. Željeni ciljevi projekta „Cjeloživotnim obrazovanjem prema obrazovanju za sve“ uspješno su ostvareni kroz sinergijski rad na realizaciji socijalnog i odgojno-obrazovnog uključivanja.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Projekt predstavlja nadogradnju modela odgojno-obrazovnog uključivanja učenika s teškoćama u osnovnim školama. Aktivnosti projekta bile su sukladne smjernicama i nacionalnim politikama te je bilo omogućeno konzultiranje s lokalnim i najvišim instancama nadležnima za obrazovanje (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Agencija za odgoj i obrazovanje) radi dobivanja preporuka i primjene modela u srednjim školama u Hrvatskoj. Prethodne aktivnosti udruge u području obrazovanja, deinstitucionalizacije i sprječavanja diskriminacije učenika s teškoćama podržale su državne i lokalne vlasti, Vlada RH, Europska komisija i nekoliko veleposlanstava europskih država.

Konkretni pozitivni rezultati provedbe tih aktivnosti argument su u korist usvajanja modela zakonodavstva o obrazovanju učenika s teškoćama u Republici Hrvatskoj. Provedene aktivnosti utjecat će na promjene u zakonodavstvu i metodološkom pristupu uključivom obrazovanju. Hrvatska je još u vijek u procesu usklađivanja zakonodavstva s propisima EU-a, koji zabranjuju diskriminaciju i promiču borbu protiv

diskriminacije. Projekt je dao doprinos uspostavi standarda, razvoju mjera i zakonske regulative za obrazovanje učenika s teškoćama u skladu s deklariranim stajalištem države. Uključivanje podrazumijeva provedbu reformi na nekoliko razina u velikom broju područja. Reforme uključuju promjene terminologije, financiranja, količina i vrsta usluga koje podržavaju obrazovanje, stručno usavršavanje i osposobljavanje nastavnog osoblja. Uz uvođenje novih strategija i obrazovnih politika na razini škola u praksi, potrebna je i promjena kulture na brojnim razinama. Provedba politike suzbijanja diskriminacije u obrazovanju dugotrajan je proces koji zahtijeva suradnju državnih institucija i civilnog društva te usklađivanje različitih stavova u široj javnosti.

Brojni odgojno-obrazovni djelatnici kroz ovaj projekt stekli su nove stavove o odgojno-obrazovnom uključivanju i utjecaju koji ono ima na osobni život uključenih učenika.

Naučene lekcije

Provedba uključivog obrazovanja u srednjim školama ne bi bila moguća bez osnivanja mobilnih stručnih timova za potporu nastavnicima koji rade s učenicima s teškoćama. Nadalje, brojni učenici nemaju odgovarajuću stručnu potporu tijekom školskih aktivnosti, zbog čega su se takvi timovi pokazali ključnima za povećanje razine uključenosti u obrazovanju.

Glavni čimbenik uspjeha su ljudski resursi, posvećeni ostvarenju ideje o obrazovanju za sve.

Priče o uspjehu

Prof.dr.sc. Ljiljana Igrić, predsjednica udruge IDEM ističe: „Očekuje se da će uspostavljena suradnja između organizacija civilnog društva, institucija za formalno obrazovanje te stručan rad u ovom području voditi u sljedećim smjerovima: međuinstitucionalni dijalog u pogledu odgojno-obrazovnog uključivanja, stručna potpora i razmjena dobrih praksi koji će dovesti do budućeg razvoja politika u području skrbi za djecu s teškoćama u sustavu redovitog školovanja te još snažnija suradnja između djelatnika u srednjoškolskom obrazovanju – nastavnika i profesora rehabilitatora.“

Projekt je rezultirao projektom nadogradnje koji je također sufinanciran sredstvima EU-a i koji se provodi u suradnji s istim partnerima. Kroz novi projekt, suradnja između nastavnika i profesora rehabilitatora dodatno je osnažena. Također se radi na razvoju novih programa za rad s djecom s teškoćama.

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Udruga za stručnu pomoć djeci s posebnim potrebama „IDEM“
Puna poštanska adresa	Ilica 48, 10000 Zagreb
Adresa e-pošte	idem@idem.hr
Internetske stranice	www.idem.hr
Broj telefona i faksa	Tel. +385 1 487 00 70 Fax: +385 1 481 30 81
Osoba za kontakt:	Prof.dr.sc. Ljiljana Igrić, predsjednica

Prezentacija koristi uključivanja u obrazovanje za projektne partnere

Grupni nadzor kao projektna aktivnost

*Konferencija „Potporom
do škole za sve“*

Prilog 9. Implementacija novih kurikuluma, EuropeAid/128900/M/ACT/HR		
Opće informacije		
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 3.1. DALJNI RAZVOJ HRVATSKOG KVALIFIKACIJSKOG OKVIRA	
Program dodjele bespovratnih sredstava	IMPLEMENTACIJA NOVIH KURIKULUMA EUROPEAID/131231/M/ACT/HR	
Specifične informacije		
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.3.1.03.02.c02	
Naziv projekta	Agroturistički centar izvrsnosti (ACI) – Hrvatsko iskustvo kao ideja za EU - model	
Nositelj projekta	Poljoprivredna škola Zagreb	
Partner(i)	Poljoprivredno prehrambena škola Požega Srednja škola Braća Radić, Kaštel Štafilić Turističko-ugostiteljska škola Zagreb	
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Zagreb	Županija: Grad Zagreb
Mjesto provedbe ⁸⁵	Grad Zagreb; Zagrebačka županija; Požeško-slavonska županija; Splitsko - dalmatinska županija; Kaštel Štafilić – Nehaj; Kranj i Celje s okolicom (Slovenija)	
Trajanje projekta	Od 28.09.2010. do 27.11.2011.	
Ukupna vrijednost projekta u eurima	284.920,33 €	
Opis dobre prakse		
Svrha projekta		
<p>Pojam agroturizma javlja se krajem dvadesetog stoljeća, kada ga predstavnici poljoprivrednih gospodarstava uvode kao jedan od oblika svoje turističke usluge. Prema definiciji agroturizma poljoprivredno gospodarstvo je osnovna jedinica koja nudi (agro)turističke usluge. U širem smislu uključene su i neke usluge prehrambenih i trgovačkih poduzeća. Agroturizam podrazumijeva višefunkcionalni ekonomski razvoj poljoprivrednih gospodarstava i ruralnih područja. U tom konceptu misli se na povremeni boravak turista u seoskoj sredini na čistom zraku i u prirodnom ambijentu. Osim toga turistima se pružaju različite mogućnosti aktivnog sudjelovanja u životu i radu u seoskom gospodarstvu (primjerice, berba grožđa i voća, skupljanje sijena, timarenje konja i sl.) te sudjelovanje u blagdanskim i prigodnim svečanostima, pokladnim običajima i drugim manifestacijama. Ovakav oblik turizma postaje sve važniji kao alternativa masovnom turizmu i započinje kao reakcija na sustavno narušavanje okoliša uzrokovanog masovnim turizmom.</p> <p>Poljoprivredna škola prepoznala je rastuće zanimanje za argoturizam kao mogući smjer razvoja karijere njenih učenika te je nakon projekta «Agroturistički edukativni poligon – hrvatski model» financiranog u programu CARDS 2003, uspješno aplicirala na novi natječaj. Projekt „Agroturistički centar izvrsnosti – hrvatsko iskustvo kao ideja za EU model“, u duhu vizije Poljoprivredne škole, usmjeren je na jačanje kapaciteta naše škole kao Edukativnog centra izvrsnosti u području agroturizma.</p>		
Opći cilj		

⁸⁵ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

Unaprijediti kapacitete agroturizma u Republici Hrvatskoj edukacijom kroz sustav strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.

Specifični cilj

- Izrada moderniziranog kurikuluma u zanimanju agroturistički tehničar, utemeljenog na ishodima učenja (spajanje znanja i vještina u poljoprivredi i turizmu)
- [Unaprjeđenje kapaciteta nastavnika u](#) strukovnim školama
- Predstaviti Agroturistički centar izvrsnosti (ACI) – hrvatski model

Ciljane skupine

- 25 nastavnika Poljoprivredne škole Zagreb, 13 nastavnika Poljoprivredno prehrambene škole Požega, 10 nastavnika u Srednjoj školi Braće Radić u Kaštel Štafiliću, 10 nastavnika Turističko-ugostiteljske škole
- 226 učenika agroturističkih tehničara

Krajnji korisnici

- 14 strukovnih škola u RH i 168 nastavnika
- 668 učenika obučeni za agroturističkog tehničara
- Odrasli koje se žele obrazovati za ovo zanimanje
- Upravitelji agroturističkih imanja u Hrvatskoj
- Osobe u nepovoljnom položaju na tržištu rada
- Posjetitelji agroturističkih imanja

Ključne aktivnosti

- Modernizacija kurikuluma za agroturističkog tehničara, temeljenog na ishodima učenja (ispitivanje 33 agroturističkih gospodarstava u 13 županija u RH te 2 turističke zajednice – istarske i međimurske; studijsko putovanje na 5 agroturističkih gospodarstava u Sloveniji; definirani ishodi učenja moderniziranog kurikuluma)
- Poboljšanje vještina nastavnika u strukovnim školama (za korištenje IKT te za nove metode učenja i poučavanja)
- Predstavljane Agroturističkog centra izvrsnosti (ACI)
- Vidljivost projekta

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Izrađen modernizirani kurikulum u zanimanju agroturistički tehničar, utemeljen na ishodima učenja
- Unaprijeđeni kapaciteti nastavnika u novim metodama učenja i poučavanja
- Unaprjeđenje kompetencija nastavnika u informatičkim tehnologijama
- Predstavljen modernizirani kurikulum nastavnicima strukovnih škola
- Predstavljen Agroturistički centar izvrsnosti (ACI) – hrvatski model

Ostvarenja:

- Definirani ishodi učenja za predmet Bilinogojstvo (1.-4. razred)
- 75 nastavnika educirano o agroturizmu i metodama
- 10 nastavnika obučeno za rad s IKT
- Uspostavljena 2 matičnjaka tradicijskog i zaštićenog bilja
- Opremljena 3 praktikuma za tradicijska jela
- 1500 publikacija „Agroturistički centar izvrsnosti (ACI)“
- Preporuke radne skupine za unaprjeđenje kurikuluma temeljenog na ishodima učenja
- Uspostavljen ACI web portal i e-novine

- Otisnuto 1500 smjernica za održivi turizam „ 10 zlatnih pravila održivog turizma“

Značaj projekta

Projekt promiče modernizirani inovativni obrazovni model i jača izvrsnost u odgoju i obrazovanju u poljoprivrednoj struci, a izrađen kurikulum treba biti relevantan potrebama pojedinca, društva i tržišta rada. Rezultate projekta ravnopravno će koristiti svi predstavnici ciljnih skupina i krajnjih korisnika projekta. Projekt će doprinijeti unapređenju misije škole - stvaranju kvalitetnih stručnjaka u području agroturizma kroz sustav redovnog i cjeloživotnog obrazovanja.

Prednosti i aktivnosti nadogradnje

Dvije su najveće inovacije u ovom projektu: uspostava matičnjaka tradicijskog i zaštićenog bilja i učenička radna skupina.

U matičnjaku tradicijskog i zaštićenog bilja uzgajaju se biljne vrste koje su karakteristične za ruralni prostor sjeverozapadne Hrvatske, a kojih u postojećim dendrološkim rasadnicima gotovo nema. Za takav rasadnik potrebno je nabaviti matične biljke željenih vrsta od kojih kasnije možemo na različite načine vegetativnog razmnožavanja (reznice, cijepljenje, dijeljenje) po potrebi uzgojiti novi sadni materijal i na taj način osigurati sadnice tradicijskih vrsta za agroturistička gospodarstva.

U matičnjaku će biti zastupljene naše najčešće dendrološke vrste (stabla i grmovi) kao i najzastupljenije voćne vrste sjeverozapadne Hrvatske, zatim tradicijsko cvijeće za gredice na agroturističkom gospodarstvu te zaštićene vrste kako bi ih turisti znali prepoznati i sačuvati njihova staništa u prirodi. Cilj ove aktivnosti je razvijati, kod mladih i odraslih, svijest o važnosti očuvanja biološke raznolikosti i pravilnom korištenju tradicijskog bilja u agroturizmu. Naime u matičnjaku učenici stječu znanja i praktične vještine o uzgoju tradicijskog bilja i njegovoj primjeni u hortikulturnom oblikovanju agroturističkog gospodarstva te pripremi tradicijske hrane i napitaka. Istovremeno učenici upoznaju zaštićene biljne vrste i njihov način uzgoja radi očuvanja istih biljaka u prirodi. Uzgojeni biljni materijal bit će distribuiran na poligone poljoprivrednih škola RH, na agroturistička gospodarstva diljem zemlje, te svim zaljubljenicima u biološku raznolikost hrvatske flore.

U sklopu projekta uspostavljene su radne skupine učenika čiji rad koordiniraju nastavnici članovi projektnog tima. Učenici/ce svojim aktivnim radom tijekom projekta daju izravni doprinos modernizaciji kurikuluma temeljenog na ishodima učenja. Projektne aktivnosti koje realizira radna skupina učenika/ica:

- Upoznavanje učenika s ciljevima projekta „
- Istraživanje agroturističke ponude u regiji - „Kako mi vidimo agroturizam u /Zagrebačkoj regiji/ /Slavoniji/ / Dalmaciji/ “
- Organiziranje i održavanje radionica učenika/ica na teme: „Što očekujem od kurikuluma“ – radna skupina će obaviti istraživanje putem ankete među učenicima I. i II. razreda na temu koja znanja i vještine bi željeli imati po završetku školovanja; „Što bih mijenjao u postojećem kurikulumu“ – radna skupina će obaviti istraživanje putem ankete među učenicima III. i IV. razreda na temu uvođenja inovacija s ciljem unapređenja postojećeg kurikuluma.
- Analiza anketa i kreiranje baze podataka i razmjena rezultata rada između radnih skupina učenika
- Prezentacija rada radnih skupina na Završnoj konferenciji projekta „Agroturistički centar izvrsnosti /ACI/ - hrvatsko iskustvo kao ideja za EU model“.

Održivost i nastavak aktivnosti

Nastavnici međužupanijskog stručnog vijeća prezentirali su projekte koje provode u svojim školama u okviru programa IPA. Zanimljivo je bilo čuti iskustva nastavnika/ica u provedbi europskih projekata u određenim projektnim fazama te načinima rješavanja različitih problemskih situacija. Zaključeno je kako se treba nastaviti javljati na natječaje koje raspisuje Europska unija i koristiti financijska sredstva za jačanje kapaciteta nastavnika/ica i opremanje škola. Model ACI moguće je primijeniti i u drugim dijelovima Hrvatske, koristeći znanja i iskustva stečena kroz ova projekt. Na taj način dodatno bi se ojačala pozicija Hrvatske kao turističke destinacije, posebice u vidu ruralnog turizma koji bi mogao doprinijeti razvoju cjelogodišnje turističke ponude po cijeloj Hrvatskoj. Kroz projekt se poticalo snažno umrežavanje škola pa su se mnoge škole „ohrabrile“ javiti na natječaje za europske fondove. Međužupanijsko stručno vijeće korišteno je za predstavljanje rezultata projekta i kroz druge struke (npr. veterinari), što je dodatno motiviralo škole da krenu u projekte. Poljoprivredna škola Zagreb je već prijavila nastavak projekta kroz ESF, za modernizaciju kurikuluma za agropoduzetništvo.

Naučene lekcije

Nastavno na iskustvo iz provedbe projekta u okviru CARDS 2003 programa, velika pažnja je bila usmjerena na kvalitetnu komunikaciju između partnera te jasno definiranje uloga, odgovornosti i očekivanja svih dionika uključenih u projekt. Plan aktivnosti je bio transparentan i javno objavljen, a upravljanje projektom je bilo na visokoj razini, kako bi se maksimalno odgovorno upravljalo svim resursima – ljudskim, vremenskim i financijskim. Spisak troškova na projektu bio je javno objavljen. Ovakva kvalitetna komunikacija i transparentnost bili su ključ uspjeha na projektu.

Ovaj projekt značajno je utjecao na klimu u školi koja je sada više poticajna, projektno orijentirana, razvojna, a učenici žele više znanja o pisanju europskih projekata.

Priče o uspjehu

Projektini tim je zaista bio srdačno dočekan u svim agroturističkih gospodarstvima koje su obišli. Vlasnici gospodarstva su razumjeli ciljeve projekta te su tražili podršku od strane projektinog tima u nekim njihovim aktivnostima i inicijativama. Tako je npr. projektini tim savjetovao i dao svoj doprinos u uspostavi udruženja agroturističkih gospodarstava Istre, kako bi se slična udruženja razvila i po ostatku Hrvatske.

Informacije za kontakt nositelja projekta:

Puno ime	Poljoprivredna škola Zagreb
Puna adresa	Gjure Prejca 2 10040 Zagreb Hrvatska
Adresa e-pošte	poljoprivrednaskolazg@psz.hr
Internetske stranice	http://ss-poljoprivredna-zg.skole.hr/
Telefon i faks	Tel. +385 1 2992 133 Faks +385 1 2988 670
Osoba za kontakt	Ivica Marinić

Agroturistički centar izvrsnosti – poligon

Priprema tradicijskih jela

Posjete agroturističkim gospodarstvima

Opće informacije		
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 3.1. DALJNI RAZVOJ HRVATSKOG KVALIFIKACIJSKOG OKVIRA	
Program dodjele bespovratnih sredstava	IMPLEMENTACIJA NOVIH KURIKULUMA EUROPEAID/131231/M/ACT/HR	
Specifične informacije		
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.3.1.03.02.c03	
Naziv projekta	Usklađivanje obrazovanja i karijere (ECHO)	
Nositelj projekta	Gospodarska škola Varaždin	
Partner(i)	Ekonomska škola Mije Mirkovića Rijeka; Turistička i ugostiteljska škola Dubrovnik; Srednja škola Ivanec	
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Varaždin	Županija: Varaždinska
Mjesto provedbe ⁸⁶	Dubrovačko – neretvanska, Varaždinska, Primorsko – goranska županija	
Trajanje projekta	Od 28.09.2010. do 27.11.2011.	
Ukupna vrijednost projekta u eurima	188.512,06 €	
Opis dobre prakse		
Svrha projekta		
<p>U suvremenom svijetu znanje i vještine postaju najvrjedniji kapital, a osobe koje posjeduju potrebna znanja i vještine vode svoju zemlju na put društvenog i ekonomskog razvoja. Jedan od ključnih dijelova, na kojemu razvijene europske zemlje pa tako i Republika Hrvatska temelje svoj razvoj, je sustav strukovnog odgoja i obrazovanja. Postojeći sustav strukovnog odgoja i obrazovanja u Hrvatskoj obuhvaća preko 70 posto ukupne srednjoškolske populacije. Moderno, konkurentno i fleksibilno tržišta rada od budućih zaposlenika zahtijeva znanje, razvijene profesionalne kompetencije, brzu prilagodljivost te tendenciju stjecanja širih znanja koja omogućavaju profesionalno bavljenje različitim poslovima.</p> <p>Kroz ovaj projekt razvio se modularni kurikulum za pomoć srednjim školama koje sudjeluju na projektu kako bi svoje obrazovne programe što bolje prilagodile potrebama tržišta rada i na taj način osigurale veću stopu zapošljavanja svojih učenika. Ujedno se u projekt uključuju i poslodavci kroz inovativni sustav razmjene informacija koji će biti osnova za usklađivanje modularnog kurikuluma i potreba tržišta rada.</p>		
Opći cilj		
Opći cilj projekta je povećati zapošljivost učenika nakon završene strukovne škole.		
Specifični cilj		
<ul style="list-style-type: none"> • razviti modularni strukovni kurikulum • educirati zaposlene u srednjim strukovnim školama o tome na koji način provesti inovativnu profesionalnu orijentaciju učenika strukovnih škola u skladu s modularnim strukovnim kurikulumom • povećati svijest poslodavaca o njihovoj ulozi u usklađivanju potreba tržišta rada s ishodima učenja postignutih primjenom modularnih kurikuluma 		

⁸⁶ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

Ciljane skupine
<ul style="list-style-type: none"> • 4 strukovne škole • učenici strukovnih škola • 13 nastavnika • 90 poslodavaca
Krajnji korisnici
<ul style="list-style-type: none"> • Strukovne škole u RH • Nastavnici i učenici strukovnih škola • ASOO • HZZ • Poslodavci • Lokalno, regionalno i nacionalno gospodarstvo
Ključne aktivnosti
<ul style="list-style-type: none"> • Izraditi analizu stanja u svezi potreba poslodavaca i usporedba s ishodima obrazovnih programa strukovnih škola • Usvajanje nove metodologije za razvoj modularnog kurikulumu u skladu s potrebama tržišta rada • Uspostavljanje mehanizama za praćenje promjena i potreba na tržištu rada, kroz interaktivni IKT sustav • Uspostavljanje virtualne mreže za razmjenu primjera dobre prakse i zajednički razvoj novih kurikulumu za strukovne škole • Razvoj pilot modularnog kurikulumu koristeći razvijenu metodologiju • Edukacija nastavnika strukovnih škola o inovativnim obrazovnim metodama za profesionalno usmjeravanje i savjetovanje učenika • Jačanje svijesti o važnosti suradnje između poslodavaca i strukovnih škola za usklađivanje potreba na tržištu rada i ishodima učenja. • Vrednovanje i prilagođavanje nove metodologije • Razvoj, održavanje, ocjenjivanje i prilagodba programa edukacije za nastavnike strukovnih škola o inovativnom profesionalnom usmjeravanju i savjetovanju učenika • Razvoj i diseminacija promotivnog materijala (brošure, letci itd.) • Organizacija seminara i konferencija u sklopu projekta
Ostvarenja i rezultati
<p>Rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razvijen modularni kurikulum • Nastavnici strukovnih škola i ostalo školsko osoblje educirani o inovativnim obrazovnim metodama, u skladu s modularnim kurikulumom • Povećana svijest poslodavaca o njihovoj važnosti u usklađivanju potreba na tržištu rada s ishodima učenja novog modularnog kurikulumu <p>Ostvarenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razvijena metodologija za modularni kurikulum za strukovne škole, uključujući 4 pilot modularna kurikulumu: ekonomist, hotelsko-turistički, strukovna gimnazija – poslovni program, strukovna gimnazija – turistički program • Uključeno 5 strukovnih škola, 21 nastavno osoblje (nastavnici i savjetnici), 91 poslodavac i 206 učenika strukovnih škola (što je više od planiranog) • Razvijen web portal www.echo.com.hr i Facebook stranica https://www.facebook.com/ECHOprojekt • Osmišljena 1 kampanja za jačanje svijesti koja uključuje i 3000 projektnih osobnih iskaznica, 4000 brošura, 2000 letaka, 200 informativnih knjižica o informativnim seminarima, 50 informativnih knjižica za završnu konferenciju

Značaj projekta

Prilagodba modernom tržištu rada Europske unije zahtijeva drugačiji pristup i programe strukovnih škola, nove načine i metode učenja i istraživanja, te razvoja sada već ključnih kompetencija poput funkcionalne pismenosti, numeričke pismenosti, IKT (informacijsko-komunikacijske) kompetencije, stranih jezika, poduzetništva, matematike i prirodnih znanosti te međuljudskih i socijalnih kompetencija. Temeljitiije i opširnije opće obvezno obrazovanje omogućuje kasniji i kvalitetniji odabir zanimanja, proširene mogućnosti kod zapošljavanja te veću uspješnost u profesionalnom životu.

Značaj projekta je višestruk. Poslodavci projektom i svojim sudjelovanjem u kreiranju kurikuluma dobivaju kvalificiranu radnu snagu s potrebnim znanjima i vještinama, što dovodi do optimizacije poslovanja i konkurentnosti na tržištu.

Strukovne škole postaju fleksibilnije i prilagodljivije uvjetima i potrebama na tržištu rada te razvijaju dobru suradnju s poslodavcima, a učenici imaju pristup točnim i pravovremenim informacijama o stanju i potrebama tržišta rada, usvajaju znanja i razvijaju vještine koje im omogućuju konkurentnost na tržištu rada te mogu bolje planirati i usmjeravati svoje karijere.

Prednosti i inovacije projekta

Projektom se željelo pokazati koliko je važna suradnja s poslodavcima u kreiranju obrazovnih programa i kurikuluma te razvijanju novih metodologija učenja.

Učenici mogu pratiti promjene na tržištu rada i odlučivati o svojoj karijeri. Dovoljno je na web stranici projekta www.echo.com.hr kliknuti na "Gdje se zaposliti?". Učenici ovdje mogu vidjeti podatke o radnim mjestima u pojedinoj županiji koja se planiraju otvoriti u najmanje sljedeće dvije godine. Ti podaci poslužit će kao orijentacija učenicima kod biranja njihova budućeg zanimanja, ali i školama kako bi svoje programe mogle prilagođavati zahtjevima tržišta rada. Strukovne škole će učenicima osigurati savjetovanja vezana uz usmjeravanje njihovog obrazovanja i karijere. Usklađivanjem obrazovnih programa s potrebama tržišta rada doprinijet će se smanjenju ukupne stope nezaposlenosti i podizanju konkurentnosti radne snage i cjelokupne ekonomije u regiji.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

U suradnji s institutom Ivo Pilar iz Zagreba, tijekom projekta izrađena je Metodologija za prilagodbu programa srednjih strukovnih škola zahtjevima tržišta rada, a prema toj Metodologiji kreirani su i pilot modularni kurikulumi. Sve strukovne škole u Hrvatskoj mogu koristiti Metodologiju izrađenu tijekom projekta i pomoću nje dopunjavati svoje školske programe. Metodologija je javno dobro i objavljena je na web stranici projekta ECHO na adresi www.echo.com.hr.

Članak o metodologiji objavljen je u školskim novinama, kako bi se pojačao učinak na druge strukovne škole. Održivost projekta osigurana je i funkcionirajućim web portalom i virtualnom mrežom koja je kontinuirano u upotrebi do danas.

Temeljem iskustva provedbe ECHO projekta, škola već provodi nove projekte, npr. Sign2Me i SEM.

Naučene lekcije

Partneri na projektu su imali jasan zajednički interes u pogledu provedbe projekta. Međusobne uloge i odgovornosti partnera bile su jasno definirane. Nadalje, rukovodstvo projekta bilo je posvećeno provedbi projekta u zadanom vremenskom i financijskom okviru kroz primjenu učinkovitih metoda.

Unatoč početnim poteškoćama, tijekom provođenja projekta uspješno je uspostavljen temelj za buduću kvalitetnu suradnju s poslodavcima na regionalnoj razni. Osobni kontakt s poslodavcima u praksi se pokazao najboljim rješenjem: poslodavci su se odazvali suradnji sa školama, a na seminarima su se vrlo pozitivno izjasnili o samoj ideji projekta i načinu njegove realizacije. Dakle, proaktivan i inovativan pristup je ključ uspjeha.

Priče o uspjehu

Predrag Štormar, župan Varaždinske županije istaknuo je kako je sustav strukovnog obrazovanja ključan za razvoj ljudskih potencijala kao preduvjeta postizanja ekonomskoga rasta i kvalitetnijega zapošljavanja obzirom da u Republici Hrvatskoj sustav strukovnog odgoja i obrazovanja obuhvaća više od 70% ukupne srednjoškolske populacije, a u Varaždinskoj županiji otprilike 65%. Župan je istaknuo i kako je cilj ovog projekta omogućiti strukovnim školama kvalitetne gimnazijske programe kako bi što više učenika moglo nastaviti svoje školovanje na

fakultetima, a najavio i prijavu novih projekata namijenjenih također srednjim školama.

Katica Kalogjera Novak, ravnateljica Gospodarske škole istaknula je kako je zamišljeno da se kroz poticanje novih inovativnih pristupa obrazovnom sadržaju i metodama podučavanja u strukovnim školama osigura usklađenost strukovnog obrazovanja s promjenama u gospodarstvu, odnosno s tržištem rada te da se učenicima strukovnih škola pruži što kvalitetnije obrazovanje za nastavka školovanja.

Maja Lehman, voditeljica Odjela za regionalni razvoj AZRA-e pojasnila je kako je projekt, koji sadrži niz inovativnih aktivnosti i rješenja, razvijen u okviru IV. komponente IPA programa Razvoj ljudskih potencijala prvenstveno s namjerom da se potpomogne razvoj i daljnja modernizacija sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, ali i kako bi se strukovne škole osposobile i pripremile za korištenje sredstava dostupnih kroz fondove EU-a za poboljšanje vlastitoga rada.

Informacije za kontakt nositelja projekta:

Puno ime	Gospodarska škola Varaždin
Puna adresa	Božene Plazzeriano 4 42000 Varaždin Hrvatska
Adresa e-pošte	gospodarska.echo@gmail.com
Internetske stranice	www.echo.com.hr
Telefon i faks	Tel. +385 42 49 22 86 Faks +385 42 33 07 86
Osoba za kontakt	Gordana Kokanović Krušelj

Široka uključenost sudionika u projektu

*Okrugli stol u Varaždinu
u okviru projekta*

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 3.1. DALJNI RAZVOJ HRVATSKOG KVALIFIKACIJSKOG OKVIRA
Program dodjele bespovratnih sredstava	IMPLEMENTACIJA NOVIH KURIKULUMA EUROPEAID/131231/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.3.1.03.02.c10
Naziv projekta	SB Solarni Demonstracijski centar
Nositelj projekta	Tehnička škola Slavonski Brod
Partner(i)	Tehnička škola Daruvar Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Slavonski brod Obrtnička komora Brodsko-posavske županije
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Slavonski Brod Županija: Brodsko-posavska
Mjesto provedbe ⁸⁷	Slavonski Brod
Trajanje projekta	Od 29.9.2010. do 28.9.2011.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	263.939,43 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Modernizacija sustava strukovnog obrazovanja predstavlja strateški prioritet nekoliko institucija RH jer će se njome osigurati bolje kompetencije osobama koje upisuju programe strukovnog obrazovanja. Modernizacija strukovnog obrazovanja ne odnosi se samo na osuvremenjivanje u smislu uvođenja tehnoloških aplikacija (posebice IT-a) već i na razvoj novih kurikuluma koji će biti usklađeniji s potražnjom na tržištu rada. Potražnja na tržištu rada ovisi o općem gospodarskom razvoju, stoga sustav strukovnog obrazovanja treba neprekidno raditi na unaprjeđivanju svojih kurikularnih programa kako bi osigurao odgovarajuće kompetencije radne snage. Osim toga, na gospodarski rast sve više utječe razvoj novih tehnologija, što daje još veći značaj unaprjeđivanju strukovnog obrazovanja kroz kurikulume koji slijede taj razvoj. Modernizacija strukovnog obrazovanja uključuje i poboljšanje te unaprjeđivanje metoda učenja i nastave. Primjena novih metoda učenja poboljšava ishode učenja i kompetencije učenika koji se obrazuju kroz strukovne programe, čime se povećava njihova konkurentnost na tržištu rada. Predloženim projektom osigurana su oba aspekta modernizacije postojećeg sustava strukovnog obrazovanja u Tehničkoj školi Slavonski Brod, i to kroz razvoj novog kurikuluma koji je usklađen s gospodarskim kretanjima (razvoj i primjena solarne energije kao alternativnog izvora proizvodnje el. energije). Nadalje, kroz projekt se razvijaju i metode nastave primjenjive u sustavima strukovnog tehničkog obrazovanja – posebne didaktičke metode. U konačnici, cilj projekta je i razvoj solarnog demonstracijskog centra sa solarnom elektranom kapaciteta 10 kW koja će se koristiti ne samo za demonstracijske svrhe na regionalnoj i nacionalnoj razini nego i za proizvodnju energije.</p>	
Opći cilj	
Doprinijeti razvoju i modernizaciji sustava strukovnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj.	
Specifični cilj	
Unaprjeđenje profesionalnih, materijalnih i tehničkih uvjeta Tehničke škole Slavonski Brod za razvoj i uvođenje	

⁸⁷ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

novog kurikuluma (Upravljanje solarnim sustavom) kroz razvoj demonstracijskog solarnog centra

Ciljane skupine

Ciljana skupina projekta su profesori Tehničke škole Slavonski Brod i Tehničke škole Daruvar.

Krajnji korisnici

Učenici Tehničke škole Slavonski Brod; učenici 3. i 4. razreda; učenici drugih tehničkih škola u regiji (Slavonija); nezaposlene osobe s područja Brodsko-posavske županije

Ključne aktivnosti

- Razvoj kurikuluma „Upravljanje solarnim sustavom“
- Opremanje deomonstracijskog solarnog centra
- Stručno usavršavanje profesora iz novih didaktičkih metoda i tehnika te provedbe novog kurikuluma
- Organizacije studijskih putovanja
- Aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti
- Upravljanje projektom

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Razvijen novi neobavezni kurikulum „Upravljanje solarnim sustavom“ (105 sati edukacije)
- Razvijen novi program za obrazovanje odraslih „Upravljanje solarnim sustavom“ (150 sati edukacije)
- Uvedene nove inovativne metode i tehnike učenja u kurikulum (3 metode i 4 tehnike)
- Poboljšani obrazovni kapaciteti – stvoreni tehnički i materijalni uvjeti za uvođenje novih kurikuluma i transfer znanja na korisnike programa strukovnog obrazovanja (solarni demonstracijski centar)

Ostvarenja:

- 38 stručnjaka educirano za primjenu novih inovativnih metoda učenja u strukovnim školama – posebna strukovna didaktika
- 50 stručnjaka sudjelovalo u nekoliko studijskih putovanja
- 10 stručnjaka educirano za primjenu novog kurikuluma
- Uspostavljena suradnja sa socijalnim partnerima na promidžbi novog kurikuluma
- Poboljšane strukovne vještine
- Osigurane mogućnosti obrazovanja odraslih osoba u području zelenih izvora energije

Značaj projekta

Projekt je povećao svijest učenika, roditelja, profesora i lokalne zajednice o važnosti obnovljivih izvora energije. Fotonaponska elektrana SB Solar nominalnog kapaciteta 10 kW bila je prvi takav objekt u Slavonskom Brodu. Danas postoji više od 120 solarnih elektrana različitih veličina, ukupnog kapaciteta od oko 3 MW, što je 300 puta više u kilovatima. Budući da se radilo o prvoj elektrani tog tipa, za sve građevinske tvrtke iz brodsko-posavskog područja bilo je to prvo iskustvo s takvom građevinom. Na temelju modela SB solarnog demonstracijskog centra, danas postoji nekoliko tvrtki koje pružaju usluge projektiranja fotonaponskih elektrana u regiji. Kao rezultat toga postoji snažna suradnja između tih tvrtki i Tehničke škole Slavonski Brod na području obnovljivih izvora energije.

Prednosti i inovacije projekta

Radi se o najinovativnijem školskom projektu sa stvarnim utjecajem na lokalno gospodarstvo kroz proizvodnju i prodaju solarne energije nacionalnom energetsom sustavu u Hrvatskoj. Primjena inovativnih znanja i vještina profesora i učenika ključno je postignuće projekta. Projekt je također potaknuo razvoj zelenih tehnologija u Brodsko-posavskoj županiji i RH. Nadalje, rezultati projekta u potpunosti su orijentirani na tržište rada. Na kraju, no ne i najmanje važno, radi se o sjajnom primjeru snažne suradnje između obrazovnog sustava i institucija tržišta rada. Rezultati projekta u potpunosti su u skladu sa stabilnošću partnerstva.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

- Funkcioniranje solarne elektrane
- Korištenje renoviranih prostora
- Implementiran novi kurikulum
- Stalna razmjena iskustava sa sličnim školama u RH
- Povećan kapacitet za razvoj i provedbu projekata financirani sredstvima EU-a – nekoliko projekata provedeno usporedno s opisanim projektom te nakon njegovog završetka

Naučene lekcije

Vrlo je važna činjenica da je projekt proveden u partnerstvu s dvije druge institucije. Partneri su imali jasan zajednički interes u pogledu provedbe projekta. Međusobne uloge i odgovornosti partnera bile su jasno definirane. Nadalje, rukovodstvo projekta bilo je posvećeno provedbi projekta u zadanom vremenskom i financijskom okviru kroz primjenu učinkovitih metoda. Savjet drugim institucijama – sklapanje partnerstva s iskusnim organizacijama koje su potpuno relevantne za predmet projekta.

Priče o uspjehu

Vikica Lukić, sudionica u projektu

„Najvažnija osobna lekcija nakon sudjelovanja u projektu je izmijenjen osobni odnos prema stalno iščekivanim reformama u strukovnom obrazovanju. Naime, prije projekta sam kao i većina nastavnika u strukovnom obrazovanju, očekivala da netko drugi nešto učini u smislu modernizacije strukovnih programa. No, nakon ovog projekta, svjedoci smo kako se u mikrosredini mogu učiniti velike stvari. Nažalost, postojeći kurikulumi za strukovna zanimanja ne odgovaraju u potpunosti zahtjevima tržišta rada jer se neki od njih nisu mijenjali posljednjih 10-15 godina, dok se tehnologije mijenjaju i do 5 puta brže. Nedovoljni tehnički kapaciteti i slaba opremljenost škola prepreka su ostvarenju punog potencijala učenika jer se učenička praksa ne odvija na način kako to zahtijevaju poslodavci. Osim problema nedovoljne praktične obuke učenika, prisutan je i problem edukacije nastavnika, kako za izvođenje praktične nastave tako i za uvođenje novih nastavnih metoda. S obzirom na neopremljenost praktikuma u kojima se izvodi praktična nastava, dolazi do gubitka kompetencija nastavnika jer se u školi ne mogu educirati za praktičan rad, a još uvijek je nerazvijen model stručnog usavršavanja nastavnika u poduzećima. Projektom SB Solarn demonstracijski centar podigla se razina znanja i kompetencija nastavnika, stručno smo se usavršili (studijska putovanja, posjet proizvodnim tvrtkama, in-house treninzi), opremili smo praktikume suvremenom opremom, modernizirali smo kurikulume i stvorili smo nova partnerstva s poslodavcima. Učenicima se omogućilo stjecanje upravo onih kompetencija koje podižu njihovu konkurentnost na tržištu rada i na taj način smo pridonijeli njihovoj zapošljivosti. Mogućnostima i prilikama napredovanja svih.“

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Tehnička škola Slavonski brod
Puna poštanska adresa	Eugena Kumičića 55 Slavonski Brod Hrvatska
Adresa e-pošte	tssb@tssb.hr
Internetske stranice	http://ipa-sb-solar.com/projekt.html
Broj telefona i faksa	Tel. +385 (0) 35 411 478 Fax: +385 (0) 35 446 160
Osoba za kontakt:	Mirjana Onukijević, ravnateljica škole

„Radionica“

„Moderna oprema“

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 3.1. DALJNI RAZVOJ HRVATSKOG KVALIFIKACIJSKOG OKVIRA
Program dodjele bespovratnih sredstava	IMPLEMENTACIJA NOVIH KURIKULUMA EUROPEAID/131231/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.3.1.03.02.c14
Naziv projekta	Modifikacija postojećih kurikuluma uvođenjem novih tehnologija
Nositelj projekta	Pomorska škola Split
Partner(i)	Pomorska škola Zadar
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Split Županija: Splitsko-dalmatinska
Mjesto provedbe ⁸⁸	Splitsko-dalmatinska županija, grad Split i Zadarska županija, grad Zadar
Trajanje projekta	Od 28.9.2010. do 27.9.2011.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	169.760,00 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Mladi su među najosjetljivijim socijalnim kategorijama u Republici Hrvatskoj. Nakon završetka školovanja vrlo teško pronalaze posao – jednim dijelom zbog općenito slabih prilika za zapošljavanje, a potom i uslijed činjenice da im škole pružaju isključivo teorijsko znanje bez praktičkih vještina potrebnih na tržištu rada. Stoga je potrebno promijeniti postojeće kurikulume te poboljšati didaktičku opremu i materijale.</p> <p>Pomorska škola Split najveća je hrvatska pomorska škola s 585 učenika koji pohađaju četiri različita programa. Strukovne škole ovog profila svake godine privlače sve manje novih polaznika. U svrhu privlačenja većeg broja mladih osoba, njihove pripreme za suvremeno tržište rada i povećanja njihovih mogućnosti zapošljavanja, potrebno je unaprijediti didaktičku opremu.</p> <p>U suradnji s potencijalnim poslodavcima maturanata pomorske škole iz regije, škola je organizirala odgovarajuće uvjete za praktično učenje te korištenje didaktičkih materijala u obrazovanju buduće radne snage za profesionalni profil potreban u njihovim tvrtkama.</p>	
Opći cilj	
<p>Pomoći stvaranju novog moderniziranog kurikuluma temeljenog na ishodima učenja, posebice u pogledu uvođenja sustavnog pristupa relevantnim inovacijama strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u skladu s promjenama na lokalnom/regionalnom tržištu rada i u skladu s novom metodologijom i zahtjevima Zakona o strukovnom obrazovanju te Nacionalnog okvirnog kurikuluma za predškolski odgoj i opće obvezno obrazovanje u osnovnoj i srednjoj školi.</p>	
Specifični cilj	
<ul style="list-style-type: none"> • Modificirati postojeće kurikulume za strukovno obrazovanje uvođenjem novih tehnologija te učiniti škole privlačnijima potencijalnim učenicima (važno je modificirati postojeće kurikulume i poboljšati 	

⁸⁸ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

<p>didaktičku opremu kako bi se učenicima pružilo praktično znanje te kako bi se privuklo buduće generacije)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poboljšati strukovne i obrazovne sposobnosti i vještine nastavnika i učenika u strukovnom obrazovanju u skladu sa modificiranim kurikulumom (važno je dodatno razvijati strukovne i obrazovne vještine nastavnika u strukovnom obrazovanju tako da mogu primjenjivati nove metodologije u radu s učenicima) • Poboljšati raspoloživost fleksibilnih materijala za učenje (budući da su postojeći materijali za učenje potpuno zastarjeli, prevesti ćemo odabrane nove materijale, prilagoditi ih svojim potrebama i sukladno tome ih koristiti)
<p>Ciljane skupine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Primarno mladi ljudi do 19 godina starosti, učenici pomorskih škola u Splitu i Zadru • Nastavnici u strukovnom obrazovanju koji će se dodano educirati kroz projekt • Škole će biti korisnice projekta u smislu dobivanja nove didaktičke opreme i materijala za učenje, što će im omogućiti povećanje kvalitete obrazovanja.
<p>Krajnji korisnici</p> <ul style="list-style-type: none"> • Učenici srednjih škola u Splitu i Zadru – 300 učenika po naraštaju • Nastavnici strukovnih predmeta – 13 nastavnika • Dvije strukovne škole
<p>Ključne aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osnivanje upravnog odbora projekta • Poboljšanje didaktičke opreme • Obrazovanje i osposobljavanje osoblja • Razvoj fleksibilnih materijala za učenje • Širenje informacija i promicanje strukovnog obrazovanja • Praćenje, vrednovanje i izvještavanje
<p>Ostvarenja i rezultati</p> <p>Rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modificirani i poboljšani kurikulumi • Opremljene učionice novih tehnologija • Nastavnici strukovnih predmeta stekli dodatne vještine i znanja sukladno novim modificiranim kurikulumima – 13 nastavnika educirano kroz 6 radionica • Razvijeni fleksibilni materijali za učenje <p>Ostvarenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osnovan upravni odbor projekta • Opremljene dvije učionice • Organizirano 6 radionica za nastavnike strukovnih predmeta • Pripremljeno, tiskano i distribuirano 5 udžbenika • 560 stranica novih materijala za učenje prevedeno na hrvatski jezik • Studijski posjet Pomorskoj akademiji Antwerpen u trajanju od 4 dana • Aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti – 2000 letaka, 7200 brošura, otvoreni dani škole za učenike i roditelje, TV emisija, radio emisije, publikacije u lokalnom tisku
<p>Značaj projekta</p> <p>Pomorske škole Split i Osijek kupile su dio potrebne opreme sredstvima koje im je dodijelilo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta. Projekt je proveden kako bi se zajamčilo financiranje preostale potrebne opreme te modificiranje kurikuluma za sljedeća dva programa: tehničar za brodstrojarstvo te ribarsko-</p>

nautički tehničar.

Obrazovanje učenika provodi se u skladu sa zahtjevima tržišta rada i potencijalnih poslodavaca. To je omogućilo optimizaciju učinkovitosti učenika na tržištu rada te je osiguralo korist za poslodavce. Nadalje, strukovna škola u Antwerpenu odabrana je zato što se radi o jednoj od najbolje opremljenih pomorskih škola u Europi, s najboljim omjerom teorijske i praktične nastave te primjenom svih novih tehnologija koje su dostupne na tržištu. Na temelj prethodnih iskustava, studijski posjeti pokazali su se najučinkovitijim alatom u pogledu izgradnje kapaciteta i motivacije. Nastavnici i ravnatelji strukovnih škola imali su priliku dobiti potrebne informacije, pozitivna i negativna iskustva (naučene lekcije) te steći predodžbu o tome kako bi se viđeni model mogao prilagoditi za strukovne škole u Hrvatskoj.

Kao rezultat provedbe projekta, dodatna didaktička oprema, novi materijali za učenje, visokokvalificirano i iskusno osoblje svrstali su pomorske škole u Splitu i Zadru među najbolje opremljene strukovne škole u RH.

Prednosti i inovacije projekta

Oba partnera stekla su inovativne obrazovne alate i prakse usmjerene na rezultate koji se traže na suvremenom tržištu rada i prateći nacionalne strategije u obrazovnom sektoru kao i međunarodne standarde u pomorskom obrazovanju. Kao rezultat provedbe projekta povećalo se zanimanje učenika za pomorsko obrazovanje. Obrazovanje je općenito postalo praktičnije i zanimljivije učenicima te ih se bolje priprema za tržište rada.

Na kraju, no ne i najmanje važno, partneri su povećali svoje kapacitete za provedbu projekata financiranih sredstvima EU-a. Projekt je također pozitivno utjecao na druge škole u zadarskom i splitskom okruženju te ih je potaknuo na razvoj i provedbu EU projekata u području obrazovanja.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Nova oprema u učionicama, poboljšana znanja učenika koji pohađaju obrazovne programe tehničar za brodogradarstvo te ribarsko-nautički tehničar (što im posljedično osigurava bolji položaj na tržištu rada), poboljšane kompetencije nastavnika te time i povećan ugled škole (očekuje se veći broj novih upisa u programe pomorskih škola). Nadalje, uspostavljena je bolja suradnja između Pomorske škole u Splitu i Pomorskog fakulteta u Splitu. U tom pogledu, novoopremljene obrazovne prostore koristi i fakultet za vlastite obrazovne potrebe. Uspostavljena suradnja vrlo je važan i nužan korak ka poboljšanju obrazovanja pomoraca.

Naučene lekcije

Snažno sudjelovanje nastavnog osoblja u pripremanju i provođenju projekta ključno je za njegov uspjeh. Potrebno je dulje razdoblje prilagodbe za svladavanje specifičnih postupaka provedbe i izvještavanja prema zahtjevima ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Priče o uspjehu

Projekt je ojačao postojeću suradnju između rukovodstava i nastavnog osoblja dviju škola, u zajedničkom naporu da se učenicima pruži bolje teorijsko i praktično obrazovanje te najbolja moguća priprema za tržište rada. Šira javnost informirana je putem medija o aktivnom angažmanu obje škole na povećanju kvalitete obrazovanja. Kao rezultat uspješne provedbe projekta, tijekom posljednjih nekoliko godina škole su povećale broj upisanih učenika za 70%. Važno je napomenuti i da je novu opremu verificirala Europska agencija za pomorsku sigurnost.

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Pomorska škola Split
Puna poštanska adresa	Zrinsko-Frankopanska 36 21 000 Split Hrvatska
Adresa e-pošte	office@pomsk.hr
Internetske stranice	www.pomsk.hr
Broj telefona i faksa	Tel. +385 21 380 749

	Faks: +385 21 380 764
Osoba za kontakt:	Dragan Pavelin, ravnatelj

„Praktična nastava u Pomorskoj školi Split“

„Nova obrazovna oprema“

„Otvoreni dani“

Opće informacije		
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 3.1. DALJNI RAZVOJ HRVATSKOG KVALIFIKACIJSKOG OKVIRA	
Program dodjele bespovratnih sredstava	IMPLEMENTACIJA NOVIH KURIKULUMA EUROPEAID/131231/M/ACT/HR	
Specifične informacije		
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.3.1.03.02.c17	
Naziv projekta	Modularni kurikulum za vježbeničke tvrtke	
Nositelj projekta	Ekonomska škola Katarina Zrinski	
Partner(i)	Srednja ekonomska škola Celje (Slovenija)	
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Zagreb	Županija: Grad Zagreb
Mjesto provedbe ⁸⁹	Grad Zagreb, Zagrebačka županija	
Trajanje projekta	Od 28.09.2010. do 27.11.2011.	
Ukupna vrijednost projekta u eurima	311.829,70 €	
Opis dobre prakse		
Svrha projekta		
<p>Sustav strukovnog obrazovanja u Hrvatskoj karakterizira veliki nesrazmjer između obrazovnih programa i potreba tržišta rada, što dugoročno vodi nekonkurentnosti gospodarstva. Nužna je modernizacija postojećih školskih nastavnih planova i programa, koji će se temeljiti na ishodima učenja te biti razvijeni u skladu s promjenama na lokalnom i/ili regionalnom tržištu rada.</p> <p>Ovaj projekt pokazuje na koji je način moguće unijeti promjene u strukovno obrazovanje i približiti ga europskim okvirima. Glavni cilj projekta je izrada modularnog kurikuluma za postojeći predmet - Poslovanje vježbovne tvrtke (PVT), korištenjem primjera dobre prakse iz EU i novih informacijsko-komunikacijskih rješenja u upravljanju vježbovnim tvrtkama. U sustavno oblikovanje kurikuluma, sukladno potrebama tržišta, pri tome je nužno uključiti socijalne i gospodarske partnere.</p> <p>Razvija se modularni kurikulum za vježbovne tvrtke, koji se može koristiti u sva četiri razreda strukovne škole. U sklopu postojećeg kurikuluma predmeta Poslovanje vježbovne tvrtke, proveo se pilot projekt novog Modularnog kurikuluma za vježbovne tvrtke, u kojemu su sudjelovali učenici drugih i trećih razred te svi nastavnici, kako bi identificirali područja gdje se njihov nastavni predmet može sinergijski povezati s predmetom Poslovanje vježbovne tvrtke, sve kako bi se unaprijedili rezultati učenja. Novi Modularni kurikulum izrađen je za sva četiri razreda ekonomske škole za strukovno obrazovanje i osposobljavanje. Krajnji rezultat projekta "Inkubator vježbovnih tvrtki" je virtualno mjesto za sve vježbovne tvrtke koje su spremne za udruživanje, poslovanje i suradnju sukladno zajedničkim interesima, uz dobivanje mentorskih savjeta od stručnjaka sa Visoke škole Nikola Šubić Zrinski.</p>		
Opći cilj		
Opći cilj projekta je unaprijediti poduzetničke kompetencije strukovnog obrazovanja i osposobljavanja učenika i nastavnika kroz oblikovanje "Modularnog kurikuluma za vježbeničke tvrtke" kao trajnog odgovora na lokalne/regionalne potrebe tržišta rada, a koji će biti temeljen na primjerima dobre prakse iz EU i potpomognut novim IKT rješenjima.		
Specifični cilj		

⁸⁹ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

- Razvoj "Modularnog kurikuluma za vježbovne tvrtke" za sva 4 razreda ekonomske škole temeljenog na potrebama lokalnog/regionalnog tržišta rada, dobrom primjeru iz prakse iz EU i u skladu sa metodologijom i zahtjevima Zakona o strukovnom obrazovanju.
- Unaprjeđenje poduzetničkih kompetencija (znanja, vještina i stavova) školske uprave, profesora i učenika ekonomske škole.
- Edukacija i osposobljavanje osoblja i učenika ekonomske škole za korištenje novih IKT rješenja u upravljanju novim predmetom PVT.
- Poticanje suradnje između gospodarstva i ekonomskih škola kroz oblikovanje mehanizama za transfer tehnologija i znanja.
- Poticanje suradnje između ekonomske škole i partnera iz lokalne/regionalne zajednice: Županije, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatske gospodarske komore.
- Priprema učenika srednje škole koji žele nastaviti školovanje u daljnjem razvoju njihove karijere (preporuke od strane stručnjaka iz Poduzetničkog inkubatora sa Visoke škole Nikola Šubić Zrinski će se inkorporirati u novi kurikulum).
- Promoviranje razmjene iskustava i dobrih praksi putem web portala za profesore i učenike PVT-a
- Mentorstvo profesora sa Visoke škole Nikola Šubić Zrinski u Inkubatoru vježbovnih tvrtki

Ciljane skupine

- Učenici
- Nastavnici
- Ravnateljstvo škole

Krajnji korisnici

- Ekonomske škole i ne-ekonomske strukovne škole u RH
- ASOO
- HZZ
- Lokalno, regionalno i nacionalno gospodarstvo

Ključne aktivnosti

- Aktivnosti upravljanja projektom
- Razvoj modularnog kurikuluma za vježbovne tvrtke
- Razvoj IKT rješenja
- Edukacija nastavnika za implementaciju novog kurikuluma i korištenje IKT rješenja
- Pilot-projekti u 2. i 3. razredima
- Razvoj "Inkubatora vježbovnih tvrtki"

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Poboljšana poslovna klima, kompetencije i znanja stečenih u strukovnoj školi, pružanjem podrške učenicima u poslovanju, poticanjem da budu proaktivni, kreativni i u skladu sa zahtjevima tržišta rada na lokalnoj i regionalnoj razini
- Škola i nastavnici su unaprijedili svoja znanja i vještine suradnjom sa slovenskim partnerom koji je primjer dobre prakse u vježbovnim tvrtkama
- Nastavnici su savladali korištenje novih IKT rješenja u primjeni kod vježbovnih tvrtki

Ostvarenja:

- Razvijen modularni kurikulum za sva četiri razreda strukovne škole, a čiji program i web portal su dostupni svim strukovnim školama u Hrvatskoj
- Provedena edukacija za 5 predstavnika ravnateljstva škole
- Provedena edukacija za 32 nastavnika u svim predmetima ekonomske škole
- Provedena edukacija za 12 nastavnika za vježbovne tvrtke

- Organizirano 1 studijsko putovanje u Celje, Slovenija
- 72 učenika uključena u pilot projekt
- Razvijen *software*, testiran i u uporabi, kao i web stranica www.pvt.hr

Značaj projekta

Pristup, koji učenika stavlja u središte pažnje, aktivnim metodama poučavanja, putem novog Modularnog nastavnog plana i programa za vježbeničke tvrtke, potaknut će hrvatsko gospodarstvo, jer će učenici steći kompetencije koje su u skladu s trenutnim zahtjevima tržišta rada i informatičke pismenosti te će time dobiti dodatnu vrijednost konkurentnosti pri zapošljavanju. Učenici stječu sposobnost individualne kritičke procjene, sposobnost donošenja odluka te sposobnost odgovornog ponašanja i upravljanja. Najveća blagodan Modularnog kurikuluma jest mogućnost implementacije u svim ekonomskim, kao i u mnogim neekonomskim usmjerenjima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.

Prednosti i inovacije projekta

Ekonomska škola Katarina Zrinski je privatna škola, čiji je vlasnik prepoznao važnost modernizacije načina pristupa nastavi te je uveo vježbovne škole među prvima u Hrvatskoj. Učenici su izuzetno dobro reagirali na ovaj način učenja, posebice u vidu korištenja interaktivnog IKT alata te timskog rada, koji dodatno razvija njihove socijalne vještine, paralelno sa ostalim poslovnim kompetencijama. Konačan rezultat projekta je vrlo inovativan, radi se o web aplikaciji i priručniku za rad u vježbovnim tvrtkama kojeg mogu koristiti sve škole, potpuno besplatno. U sklopu aplikacije uključena je npr. i poslovna banka, kako bi učenici bili što bliže stvarnom svijetu. Isto tako, uvedena je tzv. „poslovna srijeda“, kada učenici dolaze na nastavu poslovno odjeveni, uče se poslovnom bontonu i pritom međusobno posluju. Poslovna komunikacija odvija se i na engleskom jeziku, kako bi učenici bili pripremljeni za međunarodno poslovanje i usporedbu s kolegama iz EU.

Kroz aplikaciju škole se mogu međusobno povezivati te izmjenjivati iskustva u vježbovnim tvrtkama, a potiče se i odlazak na sajmove vježbeničkih tvrtki (npr. Mađarska, Italija, Austrija).

Dodatna snaga projekta je i direktno uključivanje stvarnih tvrtki (Mesnice Fiolić i Rudan d.o.o.), radi dobivanja što stvarnijeg poslovnog okruženja u vježbovnoj tvrtki.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Održivost projekta osigurana je upravo kroz besplatnu web aplikaciju, u svrhu otvorenog dugoročnog korištenja kurikuluma od strane drugih ekonomskih škola odnosno svih strukovnih škola. Krajnji rezultat projekta, Inkubator vježbovnih tvrtki, bit će virtualno mjesto za sve vježbovne tvrtke koje su spremne za udruživanje, poslovanje i suradnju, uz dobivanje mentorskih savjeta od stručnjaka s Visoke škole za ekonomiju, poduzetništvo i upravljanje Nikola Šubić Zrinski. Održivost projekta osigurana je upravo putem ovog Inkubatora, koji će biti postavljen kao konzorcij obrazovnih institucija zainteresiranih za podršku ove vrste nastavnih alata za virtualno poslovanje vježbovnih tvrtki te može biti platforma za razmjenu i razvoj novih ideja za daljnje programe i projekte.

Kroz novi projekt razvijaju se i dodatne aplikacije (npr. za ne-ekonomske strukovne škole, za visoke škole ili u konačnici i u stvarnoj tvrtki).

Ovo je bio prvi veći EU projekt škole, no trenutno je u provedbi nekoliko novih projekata iz različitih izvora financiranja, a odnose se na daljnje poboljšanje IKT alata, e-učenje, razvoj novih kurikuluma (npr. za žene zatvorenice koje stječu ekonomska znanja i socijalne vještine za poslovni svijet). Neki od tih projekata su: Budući naraštaj, Modeliranje poslovnih procesa u srednjim školama, Platforma za učenje kroz školske zadruge, Konkurenta mladež.

Naučene lekcije

Suradnja između različitih dionika je ključna za uspješnost projekta i dobivanje najbolje vrijednosti za uloženi trud i novac. Uključivanje učenika u razvoj novih i inovativnih nastavnih metoda uvijek rađa uspjehom i većom motiviranošću učenika za sudjelovanjem u nastavi. Posebice se to odnosi na upotrebu IKT alata te projektni i timski rad. Dodatno, pokazalo se važnim da za ekonomsku grupu predmeta u ekonomskim školama nastavnici imaju barem malo iskustva u realnom sektoru. Kvalitetno raditi s učenicima vježbovnu tvrtku nije lako bez stvarnog iskustva u realnom sektoru.

Priče o uspjehu

Nakon održane završne konferencije pod naslovom **"Stjecanje poduzetničke kompetencije primjenom Modularnog kurikulumu poslovanja vježbovni tvrtki"** u Ekonomskoj školi "Katarina Zrinski", kontaktirali su školu iz redakcije **Business.hr-a** sa željom da napišu članak o projektu i njegovim rezultatima vidljivima ne samo na lokalnoj i regionalnoj, nego i na nacionalnoj razini. Članak je objavljen u Broju 1083, koji je izašao 21.02.2012.

Članak naglašava: „*Sposobnost individualne procjene, donošenja odluka te odgovornog ponašanja i upravljanja neke su od kompetencija koje su u skladu sa zahtjevima tržišta rada, koje su dobili učenici sudjelovanjem u projektu Modularni kurikulum za vježbovne tvrtke. Učenicima se pružala podrška kroz poduzetničke aktivnosti, proaktivnost, inovacije i kreativnost, što je izravno vezano uz lokalne i regionalne tržišne zahtjeve.*“. Također, u članku se ističe suradnja na projektu s partner-školom iz Slovenije – Srednjom ekonomskom školom Celje, koja je bila primjer dobre prakse iz EU, a suradnja je ostvarena i s Hrvatskom gospodarskom komorom, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje te poduzećima Rudan d.o.o. i Mesnice Fiolić d.o.o.

Prema riječima g. Vitomira Tafre, voditelja radnog tijela u ovom projektu te predsjednika Uprave Obrazovne grupe Zrinski: „*...viša razina teorijskog znanja, samostalnosti i sigurnosti u obavljanju zadataka, odgovornosti, motivacije i osnaživanje timskog rada značajke su koje su pokazale uspješnost novog kurikulumu i njegov utjecaj na pripremu učenika za ulazak na tržište rada*“.

Informacije za kontakt nositelja projekta:

Puno ime	Ekonomska škola Katarina Zrinski
Puna adresa	Selska cesta 119 10000 Zagreb Hrvatska
Adresa e-pošte	martinafn@zrinski.org ; grupa@zrinski.org
Internetske stranice	www.zrinski.org/modvtr
Telefon i faks	Tel. +385 1 364 7098 +385 0800 442 442
Osoba za kontakt	Martina Ferk Novaković

*Funkcioniranje vježbovne tvrtke
– prezentacija Pilot projekta*

*Uključivanje nastavnika/mentora
u rad učenika*

Prilog 10. Modernizacija školskih kurikuluma u strukovnim školama u skladu s promjenjivim potrebama tržišta rada/gospodarstva, EuropeAid/131231/M/ACT/HR

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 3.1. DALJNI RAZVOJ HRVATSKOG KVALIFIKACIJSKOG OKVIRA
Program dodjele bespovratnih sredstava	MODERNIZACIJA ŠKOLSKIH KURIKULUMA U STRUKOVNIM ŠKOLAMA U SKLADU S PROMJENJIVIM POTREBAMA TRŽIŠTA RADA/GOSPODARSTVA, EuropeAid/131231/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.3.1.07.01.c04
Naziv projekta	Modernizacija kurikuluma hrvatskih turističkih i ugostiteljskih strukovnih škola - formula uspjeha
Nositelj projekta	Škola za turizam, ugostiteljstvo i trgovinu Pula
Partner(i)	Trgovačko-ugostiteljska škola Karlovac Srednja škola Zabok Srednja škola Markantun de Dominisa Rab Istarska razvojna agencija Hrvatska gospodarska komora – Županijska komora Pula Suradnici: Hrvatska obrtnička komora – Obrtnička komora Istarske županije
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Pula Županija: Istarska
Mjesto provedbe ⁹⁰	Istarska, Primorsko-goranska, Karlovačka, Zagrebačka županija
Trajanje projekta	Od 22.9.2012. do 21.9.2013.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	218.861,80 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Projekt je bio usmjeren na realizaciju čitavog niza aktivnosti koje će doprinijeti modernizaciji školskog kurikuluma kao preduvjeta za podizanje razine kompetencija ljudskih potencijala i bržu zapošljivost učenika te je tako pridonio održivom gospodarskom razvoju ciljanih županija. Nadalje, projekt je pripremljen i proveden kako bi poboljšao situaciju ciljanih skupina i korisnika kroz sljedeće rezultate: poboljšani pristup znanjima i vještinama za 24 nastavnika u strukovnim školama, 4 ravnatelja strukovnih škola te 200 učenika strukovnih škola; inovacije u procesu i metodama obrazovanja; povećanu razinu moderne praktične nastave uz primjenu najnovijih tehnologija i opreme. Projekt je također omogućio poslodavcima u području turizma i ugostiteljstva zapošljavanje kvalificiranih radnika te pružanje visoko kvalitetnih usluga turistima. Nadalje, ljudski i materijalni kapaciteti partnera za primjenu modernih metoda praktične nastave unutar škole povećani su, a 4 kurikuluma strukovnih škola modernizirana su, poboljšana novim značajkama te usklađena sa zahtjevima zakonodavstva RH i EU.</p>	

⁹⁰ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

<p>Opći cilj</p> <ul style="list-style-type: none"> Doprinijeti stvaranju suvremenih kurikuluma u turističkim i ugostiteljskim školama kako bi se podigla razina kompetencija učenika strukovnih škola koji se suočavaju s potrebama tržišta rada u 4 hrvatske županije
<p>Specifični ciljevi</p> <ul style="list-style-type: none"> Razviti i uvesti poboljšane kurikulume za kuhare, slastičare i konobare u četiri strukovne škole Povećati vještine i znanja nastavnika u strukovnim školama Pomoći učenicima u stjecanju posebnih kompetencija i vještina
<p>Ciljane skupine</p> <ul style="list-style-type: none"> 4 ravnatelja strukovnih škola 24 nastavnika strukovnih škola 200 učenika strukovnih škola
<p>Krajnji korisnici</p> <ul style="list-style-type: none"> Strukovne škole Potencijalni poslodavci
<p>Ključne aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> Kupnja informatičke opreme te opreme za kuharske i slastičarske kabinete praktične nastave u školama partnerima Edukacija nastavnika slastičarstva – tehnike rada sa šećernom pastom i čokoladom Edukacija nastavnika ugostiteljskog posluživanja – tehnike pripreme i posluživanja kave i napitaka od kave, trening za flair barmene Edukacija ravnatelja i nastavnika za rad s učenicima s poteškoćama u praćenju nastave i nadarenim učenicima Organizacija 6 tematskih tjedana od kojih svaki nosi ime jedne europske države čiji će nastavnici i učenici doći u posjetu školama partnerima i predstaviti tradiciju posluživanja i pripreme tipičnih jela i pića njihovih zemalja, te strukturu njihovih školskih kurikuluma Izrada prijedloga novih školskih kurikuluma u turističko-ugostiteljskim strukovnim školama Uvođenje novousvojenih metoda podučavanja u nastavu Studijsko putovanje u Austriju (Srednja škola za ugostiteljstvo, modu i dizajn u Klagenfurtu) s ciljem učenja i posjeta trening centrima u okviru strukovnih škola te promocija projekta
<p>Ostvarenja i rezultati</p> <p>Rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ojačani ljudski i materijalni kapaciteti partnera za održavanje moderne praktične nastave Poboljšani kapaciteti nastavnika za primjenu nastavnih metoda usmjerenih na učenike Poboljšani školski kurikulumi s novim značajkama, usklađeni sa zahtjevima propisa RH i EU-a Povećana vidljivost projekta te financiranje od strane EU-a <p>Ostvarenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> Organizirano 36 edukacija Organizirano 6 tematskih tjedana – norveški, slovenski, mađarski, švicarski, francuski, talijanski Razvijena 4 nova kurikuluma Organizirana 4 okrugla stola 348 nastavnika i 4 ravnatelja educirano za rad s učenicima s poteškoćama i nadarenim učenicima Aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti – 200 brošura, 40 plakata, 100 USB stikova, 300 pregača, 1 film na DVD-u u 200 primjeraka (također objavljen na YouTube-u), 8 konferencija za medije, 4 emisije na lokalnoj TV postaji, završna konferencija s 200 sudionika

Značaj projekta

Projekt je omogućio pripadnicima ciljane skupine povećan pristup znanjima i vještinama kroz sudjelovanje u organiziranim edukacijama. Ravnatelji i nastavnici strukovnih škola sudjelovali su u posebno osmišljenim edukacijama koje su im omogućile primjenu suvremenih tehnika u nastavi te prilagođavanje nastave potrebama učenika, kao i poslodavaca u području turizma i ugostiteljstva. Edukacije usmjerene na učenje suvremenih slastičarskih, kuharskih i ugostiteljskih tehnika povećale su tehnička znanja nastavnika u pogledu njihovih predmeta i nastave koju pružaju učenicima.

Nadalje, projekt je imao snažan utjecaj na podizanje svijesti među donositeljima politika o problemima i prilikama u sustavu strukovnog obrazovanja na nacionalnoj i regionalnoj razini, kao i o osiguranju preduvjeta za razvoj djelotvornijeg obrazovnog sustava, prilagođenog potrebama tržišta rada.

Prednosti i inovacije projekta

Ključna prednost projekta je uravnotežen pristup „odozdo prema gore“ u razvoju i provedbi novih kurikuluma. Shodno tome, kroz projekt su razvijene inovativne izvannastavne aktivnosti kako bi učenici stekli suvremene kompetencije te imali pristup najnovijim tehnologijama, sve u skladu s potrebama tržišta rada. U konačnici, educirano nastavno osoblje razvilo je kurikulume nakon provedbe 6 tematskih tjedana te stjecanja novih znanja i vještina.

Nadalje, potrebno je napomenuti još dva inovativna pristupa koja se ističu u okviru ovog projekta:

- Inovacija u procesu i metodama obrazovanja

Pored edukacija kroz koje su poboljšana tehnička znanja nastavnika, nastavnici su također pohađali specijalizirane edukacije koje su im omogućile rad s dvije specifične skupine učenika:

- nadareni (ili zahtjevniji) učenici s poteškoćama u prilagođavanju tradicionalnoj nastavi;
- učenici s poteškoćama kojima je potrebna posebna pažnja i dodatan rad u nastavi. Ravnatelji strukovnih škola također su bili prisutni na tim edukacijama.

- Dodana vrijednost i ekološka održivost projekta

Kupljena oprema – posebne električne kombinirane parno-konvekcijske pećnice s upravljačkim dodirnim zaslonom visoke razlučivosti odabrane su jer su u potpunosti prihvatljive za okoliš. Aparati imaju funkciju eko-čišćenja koja štedi energiju, smanjuje potrošnju vode te korištenje sredstava za čišćenje. Mogućnosti automatskog predgrijavanja i predhlađenja troše upola manje energije primjenom funkcije upola manje brzine i pulsne funkcije ventilatora.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Provedba projekta doprinijela je stvaranju suvremenih kurikuluma u turističko-ugostiteljskim školama te podigla razinu kompetencija učenika strukovnih škola koji se suočavaju s potrebama tržišta rada u 4 hrvatske županije. To je dovelo do razvoja i provedbe poboljšanih kurikuluma za kuhare, slastičare i konobare u četiri strukovne škole. Povećana su znanja i vještine nastavnog osoblja strukovnih škola. Educirani nastavnici pomogli su učenicima u stjecanju posebnih kompetencija i vještina. Novi kurikulumi još uvijek se primjenjuju u partnerskim školama.

Osim toga, nakon provedbe opisanog projekta partneri su proveli i druge inicijative financirane sredstvima EU-a ili iz drugih izvora.

Naučene lekcije

Osim stjecanja posebnih radnih vještina za ravnatelje i nastavnike strukovnih škola, partneri i suradnici u projektu naučili su i kako provesti projekt financiran sredstvima EU-a. Provedba ovakvog projekta omogućila im je stjecanje vještina upravljanja, planiranja i provedbe projekata. Nadalje, svoja nova iskustva podijelili su s kolegama iz drugih škola i institucija tijekom provedbe projekta.

Priče o uspjehu

Projektno partnerstvo sačinjavali su predstavnici privatnog sektora (HGK kao partner, Obrtnička komora Istarske županije kao suradnik) te javne organizacije iz dva različita sektora, kako slijedi:

- strukovne škole iz Pule, Karlovca, Raba i Zaboka,
- Istarska razvojna agencija – regionalna razvojna agencija koja predstavlja javni sektor na regionalnoj razini s odgovarajućim iskustvom u provedbi projekata financiranih sredstvima EU-a.

U tom pogledu, projekt je uspješan primjer kako javne i privatne organizacije udruženim naporima mogu doprinijeti borbi protiv nezaposlenosti i neusklađenosti između ponude i potražnje na tržištu rada u području turizma i ugostiteljstva. Projekt je proveden u bliskoj suradnji između svih relevantnih dionika na regionalnoj i nacionalnoj razini. Njime je promican otvoren pristup rješavanju svih problema obrazovanja i zapošljavanja u ciljanim županijama.

Više informacija možete saznati gledanjem filma o projektu koji je objavljen putem YouTube-a: https://www.youtube.com/watch?v=6Nli_quVxmQ

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Škola za turizam, ugostiteljstvo i trgovinu Pula
Puna poštanska adresa	Kandlerova 48 52 100 Pula Hrvatska
Adresa e-pošte	skturugo@pu.t-com.hr tajnistvo@ss-tur-ugo-trg-pu.skole.hr
Internetske stranice	http://www.lipa-pu.hr/pages/projekti-skole/m4s--mode-for-success.php
Broj telefona i faksa	Tel. +385 52 218 787 Faks: +385 52 218 796
Osoba za kontakt:	Ljiljana Radoš, ravnateljica škole

„Projektna radionica“

Osposobljavanje kroz praksu

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 3.1. DALJNI RAZVOJ HRVATSKOG KVALIFIKACIJSKOG OKVIRA
Program dodjele bespovratnih sredstava	MODERNIZACIJA ŠKOLSKIH KURIKULUMA U STRUKOVNIM ŠKOLAMA U SKLADU S PROMJENJIVIM POTREBAMA TRŽIŠTA RADA/GOSPODARSTVA, EuropeAid/131231/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.3.1.07.01.c08
Naziv projekta	Implementacija kulturne baštine u kurikulumu strukovnih škola kao faktor ekonomskog razvoja i zapošljivosti učenika
Nositelj projekta	Komercijalno-trgovačka škola Split
Partner(i)	Gospodarska škola Varaždin Hrvatska udruga poslodavaca (HUP) Suradnici: Udruga Prokultura Split Ured državne uprave u SDŽ - Uprava za obrazovanje i kulturu
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Split Županija: Splitsko-dalmatinska
Mjesto provedbe ⁹¹	Split i Varaždin, Splitsko-dalmatinska županija (SDŽ) i Varaždinska županija (VŽ)
Trajanje projekta	Od 22.9.2012. do 21.9.2013.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	219.471,06 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Projekt je bio usmjeren na podizanje kapaciteta komercijalno-trgovačkih i ekonomskih strukovnih škola za pružanje praktičnog obrazovanja u skladu s potrebama tržišta rada kroz implementaciju sadržaja kulturne baštine kao inovacije u školskim kurikulumima. Projekt je sukladan specifičnim ciljevima poziva na dostavljanje projektnih prijedloga kroz primjenu pristupa „odozdo prema gore“ za uključivanje kulturne baštine u postojeći strukovni kurikulum u smislu suvremenih kompetencija, priznatih i podržavanih širom Europe kao sredstvo ostvarenja kulturnog identiteta i gospodarskog razvoja. Pored toga, projekt je bio usmjeren i na razvoj nove i inovativne metodologije u suradnji s regionalnim i sektorskim akterima iz područja kulturne baštine te unaprjeđivanje i testiranje istog tijekom projekta od strane nastavnika i učenika.</p> <p>Na zajedničkom tržištu EU-a, konkurentna prednost može se steći nuđenjem proizvoda i usluga koji su autohtoni, specifični za određenu zemlju ili regiju, te koji u sebi sadrže njezinu kulturu, povijest i naslijeđe. Hrvatska, zbog svoje povijesne, geografske, klimatske i kulturne raznolikosti ima sve preduvjete za stvaranje autohtonih proizvoda i usluga, ne samo u turizmu nego i u prometu, ugostiteljstvu i kulturi. To su preduvjete koji bi, uz odgovarajući razvoj kroz strukovno obrazovanje, mogli povećati zapošljivost učenika i dovesti do održivog gospodarskog razvoja na lokalnoj razini.</p>	
Opći cilj	
Podizanje kapaciteta strukovnih škola za pružanje praktičnog obrazovanja u skladu s potrebama tržišta rada kroz implementaciju sadržaja kulturne baštine kao inovacije u školskim kurikulumima.	

⁹¹ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

<p>Specifični cilj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razviti metodologiju za implementaciju kulturne baštine u kurikulume strukovnih škola • Poboľjšati kapacitete nastavnika za implementaciju i podučavanje kulturnog nasljeđa u sklopu strukovnih i općih predmeta • Povećati svijest nastavnika i učenika o kulturnom nasljeđu kao elementu strukovnog obrazovanja potrebnom za osiguranje i održavanje zapošljavanje u uslužnom sektoru • Povećati zapošljivost učenika te mogućnosti njihovog samozapošljavanja u uslužnom sektoru • Povećati materijalne kapacitete strukovnih škola za pružanje suvremene praktične nastave • Ostvariti dijalog i otvoreni forum za komunikaciju između relevantnih društvenih i sektorskih aktera
<p>Ciljane skupine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nastavnici strukovnih škola • Učenici strukovnih škola • Predstavnici poslovnog sektora • Predstavnici kulturnih institucija
<p>Krajnji korisnici</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strukovne škole • Potencijalni poslodavci • Kulturne institucije
<p>Ključne aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opremanje 3 računalne učionice • Izrada i održavanje web-stranica projekta • Provedba 6 stručnih usavršavanja za nastavnike i predstavnike kulturnih institucija te poslovnog sektora <ul style="list-style-type: none"> ○ Uvod u nastavu kulturne baštine ○ Komunikacija kulture putem informacijskih tehnologija ○ Poduzetništvo ○ Marketing ○ Multikulturalnost ○ Održivi razvoj • Razvoj i širenje nastavne metodologije • Ljetna škola • Aktivnosti umrežavanja • Aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti • Upravljanje projektom – revizija, izvješćivanje, praćenje, vrednovanje
<p>Ostvarenja i rezultati</p> <p>Rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razvijena metodologija za implementaciju kulturne baštine u kurikulume strukovnih škola • Povećana svijest nastavnika i učenika o kulturnom nasljeđu kao elementu strukovnog obrazovanja potrebnom za osiguranje i održavanje zapošljavanje u uslužnom sektoru • Poboľjšani tehnički kapaciteti 20 nastavnika strukovnih škola • Povećana zapošljivost i mogućnosti samozapošljavanja u 25 učenika u uslužnom sektoru • Poboľjšani materijalni kapaciteti strukovnih škola • Uspostavljen dijalog s relevantnim društvenim i sektorskim partnerima u području kulturne baštine. <p>Ostvarenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3 računalne učionice potpuno opremljene hardverom, softverom i uredskom tehnikom • Izrada i održavanje web-stranica projekta • Educirano 20 nastavnika

- Educirano 25 učenika
- Educirano 5 predstavnika poslovnog i kulturnog sektora
- Razvijena metodologija⁹² – objavljena u knjizi distribuiranoj u 60 primjeraka, uključujući 35 škola diljem Hrvatske

Značaj projekta

Specifični cilj projekta bio je uvesti nov i inovativan sadržaj iz područja kulturne baštine u kurikulumе strukovnih škola s ciljem osiguranja modernizacije kurikulumа te relevantnosti za tržište rada. Da bi se ostvario taj cilj, bilo je potrebno sudjelovanje različitih dionika. U tom pogledu, prijavitelj projekta je privukao odgovarajuće dionike kao projektne partnere ili suradnike, odnosno ciljane skupine: nastavnike i učenike strukovnih škola, predstavnike poslovnog sektora (posebice uslužnog), organizaciju koja zastupa interese poslodavaca (HUP), predstavnike kulturnih institucija, organizaciju koja predstavlja kulturne institucije (Prokultura) i državnu upravu (Upravni odjel za prosvjetu i kulturu Ureda državne uprave u SDŽ). U svrhu unaprjeđenja kapaciteta škola, modernizacije školskih kurikulumа te posljedično povećanja zapošljivosti učenika, škole su morale osuvremeniti svoja znanja te promijeniti način razmišljanja svojih nastavnika. Nastavnici bi potom služili kao multiplikatori novostečenih znanja u pravcu učenika. Uloga poslovnog i kulturnog sektora bila je dati doprinos u pogledu poželjnih vještina mladih maturanata, uz stjecanje boljeg uvida u nastavne procese i ograničenja škola. HUP je osigurao kvalitetu poslovnih organizacija koje su sudjelovale u projektu te je služio kao poveznica između prosvjetnog i poslovnog sektora. Redovito je informirao svoje članove o napretku projekta i njegovih ciljeva, služeći tako kao posrednik za lakše zapošljavanje. Udruga Prokultura doprinijela je svojim znanjima i iskustvima iz područja kulturne baštine, posebice u lokalnim okvirima, dok je Upravni odjel za prosvjetu i kulturu SDŽ imao savjetodavnu ulogu u pogledu razvoja metodologije i modernizacije kurikulumа.

Prednosti i inovacije projekta

Budući da se projekt provodio u dvjema različitim županijama, i ciljane skupine te lokalne zajednice u Varaždinskoj i Splitsko-dalmatinskoj županiji suočavale su se s različitim izazovima. U tom pogledu, nastavni sadržaj nastao je kao rezultat zajedničkog rada timova iz obiju škola, pri čemu se vodilo računa o spomenutim razlikama. Inovativan pristup provedbi ljetne škole također je uključivao posjet mjestu kulturne baštine – otoku Braču – što je omogućilo učenicima uvid u primjer uspješne valorizacije kulture. Sve ciljane skupine poticane su na razmjenu iskustava i mišljenja te usmjeravanje sadržaja edukacija i ljetne škole na svoje konkretne potrebe. Na kraju, projektni je tim prepoznao potrebu za komunikacijom „licem u lice“ te umrežavanjem tijekom svih projektnih aktivnosti, a dvije posebne aktivnosti umrežavanja organizirane su za sve ciljane skupine. Umrežavanje je bilo informalan proces usmjeren na uspostavljanje dugoročnog dijaloga i partnerstva između ciljanih skupina.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Projekt je proveden u sklopu šireg programa udruge Prokultura i Upravnog odjela za prosvjetu i kulturu Ureda državne uprave u Splitsko-dalmatinskoj županiji te je bio usmjeren na podizanje svijesti o značaju kulturnog nasljeđa za lokalni razvoj i gospodarskih rast. Prokultura je također radila na uvođenju preddiplomskog sveučilišnog studija kulturne baštine na Sveučilištu u Splitu. Projekt se stoga može smatrati elementom šire inicijative za uvođenje nastave kulturne baštine na svim razinama obrazovanja. Uz to, i sam projekt je projekt nadogradnje koji se temelji na prethodnom projektu u okviru programa IPA-e koji je provela Gospodarska škola Varaždin a kojim je osiguran opći okvir za prilagodbu školskog kurikulumа potrebama tržišta rada. Budući da je projekt bio usmjeren na specifično područje obrazovanja, tj. uvođenje nastave kulturne baštine kao alata za profesionalno ostvarivanje učenika u uslužnom sektoru, kroz njega su također stvoreni dodatni sadržaji za proces modernizacije kurikulumа. Shodno tome, škole-partneri poboljšale su svoje materijalne i ljudske kapacitete te ojačale svoje veze s poslovnim sektorom. Nadalje, kao rezultat povećanog kapaciteta za provedbu projekata financiranih sredstvima EU-a, partneri su razvili i proveli nekoliko drugih projekata financiranih od strane EU-a te iz drugih izvora. Na kraju, no ne i najmanje važno, novorazvijeni kurikulum još uvijek se primjenjuje u objema partnerskim školama.

⁹² <http://croh4eu.com/wp-content/uploads/2013/01/prirucnik-KBUPSS.pdf>

Naučene lekcije

Projekt je osmišljen u bliskoj suradnji između dviju strukovnih škola, predstavnika kulturnih ustanova, poslodavaca iz uslužnog sektora, predstavnika udruga aktivnih u području kulture te stručnjaka za kulturu iz državne uprave. Kao rezultat navedenoga, institucije su se usuglasile u pogledu ciljeva projekta i aktivnosti koje će se provoditi radi ostvarivanja tih ciljeva. Budući da je projekt bio relativno kratkog trajanja (1 kalendarska godina), aktivnosti su planirane na uravnotežen način kako ne bi bile preopširne, odnosno kako bi njihova provedba bila realna. Takvim pristupom stvoreno je dovoljno prostora za umrežavanje ciljanih skupina. Nadalje, svi dionici prepoznali su koristi sudjelovanja vlastitih institucija u projektu. Implementacija kulturne baštine u strukovno obrazovanje dugoročno je doprinijela povećanju socijalne kohezije, ekonomskom rastu i regionalnom razvoju. Kratkoročni rezultati odnose se na primjenu moderniziranih kurikuluma u školama i povećanje zapošljivosti učenika; korist poslodavaca ogleda se u praktičnijem obrazovanju i kvalitetnijoj pripremi učenika za zapošljavanje; korist kulturnih ustanova ogleda se u povećanju značaja kulturne baštine i njezinom uvođenju u obrazovanje, a državnoj upravi projekt je donio povećanu socijalnu koheziju i stvaranje prilika za gospodarski rast.

Priče o uspjehu

„Komercijalno-trgovačka škola Split bila je jedna od prvih škola koje su prepoznale promjene na tržištu rada kao i potrebu za modernizacijom školskih kurikuluma. Shodno tome, već nekoliko godina potičemo inovacije u obrazovnim pristupima. Ovom prilikom, u suradnji s našim partnerima te uz potporu Europske unije, pokrenuli smo projekt. ... Projekt je proveden u partnerstvu s Gospodarskom školom Varaždin, Hrvatskom udrugom poslodavaca (HUP), Uredom državne uprave Splitsko-dalmatinske županije te udrugom Prokultura Split. Sudionici u projektu bili su nastavnici iz škola u Splitu i Varaždinu koji su u suradnji sa stručnjacima iz područja pedagogije i drugih polja razvili metodologiju i Priručnik.

Sam projekt predstavlja pravu prekretnicu s velikim potencijalom da postane iznimno značajno stjecište kulturne baštine te veliki pokazatelj identiteta i obrazovanja prilagođenog modernom tržištu rada.

Ante Peruzović, ravnatelj Komercijalno-trgovačke škole Split

„Projekt je djelatnicima i učenicima Gospodarske škole Varaždin otvorio nove poglede na povezivanje kulturne baštine s obrazovnim sadržajima nastavnih programa. Svi nastavnici naše škole uključeni u projekt vrlo su zadovoljni kvalitetom novih spoznaja koje su nam prenijeli vrsni stručnjaci kroz šest tematskih radionica. Time su naši nastavnici proširili znanje o kulturnoj baštini i dobili alate koji će im olakšati implementaciju sadržaja kulturne baštine u nastavne sadržaje.

Kvaliteta projekta potvrđena je na ljetnom edukacijskom kampu gdje su učenici kroz brojne radionice pokazali veliku zainteresiranost i entuzijizam u istraživanju kulturne baštine i osmišljavanju poduzetničkih ideja vezanih uz kulturnu baštinu.

Tijekom ljetnog kampa nastavnici su radili na sadržaju Priručnika koji je konačni rezultat ovog projekta. Osobito smo zadovoljni suradnjom i razmjenom iskustava s kolegama iz Komercijalno-trgovačke škole Split i ostalim partnerima u Projektu te se nadamo da će se suradnja nastaviti i u budućnosti.“

Katica Kalogjera-Novak, ravnateljica Gospodarske škole Varaždin

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Komercijalno-trgovačka škola Split
Puna poštanska adresa	A.G. Matoša 60 21000 Split Hrvatska
Adresa e-pošte	ured@ss-kom-trg-st.skole.hr
Internetske stranice	www.croh4eu.com
Broj telefona i faksa	Tel. +385 21 386 825 Faks: +385 21 386 829
Osoba za kontakt:	Ante Peruzović, ravnatelj

„Ljetna škola na Braču“

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 3.1. DALJNI RAZVOJ HRVATSKOG KVALIFIKACIJSKOG OKVIRA
Program dodjele bespovratnih sredstava	MODERNIZACIJA ŠKOLSKIH KURIKULUMA U STRUKOVNIM ŠKOLAMA U SKLADU S PROMJENJIVIM POTREBAMA TRŽIŠTA RADA/GOSPODARSTVA, EuropeAid/131231/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.3.1.07.01.c16
Naziv projekta	Primjena računalnih tehnologija (CAD i CNC) u strojarstvu sukladno potrebama regionalnog/lokalnog gospodarstva
Nositelj projekta	Tehnička škola Čakovec
Partner(i)	Tehnička škola Karlovac
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Čakovec Županija: Međimurska
Mjesto provedbe ⁹³	Čakovec, Međimurska županija i Karlovac, Karlovačka županija
Trajanje projekta	Od 22.9.2012. do 21.9.2013.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	117.938,33 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Kroz ovaj projekt, Tehnička škola Čakovec (TŠČK) i Tehnička škola Karlovac (TŠKA) posvetile su se pružanju prilike mladima za stjecanje suvremenih znanja i vještina u području CAD i CNC tehnologija te mogućnosti karijere na tom polju. To je bio i motiv za pripremu ovog projekta. Budući da su računalstvo i strojarstvo u značajnoj mjeri povezani, radi se o atraktivnom i poticajnom području rada. Predloženi projekt bio je usmjeren ka izgradnji kapaciteta strukovnog nastavnog osoblja u TŠČK i TŠKA kako u stručnom tako i u metodološkom smislu (jačanje ljudskih kapaciteta), nabavi opreme i namještaja za učinkovito funkcioniranje laboratorija za praksu i dodatnu nastavu iz CAD i CNC tehnologija (jačanje materijalnih kapaciteta); adaptaciju postojećih prostora u kojima je CNC stroj bio neprikladno smješten (jačanje prostornih kapaciteta).</p>	
Opći cilj	
Doprinijeti usklađivanju ponude i potražnje na tržištu rada u Međimurskoj i Karlovačkoj županiji kroz modernizaciju sposobnosti i pristup radnoj tehnologiji	
Specifični ciljevi	
<ul style="list-style-type: none"> • Povećanje kapaciteta (ljudskih, materijalnih i prostornih) i primjenjivanje inovativnih metoda poučavanja prema potrebama lokalnog/regionalnog gospodarstva • Poboljšanje učeničkih kompetencija i inovativnih postignuća u području aplikacije računalnih tehnologija (CAD, CNC) u strojarstvu u skladu s potrebama lokalnog/regionalnog gospodarstva 	
Ciljane skupine	
<ul style="list-style-type: none"> • Učenici i nastavnici strukovnih predmeta Tehničke škole Čakovec 	

⁹³ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

- Učenici i nastavnici strukovnih predmeta Tehničke škole Karlovac
- Učenici završnih razreda (7. i 8.) osnovnih škola obiju županija
- Predstavnici lokalnih tvrtki u metalnom/strojarskom sektoru

Krajnji korisnici

- Sadašnji i budući učenici dviju tehničkih škola
- Međimurska županija
- Karlovačka županija
- Institucije visokog obrazovanja

Ključne aktivnosti

Priprema dodatne nastave iz CNC i CAD tehnologija

- Procjena potreba velikih tvrtki iz područja CNC i CAD tehnologija u Međimurskoj i Karlovačkoj županiji (anketa)
- Priprema plana i programa dodatne nastave
- Priprema i tiskanje promidžbenih materijala;
- Stručno (CAD i CNC tehnologije) osposobljavanje i edukacija nastavnog osoblja u području suvremenih, na učenike usmjerenih pristupa podučavanju
- Adaptacija i opremanje laboratorija za praktičnu nastavu (novi prostori za CAD i CNC tehnologije)

Provedba dodatne nastave iz CNC i CAD tehnologija (pilot projekt)

- Provedba dodatne nastave u Tehničkoj školi Čakovec
- Izlet za učenike (posjet strojarskoj tvrtki u Međimurskoj županiji)
- Izlet za učenike (posjet strojarskoj tvrtki u Karlovačkoj županiji)
- Razvoj i projektiranje proizvoda (donacija za organizaciju koja radi s osobama s posebnim potrebama)
- Vrednovanje dodatne nastave

Promicanje pilot projekta (aktivnosti diseminacije)

- Proizvodnja i tisak letaka o dodatnoj nastavi i projektu
- Dizajn i tisak plakata
- Otvoreni dani u Tehničkoj školi Čakovec
- Otvoreni dani u Tehničkoj školi Karlovac

Provedene su aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Svi preduvjeti ('materijalni, tehnički i ljudski kapaciteti') za uspješnu provedbu dodatne nastave su ispunjeni.
- Povećana je relevantnost učenika partnerskih škola na tržištu rada (povećane kompetencije i inovativna postignuća).
- Novi učenici i šira javnost informirani su u projektu i dodatnim programima u školama-partnerima.

Ostvarenja:

- 30 učenika pohađalo je dodatnu nastavu.
- 30 učenika sudjelovalo je u izletu.
- 53 nastavnika educirano je u različitim aktivnostima.
- 10 strojarskih tvrtki iz obje županije sudjelovalo je u anketi.
- Opremljen je 1 laboratorij.
- Proveden je 1 studijski posjet Njemačkoj.
- Provedene su aktivnosti za povećanje informiranja i vidljivosti: 2 medijske konferencije, 2 manifestacije otvorenih dana, 1500 letaka o dodatnoj nastavi, 1300 promotivnih mapa, 1300 promotivnih olovaka, 250 pločica s imenima, web-stranica projekta, TV spot.

Značaj projekta

Modernizacija školskih kurikuluma u strukovnim školama u skladu s promjenjivim potrebama tržišta rada/gospodarstva u potpunosti je ostvarena ovim projektom. Najvažnije kompetencije sadašnjih i budućih zaposlenika u metaloprerađivačkom sektoru utvrđene su kroz anketu koju je projektni tim proveo u Međimurskoj i Karlovačkoj županiji među relevantnim metalopređivačkim tvrtkama. Prikupljeni podaci bili su osnova za nacrt kurikuluma dodatne nastave iz računalnih tehnologija u strojarstvu. Nacrt kurikuluma modificiran je nakon održanih okruglih stolova te je kasnije korišten u pilot projektu. Istodobno je projekt pokrenuo proces jačanja materijalnih i ljudskih kapaciteta u Tehničkoj školi Čakovec i Tehničkoj školi Karlovac.

Prednosti i inovacije projekta

Kao rezultat provedbe projekta, 100 m² školskih prostorija u Tehničkoj školi Čakovec adaptirano je i opremljeno za korištenje u svrhe praktične i teorijske nastave. Stvoreni preduvjeti bili su nužni za održavanje nastave. Brojne edukacije održane u području CAD i CNC tehnologija te suvremenih nastavnih metoda povećale su kompetencije nastavnog osoblja i suradnika. Važno je istaknuti aktivnost vezanu uz praktičnu primjenu novih znanja koja su studenti stekli tijekom pilot projekta „Provedba dodatne nastave“ kroz koju su učenici izradili proizvod namijenjen osobama s posebnim potrebama. Trajne aktivnosti promidžbe podigle su svijest o strukovnom obrazovanju te doprinijele upisivanju većeg broja učenika u obje škole. Sve planirane aktivnosti u potpunosti su provedene tijekom projekta. Svi očekivani rezultati postignuti su uz iznimne napore projektnih timova u Tehničkoj školi Čakovec (nositelj projekta) i Tehničkoj školi Karlovac (partner).

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Projekt je nastavljen u obliku dodatne nastave koja je uključena u godišnji plan i program Tehničke škole Čakovec. Novi obrazovni kapaciteti predstavljaju veliki potencijal u daljnjem razvoju CAD i CNC tehnologija. Već se provodi i novi projekt „Istraživanje i promocija plitkih geotermalnih potencijala u RH“ u okviru IPA-ine komponente IIIc, operacije 2.2.1. Fond za ulaganje u znanost i inovacije/SIIF, 2. poziv, faza II, IPA2007/HR/16IPO/001-0405, EuropeAid/131920/M/ACT/HR, u suradnji s Fakultetom strojarstva i brodogradnje u Zagrebu.

Naučene lekcije

Snažno sudjelovanje nastavnog osoblja u pripremanju i provođenju projekta bilo je ključno za njegov uspjeh. Potrebno je dulje razdoblje prilagodbe za svladavanje specifičnih postupaka provedbe i izvještavanja prema zahtjevima ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Priče o uspjehu

Projekt je ojačao postojeću suradnju između škola, u zajedničkom naporu da se učenicima pruži bolje teorijsko i praktično obrazovanje te najbolja moguća priprema za tržište rada. Odnos između partnera bio je vrlo kvalitetan, konstruktivan i produktivan te potpuno usmjeren na ostvarivanje općeg cilja i specifičnih ciljeva projekta. Šira javnost informirana je putem medija o aktivnom angažmanu obje škole na povećanju kvalitete obrazovanja u području CAD i CNC tehnologija. Kao rezultat uspješne provedbe projekta, škole su povećale broj upisanih učenika.

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	Tehnička škola Čakovec
Puna poštanska adresa	Športska 5 40000 Čakovec Hrvatska
Adresa e-pošte	tsck@tsck.hr
Internetske stranice	http://www.ss-tehnicka-ck.skole.hr/skola/projekti
Broj telefona i faksa	Tel. +385 40 328 522 Faks: +385 40 328 521
Osoba za kontakt:	dipl.ing. Dražen Blažeka, ravnatelj škole

„Edukacija nastavnika obje škole iz područja CAD tehnologije“

„Nova CNC oprema“

„Renovirani prostori za održavanje nastave“

„Metalni šah izrađen tijekom provedbe projekta i darovan nakon završne konferencije“

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 3.1. DALJNI RAZVOJ HRVATSKOG KVALIFIKACIJSKOG OKVIRA
Program dodjele bespovratnih sredstava	MODERNIZACIJA ŠKOLSKIH KURIKULUMA U STRUKOVNIM ŠKOLAMA U SKLADU S PROMJENJIVIM POTREBAMA TRŽIŠTA RADA/GOSPODARSTVA, EuropeAid/131231/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.3.1.07.01.c21
Naziv projekta	Jačanje komunikacijskih kompetencija učenika srednjih ekonomskih škola (VOC.COM)
Nositelj projekta	Ekonomska i trgovačka škola Dubrovnik
Partner(i)	Srednja ekonomska škola Jozе Martinovića, Treća ekonomska škola Zagreb
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Dubrovnik Županija: Dubrovačko - neretvanska
Mjesto provedbe ⁹⁴	Jugoistočna Europa, Dubrovačko - neretvanska županija, Grad Zagreb
Trajanje projekta	Od 22.09.2012. do 21.08.2013.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	99.177,07 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Pojam govorništvo podrazumijeva znanost o govornom izražavanju, ali i same oblike govornog izražavanja. Govorno izražavanje ocijenjeno je kao vrlo važan segment obrazovanja u Nacionalnom okvirnom kurikulumu (NOK-u), i to u svim odgojno-obrazovnim područjima, a osobito u jezično-komunikacijskom području čija je glavna svrha: omogućiti učenicima stjecanje znanja, razvoj vještina i sposobnosti te usvajanje vrijednosti i stavova povezanih s jezikom, komunikacijom i kulturom. Ovladanost jezikom temelj je cjeloživotnoga učenja. Ovladanost jezikom postiže se ostvarivanjem određenih postignuća u slušanju, govorenju, čitanju i pisanju.</p> <p>U srednjim ekonomskim školama je, u okviru pojedinih nastavnih predmeta komuniciranje važno i kao sredstvo podučavanja nastavnih sadržaja, a u pojedinim nastavnim predmetima (Hrvatski jezik, Engleski jezik, Poslovne komunikacije), komuniciranje je i sredstvo podučavanja i nastavni sadržaj. Između općeobrazovnih i strukovnih predmeta postoje brojne korelacije na obje spomenute razine, ali u samom procesu nastave, te korelacije, nisu dovoljno naglašene ni iskorištene.</p> <p>Projekt naziva Jačanje komunikacijskih kompetencija učenika srednjih ekonomskih škola (Strengthening COMMunication Competences of VOCational Economic High School Students – VOC.COM) rezultat će stvaranjem kurikuluma za novu izvannastavnu aktivnost Govorništvo za poduzetništvo. Ta će se nova izvannastavna aktivnost, kao pilot-program, uvesti u školski kurikulum krajem tekuće školske godine, a od sljedeće školske godine ući će u redovitu ponudu izvannastavnih školskih aktivnosti. Tijekom provedbe projekta, odabrani učenici i nastavnici u nekoliko ciklusa nazočit će edukaciji iz govorništva, poslovnog komuniciranja, neverbalne komunikacije i drugih komunikacijskih vještina kako bi osnažili izvanpredmetnu korelaciju i pripremili se za izradu novog kurikuluma.</p>	
Opći cilj	
Unaprijediti poziciju učenika strukovnih škola na tržištu rada Hrvatske, BiH te Europske unije.	

⁹⁴ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

<p>Specifični cilj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ojačati kapacitete nastavnika za rad s novim nastavnim metodama koje će razviti kompetencije kod učenika važne na tržištu rada • Stvaranje kurikuluma za novu izvannastavnu aktivnost Govorništvo za poduzetništvo kako vi se ojačale komunikacijske vještine učenika potrebne na tržištu rada • Modernizirati kurikulume ekonomskih strukovnih škola uvođenjem neformalnih metoda poučavanja • Jačanje svijesti poslodavaca o važnosti radne snage s razvijenim komunikacijskim vještinama
<p>Ciljane skupine</p> <ul style="list-style-type: none"> • 14 nastavnika škola uključenih u projekt (ekonomske skupine predmeta, hrvatski jezik, engleski jezik i informatika) • 20 učenika strukovnih škola koji će pohađati pilot program
<p>Krajnji korisnici</p> <ul style="list-style-type: none"> • Svi učenici škola uključenih u projekt koji su zainteresirani za izvannastavne aktivnosti u okviru programa „Govorništvo za poduzetništvo“ • 30 poduzetnika
<p>Ključne aktivnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upravljanje projektom (uspostava projektnog tima, sastanci s partnerima, definiranje plana rada, praćenje i izvještavanje) • Predstavljanje projekta lokalnoj zajednici kroz promotivne materijale te putem radija i televizije kao i organiziranjem završne konferencije • Kreiranje novog kurikuluma za izvannastavnu aktivnost „Govorništvo za poduzetništvo“ (u suradnji sa Sveučilištem u Dubrovniku (Odjel za masovne medije), Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu i Fakultetom humanističkih i društvenih znanosti Sveučilišta u Mostaru) • Edukacija nastavnika za rad s novim kurikulumom • Nabava opreme za praktikume i pilot nastavu • Implementacija novog kurikuluma kao pilot programa – govorničke škole za učenike • Jačanje svijesti poduzetnika o važnosti projekta odnosno komunikacijskih vještina budućih zaposlenika (okrugli stol i ispitivanje mišljenja poduzetnika)
<p>Ostvarenja i rezultati</p> <p>Rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izrađen novi kurikulum „Govorništvo za poduzetništvo“ • Poboljšani obrazovni kapaciteti škola – izrađen novi kurikulum, nastavnici educirani za provedbu novog kurikuluma, opremljen praktikum, pilot program proveden kroz škole govorništva za učenike • Ojačana svijest poslodavaca o važnosti komunikacijskih vještina budućih zaposlenika <p>Ostvarenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izvannastavna aktivnost „Govorništvo za poduzetništvo“ uključena u program škole (analizirano stanje i problemi, istraživanje mišljenja poslodavaca, ispitani učenici i nastavnici, izrađen program zajedno sa suradnicima, program evaluiran) • 31 komad opreme instaliran za ovu izvannastavnu aktivnost • 2 edukacijska seminara za učenike - ukupno 60 učenika svih škola uključenih u projekt je prošlo pilot program • 2 edukacijska seminara za 14 nastavnika • 30 poslodavaca uključeno u projekt i 11 njih pokazalo zanimanje za daljnjom suradnjom sa školama • Promotivni materijali i aktivnosti dohvatili su preko 2000 ljudi: 1000 letaka, 100 postera, 140 fascikala s materijalima, ostali promotivni materijali, 16 članaka objavljeno, internetska stranica projekta uspostavljena: http://www.ss-ekonomskaitrgovacka-du.skole.hr/vocom/

Značaj projekta

Analizom stanja utvrđeno je da učenici po svim školama podjednako imaju probleme u pisanoj i usmenoj komunikaciji, kao i komunikaciji putem elektronskih medija. Projekt je pomoću kreativnih nastavnih metoda naglasak stavio na komunikaciju, i to ponajprije na usmenu komunikaciju potpomognutu elektroničkom podrškom. Komunikacijske vještine koje bi učenici stjecali i razvijali na takvoj izvannastavnoj aktivnosti usmjeravali bi biranjem odgovarajućih sadržaja, prema usavršavanju strukovnih kompetencija. I tako je nastao plan za izvannastavnu aktivnost „Govorništvo za poduzetništvo“. Ova izvannastavna aktivnost provodi se modularno, tj. u određenom broju tema/šk. sati, što bi značilo da će se izvannastavna aktivnost izvoditi kroz jedan određen period (3 - 4 mjeseca), a ne kroz cijelu školsku godinu, što držimo prikladnim kad imamo u vidu organizaciju nastave u dvije školske smjene, veliki broj učenika putnika i slične probleme. Također držimo da će učenici biti motiviraniji za izvannastavnu aktivnost koja njihov raspored neće opterećivati tijekom cijele školske godine. Radi motiviranja učenika, dodan je i natjecateljski karakter ove izvannastavne aktivnosti (godišnja debata na Sveučilištu u Dubrovniku).

Prednosti i inovacije projekta

Cilj učeničke edukacije bio je motivirati učenike za sustavnu izobrazbu iz područja komunikacijskih vještina, osvijestiti kod njih potrebu za unapređenjem komunikacije, osobito govorne i elektroničke. Djeca s takvim vještinama su aktivnija u društvu, često postižu bolje rezultate. Također, cilj projekta je bio i pobuditi svijest o važnosti komunikacijskih vještina za napredovanje u ekonomskoj struci. Ovaj program namijenjen je svim školama u sektoru ekonomije i trgovine, koje obrazuju učenike za zanimanja: ekonomist, komercijalist, poslovni tajnik, upravni referent, prodavač. Između navedenih smjerova, možda ga je najkorisnije preporučiti ekonomistima jer, kako se može vidjeti iz korelacijske tablice koja se nalazi na sljedećoj stranici, njima je najpotrebnije dodatno obrazovanje iz komunikacijskih vještina.

Međutim, i sve druge srednje strukovne škole, a isto tako i škole gimnazijskoga tipa mogu učenicima ponuditi izvannastavnu aktivnost „Govorništvo za poduzetništvo“.

Kao inovaciju u projektu može se istaći angažman glumaca u samom programu, s kojima su učenici radili na neverbalnoj komunikaciji u govorničkim vještinama.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Projekt je završio promidžbenim aktivnostima u kolovozu 2013. – organizacijom okrugloga stola za poslodavce i tiskovnom konferencijom kojom su javnosti predstavljeni rezultati projekta. Okrugli stol za poslodavce održan je 19. kolovoza u hotelu „Lero“. Na okruglom je stolu uz predstavnike partnerskih škola i njihovih suradnika, s pomoću svojih predstavnika, sudjelovalo 30-ak lokalnih poslodavaca: „Libertina“ Dubrovnik d.o.o., „Libertas“ Dubrovnik d.o.o, Općina Konavle, Općina Župa Dubrovačka, Županijska uprava za ceste Dubrovnik, EFFECT d.o.o., „Dubrovnik Partner“, DURA d.o.o., OTP Banka d.d., KONZUM d.d., „Applicon tours“ d.o.o., CROATIA osiguranje d.d. Filijala Dubrovnik, HZZO Podružnica Dubrovnik, KENT bank d.d., HZMO Područni ured Dubrovnik, Lučka uprava Dubrovnik, PEMO d.o.o., RBA d.d., Jadransko osiguranje d.d., Luka Dubrovnik d.d., MIRIKOM d.o.o., METALOGIKA d.o.o., hotel „Lero“, hotel „Bellevue“, Jadranski Iksuzni hoteli d.o.o, Hrvatska gospodarska komora Dubrovnik, Dubrovačke Ljetne ige, ACI marina Dubrovnik, Signum jezici d.o.o. Predstavnici poslodavaca ocijenili su uspješnim kurikulum izvannastavne aktivnosti „Govorništvo za poduzetništvo“ i podržali su suradnju između obrazovnih ustanova i poslodavaca. Znatian broj predstavnika anketiranih poslodavaca izrazio je interes za probnim zapošljavanjem učenika koji bi pohađali navedenu izvannastavnu aktivnost.

Suradnja s akademskom zajednicom ojačala je i prerasla je u dugoročnu suradnju. Učenici koji su bili educirani u govorničkoj školi, sada vode Dan škole i jako su aktivni i u drugim školskim i izvanškolskim aktivnostima.

Nastavnici nakon projekta koriste govorničke o komunikacijske vještine i u ostalim predmetima što dodatno pojačava održive koristi projekta i u budućnosti.

Zajedno sa županijskom razvojnom agencijom DUNEOM, prijavljen je i nastavak projekta kroz Europski socijalni fond.

Naučene lekcije

Kod osmišljavanja projekta najvažnije je voditi računa o ljudskim i financijskim kapacitetima potrebnim za provedbu projekta. Potrebno je dobro rasporediti uloge i odgovornost svih uključenih (preporuča se napraviti vrlo

konkretne sporazume sa svim partnerima i suradnicima).

Interes učenika za izvannastavne aktivnosti je velik ali s obzirom da im je satnica ionako vrlo opterećena potrebno ih je pažljivo uklopiti u raspored, kako bi se izbjeglo odustajanje tijekom godine zbog nemogućnosti pohađanja nastave (npr. za učenike koji putuju izdaleka).

Priče o uspjehu

Učenik Ivan Perić, koji je bio vrlo aktivan u projektu (uz podršku nastavnice Marijane Milošević) i prošao program govorničtva, vrlo je aktivan i uspješan kao glumac u kazalištu (Gradsko kazalište Marina Držića) i već se priprema za budući studij glume.

Predstavnici poslodavaca ocijenili su uspješnim kurikulum izvannastavne aktivnosti „Govorničtvo za poduzetništvo“, podržali su suradnju između obrazovnih ustanova i poslodavaca. Znatno broj predstavnika anketiranih poslodavaca izrazio je interes za probnim zapošljavanjem učenika koji bi pohađali navedenu izvannastavnu aktivnost.

Informacije za kontakt nositelja projekta:

Puno ime	Ekonomska i trgovačka škola Dubrovnik
Puna adresa	Ulica Iva Vojnovića 14 20000Dubrovnik Hrvatska
Adresa e-pošte	ipa.voc.com@gmail.com
Internetske stranice	http://www.ss-ekonomskaitrgovacka-du.skole.hr/voccom/
Telefon i faks	Tel./faks +385 20 332 996
Osoba za kontakt	Sanda Rosseti Bazdan

Edukacija za profesoreu sklopu projekta

Govornička škola u Dugoj uvali

Provedba pilot programa

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 3.1. DALJNI RAZVOJ HRVATSKOG KVALIFIKACIJSKOG OKVIRA
Program dodjele bespovratnih sredstava	MODERNIZACIJA ŠKOLSKIH KURIKULUMA U STRUKOVNIM ŠKOLAMA U SKLADU S PROMJENJIVIM POTREBAMA TRŽIŠTA RADA/GOSPODARSTVA, EuropeAid/131231/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.3.1.07.01.c29
Naziv projekta	Smile in VET - pametni, moderni, inovativni obrazovni elementi u strukovnom obrazovanju
Nositelj projekta	Srednja strukovna škola Samobor
Partner(i)	Tehnička škola Pula, Poduzetnički centar Samobor d.o.o., Udruženje obrtnika Samobor, Elektroinženjering Brodar d.o.o., Grad Samobor, Istarska županija, Zagrebačka županija
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Pula Županija: Istarska
Mjesto provedbe ⁹⁵	Zagreb, Istarska županija, Austrija, Italija, Slovenija
Trajanje projekta	Od 22.09.2012. do 21.09.2013.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	229.414,84 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Nagle promjene u ljudskom životu uzrokovane su brzim razvojem tehnologije. Nove tehnologije uvode cijeli spektar novih procesa i novih proizvoda u svakom segmentu života. Današnje tržište rada je pod utjecajem promjena u tehnologijama više nego ikad. Prema statistikama tržišta rada, mogućnosti karijera u područjima obuhvaćenima novim tehnologijama su ne samo najbrže rastuće, nego i jedno od vodećih polja zanimanja. Moderno obrazovanje ima veliku odgovornost odgovoriti na stalni tehnološki napredak.</p> <p>U ovom projektu strukovne škole u Samoboru i Puli stvorit će sve potrebne preduvjete za modernizaciju školskih programa za zanimanje tehničar mehatronike. Škole će uvesti nove obrazovne sadržaje koji se odnose na upravljanje <i>SmartHome</i> sustava u nastavnim planovima i programima. <i>SmartHome</i> predstavlja sveobuhvatan spoj tehnologija i uređaja koji rade zajedno kao živčani sustav, kroz koji svi dijelovi električne mreže mogu međusobno komunicirati, s ciljem uštede energije i pružanja udobnosti njegovom korisniku.</p> <p>Modernizacija školskih kurikuluma bit će u skladu s potrebama tržišta rada, kroz lokalno partnerstvo koje obuhvaća Elektroinženjering Brodar d.o.o., lokalnog poduzetnika koji će dati važne informacije strukovnim nastavnicima po pitanju koje vještine i kompetencije strukovni učenici trebaju imati kako bi bili uspješni na tržištu rada u ovom području rada. Ostali partneri (Tehnička škola Pula, Poduzetnički centar Samobor, Obrtnici udruga Samobor i Grad Samobor) su izravno povezani s gospodarstvom, a također će pridonijeti modernizaciji nastavnih programa.</p>	

⁹⁵ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

Opći cilj

Poticanje strukovnih škola na razvoj i provedbu novih i modernih znanstvenih, tehničkih i inovativnih postignuća u svrhu unaprjeđenja pozicije učenika strukovnih škola na tržištu rada (poglavito u polju SmartHome sustava).

Specifični cilj

Uvesti nov, moderan i inovativan sadržaj u obrazovni program strukovnih škola i unaprijediti kapacitete škola da pružaju relevantna znanja i praktičku nastavu koja će rezultirati boljim položajem učenika na tržištu rada.

Ciljane skupine

- 100 strukovnih učenika srednje škole u Samoboru i Puli za zanimanje tehničara mehatronike koji će biti odabrani u skladu s njihovim sposobnostima i interesima,
- Osoblje u strukovnim školama (30 iz Samobora i 30 iz Pule: ravnatelji, strukovni učitelji, treneri i ostalo osoblje),
- 20 poduzetnika i obrtnika iz Zagrebačke županije koji imaju ili žele imati pripravnika u svom poduzeću i koji su zainteresirani ponuditi nove proizvode i usluge.

Krajnji korisnici

- budući strukovni studenti posebno studenti u zanimanju mehatroničar,
- strukovni nastavnici iz drugih škola, koji će slijediti primjere dobre prakse,
- poduzetnici i obrtnici koji žele dobiti kvalitetne radnike i širiti svoje poslovanje sa novim uslugama,
- lokalna zajednica,
- potencijalni vlasnici SmartHomes.

Ključne aktivnosti

- SWOT analiza škole
- Izrada anketa namijenjenih građanima
- Radionica za poduzetnike
- Radionica za obrtnike
- Edukacija stručnjaka za modernizaciju školskog kurikulumuma za zanimanje tehničar mehatronike
- Radionica o novim metodama u nastavi
- Studijska putovanja u Austriju i Italiju
- Edukativno-informativni priručnik o pametnim kućama na CD-u
- Nabava opreme za praktičnu nastavu
- Aktivnosti informiranja i vidljivosti

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Definirani kapaciteti škola putem SWOT analize
- Nastavnici osposobljeni za izradu novog kurikulumuma
- Moderniziran kurikulum za tehničara mehatronike
- Obučeni nastavnici škole u novim metodama učenja
- Opremljeni praktikum
- 2 studijska putovanja odrađena
- Organizirane 2 radionice za 20 poduzetnika i 20 obrtnika
- Podignuta svijest javnosti o tehnologijama koje su prijatelji okoliša, unutar koncepta pametnih kuća
- Predstavljene projektne aktivnosti

Ostvarenja:

- Dokument SWOT analize škole

- Ispitivanje mišljenja lokalne zajednice (308 upitnika obrađeno)
- Materijali za radionice „Nove metode učenja“, „kako kreirati kurikulum“
- Materijali za radionice za poduzetnike i obrtnike
- E-publikacija (200 CD-a) – edukativna brošura i obrazovni materijali za pametnu kuću
- Promotivni materijali: 1000 letaka, 30 postera, promocija na radiju (Obrtnik i partner, Radio Samobor, Radio Kaj) i na TV (HRT „Putem europskih fondova“, NOVA TV, TV Jabuka), 150 USB-a

Značaj projekta

SmartHome sustav kombinira tehnologiju i način života. Integriranjem sustava grijanja, hlađenja, sigurnosti, zaštita od požara i rasvjete u jedinstvenu cjelinu koja omogućuje optimalno korištenje energije i udobnost upravljanja kućom. U Hrvatskoj postoji potražnja za takvim energetski učinkovitim sustavom jer smanjuje troškove života, povećava vrijednost i sigurnost u kući i čini ju ugodnijom za život, posebno za starije i za osobe s posebnim potrebama. Posljedica toga je da hrvatsko gospodarstvo pokazuje potrebu za kvalificiranom radnom snagom koja se bavi projektiranjem i ugradnjom opreme u *SmartHome* sustave.

Problemi koji se rješavaju ovim projektom odnose se na nedovoljnu suradnju i komunikaciju između gospodarskog sektora, lokalne uprave i strukovne škole što je dovelo do činjenice da školski sustav ne prati potrebe lokalnog gospodarstva dovoljno i da školski nastavni planovi uvijek ne osiguravaju kompetencije potrebne na tržištu rada.

Prednosti i inovacije projekta

Cilj projekta je i usklađivanje obrazovanja s tržištem rada. Na projektu se povezuje i uspostavlja bolja komunikacija lokalne zajednice, gospodarstva i obrazovnih ustanova. Modernizacijom školskog kurikuluma u zanimanju tehničar mehatronike sa znanjima o pametnim kućama, samoborska Strukovna srednja škola prva je ovakva škola u državi (možda i u široj regiji), s posve inovativnim programom. U projekt se nije ušlo zbog potrebe nego kao inovativna ideja za konkurentnost radne snage i hrvatskih poduzetnika.

Dodatna prednost ovog programa je postojanje tvrtki koje su već zainteresirane za ovakvu radnu snagu te bi željele uključiti u svoju ponudu i elemente pametne kuće, pa stoga odmah postoji zanimanje odnosno tržište za zapošljavanje mladih ljudi koji završe ovaj program.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Velika korist od projekta je povećano zanimanje učenika za strukovne škole, kada im se pruži mogućnost obrazovanja kroz ovako moderna zanimanja koja su utemeljena na korištenju novih tehnologija. Učenici iz cijele Hrvatske dolaze vidjeti pametne kuće i učenički praktikum, a projekt ima svoju budućnost i kroz program obrazovanja odraslih o pametnoj kući.

Važnost projekta prepoznala je i Zagrebačka županija koja je s 5 milijuna kuna financirala dogradnju prostora odnosno novu halu za praktikum za pametne kuće (škola je bila deficitarna s prostorom za daljnji razvoj projekta). Partneri na projektu nastavljaju suradnju kroz nove projekte, npr. o aditivnim tehnologijama (3D printer) i prijavljuju se na novi srodan natječaj (Modernizacija školskih kurikuluma, faza II).

Naučene lekcije

Ovim projektom se još jednom pokazalo da je ključ uspjeha napretka i modernizacije našeg školskog sustava, upravo bliska suradnja lokalnih dionika. Svaki partner u projekt donosi svoje iskustvo, kojim će omogućiti aktivno i uspješno provođenje projekta. Samo kroz projekte slične ovom, i kroz zajedničku blisku suradnju, može doći do pozitivnih promjena. Između ostalog, svaki od partnera u projektu, steći će neophodno iskustvo u participiranju u projektima financiranim iz europskih fondova, što će kasnije koristiti pri prijavama na nekim drugim natječajima u okvirima Strukturnih fondova.

Izuzetno je važno da škole jačaju svoje ljudske kapacitete kako bi imali osposobljene kadrove za projektno razmišljanje odnosno vođenje projekata. Ravnatelje bi trebalo od samog početka uključiti u osmišljavanje projekata, kako bi se osigurala njihova puna podrška tijekom provedbe.

Provedbena tijela za europske natječaje moraju osigurati jasan pravni okvir i jasna pravila za uklapanje projektnog načina rada u redovito funkcioniranje škole (problem fleksibilnosti procedura i administrativnih zahtjeva, npr. kada se odlazi na studijska putovanja ili neke dodatne edukacije).

Priče o uspjehu

Učenici samoborske strukovne škole svakodnevno spajaju žice ne bi li došli do neke inovacije. Njihove ideje posramile bi i najveće stručnjake, posebice kada je riječ o posljednjoj na kojoj već mjesecima rade. 'Došli smo na ideju da napravimo pametnu kuću koja, uz to, i vrlo ekološki iskorištava energiju', kazao je Hrvoje Šegeta, učenik četvrtoga razreda. Naime, napravili su jedinstven model pametne kuće. 'Od proizvodnje električne energije putem solarnih fotonaponskih modula do sustava grijanja u takvim kućama', kazao je Josip Barbić, učenik četvrtoga razreda.

Srednja strukovna škola Samobor, poznata po učeničkim inovacijama, postaje referentni centar i jedina u Hrvatskoj u kojoj će se moći educirati o sustavu pametnih kuća, pomoću kojeg funkcionira samo dva posto kuća u Hrvatskoj, a potražnja za njima raste iz dana u dan.

„Sustav je to koji prožima kuću kao i klasične električne instalacije, a pomoću njega se može na lagan i jednostavan način upravljati svime – rasvjetom, grijanjem, roletama, zastorima, multimedijom, garažnim i dvorišnim vratima, vrtnim sustavom zalijevanja, kućanskim aparatima pa čak i kad niste kod kuće“ objasnio je stručni učitelj elektrotehnike Ivan Vlainić. (Večernji list, 3.2.2013.)

Informacije za kontakt nositelja projekta:

Puno ime	Srednja strukovna škola Samobor
Puna adresa	Andrije Hebranga 26 10430 Samobor Hrvatska
Adresa e-pošte	srednja-strukovna-skola@zg.t-com.hr
Internetske stranice	http://www.ss-strukovna-samobor.skole.hr/
Telefon i faks	Tel./faks: +385 1 3365 200
Osoba za kontakt	Ivan Vlainić, prof.

Aplikacija za pametnu kuću – predstavljanje u emisiji "Putem europskih fondova"

Mehatronika je interdisciplinarno područje koje se zasniva na strojarstvu, elektronici, automatizaciji i informatici

Rad u praktikumu

Prilog 11. Regionalna mreža lokalnih obrazovnih ustanova, EuropeAid/129021/M/ACT/HR

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 3.2. JAČANJE SUSTAVA OBRAZOVANJA ODRASLIH
Program dodjele bespovratnih sredstava	REGIONALNA MREŽA LOKALNIH OBRAZOVNIH USTANOVA EuropeAid/129021/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.3.2.01.02.c03
Naziv projekta	MOTO - modernizacija obrazovnog programa za zanimanje mljekar-sirar
Nositelj projekta	Prirodoslovna škola Karlovac
Partner(i)	Pučko otvoreno učilište Knin, Učilište za obrazovanje odraslih "APIS" Velika Gorica
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Karlovac Županija: Karlovačka
Mjesto provedbe ⁹⁶	Karlovačka, Šibensko – kninska, Zagrebačka županija, Slovenija, Austrija
Trajanje projekta	Od 06.11.2010. do 05.11.2011.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	165.354,00 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Niska razina obrazovanja, nezaposlenost, ruralna izolacija i smanjene životne prilike vode ka marginalizaciji velikog broja osoba te njihovom isključenju iz društva i aktivnog građanstva. Novi oblici nepismenosti u obliku nepostojanja pristupa i korištenja ICT tehnologija u profesionalnom i svakodnevnom životu pojačavaju negativnost situacije. Obrazovanje odraslih ima ključnu ulogu u borbi protiv socijalne isključenosti. Razvoj vještina populacije odraslih osoba povećat će ne samo tehničke ili vještine povezane sa zaposlenjem nego i ključne životne vještine, vještine traženja posla te će motivirati odrasle da postanu proaktivni na tržištu rada. Obrazovanje odraslih ne samo da pomaže u stvaranju efikasnijih radnika te bolje informiranih i aktivnijih građana već unapređuje cjelokupnu kvalitetu življenja.</p> <p>Ustanove za obrazovanje odraslih koje su partneri na projektu razmjenjivat će iskustva i izgraditi suradnju sa lokalnom zajednicom. Mljekarska proizvodnja ima važnu ulogu u hrvatskoj poljoprivredi. Ona ostvaruje oko 25 % od ukupnih prihoda, najveći je pod-sektor, a 95 % mliječnih krava drži se na obiteljskim farmama.</p> <p>U projektnim regijama postoje mnogobrojne sirane, međutim svega je nekoliko registriranih proizvođača. Provedbom kratkog treninga za osobe sa završenom osnovnom školom, a koje imaju iskustvo u mljekarskoj proizvodnji, oni će steći vještine i kompetencije za kvalitetno pružanje usluga i stjecanje certifikata.</p> <p>Zanimanje mljekar-sirar temelji se kako na tradiciji tako i na modernoj tehnologiji, a jednako je prikladno za muškarce i žene. Proizvodnjom sira na farmama posvećuje se posebna pažnja zaštiti okoliša, a kvaliteta proizvoda direktno ovisi o kvaliteti mlijeka. Proizvodnja sira na farmama je prihvatljiva za okoliš te pomaže u očuvanju prirodnih resursa.</p>	
Opći cilj	
Opći cilj projekta je osnažiti kapacitete ustanova za obrazovanje odraslih te modernizirati postojeće	

⁹⁶ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

programe sa svrhom unaprjeđenja vještina, kompetencija i konkurentnosti odraslih na tržištu rada.

Specifični cilj

Specifični cilj projekta je uspostaviti suradnju između ustanova za obrazovanje odraslih i lokalnih partnera kroz implementaciju moderniziranog programa za zanimanje mljekar-sirar te obučiti 70 odraslih članova obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava za navedeno zanimanje.

Ciljane skupine

- 70 odraslih članova obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava
- Nastavnici škola uključenih u projekt

Krajnji korisnici

- Obitelji polaznika programa
- Učenici škola uključenih u projekt (dobili moderan praktikum i ICT opremu)
- Nastavnici škola uključenih u projekt
- Lokalna zajednica, lokalno i regionalno gospodarstvo
- Udruge sirara

Ključne aktivnosti

- Upravljanje projektom
- Modernizacija kratkog obrazovnog programa za zanimanje mljekar-sirar
- Verifikacija moderniziranog programa (mišljenje ASOO-a i dozvola resornog ministarstva)
- Provedba verificiranog kratkog obrazovnog programa za zanimanje mljekar-sirar (odabir sudionika, javno oglašavanje programa, provedba)
- Kreirati i provesti obuku nastavnog osoblja za provedbu programa (moduli za proizvodnju sira te informatička znanja, studijsko putovanje u Sloveniju i Austriju)
- Opremiti praktikum i nabaviti informatičku opremu
- Organizirati regionalnu mrežu obrazovnih institucija za odrasle i lokalne partnere
- Vidljivost i informiranje na projektu (promotivni materijali, press konferencije i press materijali, sudjelovanje na regionalnom sajmu sirara, letci o rezultatima projekta, internetska stranica projekta)

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Unaprijeđeni kapaciteti ustanova za obrazovanje odraslih
- Povezane institucije za obrazovanje odraslih sa lokalnom zajednicom i lokalnim gospodarstvom
- Jačanje gospodarskih aktivnosti u obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima

Ostvarenja:

- Moderniziran postojeći trening za zanimanje mljekar-sirar
- Tri ustanove za obrazovanje odraslih verificirale modernizirani program
- 70 odraslih osoba (30 muškaraca i 40 žena) certificirano za zanimanje mljekar-sirar
- 3 edukacije nastavnog osoblja organizirane (od strane vanjskih stručnjaka) te provedeno studijsko putovanje u obiteljske sirane Slovenije i Austrije
- Opremljeni praktikum i nabavljena informatička oprema
- Uspostavljena mreža institucija za obrazovanje odraslih i lokalne zajednice

Značaj projekta

Najveći značaj projekta je vezan uz mogućnost poticanja gospodarskih aktivnosti u krajevima Hrvatske koji su slabije razvijeni. Projektom se omogućuje cjeloživotno obrazovanje odraslih članova obiteljskih gospodarstava kako bi se poboljšale vještine, kompetencije i konkurentnost odraslih sa svrhom njihovog aktivnijeg sudjelovanja

na tržištu rada. Oni stječu znanja i vještine koje mogu upotrijebiti za stjecanje prihoda te shodno tome povećanu brigu o svojim obiteljima i obiteljskim gospodarstvima.

Mljekarska proizvodnja ima važnu ulogu u hrvatskoj poljoprivredi. Ona ostvaruje oko 25% od ukupnih prihoda, najveći je pod-sektor, a 95% mliječnih krava drži se na obiteljskim farmama. Osposobljeno je 70 odraslih članova obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava za zanimanje mljekar-sirar te će se tako doprinijeti unaprjeđenju gospodarskih aktivnosti u tom sektoru.

Dodatna vrijednost projekta je i kroz polaganje pažnje na horizontalne EU teme: promicanje jednakih prilika i smanjivanje regionalnih razlika kao i održivog razvoja kroz teme u nastavnim materijalima i materijalima za informiranje i vidljivost projekta. Uče se načela ekološke proizvodnje. Uvođenje ICT tehnologija u nastavu također će doprinijeti strateškim ciljevima EU.

Prednosti i inovacije projekta

Projekt je direktno usmjeren na potrebe lokalnog stanovništva, s visokom stopom nezaposlenosti te slabo konkurentnim ruralnim gospodarstvom. Projektom je uspostavljena suradnja između ustanova za obrazovanje odraslih i lokalnih partnera kroz implementaciju moderniziranog programa za zanimanje mljekar-sirar, te ustanove za obrazovanje odraslih koje su partneri na projektu izgradile su čvrstu suradnju sa lokalnom zajednicom te će i u budućnosti pratiti njihove potrebe te doprinositi razvoju ovih krajeva.

Snaga projekta vidljiva je i u puno većem zanimanju za sudjelovanjem u programima obrazovanja odraslih od samih mogućnosti škola odnosno kapaciteta programa.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Program za obrazovanje odraslih i dalje godišnje pohađa značajan broj sudionika, a što je vidljivo i kroz sve veći broj proizvođača koje svoje proizvode izlažu i predstavljaju na lokalnim sajmovima.

Prirodoslovnoj školi Karlovac je ovo bio prvi projekt no neki projektni partneri su imali već projektnog iskustva, što je pomoglo pri samoj provedbi projekta. Škola ima i druge projekte, kao npr. partner je čakovečkoj školi u projektu "AGRONET", koji uspostavlja regionalnu mrežu obrazovnih ustanova SZ Hrvatske u poljoprivredi, za zanimanja voćar, cvjećar-aranžer i vinogradar-podrumar.

Uspješnim provođenjem projekata MOTO i AGRONET Prirodoslovna škola Karlovac uočila je da poljoprivrednici imaju vrlo visoke troškove zbog korištenja standardnih oblika energije te su zbog toga nekonkurentni, stagniraju ili propadaju. Novi projekt „Green Jobs for Green Food“ pokušava riješiti taj problem. Adekvatnom izobrazbom kako koristiti RES/RUE tehnologiju za proizvodnju zdrave hrane i sve prisutnijim naglašavanjem brige o okolišu taj problem skupe energije bi se trebao riješiti.

Naučene lekcije

Provedba projekta, pored koristi za školi, nastavnike i učenike, često predstavlja vrlo veliko opterećenje za projektni tim, koji je ionako angažiran u redovitim školskim aktivnostima. Škola se često mora oslanjati na vanjske suradnike i jako je važno uzeti u obzir da projekt ne prestaje datumom službenog završetka projektnih aktivnosti nego se mora osigurati podrška za konačno izvještavanje.

U planiranju projektnih aktivnosti treba biti vrlo realan te u slučajevima nabave predvidjeti vrijeme za ponavljanje nabave, kako se ne bi moralo odustati od nekih projektnih aktivnosti i ugroziti očekivane rezultate projekta.

Priče o uspjehu

Sirari Karlovačke županije su donijeli odluku o osnivanju udruge pod nazivom Udruga malih sirara Karlovačke županije „Korni“ s ciljem povezivanja malih sirara s područja Karlovačke županije radi unapređivanja sirarske djelatnosti, zajedničkog učinkovitog predstavljanja na širem području, podizanja kvalitete proizvoda na višu razinu, razmjene iskustava i pružanje stručne pomoći svojim članovima za što uspješnije stvaranje, predstavljanje i plasman sira i drugih mliječnih proizvoda. Danas Udruga broji 34 člana sa različitih područja Karlovačke županije s daljnjom tendencijom povećanja članstva, jer su proizvođači prepoznali važnost udruživanja, ali i važnost proizvodnje tradicijskih sireva kako za gospodarstvo tako i općenito za ruralni prostor na kojem živimo.

Udruga je bila izuzetno aktivna u okviru provedbe projekta MOTO, pokretanje škole za zanimanje „mljekar-sirar“ sa upisom u Radnu knjižicu. Uz pomoć Karlovačke županije i jedinica lokalne samouprave godišnje školu završava značajan broj polaznika.

Informacije za kontakt nositelja projekta:	
Puno ime	Prirodoslovna škola Karlovac
Puna adresa	Stjepana Mihalića 43 47000 Karlovac Hrvatska
Adresa e-pošte	ured@ss-prirodoslovna-ka.skole.hr
Internetske stranice	http://ss-prirodoslovna-ka.skole.hr/ipa_projekti/moto_projekt
Telefon i faks	Tel. / faks: +385 47 636 688
Osoba za kontakt	Sandra Humić, prof.

Edukacija nastavnog osoblja

Mini sirana

Polaznici programa „u akciji“

Opće informacije	
Mjera IPA OP RLJP	MJERA 3.2. JAČANJE SUSTAVA OBRAZOVANJA ODRASLIH
Program dodjele bespovratnih sredstava	REGIONALNA MREŽA LOKALNIH OBRAZOVNIH USTANOVA EuropeAid/129021/M/ACT/HR
Specifične informacije	
Broj ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	IPA4.1.3.2.01.02.c09
Naziv projekta	Ukusne kompetencije
Nositelj projekta	Pučko otvoreno učilište Zagreb
Partner(i)	Pučko otvoreno učilište Zadar
Lokacija projekta prema sjedištu nositelja projekta	Grad: Zagreb Županija: Grad Zagreb
Mjesto provedbe ⁹⁷	Karlovačka, Šibensko – kninska, Zagrebačka županija
Trajanje projekta	Od 23.10.2010. do 22.10.2011.
Ukupna vrijednost projekta u eurima	191.179,72 €
Opis dobre prakse	
Svrha projekta	
<p>Program za usavršavanje slastičara nacionalnih slastica temelji se na potrebama koje su se pojavile u turističkom predstavljanju Hrvatske te je prezentacija putem slastica logičan sljedeći korak u daljnjem razvoju turističke prepoznatljivosti Hrvatske. Pratili su se komentari poslovođa i turista kao i cjelokupne potrebe našeg turizma te se razmišljalo kako što bolje prezentirati Hrvatsku putem slastica. Naša zemlja obiluje raznovrsnošću, što je njena velika prednost. Slastice su sastavni dio tog bogatstva te je prezentacija putem slastica, zapravo, sasvim logičan sljedeći korak. U programu usavršavanja slastičara nacionalnih slastica obuhvaćena su dva segmenta. Prvi je praćenje svjetskih trendova u slasticama, a drugi je podjela hrvatskih slastica po regijama.</p> <p>Uz slastičarski program, projektom se razvio i program u wellnesu. Ovaj program, kao i onaj iz slastičarstva, temelji se na bogatstvu različitosti kojima Hrvatska ne oskudijeva. „Sve što je najbolje u Hrvatskoj ponudili smo tijelu. Okus najfinijih tartufa vrhunski je doživljaj za naše nepce i želudac, a mi smo ga kroz wellness program odlučili ponuditi na drukčiji način, kroz kožu, putem masaže. Ista stvar je s medom, čokoladom, kavijarom, eteričnim uljima ili, recimo, vinom. Trudili smo se prikazati bogatstvo različitosti te smo osmislili niz različitih masaža s različitim eteričnim uljima Mediterana, Like, Slavonije. Namjera je masaže ovoga tipa osmisliti kao hrvatski brand.“, riječi su voditeljice programa.</p> <p>Obrazovanje i usavršavanje odraslih je postalo, u današnje vrijeme, imperativ. „Tasty competences“ predstavlja program usavršavanja s ciljem jačanja ustanova za obrazovanje odraslih, konkurentnosti polaznika na tržištu rada, uključivanje polaznika s teškoćama u obrazovanje i zapošljavanje te podizanje nivoa turističke usluge. Bilo je potrebno izgraditi obrazovne module koji povezuju srednjoškolsko obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje, a što je i učinjeno.</p>	
Opći cilj	
<p>Osnovni cilj je doprinos razvoju djelotvornog sustava obrazovanja i osposobljavanja odraslih koji bi odgovarao potrebama tržišta rada u Zadarskoj županiji te Gradu Zagrebu i susjednim županijama. Ova modernizacija osigurat će polaznicima opremljenost ključnim kompetencijama i strukovnim kompetencijama potrebnim za zapošljavanje i nastavak sudjelovanja u cjeloživotnom učenju.</p>	

⁹⁷ Prema Prilogu I. Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

Modernizacija će se provesti izradom novih kratkih programa osposobljavanja i usavršavanja za *wellness gourmet*, te program usavršavanja za zanimanje slastičar- specijalist izrade nacionalnih slastica.

Specifični cilj

- Izrada i provođenje novih strukovnih programa *wellness gourmet* i slastičar-specijalist nacionalnih slastica, kojima će se povećati zapošljivost 25, odnosno 20 osoba.
- Stjecanje novih strukovnih i ključnih kompetencija u moderniziranim programima na suvremenoj opremi u Zagrebu i Zadru.
- Povezivanje osposobljavanja, usavršavanja s ostalim dijelovima obrazovnog sustava i povezivanje s tržištem rada izgradnjom obrazovnih modula.
- Izgradnja obrazovnog sustava koji povezuje srednjoškolsko obrazovanje i programe stručnog usavršavanja i osposobljavanja primjenom obrazovnih modula. Obrazovni moduli djeluju kao programski odgovor na zahtjeve tržišta rada.

Ciljane skupine

- 45 polaznika, od kojih 5 osoba s invaliditetom
- 35 nastavnika strukovnog obrazovanja
- 10 poduzetnika i posrednika u zapošljavanju
- 6 managera u obrazovanju koji uvode promjene u strukovno obrazovanje odraslih

Krajnji korisnici

- nastavnici i polaznici strukovnog obrazovanja i usavršavanja
- lokalno i regionalno gospodarstvo

Ključne aktivnosti

- Izrada programa osposobljavanja i usavršavanja *wellness gourmet*
- Izrada programa usavršavanja slastičar-specijalist nacionalnih slastica
- Izgradnja obrazovnih modula koji povezuju srednjoškolsko obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje (izrada nastavnih pisama)
- Studijski posjet i prijenos vanjskih iskustava u domaću ponudu
- Informativni seminari za poslodavce i posrednike u zapošljavanju
- Promicanje ponuđenih kratkih programa, ustanova za obrazovanje odraslih i regionalne mreže
- Izrada nastavnih pisama
- Provođenje programa osposobljavanja *wellness gourmet*
- Provođenje programa usavršavanja *wellness gourmet manager*
- Provođenje programa usavršavanja slastičar-specijalist nacionalnih slastica
- Upravljanje projektom

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Doprinos razvoju djelotvornog sustava obrazovanja i osposobljavanja odraslih koji bi odgovarao potrebama tržišta rada u Zadarskoj županiji, te Gradu Zagrebu i susjednim županijama.
- Operativna izrada i provođenje novih strukovnih programa *wellness gourmet* i slastičar-specijalist nacionalnih slastica.
- Stjecanje novih strukovnih i ključnih kompetencija u moderniziranim programima suvremenom opremom u Zagrebu i Zadru.
- Povezivanje osposobljavanja, usavršavanja s ostalim dijelovima obrazovnog sustava i povezivanje s tržištem rada.

Ostvarenja:

- Razvijena 2 programa – slastičar i radnik u *wellness gourmet*

- Stečena nova strukovna znanja za 45 polaznika (25 za wellness i 20 za slastičara), Usvajanje strukovnih znanja iz ugostiteljstva s posebnim upoznavanjem hrvatskih nacionalnih slastica i uklapanjem nacionalne ponude u wellness.
- Unutar ukupnog broja polaznika 5 polaznika su osobe s invaliditetom (pretežno s oštećenim sluhom)
- Usvojene vještine uz korištenja nove i prilagođene opreme.
- Opremljeni strukovni kabineti za provođenje praktične nastave za programe iz slastičarstva i wellness-a.
- Usvojena znanja i vještine kod izrade novih kratkih programa strukovnog osposobljavanja i usavršavanja (25 nastavnika)
- Nastavnici osposobljeni za rad s novom opremom.
- Usvojena znanja i vještine rada u specifičnom strukovnom obrazovanju i osposobljavanju na seminarima, studijskom putovanju, praktičnom radu i na projektnoj nastavi.
- Osnažena suradnička mreža strukovnog obrazovanja i osposobljavanja odraslih u strukovnom obrazovanju odraslih – zanimanja obrazovnog sektora turizam i ugostiteljstvo.

Značaj projekta

Značaj ovog projekta je višestruk, kako za polaznike i nastavnike, tako i za poslodavce:

- Stečena su nova strukovna znanja za 45 polaznika, što će unaprijediti kvalitetu strukovnog obrazovanja odraslih i povećati zapošljivost polaznika. Unutar ukupnog broja polaznika 5 polaznika su osobe s invaliditetom (pretežno s oštećenim sluhom).
- Usvajanje strukovnih znanja iz ugostiteljstva s posebnim upoznavanjem hrvatskih nacionalnih slastica i uklapanjem nacionalne ponude u wellness.
- Usvojene vještine uz korištenja nove i prilagođene opreme. Opremljeni su strukovni kabineti za provođenje praktične nastave za programe iz slastičarstva i wellness-a.
- Usvojena nova znanja i nove praktične vještine potrebne za rad u specifičnim sredinama.
- Usvojena znanja i vještine kod izrade novih kratkih programa strukovnog osposobljavanja i usavršavanja.
- Osposobljeni za rad s novom opremom.
- Usvojena znanja i vještine rada u specifičnom strukovnom obrazovanju i osposobljavanju na seminarima, praktičnom radu i na projektnoj nastavi.
- Osnažena suradnička mreža strukovnog obrazovanja i osposobljavanja odraslih u strukovnom obrazovanju odraslih – zanimanja obrazovnog sektora turizam i ugostiteljstvo.
- Upoznati s novim obrazovnim programima kojima mogu unaprijediti svoju turističku ponudu.
- Stvoreni osobni kontakti i trajna veza (zajednički sastanci, projekti i osobni kontakti) s nastavnicima iz strukovnih škola za daljnju suradnju.
- Osnažena suradnja poduzetnika i menagera sa školama, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje. Međusobno upoznavanje mogućnosti i potreba te izrada prijedloga za kvalitetnije uključivanje polaznika u svijet rada.

Znanja i vještine koje stječu polaznici programa pronalaze svoje tržište ponajviše u sezonskim poslovima u turizmu.

Prednosti i inovacije projekta

Projektom su se razvili kvalitetniji programi osposobljavanja i usavršavanja koji koriste modularni pristup. Njime se osigurava lakša prilagodba programa za buduće korisnike, koji će stjecati potrebne kompetencije za tržište rada. Budućim polaznicima osigurava se zadovoljstvo i veća zapošljivost, tj. veća osobna i društvena korist. Opremljeni kabineti privući će nove polaznike i motivirati poslodavce da školuju svoje radnike u primjereno opremljenim prostorima. Aktualni programi i nova oprema važan su argument za atraktivnost programa obrazovanja odraslih, temeljenih na puno više prakse u odnosu na teoriju.

Ishodi projekta mogu se koristiti u drugim ustanovama za obrazovanje odraslih i strukovnim školama, te u sljedećim generacijama polaznika sličnih programa. Način izrade i struktura programa osposobljavanja koristit će se u budućim projektima i programima obrazovanja odraslih.

POU njeguje stalnu komunikaciju s nastavnicima i polaznicima, prate se svi polaznici i razmjenjuju se ideje oko novih programa. Koristeći bazu polaznika, zovu se na nove programe kojima bi mogli nadograditi ono što su već prošli. Inovacija u projektu očitovala se kroz suradnju s najboljim suradnicima i instruktorima. Primjerice, tijekom studijskog putovanja u Milanu polaznici su se susreli te slušali predavanje i prezentaciju vrhunskog slastičara iz Velike Britanije, koji je održao radionice.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Pučka otvorena učilišta nude osposobljavanje za struku kao i usavršavanje u poslu i karijeri. POU Zagreb kontinuirano provedi europske projekte te je do sada provelo više od 15 takvih projekata, uvijek želeći ojačati relevantnost i atraktivnost svoje ponude programa za obrazovanje odraslih, podižući konkurentnost na tržištu rada onih koji prođu njegove programe, a vodeći računa o razvojnim izazovima u Hrvatskoj te jednakim mogućnostima za sve. Projekti teže usklađenosti sa širim političkim okvirom i usmjerenošću na gospodarstvo. Dodatno, gdje god je to moguće, u svoje projekte POU uključuje i osobe s invaliditetom i ostale ranjive skupine. Projekt koji je slijedio nakon „Ukusnih vještina“, a u kojemu je POU Zagreb bio partner nosi naziv „Da, ja mogu“, a bavi se upravo poticanjem intenzivnijeg uključivanja osoba s invaliditetom na tržište rada. Unutar projekta osposobljene su osobe s paraplegijom ili tetraplegijom za vožnju B kategorije vozila, završili su tečajeve engleskog, njemačkog, talijanskog i španjolskog jezika, tečaj poslovnih kompetencija EBCL, postali su certificirani web dizajneri, a čak devetoro ih je proširilo svoje kompetencije na području društvenih vještina i završilo tečaj socijalnih vještina.

Pučka otvorena učilišta izuzetno su iskusna u pripremi i provedbi projekata jer im to osigurava nužno financiranje njihovih djelatnosti (uz školarinu koju plaćaju polaznici, a kojima je zbog sveopće gospodarske situacije sve teže priuštiti si takvu vrstu doškoloavanja pa mogućnost besplatnog sudjelovanja kroz pilot projekte itekako pozdravljaju). Svi projekti POU-a imaju veliku održivost (opremljeni kabineti, programi itd.) jer se uvijek gledalo dugoročne potrebe institucije. POU Zagreb sada ima i Odjel za međunarodne projekte i razvoj programa i EU projekata, a nastao kao rezultat ovog projekta.

Naučene lekcije

Važno je jasno definirati očekivanja od projekta i zadatke svakog partnera. Dodatna vrijednost je ako se partneri poznaju otprije i da su već imali neku suradnju jer su europski projekti izuzetno zahtjevni za provedbu, za sve uključene.

Treba biti dobro umrežen, razvijati partnerske odnose s obrazovnim ustanovama po cijeloj RH, što olakšava pronalaženje partnera koji se uklapa u kriterije prihvatljivosti. Važna je i institucionalna dimenzija, a i osobna dimenzija partnerstva (povjerenje i odgovornosti). POU njeguje svoje članstvo i u međunarodnim organizacijama jer je važno imati široku mrežu partnera i odasvuda dobivati ideje za projekte.

Ishodi projekta mogu se koristiti u drugim ustanovama za obrazovanje odraslih u strukovnim školama, te u sljedećim generacijama polaznika sličnih programa. Način izrade i struktura programa osposobljavanja koristit će se u budućim projektima i programima obrazovanja odraslih.

Priče o uspjehu

Vedran Habel, voditelj programa, kuhar i slastičar, naglašava: “Pratili smo komentare poslovođa i turista kao i cjelokupne potrebe našeg turizma te smo razmišljali kako što bolje prezentirati Hrvatsku putem slastica. Naša zemlja obiluje raznovrsnošću, što je njena velika prednost. Slastice su sastavni dio tog bogatstva te je prezentacija putem slastica zapravo sasvim logičan sljedeći korak. Osluškiivali smo komentare i potrebe poslovođa i turista koji su ovo ljeto posjetili Hrvatsku te smo razmišljali kako što bolje našu zemlju prezentirati putem slastica.”

Sonja Vrbanić, voditeljica wellness programa ističe: „Ovaj će se program, kao i onaj iz slastičarstva, bazirati na bogatstvu različitosti kojima Hrvatska ne oskudijeva. Sve što je najbolje u Hrvatskoj mi ćemo ponuditi tijelu. Kao što je okus najfinijih tartufa vrhunski doživljaj za naše nepce i želudac, mi ćemo ga u wellness programu ponuditi na drugačiji način - putem masaže kroz kožu. Ista stvar je sa čokoladom, medom, kavijarom, eteričnim uljima ili pak, vinom. Trudili smo se razmišljati o različitostima te smo osmislili niz različitih masaža s različitim eteričnim uljima Mediterana, Like, Slavonije. Tako da nam je namjera masaže ovoga tipa osmisliti kao hrvatski brend.“

Suradnja s partnerima, vanjskim suradnicima i dobavljačima od posebnog je značaja. Jedna nastavnica otvorila je svoju liniju kozmetike, a kreme je testirala na polaznicima. Suradnja s muzejom u Ninu rezultirala je da je posebne staklene posudice iskoristila za pakiranje, kako bi dodatno promovirala hrvatsku kulturnu baštinu.

Informacije za kontakt nositelja projekta:

Puno ime	Pučkootvoreno učilište Zagreb
Puna adresa	Ulica grada Vukovara 63 10000 Zagreb Hrvatska
Adresa e-pošte	osposobljavanje@pou.hr

	usavrsavanje@pou.hr gordana.radonic@pou.hr
Internetske stranice	http://www.pou.hr/hr/index.php/medunar-suradnja/31-novi-projekti/38-tasty
Telefon i faks	Tel. +385 1 6003 036 Faks +385 1 6003 004
Osoba za kontakt	Gordana Radonić

Predstavljanje hrvatske slastičarske tradicije

Završno predstavljanje projekta

Rezultati rada polaznika programa

Specifični cilj

Izraditi, verificirati i provesti nove kratke obrazovne programe u ciljanim županijama u svrhu pružanja posebnih kompetencija i vještina nezaposlenim osobama u sektoru turizma i ugostiteljstva

Ciljane skupine

350 nezaposlenih osoba sa završenom srednjom školom u zanimanjima iz područja turizma i ugostiteljstva iz sljedećih županija: Istarska (150 od ukupno 1082), Brodsko-posavska, Osječko-baranjska i Vukovarsko-srijemska (100 od ukupno 2758) te Splitsko-dalmatinska (100 od ukupno 2567)

Krajnji korisnici

- Poslodavci u sektoru turizma i ugostiteljstva u Hrvatskoj
- Nezaposlene osobe u sektoru turizma i ugostiteljstva
- Stanovništvo Hrvatske

Ključne aktivnosti

- 1.1. Aktivnosti upravljanja
- 1.2. Nabava opreme
- 2.1. Verifikacija dva nova kratka programa za obrazovanje odraslih
- 2.2. Odabir predstavnika ciljane skupine
- 3.1. Organizacija tečajeva
- 4.1. Aktivnosti podizanja svijesti i promidžbe

Ostvarenja i rezultati

Rezultati:

- Ojačani upravljački kapaciteti partnera i suradnika
- Povećan obrazovni kapacitet projektnih partnera – dva nova verificirana kratka programa za obrazovanje odraslih
- Povećana znanja i vještine članova ciljane skupine – povećan pristup znanjima i vještinama za 354 osobe, inovacija u procesu i metodama obrazovanja te povećana razina obrazovnih aktivnosti i razvoja ljudskih potencijala
- Osigurana vidljivost financiranja iz fondova EU-a

Ostvarenja:

- Obrazovni prostori opremljeni informatičkom tehnikom, uredskom tehnikom, prezentacijskom tehnikom, namještajem
- Educirano 354 osobe, od kojih je 259 položilo ispite
- Aktivnosti povećanja informiranja i vidljivosti – poboljšane postojeće web-stranice, održane 4 tiskovne konferencije, 5 priloga na lokalnim TV postajama, 700 brošura i 20 plakata dizajnirano i distribuirano, održana završna konferencija

Značaj projekta

Kao rezultat provedbe u ciljanim županijama Istre, Slavonije i Dalmacije, projekt je pridonio prilagođavanju regionalnih sustava obrazovanja odraslih potrebama tržišta rada. Novi zahtjevi u pogledu kompetencija kvalitetnije su identificirani kroz provedbu obrazovnih aktivnosti. Posebno se vodilo računa o pružanju jednakih mogućnosti obrazovanja u različitim dijelovima države, u skladu s Planom razvoja sustava odgoja i obrazovanja 2005. – 2010. Slijedom navedenoga, pripadnici ciljane skupine koji su prošli edukaciju stekli su nova znanja, vještine i kompetencije te su postali konkurentnija radna snaga u hrvatskoj turističkoj industriji. Nadalje, projekt je bio osnova za uspostavu dobre suradnje između dionika tržišta rada u različitim regijama. To se može smatrati ključnim čimbenikom za značaj projekta kao i prilikom za osmišljavanje novih projekata u području obrazovanja i zapošljavanja.

Prednosti i inovacije projekta

Jedno od ključnih obilježja hrvatskog tržišta rada je relativno slaba povezanost između rezultata obrazovanja i potreba tržišta rada. U tom pogledu, kroz stvaranje regionalnih mreža lokalnih ustanova za obrazovanje odraslih, problematici radne snage može se pristupiti sustavnije i kvalitetnije na lokalnoj razini te se taj pristup može prilagoditi potrebama regionalnog razvoja. Opisani projekt predstavlja dobar primjer pripreme i provedbe konkretnih aktivnosti obrazovanja od strane dionika lokalnih tržišta rada u svrhu poboljšanja vještina i kompetencija odraslih koje će im omogućiti aktivnije sudjelovanje u tržištu rada te tako osigurati dugoročna rješenja u suzbijanju nezaposlenosti. Sukladno navedenome, primijenjen je ovaj inovativan pristup. Regionalna mreža uspostavljena je između dionika tržišta rada u regijama različitog stupnja razvoja (Slavonija, Dalmacija, Istra), čime je osigurana razmjena informacija i dobrih praksi te smanjenje regionalnih razlika. S ciljem postizanja projektnih ciljeva, ustanove za obrazovanje odraslih iz Istarske i Brodsko-posavske županije surađivale su i provodile projektne aktivnosti u bliskoj suradnji sa suradnicima – područnim uredima HZZ-a u Istri, Slavoniji i Dalmaciji te s Istarskom razvojnom agencijom, te su tako uključeni svi relevantni dionici u predmetnom sektoru.

Održivost i aktivnosti nadogradnje

Svi sudionici u aktivnostima obrazovanja povećali su svoju zapošljivost stjecanjem novih znanja i vještina te povećanjem motivacije za zapošljavanje tijekom sudjelovanja u projektnim aktivnostima. Kao rezultat toga, više od 10% sudionika projekta zaposleno je ubrzo nakon završetka programa. Neke polaznike zaposlile su male ugostiteljske tvrtke tijekom turističke sezone. Nekoliko polaznika zaposlila je velika ugostiteljska tvrtka na puno radno vrijeme. Drugu skupinu sudionika zaposlio je veliki hotelski lanac. Trenutno je interes za oba programa (barmen i sommelier) još uvijek velik te su osposobljeni brojni novi polaznici. Nadalje, oba partnera nastavila su suradnju kroz druge projekte.^{99,100}

Naučene lekcije

Partneri su povećali svoje kapacitete upravljanja projektnim ciklusom u pogledu projekata financiranih sredstvima EU-a. Također su ojačali međusobnu suradnju, što im je omogućilo razmjenu znanja i iskustava i u budućim aktivnostima. Partneri su naučili da je suradnja između dionika tržišta rada ključna za cjelokupan uspjeh projekta. Iznimno je važna suradnja i međusobna potpora sa svrhom promicanja pristupa cjeloživotnog učenja kojeg zagovara EU. Vrlo korisnom pokazala se razmjena informacija o budućim radnim strategijama partnera. Kao rezultat dobre suradnje u provedbi projekta, partneri su stekli znanja i vještine potrebne za razvoj novih programa obrazovanja odraslih kao i za provedbu drugih zajedničkih projekata. Partneri su također povećali svoje kapacitete za buduću suradnju s javnim institucijama.

Priče o uspjehu

Kroz projekt je podržana humanitarna kampanja „Naš san, njihov osmijeh“ organizacijom prvog amaterskog natjecanja barmena u Puli. Sudionici su bili polaznici obrazovnih programa u zanimanju barmen. Ugostitelj u čijem objektu je održana aktivnost osigurao je sva pića potrebna za pripremu koktela. Pripremljeni kokteli prodavani su na dražbi, a ostvareni prihod išao je u dobrotvorne svrhe za potrebe navedene kampanje. Natjecanje je održano 29. travnja 2011., a popratili su ga lokalni mediji: internetski portali Barkun, RegionalExpress, Izlasci.net, Parentium.com te lokalni dnevni list „Glas Istre“.

Informacije za kontakt nositelja projekta

Puno ime	DIOPTER – Otvoreno učilište Pula
Puna poštanska adresa	Trierska ulica 7 52 100 Pula Hrvatska
Adresa e-pošte	diopter@diopter.hr
Internetske stranice	http://www.diopter.hr/provedeni-eu-projekti www.pou-libar.hr www.facebook.com/DiopterOtvorenoUciliste

⁹⁹ <http://www.diopter.hr/provedeni-eu-projekti>

¹⁰⁰ <http://uciliste.net/en/studium-college/eu-projects/339-inova-inovativne-inicijative-za-zaposljavanje-dugotrajno-nezaposlenih-osoba>

Telefon i faks	Tel. +385 52 501 500 Tel. +385 922 530 974 Faks: +385 52 382 002
Osoba za kontakt:	Maja Milevoj, ravnateljica

„Dobrotvorna manifestacija – prvo amatersko natjecanje barmena u Puli“

„Projektni tim“

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda

Projektni partner:

Projektni partner:

Projektni partner:

Projekt provodi:

Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Ecorys International B.V.